

Muharrem Blakaj është një nga autorët e diasporës shqiptare në Zvicër, krijimtaria e të cilëve e meriton vëmendjen dhe interesin tonë të veçantë. Që në dy romanet e tij si puna, „Mësimi sekret“ dhe „Thesauri e humbura“, ai paraqet ngjarje në mënyrë shumë tërheqëse dhe njëkohshisht me nivel të lartë letrar. Tëra e romanit, „Atentat Brenda GERMËS L“, është një koncept antihijetar i shprehur në një formë të re. Në vitin 1982, Minipa, në vend që të shprehë një histori të thjeshtë utopike, autori na bërë, këtu radhe, me një veprë e cila ka të gjitha cilësitë e një romani psikologjik në kuptimin më të mirë të fjalës. Në qendër të saj gjendet agjenti jugosllav me nofën „Gjeneral“, mendimet, përvojat, dëshirat, gjërat dhe veprimtaritë e të cilat vizuohen dhe përshkruhen në mënyrë tërheqëse të përplotë. Nga kjo mënyrë ngjashmëri gati hipnotizante e të përshkruar, si bërë me „plot“ in ngacmon rreth atentatit, rezultoni një veprë e shquar edhe për cilësitë e saj letërore - dhe njëkohshisht një veprë, e cila e tërheq interesin dhe vëmendjen e lexuesit për krijimtari të autorit Muharrem Blakaj.

Prof. Dr. Basil Schader

Romani më i ri, që lexuesi tash e ka në dorë, me titull „Atentat Brenda GERMËS L“, është një roman i situatave dramatike. Ai ka për bërë një krim që është bërë nga ana e shprehur në tërësi serbojugosllave, kundër Jusuf, Kadrin dhe Bardhoshit, një krim kundër lirisë së Kosovës. Autori Blakaj, ka arritur që të ndërtoj me njëqindësi një krim dhe njëqindësi e krimi kundër shqiptarëve. Romani na jep tabllë të jashtëzakonshme të veprimtarisë të kriminelëve, që lexuesin e mbajnë pezull deri sa të përfundojë seksti i tij.

Rrahim Sadiku

„Atentat Brenda GERMËS L“ është romani i tretë, i suksesshëm, i romancierit Muharrem Blakaj. Autori në roman na jep pamjet e përjetshme dhe ekskluzive të bën shprehur në një formë të re vëmendjen e tërë shprehur në emigracion. Romani na bën se krimi e madh që i ka bërë UDB-ja famëke, ka dalë nga mendja e zotit e saj, me qëllim që ta pengojë e të ta bëjë të pamundur lirinë e popullit shqiptar. Ky roman lexohet me kushtet dhe përjetshëm fuqishëm, sepse është i shprehur me një kulturë të lartë të gjuhës, dialogë të shkëlqyer dhe detaje mbledhëse të situatave. Vlerat artistike të këtij romani, padyshim, do të shprehin puna letërore dhe krijtike, një krijes që, tashmë, me prapësi e tij, ka bërë shumë bukur në bërë më të mirë të romanit bashkohor shqiptar.

Mustafë Xhemalli

Muharrem Blakaj

ATENTAT BRENDA GERMËS „L“

Roman

Prishtinë, 2007

Muharrem Blakaj
ATENTAT BRENDA GERMËS L

Muharrem Blakaj

Atentat brenda germës L

Muharrem Blakaj

Atentat brenda germës L

Redaktor

Mustafë Xhemali

Korrektor

Adem Vuthaj

Ballina

Ekrem Gërvalla

Dizajni dhe faqosja

Skënder Hajdari

shajdari@hotmail.com

Botues

SHKSH „Mëmëdheu“,

ST. Gallen, Zvicër

U shtyp në shtypshkronjën

ADEA - Prishtinë

©Copyright 2007

Autori

Muharrem Blakaj

**ATENTAT BRENDA
GERMËS L**

Roman

1

Mëngjesi ishte i acartë. Ndërtesat gri dukeshin se kishin marrë pamje hijerëndë dhe solemne njëherësh. Kjo, ndoshta vinte nga afrimi i festes së vitit të ri. Pjesa më e madhe e ndërmarrjeve tani sa kishin filluar pushimet dimërore, kurse vërejtja e qiellit, qysh tani përcaktonte një ditë të mistershme, një ditë të shifruar, një ditë të koduar që tinëzisht po hynte në jetën e tij!

Pas një dremetje të shkurtër, Gjenerali u zgjua. Derisa shtriquej, vështrimin e mbante në një pikë të pacaktuar, pastaj e hodhi mbi orën e dorës. Për një copë herë qëndroi i ulur mbi shtrat. Shikimin e mbante të mbërthyer mbi jastëkun e patrazuar të ish-gruas së tij. Kush e di se ku fle ajo tani, pyeti vetën me nostalgji. Ndoshta edhe unë u nxitova – mendoi – por... s'ka gajle, më mirë kështu. Me një kërcim sportiv u hodh nga shtrati.

Gjithsesi e ndjeu vetën të lehtë si një pendël, edhe pse vuante nga pagjumësia. Paskam fjetur një grimë sonde, mendoi i kthjellur. Kohë të gjatë prindërit ishin shqetësuar

për sëmundjen e tij. Kishte provuar shumë ilaçe për gjumë, të caktuara nga mjekët. Pa sukses. Pastaj kishte provuar narkotikë, e në fund edhe hipnozën. Për disa vite kishin qëndruar në Gjermani, në Francë e Rusi, duke kërkuar mjek të specializuar për shërimin e kësaj sëmundje të rrallë! Kjo kohë, sa kishte qëndruar nëpër ato shtete, i kishte dhënë mundësi për mësimin e gjuhës gjermane, ruse, franceze, dhe deri diku edhe asaj angleze. Duke e parë se shqetësimet për pagjumësinë, ishin më të dëmshme se vetë pagjumësia, prindërit, dhunshëm të pajtuar me këtë fenomen të rrallë, kthehen në vendlindje. Por vet, gjithsesi nuk e kishte ndjerë fort peshën e pagjumësisë. Kjo, ndoshta i kishte ardhur për shkak se rrallë e kishte përjetuar ndjenjën e gjumit të thellë, përveç dremitjeve që i kishin shkaktuar një lloj çrregullimi, një lloj fantazie ëndërrimtare të venitur, që herë-herë, e kishte degdisur shtigjeve të panjohura duke e dërrmuar deri në sflitje! E kishte ndjerë se shkaktar i gjithë këtyre traumave ishte përdorimi i shumë ilaçeve, prandaj kishte vendosur mospërdorimin e tyre. Me kalimin e kohës, kishte vërejt se çdo gjë kishte filluar të rikthehej për së mbari!

Koha për t'u paraqitur në zyrën e qendrës ishte afruar. E ndjente vetën disi të zbrazur. Herë pas here i bëhej se ai boshllëk i mbushej me tingujt e një muzike gazmore që e mbushte plot emocione, pastaj ritmet imagjinare i shndërroheshin si të ishin ritme rrëqethëse mortore. Kjo i vinte si parandjenjë e ftesës.

Mendja i shkoi në zyrën e tij, pranë dosjeve të radhitura njëra pas tjetrës, që me ditë të tëra kishte qëndruar sipër tyre duke u ndeshur me emra të imagjinuar burrash kapuçbardhë,

me ato veshjet e tyre karakteristike, me koburet e varura në shokë e me pushkë në dorë, që kishin bredhur maleve duke luftuar kundër shtetit. Kjo ishte vetëm pjesa fillestare për plotësimin e dosjeve me të kaluarën e objektit që duhej hetuar.

Me lëvizje të ngathtë filloi të vishej. Ngadalë, mbërtheu kopsat e këmishës, veshi pantallonat e modës së fundit. Rregulloi kravatën, duke e fshehur pjesën e fundit të saj nën jelek, dhe fill pas, veshi pallton duke i mbërthyer kopsat njëren pas tjetrës. Para se të dilte, mori revolen dhe e futi në këllëfin e saftjanet, dhe duke hedhë një vështrim të shpejt nga dritarja, u nis!

Pasi doli në rrugë, kaloi përbri kafenesë „Blu.“ Nga jashtë dalloi kamerierin, i cili sa kishte filluar nga përgatitja e tryezave. Aty, përveç të tjerëve pensionist, zakonisht shkonin të pinin kafë dhe t'i kalonin çastet e mërzitshme të ditës, ish-spiunët e dikurshëm, detektivë të rangut të lartë, ish-atentatorët e grupeve guerile, oficerë të lartë të shtatmadhorisë dhe hierarkisë ushtarake qysh nga koha e Jugosllavisë së vjetër, udhëheqësit e reparteve speciale të OZNA-së¹, të cilët, në të shumtën e rasteve, nga ndryshimet politike, duke filluar nga Informbyroja, programet e larta shtetërore për riatdhesimin e kombësive nga Serbia e jugut në Turqi dhe shtete të tjera, aksionet mbi mbledhjen e armëve, deri të përgatitjet e pareshtura të grupeve kundërshtarë për grushtshtet, pra këta oficerë, pasi i kishin shpëtuar burgut, kishin përfunduar në pension të parakohshëm. Kafenenë e

1 OZNA – (Organ Zaštite Narodna-Armije)

vizitonin edhe çetnikë të konvertuar në komunistë, të cilët, pas lufte, gjatë ndjekjeve të bandave të armatosura kriminale ustashe apo balliste, kishin marrë ndonjë plagë, apo kishin mbetur të gjymtë! Ata, gjithë ditën pinin kafe dhe bisedonin me nostalgji për planet e tyre të dikurshme të përgatitura dhe të ekzekutuara me shestim djallëzor! Në qendër të vëmendjes, zakonisht ishin oficerët, apo ekzekutorët, të cilët, detyrat e tyre patriotike i kishin kryer në Kosovë! Flisnin me zë të ulët dhe të mekur nga pleqëria, apo nga ndonjë sëmundje tjetër, dhe përmes atij zëri të drobitur, përpiqeshin të thurnin lavdinë e tyre të dikurshme, duke u mburrë për vrasjet dhe mizoritë që i kishin bërë atje. Zakonisht, nga fundi i bisedës, nga zërat e tyre të lodhur, që rridhnin si një curril uji para shtërzimit, vërehej se nuk ishin të kënaqur me atë që e kishin bërë dikur, sepse kishin bërë pak, fare pak! Pastaj fillonin ankimet e zakonshme për zyrtarët e tanishëm mediokër e të korruptuar, të cilët, pranë tavolinës, me një të rënë lapsi, i kishin shpërblye shqiptarët, duke e shkatërruar tërë mundin dhe gjakun e tyre të derdhur dikur!

Rrugët ishin gjysmë të shkreta. Rrallë tek-tuk shihej ndonjë kalimtar i rastit. Pranë hyrjeve të ndërtesave shtetërore valonin flamujt festiv. Në rrugë, buzë trotuareve, shiheshin të radhitura veturat e parkuara, të mbuluara me brymë, që shkëlqenin si kokrriza në dritën e neonit. Trotualet, vende-vende kishin zënë shtresë të hollë akulli. Mos jam tepër herët, mendoi kalimthi, dhe instinktivisht e shikoi orën e dorës.

Ngrohtësia e trupit që e kishte pasur sa ndodhej në shtëpi, tani kishte filluar të ftohej. Ajri ishte i ftohët dhe i lagshtë.

Gjatë frymëmarrjes, nga goja i dilte avull. E ndjeu se faqet ju kishin bërë akull. Si nuk e mora një taksi, pyeti vetën dhe një herësh i shpejtoi hapat.

Krejt, pa pandehur e shpoi dhembja therëse në gjurin e djathtë. U skajua buzë trotuarit, dhe për një çast u bë gërmuq, duke e fërkuar me dorë vendin e dhembjes. Kjo dhembje, pothuaj e harruar, për herë të parë ju kishte rishfaqë gjatë stërvitjeve. Mjeku e kishte këshilluar të kishte kujdes e mos ta ngarkonte veten me ushtrime të tepërta. Plumbi që kishte vite që i kishte ngecur në brendi të pjesës së poshtme të gjurit, duhej operuar nga ndonjë klinikë e specializuar, dhe atë sa më parë që të jetë e mundur. Pastaj i kishte caktuar ilaçe të forta „voltaren“ dhe i kishte thënë që pas një muaji të paraqitej prapë në klinikë. Që nga atëherë kishin kaluar më shumë se tre muaj, pa u paraqitur të mjeku. Po kush kishte kohë të merrej me luksoze të tilla? Plani nuk priste! Duhej nxituar... dhe ju bë se edhe ndalesa e çastit, derisa t'i kalonte dhembja, nuk qe gjë tjetër vetëm humbje minutash taktikë, që do ta dëmtonin seriozisht planin!

Duke çaluar u nis!

2

Larg, në kthesën e parë dalloi skajet e ndërtesës së qendrës, ku ishin edhe zyrat e Drejtorisë së II të Sigurimit Shtetëror. Ndërkohë në rrugë, dritat e neonit u shuan. Pasi u afrua më afër, pa muret e skajshme të ministrisë, të ndërtuara nga blloqe gurësh mermeri të mëdhenj, të tipit „oniks“ të sjellë nga Kosova. Bëri një kthesë nga e djathta, kaloi pranë ndërtesave të ngjitura me njëra-tjetrën. Portat hijerënda të ndërtesave ishin të mbyllura.

Me hapa sportiv u afrua pranë derës së rrethojës. Rojet e ndaluan. Pasi ua dha ftesën, ku ishte e shënuar dita, data dhe ora e caktuar për t'u paraqitur, ata e lejuan të vazhdonte tutje. Tamam aty ku ishte hyrja, ndërtesa ishte e tërhequr pak nga brenda sikur të ishte shtyrë nga dikush. Dukej se ajo shtyrje nuk ishte gjë tjetër vetëm një krahëhapje, që ishte përgatitur enkas për gllabërimin e atyre që nuk i bindeshin vullnetit të saj hijerëndë.

Në hyrje, në të dy krahët e derës, përveç flamujve të përhershëm shtetëror, ishin varur edhe flamuj të tjerë festiv,

të cilët, në mungesë të fërgëllimës, dukeshin si gjethe të vyshkura vjeshte, që pritej nga çasti në çast të shkëputeshin nga dega dhe të përplaseshin në kalldrëmin e ngrirë gri.

Kontrolli i dytë pasoi menjëherë pranë portës së rëndë. Pastaj, rojet ia hapën portën, dhe në çast u gjend në korridorin e gjerë e të boshatisur të Ministrisë.

Në korridor u ndalua nga dezurni, i cili, pasi e shikoi për një copë herë ftesën, mori dëgjuesen e telefonit dhe filloi të rrotullonte numëroren për të formuluar numrin.

– Po! Gjenerali ndodhet këtu! – foli hijerëndë. Pas një shikimi të përgjumur, vazhdoi me të njëjtin zë: – Si urdhëro, menjëherë! – pasi e lëshoi dëgjuesen e telefonit me zhurmë mbi aparat, foli me zë pak më të qetë: – të pret lartë në zyrën e tij.

Derisa i ngjiste shkallët, ju kujtua takimi i fundit që kishte pasur me kryeqendrorin. Atë ditë ishte urdhëruar t'i ndërpriste hulumtimet që ishte duke i zhvilluar kundër një ish-zyrtari të lartë kroat, i cili pas tradhtisë, kishte emigruar në një shtet të Evropës, dhe të fillonte me hulumtimin e një dosje të madhe që fillonte në kohën e sundimit turk, duke vazhduar gjatë formimit të shtetit serb, Mbretërisë Serbe, Kroate e Sllovene, gjatë Jugosllavisë së vjetër, Luftës Nacional Çlirimtare dhe përfundonte në ditët e sotme. Kishte qenë një punë e vështirë, pasi në rastet e shumta, zyrtarët paraprak, duke përfshire edhe ata të Jugosllavisë së vjetër, informatat i kishin dhënë të kursyera. Kishte qenë i shtrënguar t'i rishikonte të dhënat e dosjeve të vjetra, dhe ti plotësonte me informata të reja të marra nga vartësit e tij që vepronin në terren.

Tani ndodhej para derës së mbyllur të kryeqendrorit.

Derisa priste pranë derës, pa dashje ju kujtua lashtësia. Gjyshi shumë herë i kishte thënë se rrënjët e tyre të trashëgimisë shpinin në Mal të Zi. Mos e harro trungun nga ke ardhur, biro! Atje i ke rrënjët! Që andej, decenie më parë, babai i tij, ish-oficer i KOS-it, pasi me ushtrinë e tij kishte liruar kryeqytetin provincial, ishte vendosur në kryeqytet. Si njeri me ndikim e kishin emëruar komandant garnizoni në kazermën ushtarake: „Vojvodë Gligor Sokoloviq“ në kryeqytet, e pastaj... O zot! Pse me sillet tani vërdallë rreth koke e kaluara, kur para me pret e ardhmja e mrekullueshme?

Edhe pse u përpoq ta largonte nga mendja këtë mendim, që nuk ishte i rastit, nuk qe e mundur. Kohë të gjatë ishte marrë me studimin e prejardhjes së tij, dhe në momentet kyçe, tamam në kohën kur e vërteta duhej të dilte në shesh lakuriq ashtu siç ishte, e kishte flakur tutje si një besim besëtytë që tinëzisht do t'i hynte në brendi të qenies së tij, duke ia dëmtuar imazhin, nga ajo prejardhje e dyshuar... dhe pikërisht këtu do të fillonte faqja e parë e dosjes së tij me shënime të dyshimta politike... Karamihajloviq, me prejardhje nga Mali i Zi, me profesion vojvodësh brez pas brezi... besnik të sulltanit, të mbretërisë... udhëheqës çetash çetnike... i konvertuar... i papërshtatshëm për anëtar Partie, i papërshtatshëm për poste kyçe... i papërshtatshëm për detyra sekrete... i pa besë në rrethin e agjentëve... O zot!...

Por si do që të jetë, shteti do të ma ketë nevojën, sepse urdhrat që mundë t'i ekzekutojë unë, shkollarët nuk i ekzekutojnë dot, sepse ata përpiqen t'i ekzekutojnë me lloj-

lloj ligjesh, me lloj-lloj nenesh e paragrafësh... atyre ju mungon mekanizmi i trimërisë!

I tretur në kujtime, vështrimin e mbante të mbërthyer diku në sipërfaqen e lëmuar të korridorit, që shkëlqente në atë pak dritë që dukej se vjedhurazi depërtonte nga dritaret. Nuk dëgjohej zë njeriu. Prapë mendja i shkoi të dosja. Nuk e përcaktonte dot nëse dosja ishte e punuar me përkushtim për të zbuluar rebelet, apo për të zbuluar prejardhjen e tij... bëmat e tij në rini të hershme dhe të vonë... deliktet e pazbuluara... dhe në çast ju bë se pa spiunë të rangut të lartë me dosje në duar që hulumtonin... spiunë provincial që sillnin të dhënat e para nga Mali i Zi, nga rrethet e dikurshme ku kishin sunduar të parët e tij dhe, me ata zërat e tyre triumfues thoshin me mburrje se i kishin zbuluar rrënjët e tij... paraardhësit e tij, të cilët janë... janë... janë... e çfarë janë? – pyeti vetën i nevrikosur! Kjo dosje nuk ka asnjë lidhje me rrënjët e mia! Kjo është dosje që studion rrënjët dhe filizat pasardhëse të dikujt tjetër... krejt tjetër... dhe shqyr që merret me prejardhjen e dikujt tjetër e jo me timen, të cilën e kishte zbuluar vetë, e dinte se të parët e tij kishin qenë çetnik dhe vojvodë qetash çetnike brez pas brezi! Edhe babai i tij kishte qenë çetnik, por në ditët e fundit të luftës ishte konvertuar në komunist! Këtu nuk ka asgjë të keqe. Për hir të patriotizmit kishte pranuar konvertimin. Kjo është fare e natyrshme!... pastaj, për këtë arsye, pas lufte kishte pas telashe... shumë telashe! Me përpjekje të mëdha, kokulur e fjalëpakë i kishte gëlltitë nofkat dhe epitetet e ndryshme, përçmimet e neveritshme dhe sharje të rënda që i ishin bërë nga kundërshtarët e tij... dhe me një luftë dhëmb

për dhëmb kishte arritur t'i thyente peripecitë e tyre dhe të fitonte besimin të partia!

Por, megjithatë, edhe nëse dikush do të gërmonte në dosjen e tij, kishte përgatitur grremça se nga të mbahej. Ashtu siç ishte, i zhveshur nga skrupujt moral, nuk e kishte të vështirë t'i vente në lojë të dyshuarit, që rastësisht do të guxonin të kërkonin aty ku nuk mbante dot. Kështu, kishte vepruar edhe kundër shumë shokëve dhe miqve të tij, të cilët, ndoshta edhe pa dije, kishin prekur në intimitetet e tij të ndjeshme, dhe ndëshkimet e tij kundër tyre kishin qenë fatal.

Pa pandehur ju kujtua zbulimi i parë agjenturor, që e kishte realizuar pa dijen e tij, kur kishte qenë fare i mitur. Për një çast ju bë së dëgjoi trokitjet e lehta në derë pas mesit të natës, pastaj hapat e dikujt që futej fshehurazi në shtëpinë e tyre, i cili nga gjiri nxirrte letra të çuditshme dhe pasi babai i fotografonte pranë tavolinës së madhe në këndin e ndritshëm të korridorit, i panjohuri, me të shpejt i mblidhte ato shkresa misterioze dhe zhdukej në errësirë! Kohë të gjatë nuk kishte gjetur qetësi, nga kurioziteti, për të ditur se ç'farë fshihej pas atyre letrave misterioze? Pse ato shkresa duhej t'i sillte një burrë i panjohur natën? Pse duhej fotografuar?... dhe nga kureshtja, një ditë kur ndodhej i vetëm në shtëpi, kishte arritur të futej nga dritarja në kabinetin e t'et! Mbi tryezë, pranë laboratorit, në kasafortë... e në çdo skaj kishte hasë në shkresa të fotografuara me germa, numra e shenja të pakuptimta! Sa nuk kishte klithë nga habia! Ç'janë këto fotografi vallë? Ç'ju duhen këto shkarravina? Të gjitha këto mistere i kishte sqaruar një ditë, derisa shëtisnin me

babin në lulishten e bukur pranë përmendoreve të të rënëve „Dëshmorët e Kombit”. Pa pritur, kur ndodheshin pranë një stoli të drunjtë, babi i kishte thënë të priste derisa të vinte një xhaxhi për t’i falë një dhuratë, dhe vet ishte larguar tutje. I ulur në stolin e drunjtë, kishte parë, kur ai burri që kishte sjellë letra natën në shtëpinë e tyre, ishte ulur pranë tij. Ende pa u çuditur nga ardhja e tij e beftë, ai i kishte fol me zë të butë, me një gjuhë të thyer, duke ia ledhatuar flokët, pastaj kishte nxjerrë nga xhepi një kuti të vogël karamesh dhe ia kishte lëshuar në dorë! Duke ia ledhatuar butësisht flokët dhe gushën, ishte larguar. Pasi kishin sosur në shtëpi, dhuratën e tij të preferuar, e kishte hapur i ati, duke nxjerrë që andej disa kamele, ku në mesin e tyre edhe një mikrofilm, i ngjashëm nga ata që babi i përpunonte në laboratorin e tij. Kështu kishte vazhduar një kohë të gjatë, duke u takuar herë pas here me burrin misterioz, duke marrë dhurata prej tij, derisa një ditë, tani nuk i kujtohej se si kishte ndodhur, por nuk e kishte parë më!

Ishte hera e tretë që do të takohej me kryeqendrorin. Herën e dytë ishte takuar para tre muajsh kur e kishte urdhëruar t’i zbatonte urdhrat e dy oficerëve të lartë të shërbimit sekret, të cilët do ta ushtronin për kryerjen e detyrave speciale jashtë shtetit. Kjo kishte ardhur si rezultat i dështimeve të turpshme paraprake, për shkak... askush nuk ishte marrë me shkakun e dështimeve, por kjo dihej, i pëlqente Gjeneralit të thoshte në rrethet e ngushta, shkakun ishte pikërisht injorimi i tij që i ishte bërë me këmbënguljen e sekretarit të Partisë! Deri në dështimin e këtyre misioneve sekrete, kishte qenë një agjent i posapranuar në radhët e tyre, i pa rëndësishëm,

anësor e i përbuzur, jo vetëm nga të njohurit e tij, por edhe nga eprorët. Kjo përbuzje kishte ardhur pikërisht atëherë kur kishte qenë i urdhëruar për gjurmimin e disa zyrtarëve të lartë federativ. Disa prej tyre i kishte njohur. Ishin miqtë më të ngushtë të babait të tij. Ata, kur ishte fëmijë e kishin vizituar herë pas here shtëpinë e tij. I kishin sjellë dhurata dhe e kishin mbajtur me dashuri të ulur mbi gju. Ata, asnjëherë nuk kishin dyshuar në sinqeritetin e tij. Ia kishin hapur zemrën duke ia treguar të gjitha fshehtësitë që i mbanin të ndryrë brenda qenies së tyre. Por kishte pasur edhe nga ata miq, që për shkak të profesionit të tij, kishin pasur rezerva. Me një angazhim dhe vullnet të përsosur, kishte depërtuar deri të sekreti, pasi kishte arritur t'ua rrëmbente informatat duke ua vendosur mikrofonat në zyrat, dhe në ambientet e tyre të banimit.

Eh!... të jesh spiunë do të thotë të jesh i aftë të mashtrosh, të gënjesh, të tradhtosh vetëm e vetëm për tu futur në labirintet sekrete të qenies njerëzore, për t'ua rrëmbyer të fshehtën. Profesion fare i panjohur më parë, por i mrekullueshëm. Kështu kishte vepruar edhe me gruan e tij, përmes së cilës kishte arritur në informata të rëndësishme, që seriozisht e kishin rrezikuar udhëheqjen e lartë të shtetit. Por, zbulimi i këtyre fshehtësive, i kishte kushtuar shumë shtrenjtë! Në vend të dhuratave kishte fituar përbuzje, urrejtje, injorim, dhe në fund atë më të dhembshmen, shkurorëzimin me gruan! Kurse nga eprorët kishte fituar mirënjohje dhe lëvdata, të cilat nuk i krijonin famë! Ishin mbledhë dy-tre veta, në njërën nga zyrat e tyre, ishin lexuar disa rreshta të thurura me plot fjalë të zgjedhura, një palë duartrokitje,

një gotë shampanjë, dhe pastaj askujt asnjë fjalë, sepse çdo gjë që i rrethonte në këto qaste gazmore, ishin fshehtësi absolute, sekrete shtetërore... dhe pastaj, i zhveshur nga të gjitha lëvdatat, por i pështjellë me aurorën e agjentit të madh, me shkëlqimin e fortë të dritës së spiunit që rritej prorre brenda qenies së tij, por që rreth e qark, si hije veguese, vazhdonte të hidhte mjegull, tym dhe errësirë misterioze... dhe në rrugë, në kafene, në mesin e miqve dhe kudo tjetër, nuk bënte gjë tjetër, veçse grumbullimin e informatave!

Në çast vetja ju bë si një yll i padukshëm që shndritë përbrenda vetvetes dhe rrethit të tij sekret, që e rrethon! Këtu qëndron forca ime, mendoi i kënaqur Gjenerali!

Befas, dera e rëndë, e mbështjellë me saftjan të zi, u hap. Vetë kryeqendrori u shfaq në prag. Gjenerali, pasi vuri buzën në gaz, bëri një hap para.

– Urdhëroni shoku gjeneral. – tha kryeqendrori duke ia zgjatë dorën.

– Mirë se ju gjej!

Pasi zuri vend në kolltukun që ia ofroi kryeqendrori, me një vështrim të mprehët spiuni, i për lau të gjitha skajet e zyrës. Ju bë së që nga hera e fundit kur kishte qenë në këtë zyre, nuk kishte pësuar ndonjë ndryshim i veçantë, përveç kapakëve të kasafortës ngjyrë të gjelbër që atëherë kishin qenë të mbyllur, kurse tani ishin të hapur. Nga këndi ku kishte zënë vend, shiheshin dosjet e radhitura njëra pranë tjetrës.

Mbi tryezë, me kapak blu ishte një dosje. Me shikim të përqendruar, arriti të lexonte mbi kapakët e dosjes: „Sekret i thellë“, pastaj më poshtë me germa të madha „DOSJA G“.

Pa dashur ju kujtuan raportet e spiunëve të tij, që kishin vrapuar në mbledhjen e të dhënave për përpunimin e dosjeve të vjetra dhe përpilimin e dosjeve të reja kundër pjesëmarrësve në demonstratat nacionaliste e irredentiste, që kishin ndodhë kohë më parë në Serbinë jugore! Sa telashe i kishin nxjerrë ato raporte të ngatërruara, me të dhëna të përgjysmuara, të shkruara me nënkuptime e të përpiluara keq. Pjesa më e madhe e këtyre raporteve vinin nga bashkëpunëtorët e tij, ish-partizan, ish-të burgosur servilë, apo pjesëtarë të minoriteteve që nuk e njihnin gjuhën, të pa përgatitur për punë spiunimi, të trashë dhe injorantë, ku me shkrimin e tyre gjysmanalfabet, me duart që ju dridheshin, me germa të kursyera, të lëna përgjysmë, nuk mundë të nxirrej kurrësi se çfarë kishin dashur të shkruanin, e nuk kuptohej se çfarë kishin dashur të thoshin. Pastaj çdo gjë komplikohet e bëhet lëmsh, duke i nxjerrë telashe të paparashikuara atij në njërën anë, dhe qendrës së analizës në anën tjetër!

– Si i ke punët me gruan, u rregulluat? – pyeti befaz kryeqendrori.

– Jo! U ndamë fare! – u përgjigj Gjenerali me një dozë nervoze shfaqur në zërin e tij.

– Me vjen keq që ju ndodhi kështu!... – foli kryeqendrori, pas një heshtje rënduese, duke ju larguar qëllimisht çështjes së tij familjare, edhe pse e dinte se ndarja e tyre kishte ardhur si rezultat i punës dhe besnikërisë së tij ndaj shtetit! Të paktën kështu flitej.

– Ishte e domosdoshme ndarja! – foli pas pak Gjenerali!

– Megjithatë, me vjen keq!... – u përgjigj kryeqendrori,

dhe vazhdoi – Sipas oficerëve që u morën me përgatitjen tuaj tash e ca muaj, duket se me një sukses të veçantë i keni arritur objektivat! – vazhdoi kryeqendrori duke ndërruar temë.

– Kujtoj se po! Megjithëse, ka edhe dobësi!

– Jam njoftuar për të gjitha, prandaj edhe ju kam ftuar! Siç kemi biseduar edhe më parë, ju jeni caktuar me misione sekrete jashtë shtetit. Atëherë nuk ka qenë i konkretizuar vendi se ku duhen kryer misionet, megjithëse është lënë mjaft vend për vetkuptim! Herën e fundit, ju kam njoftuar mbi rrjedhën e disa planeve të realizuara nga shërbimet tona sekrete, që kanë pësuar epilog tragjik! Shterpësia e informacioneve, mos-analizimi i të dhënave me kohë dhe saktësi të duhur, pakujdesia e konsujve mendjemëdhenj, të cilëve ju besuan detyrat për ekzekutimin e planeve të tilla, por të cilët, për përfitime private nga shumat e ndara për realizimin e planeve, kanë sjellë epilog tragjik. Pavarësisht këtyre, ne prapë duhet t'i shtrijmë operacionet tona në ato drejtime ku shfaqën kundërshtarët tanë, edhe jashtë shtetit qofshin ata. Mendoj se ka kaluar koha që konsujt, informatorët, spiunët e vegjël, vrasësit me porosi, angazhimi i shtetasve të huaj apo i femrave, të përdorën në zbatimin e planeve tona operative. Këto çështje, sikurse plani, ashtu edhe ekzekutimi i tij, kërkojnë një qasje serioze dhe gjithsesi, duhet të merren komplet në duart tona! Prandaj, të kam ftuar ty, për të ngarkuar me një mision të tillë, sa të rëndë e të rrezikshëm, po aq edhe kompleks, që në vete ngërthen një qasje serioze, nga njerëz profesionist, të aftë, besnik dhe trima, virtyte që ju nuk ju mungojnë! Përzgjedhja e juaj ka

ardhur si rezultat i prejardhjes tuaj në njërën anë, dhe punës agenturore të filluar në fëmijëri të hershme në bashkëpunim me babin tuaj në anën tjetër, i cili i ka dhënë kontribut të çmuar organeve të kundërzbulimit shtetëror! Prandaj, ju njoftoj se detyrë juaja parësore, porsa të arrish atje, është një përgjim i sofistikuar dhe i hollësishëm audio-viziv si jashtë, ashtu edhe brenda lokaleve të banimit të objekteve tona të përgjimit! I kam parasysh të gjitha vështirësitë që do t'i hasni për një përgjim të tillë, në një vend të huaj, e veçmas pas disfatës që pësuan shërbimet tona sekrete që vepronin atje!

Kryeqendrori u ngrit nga kolltuku i tij. Nuk e kishte vërejt më parë, por ju bë se njërin sy e kishte pak më të vogël, ndoshta të vëngër! Një copë herë ai nuk foli. Me duart e lidhura prapa belit, filloi nga ecejaket përgjatë zyrës së tij. Kjo nuk zgjati shumë. Pasi u mbështet për tavolinën e tij të punës, sikur ishte duke pozuar, filloi të fliste qetë me zërin e tij të thellë!

– Ndoshta u zgjata më tepër se ç'duhet, – vazhdoi kryeqendrori, – por nuk ka rrugë tjetër. Paraprakisht duhen definuar kufijtë brenda të cilëve do të interpretohet plani. Për studimin e tij, duke përfshirë edhe qendrën e analizës, është marrë një ekip i tërë nën udhëheqjen time, edhe pse në raste të planeve të tilla, asnjëherë më parë nuk është marrë kryeqendra, por drejtorja e specializuar nën drejtimin e Ministrisë së Punëve të Brendshme. Bazat mbi të cilin vepron ky plan, u morën nga zbuluesit tanë që veprojnë në kuadrin e Drejtorisë II të Sigurimit të Shtetit. Pas largimit të njërit nga „Krerët” nga vendi i krimit politik, dhe vendosjes

së tij në një shtet perëndimorë, filluan hetimet e para. Sikur të qëndronte jashtë krimit politik, sigurisht se edhe ne nuk do të merreshim me ndjekjen e tij të mëtutjeshme, por ai, duke menduar se shpëtoi, se na e hodhi, se e fitoi përgjithmonë lirinë e „humbur“, filloi të merret me të njëjtën vepër, por tani në bashkëpunim me të vëllanë, te i cili gjeti strehë, i trimëruar nga mbështetja e tij, u lirua krejtësisht nga frika e ndëshkimeve të mundshme nga ana e shtetit! Trazirat në Krahinën e rebeluar, janë rezultatet e punës së tyre kundër shtetit! Kështu që, kallëzimet e para kundër tyre, gjatë shqyrtimit në qendrën e analizës, rezultuan si të vërteta dhe shumë të rrezikshme për shtetin tonë shumë nacional. Sinjalet që ua drejtuam atyre, jo vetëm që nuk i përfillën, por u treguan mosmirënjohës dhe arrogant karshi nesh. Duke e parë se veprimtaria e tyre po thellohej dita me ditë, duke tubuar kundërshtar të regjimit për të demonstruar para ambasadave dhe përfaqësive tona diplomatike, duke dërguar peticione me kërkesa e kërcënime politike, duke i sulmuar fizikisht të dërguarit tonë gjatë demonstratave, u mor vendimi për përpilimin e këtij plani! Ky njeri, që ne do ta quajmë koka një, në bashkëpunim me vëllanë e tij, ishin, janë dhe vazhdojnë të jenë fajtorë, që e përligjin plotësisht sajimin, zbatimin dhe ekzekutimin e këtij plani.

Pas një pushimi të gjatë, që Gjeneralit ju duk tepër i gjatë, kryeqendrori, duke shëtitur poshtë-lartë zyrës së tij rifilloi të fliste, prapë në lidhje me planin e tij:

– Kurse, sa i përket numrit dy, sikurse edhe në rastin e të parit, pasi i dyshuari është zhytur thellë në krimin e organizuar politik, ka arritur të arratiset jashtë shteti, në një

vend demokratik të Evropës. Për dallim nga i pari, ky i dyti ka zgjedhë një shtet që ne nuk kemi marrëveshje dypalëshe për të ndihmuar njëri-tjetrin në luftë kundër krimit të organizuar politik. Kjo pjesë e planit, duket të jetë pjesa më delikate, që i ngatërron edhe më keq objektivat tona. Sipas raporteve të spiunëve tanë që veprojnë atje, ekziston dyshimi i themeltë se si numri një, ashtu edhe numri dy, që me këtë rast unë do t'i quaj „krerët“, herë pas here kanë pasur takime pune me njëri-tjetrin, herë në njërin, e herë në shtetin tjetër! Asnjëra nga këto takime nuk kanë qenë të rastit, nuk janë bërë në mënyrë ilegale, bile as që kanë shfaqur interesimin më të vogël t'i mbajnë fshehur takimet dhe thurjet e vazhdueshme të planeve armiqësore kundër shtetit. Takimet e tyre të qëllimshme në njërën anë dhe, tërheqja e vërejtjes nga ana jonë, dërgimi i sinjaleve të qarta për ndërprerjen e veprimtarisë së tyre armiqësore, kërcënimet se mund të ndëshkohen rëndë, bile edhe me vdekje, u hodhën poshtë me përbuzje nga ana e tyre. Por, ata nuk kanë faj që veprojnë kështu! Duke i parë dështimet tona në fushën e zbatimit të planeve kërcënuese kundër armiqve të shtetit, sikur ju ka dhënë kurajë atyre, që sinjalet tona nuk janë gjë tjetër vetëm ulërime qensh drejtuar qiellit! Për t'ju mbet besnik sinjaleve tona, u detyruam të marrim një hap të tillë për përpilimin e një plani të ri, krejt të ri, të pa provuar ndonjëherë më parë! Ky plan për herë të parë po vihet në jetë tani! Nëse do të ketë sukses do të përdorët edhe hera të tjera, sidomos kundër njërit nga sabotatorit dhe vjedhësit më të madh në historinë e të gjitha kohërave brenda shtetit tonë! Pra, pasi e studiuam thellë planin, në bashkëpunim me ekspertët e kësaj

fushe, e futëm në veprim si një plan të përkryer. Nderi dhe përgjegjësia që u bije juve për sipër në zbatimin e këtij plani, është tepër e madhe, pasi në mënyrë paralele ngarkohesh në realizimin e planit, dhe në grumbullimin e informatave në lidhje me sabotatorin e lartpërmendur. Jam i sigurt se ju me kuptoni? – pyeti hutueshëm kryeqendrori, pasi kishte zënë vend të këndi i tij i preferuar pranë tryezës.

– Si urdhëro! Ju kuptoj në tërësi! – u përgjigj i emocionuar nga përgjegjësia që po i besohet nga kreu numër një i qendrës.

Kjo nuk është fitore e vogël në karrierë, mendoi pas pak Gjenerali dhe u vu të dëgjonte fjalët e kryeqendrorit.

– Shumë mirë! Pra, këtu kam një dosje tepër sekrete! Të dhënat e grumbulluara bëjnë të ditur se kemi të bëjmë me një organizim të ri nationalist dhe irredentist, vazhdim i atyre organizatave të vjetra, por, me taktika të reja veprimi, me konspiracion të pathyeshëm në radhët e tyre, me propagandë të shfrenuar kundër shtetit, që për çudi, edhe disa nga aleatët tanë më të besuar, kanë filluar të shfaqin shenja dyshimi te ne! Një pjesë e madhe e shtypit të huaj, tani e sa muaj, merren me përkrahje të shfrenuar të nacionalizmit dhe irredentizmit kundër-revolucionar! Masat preventive që u morën atëherë, dhe që vazhdojnë edhe tani, duket se jo vetëm që nuk dhanë ndonjë rezultat pozitiv, por i nxitën edhe më keq synimet e tyre separatiste, të cilat synime, kanë tendenca të shndërrohen në një lëvizje të rrezikshme me një kapacitet jo më pak se tre milionësh! Por, e keqja nuk qëndron këtu! Mikrobi i porsashfaqur, i lëshuar në trupin e shtetit federal, jo vetëm që ka dëmtuar rënd substancën

serbe, por ka filluar t'i infektojë edhe republikat më të shëndosha të Jugosllavisë. Një infektim i tillë, ka quar drejt zgjimit të kujtesës së fjetur nacionaliste, brenda popujve të federatës, të cilët, në disa raste kanë hedhë idenë se gjoja janë cenuar disa nga të drejtat themelore të pakicave. Këtë nuk e bëjnë se ju dhimbsen pakicat, por thjeshtë për të fituar mbi kurrizin e tyre, tani më të gjakosur. Për ta vënë në vend ndërgjegjen e pastër të shtetit tonë, për t'i shuar synimet e fjetura nacionaliste të republikave duhet vepruar sa më parë që të jetë e mundur! Duhet goditur sa më ashpër, me të gjitha forcat e mjetet që i kemi në dispozicion, deri në asgjësimin e tyre të plotë! Kjo behët për të hapur rrugën e rikrijimit të substancës së re serbe dhe dezinfektimin e republikave të luhatshme. Për realizimin e këtij plani, koha është e shkurtër, detyra është e ngutshme, e rrezikshme dhe komplekse! Prandaj, duhet të keni kujdes! Çdo gjë të merret shtruar, matur, dhe në mënyrë disi artistike. Të lidhen fjetet e shkëputura në radhët e agjentëve, duke u mbështetur në hollësitë e planit, veçmas atyre pjesëve që në pamje të parë krijojnë përshtypjen e të pamundurës, ku pikërisht „tek e pamundura“ qëndron forca goditëse e planit tonë të përkryer!

– Kështu pra, – vazhdoi kryeqendrori fjalimin e tij të mbushur plot me ngarkesa ideologjike, që Gjeneralit aspak nuk i pëlqente. Ishte mësuar me urdhra të shkurtër dhe të prerë, pa ngarkesa. Sido që të jetë ishte i detyruar t'i dëgjonte deri në fund rekomandimet e tij, – armiqtë e shtetit arritën të kalojnë kufirin duke menduar se e kaluan rrezikun, na e hodhën. Kështu kanë vepruar menjëherë pas lufte

armiqtë dhe bashkëpunëtorët e okupatorit, vazhduan pas rezolutës së Informbyrosë, pas demonstratave armiqësore të gjashtëdhjetë e tetës, dhe vazhdojnë edhe tani pas kontrarevolucionit... por le të dinë të gjithë armiqtë e shtetit se ne do të na kenë prapa për tërë jetën, kudo që të shkojnë dhe nga do që të fshihen. Ne do t'u dërgojmë sinjale të qarta atje ku janë, se dora jonë e hakmarrjes nuk na dridhet, është e gjatë dhe shkatërruese!

Ra heshtje. Kryeqendrori ishte ngritur në këmbë dhe shëtitej sa në fundin e zyrës, sa në ballë të saj, andej nga ishte e varur fotografia e madhe e kryetarit të ndjerë të shtetit. Derisa afrohej drejtë fotografisë, shikimin e mbante të mbërthyer mbi shikimin e pa trajtë të kryetarit.

Këta kanë qenë shokë të ngushtë të sakrificave, por edhe të fitoreve gjatë, dhe pas luftës, mendoj Gjenerali, pasi e kishte vërejtur se shikimi i tij më tepër ishte i përqendruar mbi fotografimin e pa jetë të kryetarit, se sa në fytyrën e tij që ndodhej aty për të marrë urdhra të sekretit të thellë shtetëror.

Kot përpiqen t'i mbulojnë përçarjet dhe thyerjet që ndodhën pas vdekjes së tij, mendoi Gjenerali. Këto sekrete mundën t'ia fshehin edhe për një kohë masave të gjëra, por jo edhe syrit të regjur të shërbimit sekret. Prandaj, do t'ia dinte për nderë, nëse ai do të përqendrohet në urdhrat konkret që do t'ia kumtonte e jo në fjalime demagogjike.

– Pra, – vazhdoi papritmas kryeqendrori, – keni të bëni me një punë komplekse, dhe të ngutshme! Sipas raporteve më të reja që arritën nga spiunët tanë, del se shërbimet sekrete të shteteve perëndimore kanë shtuar dukshëm aktivitetin. Një

pjesë e madhe e të përgjuarve, i kanë marrë nën mbrojtje. Me masa propagandistike, me ndjekje penale kundër bashkëpunëtorëve tanë, po përpiqen t'i pengojnë aktivitet e shërbimeve tona sekrete atje. I gjithë ky skenar vjen si rezultat i disa dështimeve të planeve tona pas të cilave, disa herë u zbuluan aktivitetet tona duke e dëmtuar dukshëm imazhin diplomatik. Ndërsa në anën tjetër, të përgjuarit kanë arritur një strukturë të qëndrueshme organizimi duke zhvleftësuar përpjekjet tona deri në dështime të turpshme!

Kryeqendrori fliste qetë, duke përsëritur ato që i kishte thënë edhe më parë, vetëm duke ua ndërruar formën e të shprehurit. Vështirimin e mbante të mbërthyer në fytyrën e tij, duke lëvizur duart në mënyrë të çrregullt. Për një çast ju bë se ai kishte një dozë të tepruar delitancizmi.

Derisa ai fliste për sekretin, fshehtësinë, dekonspirimin, e kishte të qartë se detyrat paraprake që i kishte realizuar në bashkëpunim me agjentet sekret serbë, krejtësisht të pavarur nga qendra, i kishin përfunduar me konspiracion të plotë, duke ngacmuar aty ku ishte pika më e ndjeshme e nacionalizmit dhe irredentizmit. Zemra ja donte që rrethi i konspiracionit të zgjerohej. Të inkuadroheshin kuadro të reja për t'i dhënë kahen e duhur rebelimit, por nuk kishte guxuar. Udhëzimet ishin të prera. Pas ngacmimeve, të mbledheshin në vendin e caktuar, t'i deshifronin detyrat e koduara, të mbillnin huti dhe të zhdukeshin! Rrjedha më e mirë e ngjarjeve do të jetë ajo natyrore, e pa kokë! Dhe ashtu kishte ndodhur vërtetë!

Edhe ky rast, edhe pse ngarkohej me një detyrë komplekse, disi e ndjente afrimin e mëtutjeshëm të kryeqendrorit drejt

tij, pas një injorimi të tmerrshëm nga eprorët paraprakë.

Në shumë raste kishte ndodhë që kriminelet t'i lironin nga burgu me kusht për t'i dërguar jashtë shteti me detyra speciale, të cilët, pasi dilnin në botën e lirë, i harronin detyrat që ishin ngarkuar dhe, në çastet e fundit sabotonin, tradhtonin, i dekonspironin urdhërdhënësit, i zbulonin planet sekrete, dhe për nevoja të tyre egoiste, çdo gjë përfundonte në duart e kundërzbulimeve të shteteve të huaja, kurse tradhtarët merreshin në mbrojtjen e tyre. Mjaftonte të merrej si shembull i keq, rasti i njërit nga bashkëpunëtorët e qendrës! Në raportin e asaj kohe tërhiqej vërejtja se ai, kishte një sjellje të tillë që nuk përjashtohej mundësia të ishte i lidhur ngushtë me shërbimet sekrete të BND²-së, apo ç'është edhe më keq, dyshohej të kishte lidhje me grupet që duhej luftuar, dhe pikërisht me ata që ishte urdhëruar nga konsulli për vrasjen e tyre! Këto vërejtje nuk ishin marrë parasysh nga qendra e analizës në kryeqytet, duke i dhënë dorë të lirë bashkëpunëtorit të dredhonte revolen dhe ta vriste konsullin, i cili në të njëjtën kohë kryente detyrën e zbatuesit të planit! Për ndreqjen e këtij gabimi, ishin derdhë shuma marramendëse parash duke përzgjedhë vrasës me porosi për likuidimin e tij, dhe pas dy atentateve të pasuksesshme, pasi ishin rrezikuar seriozisht marrëdhëniet diplomatike ndërshtetërore, kishin qenë të shtrënguar të heqin dorë nga ndjekjet e tij të mëtutjeshme.

Tani e kishte të qartë! Sa herë që kishte pasur dështime të theksuara, e kishin ftuar atë, për t'i dhënë ndonjë ide,

2 BND-Bundes Nachrichten Dienst – shërbimi informativ gjerman

apo për të përpiluar ndonjë plan kompleks. Edhe pse disa herë, me gjysmë zëri, kishte hedhë kërkesën për lejimin e pjesëmarrjes së tij në realizimin e planeve operative jashtë shtetit, ishte injoruar me përbuzje cinike, kryesisht nga Sekretari i Partisë.

Gjatë përpunimeve të raporteve që vinin nga spiunët jashtë shtetit, shumë herë e kishte vrarë mendjen për këtë. Mirëpo, një rast të volitshëm nuk e kishte pasur asnjëherë! E quanin të pa aftë të vepronte nën diktatin e urdhrave!

Ngarkimi i tij me këtë mision, e ndjente se kishte ardhur në kohën më të përshtatshme. Ishte një rast i rrallë që të shfaqet në jetë. Tani e ndjente vetën se vërtetë kishte arritur koha e tij, në realizimin e një plani që do t'i lente me gojë hapur, jo vetëm ata që do ti godiste, por edhe ata që e kishin injoruar duke e sjellë buzë greminës, duke e zhveshë nga çdo pasuri, bile edhe nga pasuria më e madhe që në jetë e gëzon njeriu, atë të familjes, të cilën e kishte sakrifikuar për interesat e mëdha të shtetit.

– Gjithashtu, – vazhdoi kryeqendrori, – kemi informata se së shpejti, në mesin e të përgjuarve, pra të krerëve, do të ndodhë një unifikim! Ne duhet të ngutemi në realizimin e planeve tona para se të ketë ndodhë një gjë e tillë! Raportet që vijnë nga terreni bëjnë të ditur se në këtë strukturë janë të përziera edhe disa nga shtetet perëndimore, si dhe aleatët e tyre tradicionalë. Prandaj, pas gjithë përgatitjeve tuaja intensive, si nga ana psikologjike, ashtu edhe nga ana fizike, sa më parë që të jetë e mundur duhet të nisesh! Sot pas dite, në zyrën tuaj do t'i kesh të gjitha të dhënat e detajuara të planit. Dhe në fund, ju njoftoi se dokumentet e udhëtimit,

shifrat e kodifikimit, vendtakimin e parë me orientuesit, vendbanimin e ashtuquajtur „anonim” gjatë kohës sa do të zgjasë aksioni, ekzekutorët, përcjellësit, vendstrehimet në rast rreziku apo dështimi, si dhe rrugët e tërheqjes pas përfundimit të aksionit, janë përpiluar në detaje. Pra, sot pas dite, përmes korrierit zyrtar, në zyrën tuaj do të arrijnë veç dosjeve, edhe dokumentet e udhëtimit komplet, me tiketa të prera, e me materialet e tjera shtesë, që t’i thash kalimthi gjatë kësaj konsulte! Pra, gjithsesi do t’i kesh në dispozicion edhe dosjet e ekzekutorëve. Të sugjeroi; dosjet e ekzekutorëve t’i studiosh në imtësi për tu njohur për së afërmi me karakterin e tyre. Pas përfundimit të këtij aksioni ju do të!...

Derisa kryeqendrori fliste për dosjet, dokumente udhëtimi, tiketa të prera, mendjen e kishte të fjalët e tij të mëdha, të premtimet e kursyera, të urdhrat e shpërndarë, që nuk ishin gjë tjetër veçse premtime boshe, lavdërime çasti, dekorime të zhveshura, që nuk e mbulonin dot injorimin, përbuzjen e ndëshkimet mizore që i kishte përjetuar në shumë raste! Të gjitha i kishte përballuar vetëm e vetëm për ti mbrojtur interesat shtetërore, interesat e nëpërkëmbura serbe... në çast, ju bë së veshi ia zuri fjalën e shumëpritur „emëroheni...” menjëherë i ndërpreu mendimet dhe gojëhapur u përqendrua të dëgjonte fjalët e kryeqendrorit, i cili vazhdonte të fliste me të njëjtin stil...

— ...në një post të rëndësishëm, në udhëheqjen e agjentëve më të spikatur të Shërbimit Sekret Federativ. Për më gjerësisht do të njoftohesh me kohë, gjithsesi pasi të kthehesh nga aksioni, pra para fillimit të planit të dytë operativ, për të

cilin do të njoftohesh në detaje pasi të keni mbërritur atje! Besoi se e ke të qartë detyrën! – tha në fund duke u ngritë në këmbë, për t’ia bërë me dije se biseda kishte përfunduar!

– Si urdhëro! Tani, e kam të qartë në detaje planin. Është plan i detajuar që me le përshtypje të veçantë! – ia kthej Gjenerali entuziast pas marrjes së garancisë së „emërimit“ edhe pse ende nuk ishte i sigurt nëse vërtetë do të ndodhte një gjë e tillë! Ishte një gjë e rrallë që nga „hiçi“ nga një i kërkuar i rrezikshëm Interpoli të shndërrohesh në gjeneral! Befasi!

– E tërë përgjegjësia, mbi realizimin apo mos realizimin e planit, bije mbi ju! – tha kryeqendrori derisa ishte duke ju afruar kolltukut të tij.

– Do të bëjë edhe të pamundurën për ta realizuar planin në tërësi! – premtoi entuziast Gjenerali.

– Po, e besoi plotësisht vullnetin tuaj... por megjithatë, duhet të keni kujdes në imtësitë, mendoi të ato imtësi që shfaqen jashtë parashikimeve të planit, por që tërheqin shkëndija të papritura brenda tij. Ato shkëndija vijnë zakonisht nga bashkëpunëtorët naiv që nuk e njohin terrenin ku zhvillohet loja e planit, mundë të vijnë nga ekzekutorët të cilët nuk janë të mësuar në kryerjen e detyrave të tyre brenda një kornize të caktuar, por janë të mësuar të veprojnë në mënyrë spontane dhe të pavarur. Për eliminimin e këtyre shkëndijave, ju duhet të leni vetën të tërhiqeni nga plani, t’ju udhëheq plani ju, deri në atë masë, sa të keni dorë të plotë në shuarjen e atyre shkëndijave.

– Mund të jeni më i qartë? – pyeti befas Gjenerali.

– Po! Që të ndodheni nën diktatin e planit nuk do të thotë

se duhet t'i nënshtroheni plotësisht brendisë së vijave dhe pikave të imta të planit, të cilat nuk do të përputhën me kohën dhe rrethanat që do t'i sjellë rasti. Në këso rrethanash, deshe apo nuk deshe ti, duhet ndryshuar vijat në plan për t'ju dhënë kahe ashtu siç e lypë situata në atë moment. Atëherë, ju duhet të gjeni rastin, frymëzimin dhe përshtatjen në të njëjtën kohë, situatës dhe planit, me një vijë të lakuar mbi faqet e planit që në këtë rast nuk do ta dëmtonin atë, por do ta forconte edhe më tepër drejt realizimit të tij të sigurt!

Për një copë herë kryeqendrori pushoi së foluri. Gjenerali, duke e parë se heshtja kishte zënë të trashej, vetëm sa për ta thye heshtjen foli:

– Si urdhëro! Do ta provojë me gjithë forcën...

– Jo do ta provojë, por do ta realizojë, shoku Gjeneral! – ia ndërpreu fjalën kryeqendrori me ton të ashpër.

Këtë ashpërsi të tij, Gjenerali nuk e kishte pritur, bile e ndjeu vetën sa të befásuar aq edhe të fyer.

– Ah, se gati harrova! – vazhdojë kryeqendrori sikur të mos kishte ndodhur asgjë, – Ju njoftoi se ju, për zbatimin e këtij plani, jeni i zhveshur tërësisht nga petku i imunitetit diplomatik, që do të shpëtonte nga ndëshkimet e mundshme ligjore të kundërzbulimeve të huaja. Një gabim i vogël, do të ketë shumë pasoja, jo vetëm për punën e filluar, por do ta vë në rrezik edhe jetën tuaj! Këtë duhet ta kesh parasysh!

– Jam i njoftuar nga oficerët gjatë parapërgatitjeve! – ia kthej Gjenerali, derisa me zor e ndrynte zemërimin brenda vetës.

– Sigurisht se je i njoftuar për urdhrin e këtij vendimi, por jo edhe për arsyet! – tha kryeqendrori

– Jo! Për arsyet nuk jam njoftuar!

– Me lejoni pra t’ua kujtoi arsyet! Siç të thash edhe më parë, ky është një plan i parealizuar ndonjëherë më parë! Krejt i ri! Me taktika të reja ndërthurje dhe veprimi, duke ju shmangur qëllimisht taktikave të përdorura më parë, të cilat taktika, kanë qenë të mbështjella me imunitet diplomatik. Kurrsesi nuk duhej ndjekur ajo rrugë mbi planin e ri, sepse çdo diplomat i ri, para se të arrijë në një vend të huaj, ju nënshtrohet procedurave të njëjta ndërshtetërore dhe deshe apo nuk deshe, je brenda regjistrave të policisë!

– Aha! Keni plotësisht të drejt! – ia kthej Gjenerali

– Atëherë, ju dëshiroi sukses!... dhe mos harro: nuk dua dështime, e aq më pak arsyeime në rast dështimesh! A more vesh? – tha kryeqendrori duke ia zgjatë dorën solemnisht

– Mora! – ia kthej Gjenerali me të njëjtën sjellje dhe u nis kah dera.

Edhe pse ende nuk e kishte marrë vetën nga gjithë ato fraza të rrjedhshme në njërën anë, e të ngatërruara në anën tjetër, që kryeqendrori, të përziera ia kishte derdhur në trurin e tij të topitur, si ujin e valë në kazan, Gjenerali u ndie i lehtësuar kur u nda prej tij, pasi kishte siguruar devizën e shumëpritur të emërimit. Derisa ecte në korridorin e gjerë, ndjeu se zemërimi që e kishte kapluar çaste më parë kishte filluar t’i binte. Gjersa i zbriste shkallët njërën pas tjetrës, pa qenë në gjendje të përcaktonte gjendjen e vet shpirtërore, ishte i gëzuar, i hidhëruar, agresiv apo paqësor, ju bë së pa vetën para skuadrës besnike të spiunëve të tij, që thurnin plane nxitëse, për t’i venë në lojë të gjithë ata që nuk ishin serbë, e në mesin e tyre edhe kryeqendrorin. Për

një çast ju bë se këto mendime i dolën nga koka në formë të avullit të nxehtë, dhe dalëngadalë, ngjiteshin drejt zyrës së kryeqendrorit për tu ndeshë atje me qëndrimin e tij të ftohët!

I shpejtoi hapat para se të ketë filluar gjëma në zyrën kryeqendrorit.

3

Në kafenenë „Blu“ nën dritën e dobët të llambave që qëndronin të varura mbi banak, pa kokën tullace të pronarit, i cili përpiquej të merrte diçka nga dyshemeja. Pastaj, vështrimin zhbirues e hodhi rreth e qark tavolinave, nga vinte një zhurmë e përmbajtur. Në skajin nga e majta kishin zënë vend dy burra, të cilët loznin domino. Ishin fytyra të reja. Në këndin tjetër pa një fytyrë të njohur. Ishte ish-kryeshefi i shtatmadhorisë ushtarake, i cili gjithmonë zinte të njëjtin vend i shoqëruar nga ish-kryeshefi i OZNA-së, i shkarkuar nga hierarkia ushtarake. Ishin ish-miqtë më të devotshëm të babait të tij. Porsa e panë ata, e përshëndetën me respekt. Në praninë e tyre kishte zënë vend edhe një i panjohur.

Ndërkohë, pronari u ngrit në këmbë. Pasi ia zgjati dorën i bëri shenjë të ulej në tavolinën e tij të preferuar. Pas pak, ai ia solli kafenë, dhe për një çast u ulë pranë tij. Ishte një burrë rreth të gjashtëdhjetave. Kishte qenë oficer në gardën kombëtare, por pas kundërshtimeve dhe kritikave, që hapur ia kishte drejtuar udhëheqjes me të lartë të shtetit,

gjatë aksionit të Byrosë Informative, jo vetëm që e kishin shkarkuar nga çdo funksion, por edhe e kishin burgosur duke e dënuar me dymbëdhjetë vjet burg. Pas lirit, pasi ia kishin ndaluar edhe ushtrimin e detyrës në hierarkinë ushtarake, ishte punësuar në këtë kafene. Për shkak të njëanshmërisë së tij, dhe pozitës që kishte pasur dikur, lokali i tij frekuentohej vazhdimisht nga ish-oficerët ushtarak, nga të dënuarit apo edhe nga të shkarkuarit nga funksionet e ndryshme shtetërore... dhe njëherësh frekuentohej nga oficerë të ri që kishin nevojë për përfitimin e përvojave të vjetra dhe përshtatjen e tyre në rastet që ishin të ngarkuar për zgjedhje... në lokalin tuaj çdo gjë është „ish” i kishte thënë një herë Gjenerali me shaka, ndërsa pronari ia kishte kthye me nënqeshje cinike, se vërtetë këtu çdo gjë tani frymon ish, por do të vijë dita që do të kthehem në aktual!

– Hë, si jeni me shëndet? – pyeti pronari, duke ia larguar mendimet njëherësh.

– Mirë ju faleminderit, po ju? – ia ktheu Gjenerali me zë të ulët.

– Mirë, mirë! Ka kohë që nuk ju kam parë? – pyeti me zë të ulët pronari sa që edhe vetë Gjenerali mëzi e dëgjoi.

– Ja, kështu siç me sheh! Kurse ti, me sa po shoh unë, i paske ndërruar myshterinjtë! – ia ktheu Gjenerali gjithashtu me zë të ulët duke shikuar rreth e qark.

– Ah, po! Me dukët që kemi filluar të largohemi nga „ish” i juaj i dikurshëm. Tani dalë nga dalë po behëm aktual.

– Ashtu? Me vjen mirë për nderë! Do më thënë, këtu paska lëvizje?

– Lëvizje? Edhe shumë bile! Ata të papërshtatshmit e

dikurshëm, befas janë bërë, jo vetëm të përshtatshëm por edhe të nevojshëm! Na mbloodhën të gjithëve dhe na thanë: Ishte se ç' ishte! Ndodhi se ç'ndodhi! Atdheu ka nevojë për ju! Kush është i gatshëm të punoi për atdhe, o sot o kurrë! Disa filluan nga ankimet për padrejtësitë që na janë bërë dikur, disa të tjerë, si gjithmonë, ia filluan kritikave drejtuar udhëheqjes më të lartë... por në fund, ata thanë prerë! Kush e do atdheun, le të vijë me ne, kush nuk e do le të vazhdojë rrugën armiqësore që e ka filluar dikur! Të zënë ngushtë, filluan të pyesin se për çfarë është fjala! Njëri nga oficerët filloi të sqarojë! Pasi e morëm vesh se si është puna, të gjithë njëzëri i pranuan detyrat! Mua me thanë se ju nevojitet më tepër këtu, për t'i vënë lidhjet e shkëputura!... Po flitet se do të kthehet koha e jonë e artë. I thërrasin herë pas here për t'ju ndihmuar në thurjen e planeve operative, apo për hulumtimin e dosjeve të vjetra në arkivin qendror. Po flitet se ka filluar një përgatitje masive në përpilimin e dosjeve të reja. Po ankohen se ka shumë punë, ka aq shumë punë sa që një pjesë e mirë e dosjeve duhen seleksionuar edhe pse në fund del se pronarët e dosjeve nuk ekzistojnë më, ose janë shpërngulë, ose janë vrarë në pritë, apo përmes kurthesh të ngritura dikur nga ne! Atëherë, duhet hulumtuar në përpilimin e dosjeve të reja.

– Po ai oficeri që mburrej me vrasjen e rekrutëve në Tivar dikur, ku është? – pyeti Gjenerali me shikim tinëzar.

– Ai që kërkonte formimin e klanit Ku-Kluku?³ Sigurisht

3 *Ku-Klux-Klan Organizatë terroriste sekrete, e veshur me kapolet të bardhë, e krijuar nga 6 oficerë të zhgënjyer pas luftës civile me 24 dhjetor 1865 në Pulaski (SHBA), e cila organizatë e zgjeroi veprimtarinë kundër zezakëve dhe atyre*

se tani është duke e formuar një klan të tillë! Oh, më fal, se më kërkoni myshterinjtë! Të sqaroi pastaj! – tha pronari dhe u ngrit.

Për disa çaste, Gjenerali mbeti si i hutuar. Përmendja e klanit Ku-Kluks, se si ia kujtoi disa metoda që i kishte lexuar diku, që tani nuk i kujtohej se ku, por i kujtohej se për zhdukjen e një populli, apo edhe të shumë popujve, duhej të merreshin disa etapa kohore bazike. Etapa fillestare duhej të ishte shuarja e kryengritjeve, e rebelimeve, shkatërrimi i unitetit ndërmjet tyre, shthurja e idesë kombëtare, shuarja dhe bastardimi i gjuhës, shkatërrimi i kulturës dhe arteve, vënia në harresë e këngëve të tyre epike. Pastaj do të vinte faza e ekstazës. Koj fazë do të përdorej kryesisht nga njerëzit e fesë, larg pushtetit, larg ushtrisë, larg tagrambledhësve... Do të propagandoheshin me të madhe besimet pagane që ndër shumë popuj ende ka mbeturina të tilla, pastaj mitet e vjetra, shtrigat, orët, zanat e malit, divat e bajlozët e zi të dalë nga deti... të cilët do të hakmerreshin kundër tyre, për fajet dhe gjynahet e të parëve të tyre të mallkuar brez pas brezi... me një fjalë, zgjimi e idesë së besimeve besëtyte! Dhe në fund faza përfundimtare e cila do të ishte faza vdekjeprurëse. Të formoheshin grupe të tipit Ku-Kluks, të cilët, të veshur si lugat, me kapole të bardha e të gjata mbi kokë, me fytyra të mbuluara, do të shfaqeshin gjatë netëve me shi e bubullima, duke i sulmuar kasollet dhe shtëpitë e katundarëve për tua kallur datën. Pas çorientimeve të para, të sulmoheshin me të gjitha armët e ftohta duke prerë e therë pa mëshirë ata që

politikanëve që tentonin mbrojtjen e tyre apo, përpiqeshin për t'iu dhënë më tepër të drejta.

do të gjendeshin përpara deri në asgjësim të plotë! Mandej, do të sulmonin pjesëtarët e organizatave çetnike, Dora e Zezë, Beretat e Kuqe, Ravna Gora etj, të cilët do të kishin për detyrë gjoja mbrojtjen e viktimave, për t'i shpëtuar nga sulmet e klanit Ku-Kluks, dhe me përdorimin e mjeteve më efikase do të arrihej shuarja e rrënjësishme nga faqja e dheut. Dhe në fund të përhapeshin lloj-lloj thëniesh si goditje shtrigash, goditje divash e bajlozësh, goditje lugetërish për hakmarrje!... dhe fusha e mbjellë me fantazma shqiptarësh dalëngadalë, do të mehej!

– Pra siç të thash edhe më parë! – ia ndërpreu mendimet pronari, i cili zuri vend pranë tij.

– Ai dikur kishte formuar një klan diversantësh të tipit Ku-Kluks, i cili në vitet shtatëdhjeta, gjatë përpjekjeve për realizimin e një aksioni në një qytet të Kosovës, ishin ndeshur me pjesëtarët e njësive të milicisë, të cilët ishin besnik të bashkim-vëllazërimit. Pas këtij zbulimi, ishin burgosur dhe ishin transferuar në kryeqytet, në burgun CZ⁴. Aty, kishin hasur nën mbrojtjen e kryeshefit të Ministrisë së Punëve të Brendshme, i cili, pas shumë kritikave nga kundërshtarët, i kishte suspenduar përkohësisht nga detyrat. Tani, ai ndodhët prapë në Kosovë dhe, siç jam informuar, ka krijuar të njëjtin klan, por me një emër tjetër dhe ka filluar nga aksionet.

– Ç'farë aksionesh? – pyeti Gjenerali.

– Në fillim është marrë me shkatërrimin e varrezave serbe, pastaj me disa dhunime të inskenuara kundër disa plakave dhe grave serbe, kurse tani po përgatitet për një

4 CZ – Centralni Zatfor (Burgu qendror në Beograd)

goditje tjetër. Se çfarë goditje do të jetë kjo na mbetet të presim, sepse këto gjëra ai i mbanë fshehur!

– Në këto rrethana të favorshme për ne, duhet krijuar banda të reja të stilit të dikurshëm si të Kostë Peçancit, Miliq Kërrstiqit, Vasilije Tërbiqit, Jovan Badunskit...

– Po pra! – e ndërpreu kamerieri i ngazëllyer tej mase nga fjalët e tij. Pastaj u ngritë në këmbë, sepse edhe kësaj radhe e kishin ftuar myshterinjtë, dhe ashtu në këmbë, pak i kërrusur drejt tij vazhdoi: – Këto organizime janë në radhë! Koha do ti sjellë të gjitha njëhën pas tjetrës. Po flitet se aty ku nuk ka trazira, po përgatitet të hidhet fara për mbjelljen e tyre...

Gjenerali e përcolli me një shikim të ndezur pronarin deri sa u zhduk prapa banakut. Pastaj uli kokën disi i boshatisur në shpirt.

Fara, mendoj pas pak!

Nga tryeza matanë dëgjoheshin copa bisedash. Njëri me zë të hollë, fliste i nxehur:

– ...ishte masë tepër urgjente që duhej marrë! Por pasi dikujt ju kujtua...

– Nuk ka qenë e rëndësishme që dikujt t'i kujtoheshin masat e diferencimit ideopolitik, por ka qenë e rëndësishme kërkimi i momenteve më të përshtatshëm për vënien e tyre në zbatim, dhe ai moment ishte parë i përshtatshëm pikërisht tani, që janë përcaktuar edhe metodat e detyrimit të zbatimit të këtyre masave!

Gjenerali e ndjeu se ishte thyer barriera e dikurshme e pëshpërimës. Tani çdo gjë flitej hapur! Eh, tha me vete duke u ngritë në këmbë, dukët se ka filluar të shndritë një rreze e re drite në qiellin e vërejtur serb!

4

Takimi me kolegët e punës, para se të hynte në zyrën e tij, qe i ngrohët. Vetëm tani, vërejtí se gjatë gjithë kohës sa ishte në shërbim, i kishte munguar së tepërmi prania e tyre. Sekretari i partisë, me një shikim të papërmbajtur, të mbushur përplot inat, pa fol asnjë fjalë doli jashtë. Si gjithmonë, mendoí Gjenerali. Ndërkohë, një copë herë e mbajti të shtrënguar në përqaíim nënsekretari i partisë, i cili kishte një simpati të veçantë për të. Ishte një burrë fjalëpakë, me vështírim të përhumbur, dhe me një stil te të folurit mesjetar, që ia kujtonte kallogjerët e Manastirit të Graçanicës.

I kishte ngelur kujtim i ëmbël, kur për herë të parë, bashkë me te, i kishin vizítuar Manastíret e vjetra serbe në provincën e Serbisë Jugore. Në pamje të parë, ajo vizítë ishte dukur thjeshtë vizítë turistike, por në brendi të saj fshihej një labírint i tërë organizimi dhe zgjim ndërgjegje kombëtare të bashkëkombësit kolonë, të cilët, dalëngadalë, kishin filluar të merrnin kahe të gabuar duke u afíruar me

vendësit për ta përforcuar sloganin aq të përfolur të bashkim-vëllazërimit me popujt e federatës jugosllave e veçmas me popullin shumicë të Kosovës. Aty kishte pasur rastin të njihej për herë të parë me krisobula origjinale, dhe me ato të fabrikuara. Për një kohë të gjatë kishte qenë i tmerruar nga përmbajtjet e krisobulave origjinale që pasqyronin një tablo jetese mesjetare komplet shqiptare. Ato, më tepër flitnin shqip, duke ngacmuar rrallë ndonjë toponim të përkthyer nga gjuha vendëse në gjuhën e tyre që vetë emërtimi merrte trajtë çoroditëse. Këto krisobula, mbaheshin të fshehura në një arkiv tepër sekret, dhe nuk ju lejohej historianeve e as ndonjë hulumtuesi tjetër shkencor të kishin qasje mbi to, pa pasur autorizimin nga kryepeshkopi i madhërishtëm. Por megjithatë, në ato shkrime të vjetra, të shkruara në letër të trashë dhe me bojë të zezë, ku vende-vende nuk lexoheshin fare, nuk ishte e vështirë të arrihej në përfundim mbi vrasjet nëpër kohë, mbi prangat e gjakosura, mbi planet e zhdukjeve masive të vendasve... dhe në mënyrë të hollësishme shkruheshin rregullat e vrasjeve, sajimi i shkaqeve të ngatërruara, trajtat e kryerjes së aktit të vrasjeve individuale dhe kolektive, sajimi elementar i epërsisë që i jepej vrasësit përmes disa kodeve dhe shifrave enigmatike që ishte e pamundur të gjendeshin në kronikat e shteteve të tjera të asaj kohe, të cilat nuk merreshin me zhdukjen e popujve sikurse paraardhësit e tij, por, me gjuajtjen dhe zhdukjen e shtrigave, duke u bazuar në kodin më të përgjakshëm që njihet historia e njerëzimit, „Çekani i shtrigave!“ Për një çast i erdhi keq që paraardhësve të tij nuk ju kishte shkuar mendja për përpilimin e një kodi të tillë për zhdukjen e të

gjithë popujve që nuk ishin raje. Megjithatë, duhej të ishte i kënaqur edhe me vendimet e krisobulave të dala si urdhra të plotfuqishme nga dyert e rënda të Manastireve!

Në fund të fundit, çfarë dallimi kishin krisobulat e moçme nga elaboratet e sotme, të cilat ishin vetëm vazhdim i atyre të vjetrave përshtatur rrethanave të reja! Çfarë dallimi kishin murgjit, magjistarët, orakujt paganë nga agjentet e sotëm? Edhe ata, në kohërat e lashta, përmes parashikimeve për ardhmërinë, përmes fjalës dhe magjisë, përcillnin mesazhe për fatkeqësitë, përhapnin lajme të rreme, paralajmëronin disfata në radhët kundërshtare, parashikonin fate luftërash, fate fitoresh, fate mbretërishe dhe sundimtarësh... dhe të gjitha këto kishin një qendër nga niseshin, kishin një bazë, një taktikë, një plan që dikujt i hynte në punë!

Kishin kaluar dy vite që nga ajo kohë, kur e kishte zbatuar urdhrin e dhënë nga lartë për përgjimin e njerëzve të dyshuar në radhët e shërbimit sekret. Në mesin e emrave të dyshuar ishin edhe disa nga miqtë e tij besnik. Mirëpo, shkak i përgjimit sekret të sekretarit të partisë kishte pasur karakter krejtësisht privat. Këtë hap sa të guximshëm, aq edhe të rrezikshëm e kishte marrë si hakmarrje kundër tij, kryekëput për shkaqe xhelozie, pra për të zbuluar aferën e shumëpërfolur me gruan e tij. Por, rezultatet kishin treguar një të papritur, që për një kohë kishte qenë i shtangur nga befasia. Kishte hasë në disa fije që shpinin në dyshim se ai kryente punën e agjentit të dyfishtë. Kohë të gjatë e kishte vrarë mendjen se ç'duhej bërë. Kishte filluar ta mbante nën kontroll të vazhdueshëm, derisa kishte mbledhë prova të mjaftueshme dhe një ditë, gjatë një mbledhje sekrete në

Drejtorinë II të Sigurimit Shtetëror, pa hezituat e kishte drejtuar gishtin kundër veprimtarisë së tij të dyfishtë, duke u mbështetur në faktet e grumbulluara. Ministri i Punëve të Brendshme e kishte shikuar i habitur, pastaj i kishte dhënë një përgjigje të tërthortë. Pas mbarimit të mbledhjes e kishte ftuar në zyrën e tij. Me një ton të ashpër ia kishte tërhequr vërejtjen se kishte bërë një ekspozim të panevojshëm duke e deshifruar publikisht arterien kryesore të një sekreti të thellë shtetëror. Edhe tani kur i kujtohej kjo ngjarje, mbushej plot maraz, skuqej nga turpi... kurse sekretari i partisë që nga ajo kohë kishte mbajtur qëndrim përbuzës ndaj tij.

Në zyrën e tij nuk kishte ndryshuar po thuaj asgjë. Tryeza ishte e pastër dhe e boshatisur. Rreth e qark kishte një shkëlqim purpur që krijohet nga dritat shumëngjyrëshe me nuanca festive të vendosur në këndin prapa dërrës. Pasi mbylli dërrën, me çelësin në dorë u afrua afër kasafortës së hekurt ngjyrë të gjelbër, dhe e hapi dërrën e rëndë. Ishte e njëjta dërrë, me ngjyrë të venitur në të fshirë nga fërkimet e shumta, që sa e sa herë e kishte hapur e mbyllur për të marrë apo për t'i deponuar dosjet sekrete. Që andej nxori dosjen me kapak të trashë me ngjyrë të kaltër. Në dosje, ishte e shkruar me germa të mëdha: „Sekret i Thellë!“ pastaj „DOSJA G“. Pasi e hapi dosjen, u vu në shfletimin e shkresave, letrave, numra revistash me përmbajtje armiqësore, fotografi e artikuj të ndryshëm. Pastaj gjeti materiale të reja, që gjatë mungesës, i kishin sjellë bashkëpunëtorët e tij. E mori të parën dhe filloi të lexonte:

19 gusht 1980

„I dashuri shoku Enver! Ne shqiptaret e shkëputur nga atdheu i lirë dhe të mbërthyer me dhunë brenda kufijve politik të Jugosllavisë ndjekim me krenari çdo hap të Shqipërisë mëmë në përforcimin dhe përparimin e atdheut...”

Si i shastisur, Gjenerali vazhdonte t’i shikonte fletët e bardha të shkruara me makinë shkrimi në alfabetin latin. Nuk ishte hera e parë që kishte ndeshur letra të ngjashme, por si kjo, e rrezikshme dhe armiqësore nuk kishte ndeshur asnjëherë. Ishte vetëm një copë letër që, herë-herë i bëhej se ishte një përbindësh që kërkonte t’i shkëpuste copa mishi nga trupi i tij për t’ia ngjitë pastaj një trupi tjetër armiqësorë. Përherë e më tepër po bindej se ndarjet mekanike të një trupi nuk do të ishin efikase, po nuk arrite që pas ndarjes, të pasonin pastrimet adekuate si dikur në krisobulat antike, apo në elaboratet e sotme bashkëkohore. Pastaj ndjeu një shkëputje brenda kraharorit, që për disa çaste e mbajti të mbërthyer në vlugun e ndarjeve e thyerjeve të trupit të tij të formuar nga arnat e trupave të huaj, që të tjerët po bënë përpyetje të pareshtura t’ia shqyejnë arnat e trupave të grabitur padrejtësisht... t’ia gllabërojnë, kurse trupi i tij, pavarësisht nga përpyekjet e armiqve për shqyerje të mëtutjeshme, po merrte shtrirje përgjatë bregdetit kroat duke rrëshqitë si zvarranik për të gllabëruar pastaj tokat e ngrohta të jugut deri në portin strategjik të Pasha Limanit! I gëzuar nga ky mendim, zgjati dorën dhe mori letrën tjetër. Në fillim të saj shkruante se ishte një fjalim i mbajtur para demonstruesve në Shtutgart:

Shtutgart, 25 prill 1981

„Një njeri i mençur thotë se mendimi është e vetmja parajsë prej së cilës nuk mund të na ndjekin. Prandaj mund të drejtohem konkretisht te armiku. Mendoj se po të ishte kërkesa Kosova Republikë, një kërkesë boshe, një kërkesë në ajër, një kërkesë mendjelehtë, një kërkesë të cilën e kanë bërë aventurierët, një kërkesë të cilën e kanë bërë ata të cilët ëndërrojnë pa baza, pa kurrfarë dyshimi Beogradi qysh më 11 mars të këtij viti, do të dilte me dokumentin për njohjen e statusit të Republikës së Kosovës dhe do të thoshte: Urdhëroni shqiptarë, ja ku e keni Republikën...”

Sytë e Gjeneralit, të errësuar nga leximi i gjatë, për disa çaste vazhduan lëvizje të ngathtë duke i rënë rreth e qark zyrës. Ishte një shikim i ftohët i mbushur plot frikë e trishtim së bashku. Kishte kohë që përpëlitej në vetën e tij sikur ishte duke shqitë trupa të huaj nga trupi i vet, dhe aty për aty ndjeu një tkurrje, një zvetënim të paparë ndonjëherë dhe... së fundi nga trupi i tij nuk do të mbetej asgjë... as skeleti, as kafka boshe! Tani, gjithnjë e më tepër po bindej se leximi i dosjeve, bota e zymtë brenda tyre, edhe pse e kishin pezmatuar së tepërmi, duke ia zgjuar urrejtjen e fshehur brenda qenies së tij, ishte një botë në vete, që nuk i jepte mundësi të lëvizte lirshëm, sikurse do t'i jepte mundësi lëvizjeje, zbatimi i planeve operative!

Pa e zgjatë shumë, u ngrit. Pasi liroi pak kravatën doli në korridor duke e mbyllë derën me bravë. Vetë hapat e shpinin drejt kantinës. Edhe pse nuk ishte asnjëra nga kohërat e pushimeve, në kantinë kishte mjaft zyrtarë që pinin kafe,

dhe bisedonin me zë të lartë në tymin e duhanit.

– O! Gjenerali! – dëgjoi një zë të njohur prapa krahëve. Me një buzëqeshje xhymerte u kthye prapa, duke ia zgjatë dorën një burri trupshkurtër, me bark pak të kërcyer. – Kur keni ardhur shoku Gjeneral? – pyeti ai duke ia shtrënguar dorën, me një dridhje të lehtë!

– Para pak ditësh... edhe ju këtu, si kaluat gjatë aksionit? – pyeti Gjenerali pa e ndërruar mënyrën e buzëqeshjes.

– Lere mos pyet! Për pak ju shpëtova prangave...

– Kam dëgjuar diçka por... – foli Gjenerali pa u çuditur.

– Të tregoi pastaj! Me prit këtu! Po ta sjellë një dosje që e kam përgatitur për ju. – tha me shpoti bark kërcyeri dhe doli.

Gjenerali, pasi u ulë porositi kafe. Kamerierja, një grua e moshuar, fytyrëngrysur, pas pak ia solli kafënë.

Tani, deri sa ishte duke e përzier kafën në filxhanin e madh, vështrimin e hodhi rreth e qark. Në këndin e majtë nga dera, kishte zënë vend komandanti i njësisë speciale të Republikës së Serbisë, Gjenerali Kërstiç. Ishte një burrë i bëshëm rreth të gjashtëdhjetave që ishte e pamundur të shikoje pa pasur në gojë cigaren „Drina“ që e mbante nën mustaqet e skuqura nga tymi deri sa digjej rrëzë filtrit, pastaj me lëvizje të ngathtë vetëm e ndërronte duke e ndezur tjetrën me bishtin e të parës. Kishte një zë të trashë, por të deformuar për shkak të cigares që nuk e hiqte nga goja as kur fliste. Kur fliste për dikë, kurrë nuk zëntë ngoje ndonjë emër, prandaj ishte e vështirë të kuptoje së për kë e kishte fjalën. Rrethi i tij i ngushtë, ishte i mësuar me paqartësi të tij, prandaj nuk kishin ndonjë vështirësi për ta kuptuar.

Pranë tij kishte zënë vend një oficer i ri, i cili herë pas here tundte kokën në shenjë pranimi për ato që komandanti i thoshte. Edhe pse biseda e tyre nuk dëgjohej e tëra, si të thyera, i arritën në vesh copa fjalësh duke përmendur herë pas herë njësitë speciale dhe disa qytete ku kishin ndodhë trazirat e fundit. E gjithë federata është në alarm për shkak të asaj province të pa pastruar me kohë nga kompetentet, mendoj deri sa ishte duke marrë filxhanin e kafesë në dorë. Ndërkohë, pranë tij u shfaq barkkërcyeri i cili duke zënë vend, ia lëshoi në dorë një dosje me kapak të kaltër.

– Si ndodhi? – pyeti Gjenerali

– Po si të them! Që në fillim, me sugjerimet e konsujve u arrit një marrëveshje që ekzekutori të jetë një kroat azilkërkues. Për çështje konspirative, edhe pas takimeve që pata me të, nuk i tregova se ai duhej vlarë dikë. Në momentet e fundit, kur e mori vesh detyrën, pa një pa dy, e paraqiti rastin në polici, të cilët, jo vetëm që e morën nën mbrojtje të përgjuarin, por i veshën jelek kundërplumb! Ashtu, nën përcjelljen e spiunëve të tyre, në mënyrë provokuese disa herë e ekspozuan pranë konsullatës! Pas shumë hipotezave, arritëm në përfundim se këtë punë më së miri do ta kryente një femër. Ju dhashë urdhër vartësve të mi, ku njëri prej tyre ishte shqiptar, ta gjenin një grua ekzekutore. Pas një kohe ata me njoftuan se kishin gjetur një bionde të bukur serbe. Me përgatitjen e saj u mora vet. Ia sqarova metodat e punës, tërheqjen e viktimës drejt grackës, lajkat që duhej përdorë dhe në fund tërheqjen e qarkut, por...

– I premtuat ndonjë privilegj apo... – e ndërpreu Gjenerali

– Po! I premtuam, por me këto çështje u morën vartësit e mi, të cilët i premtuan shuma parash, dhe shumë mundësi të tjera të kësaj natyre! – u përgjigj barkkërcyeri.

– Pastaj? Si ndodhi pastaj? – vazhdoi Gjenerali me pyetjen e radhës.

– Pastaj... pas disa takimeve që pati me të përgjuarin, ajo arriti të depërtonte brenda apartamentit të tij. Me lajka ia heq jelekun kundërplumb, e qëllon pesë herë me revole... Më vonë morëm vesh se i kishte shpëtuar atentatit!...

– Si erdhi deri të dekonspirimi? – pyeti Gjenerali.

– Pas atentatit ajo doli në rrugë, ku e priste vetura. Në vend që të vazhdonte të ishte nën urdhrat e vartësve të mi, ashtu siç ishin marrë vesh, të cilët do ta dërgonin në një bazë tjetër për t'i humbur gjurmët, ajo i kërcënonte me revole duke ua kërkuar paratë e premtuara dhe një biletë udhëtimi dhe, ashtu, nën kërcënimin e revoles i detyron ta dërgonin në aeroport, ku edhe arrestohet... dhe të gjitha ishin bërë nën kërcënimin e revoles pa pasur mundësi që vartësit e mi të bënin kontrollin e fundit mbi mbarëvajtjen e planit! Kështu i përgjuari i shpëtoi atentatit, kurse ne u dekonspiruam!

– Me sa jam i njoftuar, ka dallime të theksuara në mes të raporteve tuaja dhe deklaratave që u folën gjatë seancave gjyqësore! Si e komentoni ju këtë?

– Jam i njoftuar! Janë keqpërdorime të vartësve të mi!

Derisa fliste barkkërcyeri, Gjenerali thoshte me vete, mirë t'u bë! Edhe atij, sekretarit të partisë, ju bë mirë! Tani për disa ditë ju mbyllë goja të shkretit, se ishte lodhur duke llomotitur me ato lavdërimet e tij të pa kursyera, që e ngrinte zërin si prej këndesi... në radhët tona nuk ka njeri

më të përshtatshëm për misione sekrete jashtë shteti. I pa zëvendësueshëm. Ky do të jetë krenaria e jonë. Ky ka nuhatje të hollë, ka instinkt të përkryer, ka vesh të stërholluar që pëshpërimat më të vogla i zë dhe aty për aty i analizon... dhe kështu ju dha një pompozitet i fryrë duke i ngritë në qiell aftësitë e tij. Kurse tani, të dy si dy pula të lagura, cucërrohen prapa shpinës së të tjerëve dhe, as gek as mek nuk bëjnë me gojë...

E sheh tani o kokëshkretë, sikur ishte duke i thënë sekretarit të partisë. U binde tani në aftësitë e tij? U binde tani në aftësitë e konsujve mendjemëdhenj që ti ua lëshove në dorë udhëheqjen e një plani të papërgatitur operativ? T'u mbush mendja tani për paaftësitë e tyre, kur në momentet vendimtare nuk arritën dot të largoheshin nga vatra e krimit që vet e kishin mbjellë dhe u zunë si lepujt në qark... dhe shpëtuan shumë mirë, pasi kundër tyre nuk pati kundërsulm, se pastaj do të ishte edhe ti, njëri nga pjesëmarrësit në kortezhin e tyre! E sheh pra? Kur më propozuan mua për kryerjen e kësaj detyre, duke i marrë parasysh aftësitë e mia, njohjen e shumë gjuhëve, njohjen e terrenit, u more me gërgamë, me përcmove dhe pas të gjitha këtyre që ty t'u dukën pak, e vulose para gjithë kolektivit duke me thënë me cinizëm; jo, një analfabet si ky, nuk bënë të emërohet jashtë shteti, se ka rrezik përgjimin e diplomatëve tanë atje...

– Shyqyr që shpëtove vet! – i tha Gjenerali me të njëjtën buzëqeshje, kurse me vete mendoi: Xhepat i ke mbushur plot në dëm të planit, tani vetëm arsyetime kërkon! Ti vazhdo të arsyetohesh, kurse të tjerët vazhdojnë të dergjën burgjeve për ty! Idiot!

– Ju ishit ideatori i parë i përpilimit të planit operativ „Tigri“? – pyeti hetueshëm Gjenerali.

– Po, si të them! Sa pata filluar..., por pasi u dekonspiruam u detyrova të heq dorë përfundimisht!

– Deri ku keni arritur me grumbullimin e informatave? – pyeti Gjenerali.

– Ne i patëm zbuluar rrënjët e veprimit të tyre dhe sa patëm filluar me realizime konkrete, megjithëse patëm hasë në pengesa të papritura!

– Mundë të jeni më konkret? – pyeti prapë Gjenerali

– Po si të them... ju e keni dosjen e tij? – pyeti pas pak barkkërcyeri.

– Po! E kam atë dosje! – u përgjigj Gjenerali duke ngritë ngadalë vështrimin.

– Shiko në faqen dhjetë apo dymbëdhjetë, më sa me kujtohet, është një raport me titull: „Raport i Hollësishëm“ RH. nr. 13 fraksion 81 – SB fraksion 6710. Në atë raport i ke të gjitha hollësitë e ecurive të deri atëhershme!

– Mirë! Megjithatë, ju faleminderit!

– Nuk ka gjë! Mirupafshim!

– Mirupafshim!

5

Fytyrëvërejtur u vu të gjente raportin që kohë me parë ia kishte sugjeruar ta lexonte barkkërcyeri. Pasi dosjen e kishte vënë mbi kasafortën e çeliktë, ashtu në këmbë u vu të kërkonte në mesin e qindra faqeve raportin e sugjeruar. Si një sinjal i pakëndshëm, i erdhi therja shpuese në gjurin e djathtë, sa për një copë herë u detyrua të largohet nga kasaforta, dhe i gërmuqur, u vu ta ledhatonte vendin e dhembjes. Pasi kishte filluar t'i pushonte dhembja, u përqendrua me forcë të shtuar mbi dosje për ta gjetur raportin. Pas një kërkese të gjatë këmbëngulëse, e gjeti raportin e kërkuar. Më në fund, zuri vend pranë tryezës së tij të madhe, dhe u vu të lexonte:

Raport i hollësishëm:

RH. nr. 13/81 – SB/6710

Shkëlqesisë së tij SM/T/6322

Pasi mora urdhrin nga shkëlqesia e juaj për përgjimin e të dyshuarit, krejt sipas këshillave tuaja, u strehova pranë

njerëzve të fisit tim që gjendeshin të punësuar në rrethin e Stutgardit. Pasi isha „i pa punë“ fillova me frekuentimin e shpeshtë të klubit jugosllav „Hasan Prishtina“ në Bad-Canstat, Stutgard. Të gjithë me morën si njeri të shkolluar që për shkak të bindjeve të mia politike e kisha humbur vendin e punës, isha detyruar të ndahem nga familja, nga gruaja dhe fëmijët për të kërkuar mbijetesë jashtë shtetit. Për këtë me ndihmuan shumë edhe njerëzit e fisit, të cilët me kohë e kishin fituar bindjen se unë vërtetë isha i ndjekur nga pushteti. Pas disa vizitave në klubin e sipërpërmendur, arrita që të jem njëri nga më të kërkuarit nga njerëzit që kishin ide të ngjashme separatiste. Duke i ndjekë udhëzimet tuaja të vyera, arrita edhe suksesin e mirëpritur, që vetë i dyshuari të afrohet drejtë meje. Në takimin tim të parë me të, u përpoqa të jem sa më i arsyeshëm, fjalëpakë dhe i mallëngjyer tej mase me fjalët e tij të mëdha patriotike. Përdora taktikat e përshtatjes identike karakterit dhe dëshirave të tij. U ndava prej tij duke i thënë se patriotët dhe guximtarët si ju, është vështirë t'i gjesh në mesin e mërgatës! Me premtoi se do të me sjellë literaturë të ndaluar, gjë që e pranova me gjithë dëshirë! (Të me ndjenë shkëlqesia e juaj për pranimin e literaturës së ndaluar nacionaliste dhe irredentiste, sepse siç jeni në dijeni edhe ju, unë sikurse edhe ju, e urrej për vdekje atë literaturë, por për t'ju përshtatur sa më shumë kushteve të punës detyrohem të bije edhe në nivele të tilla!)

Ashtu siç ishim marrë vesh, ditën dhe kohën e caktuar mi solli materialet propagandistike, të cilat në fund do t'ia bashkëngjisë raportit, me përjashtim të atyre që janë të huazuara. Në mesin e librave që mi solli, kishte romane dhe

poezi pa ndonjë vlerë të veçantë për punën tonë. Unë po t'i japi disa tituj që vërtetë janë të rrezikshëm, dhe krejt të papranueshëm për vijën e pushtetit popullor, siç janë: „Titistët“ „Vetadministrimi jugosllav, teori e praktikë kapitaliste“, „ Statuti i LNÇK“, „Një komb shqiptar një shtet shqiptar“, „Lahuta e Malësisë“, si dhe fletushkat me përmbajtje armiqësore, si „Bashkimi“ „Liria“ „Lajmëtari i lirisë“ „Zëri i Kosovës“ etj., të cilat, në mënyrë tendencioze dhe plotësisht të pa vërtetë e paraqesin gjendjen shoqërore e politike në vendin tonë, dhe që kanë për qëllim nxitjen e nacionalizmit dhe irredentizmit për rrëzimin e pushtetit popullor, përçarjen e bashkim vëllazërimit dhe të barazisë së kombeve dhe kombësive të vendit tonë socialist. Me këtë rast, marr guximin të bezdisë shkëlqesinë tuaj, me të vetmen arsye, sa për t'ia kujtuar disa detaje nga biseda që pata me të dyshuarin, me rastin e pranimit të materialeve propagandistike të përmendura më lartë. Bisedën e fillova gjithnjë duke pasur parasysht këshillat tuaja të vlefshme, dhe duke respektuar rregullat e punës, që në raste të tilla të mos ngjallë kurrfarë dyshimi, apo prishje disponimi mbi karakterin e të dyshuarit. Bisedën e fillova duke përdorë taktikat e punës, pra shumë larg thelbit të synuar. I thashë se për bashkimin e mërgatës nevojitej një besim i plotë në mesin e radhëve, gjë që të ne duket se mungon. Pastaj i përmenda frikën e vazhdueshme që duhet pasur nga njerëz të rrëmbyer dhe llafazanë, e veçmas të atyre që kanë arritur të futën në mesin e mërgatës me detyra të caktuara nga armiqët tanë të përbetuar. (Edhe njëherë i kërkoi të falur shkëlqesinë tuaj për fjalët armiqësore të lartpërmendura!)

Duke e ndjerë detyrë patriotike dhe njëherësh, përshtatje sa më të plotë situatës në lidhje me sqarimet e radhës, i kërkoj të falur shkëlqesisë tuaj për parantezat e shtruar, por këtë e bëj për shkak të ruajtjes së freskisë dhe besueshmërisë së informacioneve, për shkak të atdhedashurisë dhe vlerave shumë të çmuara të bashkim-vëllazërimit, e kurrësi për arsye të karrierës apo të ndonjë privilegji tjetër fitimprurës. Për arritjen e suksesit të plotë në punën time të filluar duhej që vazhdimisht të mbaja shënime të koduara dhe me këmbëngulje të plotë t'ju përmbahesha rregullave të punës, si dhe udhëzimeve të shkëlqesisë suaj, që në asnjë mënyrë, puna e filluar mos të vije deri të ndonjë dështim!

Këtu, duke pas parasysh përgjegjësinë time të plotë për punën time si në aspektin e veshit, në rastin konkret, në aspektin e të dëgjuarit, (që siç me keni këshilluar edhe ju shkëlqesi e nderuar, duke me dhënë udhëzime të vlefshme në fushën e të dëgjuarit, kur me udhëzoje se puna e veshit është diçka krejt tjetër në krahasim me punën e syrit, sepse njerëzit, në raste të ndryshme si të udhëtimit në grupe, në rastin e ndejave nëpër kafene, në gazmende apo në raste vdekjesh, në punë apo diku tjetër kanë dëshirë të flasin, të llafosin, të tregojnë dhe pa dashur bien në ato imtësi që në pamje të parë duket se nuk kanë ndonjë vlerë, por pas një analize të hollësishme arrin në përfundim se përmes një bisede të lirë, ke arritur informata me vlera të larta sa edhe njëqind hetues të specializuar atje në hetuesi, nuk do të arrinin këto informata, bile as me përdorimin e mjeteve më të sofistikuar të mashtrimit apo të torturës... Të me ndjejë shkëlqesia e juaj për këtë zgjatje ndoshta të tepërt, por e

ndjejë detyrë patriotike që asgjë nga rrethanat e arritjes deri të informatat mos të vihen në dyshim as nga ana e juaj, e as nga ana e qendrës së analizës), ashtu edhe në aspektin e oratorisë, për të mos e zgjatë sqarimin e mëtutjeshëm mbi oratorinë, arrita në nxitjen e të dyshuarit kundër të përgjuarve të planit tonë! Për largimin e çdo dyshimi mbi punën time të deritanishme, po e japi të plotë bisedën që zhvillova me të dyshuarin, të cilin, krejt sipas udhëzimeve tua e nxita, kundër të përgjuarve:

Unë: *Jeni në dijeni se para pak kohësh është arratisur njëfarë gazetari, njëfarë shkrimtari, njëfarë këngëtarit dhe ka parashtruar kërkesën para organeve gjermane për strehim politik!*

Ai: *Po, kam dëgjuar diçka, por nuk e njoh!*

Unë: *Jeni në dijeni se për shkak të punës së tij agjenturore i është ndërruar disa herë vendi i punës atje nga vjen ai?*

Ai: *Jo! As që dua të di për një gjë të tillë!*

Unë: *Edhe unë mendoj kështu, por disa gjëra duhen sqaruar! E ndjejë për detyrë patriotike t'ju sqaroi se në këtë rast, në krahasim me rastet tjera, kemi të bëjmë me njerëz të rrezikshëm! Po ju sqaroi më shkoqur: Gazetari jonë i nderuar ka punuar në Shkup, dhe pasi i ka rrasë në burg gjysmën e stafit redaktues të gazetës „Flaka e vëllaznimit“, ka kaluar në Prishtinë! Edhe atje i ka futur në burg shumë shokë të fjalës dhe të besës. Kjo ka ndodhur me 14 dhjetor të vitit 1979, por çudia nuk mbaron këtu! Çudia ndodhë kur ai në mesin e dhjetëra e qindra të burgosurve anë e mbanë krahinës, i vetmi arriti të arratiset. Këtu është dyshimi i parë kundër tij. Pastaj tjetri, pra vëllai i tij, prej*

kohësh punon në Ludwigsburg në një zyrë të caktuar nga konsullata, gjoja për mbrojtjen e të drejtave të punëtorëve jugosllavë. Kur hallexhinjtë shkojnë të ai për t'ju ndihmuar, me një përkushtim të përsosur dhe fare hapur mbledh informata dhe në fund i dorëzon në konsullatë!...

Ai: *Ç'po flet he burrë! Po çuditë! Mua me ka ndihmuar shumë kur ngela pa punë...*

Unë: *Po, vërtetë të ka ndihmuar! Unë nuk e kontestoi ndihmën që ua ka dhënë ju, por nuk e kontestoi as mundësinë e bazuar që tani emri i juaj lakohet nëpër zyrat e detektivëve që e luftojnë krimin politik!...*

Ai: *Mos more burrë, mos hyn n'gjynah!*

Unë: *Aspak nuk po hy n'gjynah! Këto që t'i thash janë plotësisht të vërteta! I njoh nga fëmijëria, nga gjimnazi, sidomos atë muzikantin! Atë e njoh si paren e kuqe!*

Ai: *Je takuar me të?*

Unë: *As që dua të takohem! E ndjejë detyrë patriotike t'ju lajmëroj, e ti bënë si të duash.*

Ai: *Nuk jeni ju i pari që me flitni kështu! Ata e paskan mbushë kupën! Për nderë, e paskan hak plumbin!*

Unë: *Mos e merr me aq gjaknxehtësi...*

Ai: *Po si t'i marr ndryshe! Mu shoftë emri po nuk i vrava me dorën time!*

Unë: *Mendoj se, ne së bashku do të gjejmë një gjuhë të përbashkët dhe t'i qasemi gjakftohtë kësaj pune!*

Ai: *Mirë, por me thuaj se ç'duhet bërë?*

Unë: *Për t'u bindë në këto që thash, duhet të përdorët një strategji!*

Ai: *Strategji? Edhe për njerëz të tillë duhet të përdorët*

strategji? Çfarë strategjie ore hej?

Unë: *Që në fillim të përpiqemi t'ua kontrollojmë lëvizjet, me kë rrinë, më kë shoqërohen, kush hyn e del nga shtëpia e tyre, pastaj të depërtojmë deri të përgjimi i fshehët i bisedave, si dhe në fund kontrolli i letrave të tyre. Nëse vërtetohen këto që t'i thash, atëherë mund të mblihem ne shokët më besnik të çështjes kombëtare, dhe mbi provat e mbledhura të marrim një vendim të përbashkët!*

Ai: *Ç'mi fute dreqnit në bark! Me bërë të çmendem! Nuk me zihet vendi vend! Do të doja t'i godisja menjëherë!*

Unë: *Partia dhe shoku Enver na mësojnë që mos të jemi të nxituar në marrjen e vendimeve të njëanshme pa i qëruar mirë rrethanat. Në rastin konkret, ne duhet t'i koordinojmë veprimet, në fillim vetëm ne të dy, e pastaj edhe me shokët e qarkorit!*

Ai: *Mirë, mirë! Por këto veprime të avashme do të marrin shumë kohë, dhe kush e di pastaj se edhe sa njerëz do ta pësojnë për shkakun e tyre? E ndjejë se po xhindosëm... po me hipin nervat!*

Unë: *Ke të drejtë miku im, ke shumë të drejtë! Por Partia na mëson të jemi të matur! Prandaj nuk duhet kurrsesi të nxitohemi! Unë kërkoj, që kjo kthesë sa e rëndësishme aq edhe patriotike, do të ndikoi dukshëm në vetëdijesimin tonë, prandaj hëpërhë, të mbetet bisedë sekrete në mes nesh.*

Ai: *Pa dyshim, që do të mbetët sekrete në mes nesh!... por me thuaj se ç'duhet bërë në raste të tilla?*

Unë: *Të thash! Mos të nxitohem në marrjen e ndonjë vendimi të gabuar... po i ndajmë detyrat: Ti je njohës i mirë i terrenit, gjejë mënyra për t'ua kontrolluar letrat...*

dua të them letrat që ju vijnë dhe ato që i dërgojnë përmes postes... duket të jetë punë shumë e vështirë, por... Partia ka besim të plotë në punën dhe përpjekjet tuaja! Kurse unë do të merrem me zbulimin se çfarë flitet për ta në mesin e mërgatës... bile, po të jeni edhe ju i pajtimit do të ishte mirë që unë të takohesha me të, si thua?

Ai: *Unë për vete nuk dua të takohem me të!*

Unë: *Vetëm sa për t'ia tërhequr vërejtjen!*

Ai: *Unë nuk do të pajtohesha me këtë mendim! Për mua mjafton përgjimi nga distanca!*

Unë: *Mirë pra! Edhe unë jam në pajtim me mendimin tuaj. Po heqë dorë përfundimisht për ndonjë takim të mundshëm me të, por, kontrollin nga distanca duhet të vazhdojë!*

Ai: *Gjithsesi!... kurse unë? Ç' duhet bërë unë?*

Unë: *Po... për shembull: Të zbulosh me kë kanë lidhje... dua të them me kë ndërrojnë literaturë, me kë mbajnë lidhje të vazhdueshme përmes letrave, kujt i dërgojnë letra fshehurazi, çfarë ju shkruajnë, prej kujt marrin letra apo urdhra, kënd e kanë nën urdhrat e tyre, dhe për çfarë e urdhërojnë!... me një fjalë për kë punojnë, kujt i shërbejnë! Pastaj, nëse vërtetë e kanë mbushë kupën, edhe nëse i godasim, kemi arsye të forta!*

Ai: *Ah, po! Tani e kam të qartë! Nga të erdhi kjo ide e përkryer? Shumë mirë e ke menduar! Si nuk me ka vajtur mendja më parë?*

Unë: *Si mendon, mund të bësh gjë në këtë drejtim?*

Ai: *Në cilin drejtim?*

Unë: *Mendoj, mundë t'i përgjosh fshehurazi?*

Ai: *Pa dyshim... pa dyshim! Kam një grremç se nga mund*

t'ia filloj!... Si nuk me ka vajtur mendja më parë?

...

*Të me ndjejë shkëlqesia juaj për këtë stërzgjatje të raportit!
Për shkakun e kësaj stërzgjatje ndoshta të tepruar, nuk do
të keni kohën e duhur për studimin e materialit, por e gjitha
vjen si sqarim i domosdoshëm i raportit, që gjatë zbërthimit
mos të merr trajta dhe kahe të padëshirueshme, por të
mbron me xhelozë informatën që trajtohet në brendi...*

6

Nata kishte kohë që kishte rënë. Pas një shëtitje të shkurtër në zyrën e tij, Gjenerali hapi „Dosjen Z“. Duke i shikuar me kureshtje fletët e bardha të shkruara me makinë shkrimi, hasi në materialet e Organizatës Marksiste Leniniste të Kosovës, që vepronte e shpërndarë në disa shtete të Evropës. Pastaj, aty gjeti edhe disa numra të gazetës „Liria“. Tani e ndjente rëndë peshën e „gjoja e disa të drejtave të pa rëndësishme“ që shteti federal, pa pëlqimin e zyrtarëve serb ua kishte dhënë pakicave. Këto të drejta kishin sjellë një ngritje të lartë në emancipimin e tyre, të cilët pa qenë aspak mirënjohës, kanë ngritë krye kundër të gjithëve.

Filloi leximin:

Bernë, më 1 prill 1981

Sot, në kryeqytetin Bernë të Zvicrës, me lejen e organeve zvicerane, u mbajt një demonstratë nacionaliste dhe irredentiste shqiptare e organizuar nga OMLK. Demonstruesit, të veshur me parulla dhe flamuj shqiptarë,

të tubuar në „Bundes Platz“ marshuan përmes qytetit dhe ndaluan fare pranë ndërtesës së ambasadës jugosllave duke brohoritur parullën armiqësore „Kosova republikë“ dhe, duke mbajtur fjalime tendencioze, duke e derdhur vrerin nacionalist e shovinist shqiptaromadh kundër udhëheqjes më të lartë të shtetit. Edhe përkundër ndërhyrjeve tona, organet e rendit ishin tepër tolerante ndaj tyre e shumë të ashpra kundër nesh! Arritëm, që përmes njerëzve tanë të kemi disa fotografi, të dhëna shtesë për udhëheqësit, si dhe pikat nga kërkesat e tyre armiqësore drejtuar qeverisë!

Cyrih, më 18 prill 1981

...nga qendra e qytetit, nga sheshi „Hevetia Platz“ demonstruesit, marshuan drejt konsullatës ku gjatë rrugës ju bashkëngjitën edhe shumë qytetarë të rastit... punëtorët e konsullatës morën një petition prej njëmbëdhjetë pikash. Edhe kjo demonstratë, sikurse edhe ajo e mëparshme që u mbajt në kryeqytetin e Zvicrës në Bernë, u organizua nga oponentët e OMLK-së, organizatë kjo, që veç propagandës së shfrenuar kundër shtetit, në mënyrë të veçantë ka filluar nga shkatërrimi i strukturave të klubeve jugosllave që kontrolloheshin nga njerëzit tanë!...Hollësitë shtesë, të detajuara me emra individësh dhe fotografi të shumta, janë në përgatitje e sipër...

Bruksel, më 13 qershor 1981

Shkëlqesi e nderuar!

Për dallim nga demonstratat e mëparshme që u mbajtën

anë e kënd Evropës, sot në Bruksel, si gjithmonë e organizuar nga oponentët e marksizëm-leninizmit shqiptar nga Kosova, u organizua një demonstratë ku përveç shtetasve jugosllavë me kombësi shqiptare, morën pjesë edhe shtetas turq me kombësi arnauete! Demonstrata filloi në orën njëmbëdhjetë duke filluar nga sheshi i quajtur „Plasse Flage!“ Prej aty marshuan përmes qytetit të Brukselit derisa arritën pranë përfaqësive tona diplomatike ku edhe u lexua një fjalim i ashpër, që hidhte mallkim e vrer kundër vlerave tona të bashkim-vëllazërimit të kombeve e kombësive e të gjithë popujve të barabartë të Jugosllavisë! Në fund, pasi kishin derdhur gjithë shafranin e helmët kundër Jugosllavisë sonë të dashur, e veçmas kundër popullit të shumëvuajtur serb, ata e dorëzuan një petition prej njëmbëdhjetë pikash! Të me ndjeni shkëlqesi e nderuar, por e ndjej detyrë patriotike që ato kërkesa të tyre t'ua parashtroj sa më origjinal që të jetë e mundur, si dhe t'ua dërgoj në origjinal traktin e shpërndarë para organizimit të demonstratës!

Petition:

*Punëtorët shqiptar nga Kosova dhe shqiptaret e shpërngulur në Turqi që jetojnë këtu,
Bruksel 13 qershor 1981*

*KRYESISË SË JUGOSLLAVISË
KRYESISË SË LIDHJES SË KOMUNISTËVE TË
JUGOSLLAVISË
KUVENDIT FEDERATIV TË JUGOSLLAVISË*

Ne punëtorët kosovarë, të punësuar përkohësisht në Bruksel të Belgjikës, të tubuar bashkë me vëllezërit tanë që me dhunë i dërgoi UDB-ja juaj për në Turqi, e që tani jetojmë këtu, jemi mbledhur para ambasadës suaj në Bruksel që të protestojmë në mënyrë më të rreptë për politikën antishqiptare dhe masat e terrorit e të dhunës, që kanë marrë shovinistët jugosllavë, e sidomos ata serbë, kundër popullit shqiptar në Jugosllavi!...

...

Ne nuk duam luftë, por duam të jetojmë në rehati dhe miqësi me popujt jugosllavë. Por që të arrihet kjo, duhet t'i njihni popullit tonë të gjitha të drejtat e barabarta, me popujt jugosllavë brenda Federatës.

Ashtu si gjithë populli shqiptar në Jugosllavi, edhe ne këtu kërkojmë njëzëri që të njihen këto të drejta:

1. – Kosovës t'i njihet statusi i Republikës në kuadër të federatës.

2. – Popullit tonë t'i njihet e drejta për vetëvendosje.

3. – Të lirohen pa kusht të gjithë të burgosurit politikë shqiptarë dhe të kthehen në Kosovë të gjithë të burgosurit e tjerë.

4. – Të mos plaçkiten pasuritë e Kosovës nga republikat jugosllave, por ato t'i shfrytëzojë Kosova për zhvillimin dhe pasurimin e vet.

5. – T'i njihet e drejta e festimit të festave kombëtare dhe e përdorimit të flamurit kombëtar, nga të gjithë shqiptarët në Jugosllavi.

6. – Kushte më të mira pune dhe jetese për nxënësit

e studentet kosovarë; trajtimin e barabartë të tyre me studentet e universiteteve tjera në Jugosllavi.

7. – Sigurimin e punës për të papunët dhe inkuadrimin e mërgimtarëve në vendlindje.

8. – Lirin e fjalës e të shtypit.

9. – Të pezullohet vendimi për shtetrrëthim dhe ora policore në Kosovë.

10. – Të tërhiqen të gjitha forcat policore e ushtarake të sjella nga jashtë.

11. – Autorët e krimeve të shëmtuara, të nxirën para gjyqit të popullit, për të marrë dënimin e merituar.

Gjenerali e la dosjen mënjanë. Pasi e ndezi një cigare u ngritë në këmbë dhe, për një copë herë u soll vërdallë sa në njërin skaj të zyrës në skajin tjetër.

Befas, nga korridori u dëgjua një përplasje dere. Gjenerali për një çast, gati pa frymë, qëndroi në mesin e zyrës dhe mbajti vesh. Pas ushtimës së parë që qe e lartë e me jehonë, vetëm sa i zuri veshi disa hapa të lehtë, disi të ndrojtur dhe, fëshfësheve të dikujt që po largohej pranë derës së zyrës së tij. Një copë herë qëndroi në këmbë pastaj, pakëz i gjallëruar, filloi prapë ecejaket e mëparshme. Ju bë sikur në çast zbuloi një fshehtësi, që sa i kishte kaluar pranë derës së zyrës së tij si hije nate, duke marrë me vete sekretet që mbaheshin të ndryrë në kasafortat e çelikut për t'i nxjerrë jashtë ndërtesës hijerëndë! Në këtë kohë, vetëm ndonjëri nga agjentet e shërbimeve të huaja mund të kalonte këtu pari... i veshur me petkun e punëtorit të shërbimit, të shefit apo kryeshefit, ose të ndonjë shërbëtori kokulur që bënë sikur

kryen detyrat e tij, por i përqendruar në sy e vesh mbledh informata. Pa e zgjatur me tutje mendimin, mori nga dera. Fare qetë u gjend në korridor. Tutje në fundin e korridorit pa drejtorin kur mori tatëpjetën e shkallëve. Vallë, mund të jetë ky i dyshimtë, mendoj duke u kthyer në zyrën e tij.

Me vështrimin e përhumbur mbi dosjen që kohë më parë e kishte lënë të hapur mbi tryezë, u përpoq ta largonte mendjen nga dyshimet që e kishin kapluar, jo vetëm kundër drejtorit, por edhe kundër të gjithë zyrtarëve të shërbimit, të cilët kishin se çfarë t'ju ofronin shërbimeve të huaja në kundërvlerë! Tani vetëm një pyetje e mendonte: Cilët janë ata? Po, po vërtetë cilët janë ata? S'ka se si komentohet ndryshe fakti se kundërzbuluesit tanë, brenda kasafortave të shërbimeve të huaja zbulojnë dokumente sekrete, civile e ushtarake të vendit tonë!

Për një copë herë, me zor e ndrydhi dëshirën për t'ia bërë një kontroll të imët mbarë ndërtesës dhe atë që do ta gjente ende duke punuar ta kontrollonte në detaje, ta merrte në pyetje dhe në fund ta denonconte për tradhti!...

Instinktivisht, u ul në vendin e tij. Afroi dosjen më pranë, dhe me sy të picërruar u bë sikur ia rifilloi leximit që e kishte ndërprerë pak kohë më parë, por që në të vërtetë nuk bëri gjë tjetër vetëm rikujtimin e fjalëve të kryeqendrorit që ia kishte thënë atje në zyrën e tij me numrin nëntë sipëri.

Koha nuk pret, sikur i ushtuan në vesh fjalët e kryeqendrorit me ton të qetë. Aktivitetet e tyre publike, edhe pse pa asnjë mbështetje politike nga shtetet evropiane, pa ndikim në media të fuqishme perëndimore, me një strukturë të dobët financiare, por, me një idealizëm dhe strukturë të shëndoshë

veprimi, me ndikim të fuqishëm para bashkëkombësve të tyre, të organizuar mirë, i kanë vënë para një sprove sa të rëndë aq edhe të rrezikshme mbarë institucionet tona shtetërore! Kjo, vjen si shkak, sepse të gjurmuarit, si dhe gjurmuesit, ndodhen në një shtet të huaj. Nga ky këndvështrim që të dy palët janë të barabartë, pra si ndjekësit ashtu edhe të ndjekurit, bile këta të fundit ndodhën në epërsi sepse, nëse arrinin të diktonin se dikush i përgjonte, nuk do t'ju mungonte mbrojtja e autoriteteve vendase, të cilët pastaj do të angazhonin struktura speciale për ndjekjen dhe asgjësimin e ndjekësve! Edhe pas përpjekjeve tona të pareshtura, asnjëri nga bashkëpunëtorët e shërbimit tonë sekret nuk kishte arritur të kishte një ndikim sado të vogël në ato mese, për t'ju dhënë kah tjetër qëllimeve të tyre politike. Çdo përpjekje për të depërtuar deri në brendinë e organizimit të tyre kishte shkuar huq, edhe pse palët kundërshtare në mesin e tyre kishin treguar divergjenca të dalluara brenda pikëpamjeve rreth organizimit të tyre politik. Sa herë që ishte dukur se kishim arritur të infektonin njërin palë, ishte ngritur pala tjetër dhe, sikur të kishin qenë të njoftuar me kohë, kishin arritur një pajtim edhe më të sforcuar, duke na i djegur kartat në dorë. Shumë nga spiunët tanë, ishin nuhatur me kohë dhe i kishin larguar nga rrethi i tyre pa ju dhënë asnjë shans për një provë të dytë, duke i dekluar tmerrësisht para rrethit të tyre.

Jam i bindur, mendoj pas pak, se instancat më të larta federative, e veçmas pushteti i tanishëm serb, kishin bërë gabime të pafalshme kur kishin përdorë një politikë të ngushtë liberale, e cila kishte hapur horizonte të reja për

forcimin e kësaj lëvizje separatiste, që synon formimin e parashtetit, të ashtuquajturën Republika e Kosovës. Gabimi tjetër ishte mundësia e krijuar nga vet pushteti, që kishte qar drejt krijimit dhe forcimit të mërgatës së tyre, e cila bënë përpjekje maksimale për ndërkombëtarizimin e çështjes së tyre, gjoja të pazgjidhur brenda shtetit federal!... dhe vërtetë, ajo çështje është e pazgjidhur, prandaj po merren këto masa për zgjidhjen e saj!...

Trokitja e beftë në derë, e bëri të kthente vështrimin andej duke e shoqëruar me fjalën:

– Hyn!

7

Pas orës pesë, kur, pothuajse të gjitha zyrat ishin boshatisur, përmes korrierit arriti posta interne. Korrieri, ashtu siç hyri i ndrojtur, ashtu edhe doli, pasi ia lëshoi zarfin në dorë.

Një copë herë mbajti vështrimin sipëri zarfit me ngjyrë të verdhë dhe të mbyllur me vulën e dylltë. Në fund e grisi në mënyrë të çrregullt dhe, që andej nxori letrën njoftuese të shkruar nga kryeqendrori. Në fillim shkruante: „Drzavna tanja“. Pastaj vazhdonte:

„Po ua dërgoj një njoftim paraprak mbi gjendjen e ekzekutorëve të caktuar për realizimin e planit operativ

»Tigri«

Në pika të shkurtra po ua parashtroj gjendjen e ekzekutorëve, sa vijon:

Ekzekutori i parë – rreth 34 vjeç, i liruar nga burgu, ku

vuante dënimin për dhunim dhe, premtuar për lirim nga dënimi tjetër, që e pret të shpallur nga gjykata e Titogradit. I ka pranuar kushtet e parashtruara dhe tani gjendët në Frankfurt me pseudonimin Gjovani Angjelis! Është nënkryetar i organizatës çetnike „Ravna Gora“. Për dallim dhe siguri, ka të varur në qafë një distinktiv metali, gravurë me shenja dalluese çetnike!

Merret me plaçkitje, vjedhje, dhunime etj. Ka të lëshuar fletëarrest ndërkombëtar. Emri i koduar „Pirati“.

Ekzekutori i dytë rreth 30 vjeç, bir i një oficeri të lartë të KOS⁵-it, me kombësi malazeze. Ish-mbreti i nëntokës kriminale beogradase. Pas arratisjes në Itali, vazhdon vjedhjet dhe vrasjet në shtete e ndryshme të Evropës. Disa herë i është lëshuar fletëarresti ndërkombëtar. Falë shkathtësive të tij, ka arritur të ikë nga burgjet më të njohura të Evropës. Mbanë pseudonimin Mario Valentino. Për çështje taktike, ka të lëshuar fletë arrest ndërkombëtar. Emri i koduar „Studenti.“

Urdhëroheni...

Pse me shkruan për këto të dhëna, kur e di se për të gjitha jam i njoftuar deri në përjetim! I di të gjitha më mirë se ai... se çdo kush tjetër! Dyshoj se këtu ka hile! – bëri me vete Gjenerali dhe u ngrit në këmbë! Letrën e la sipër tryezës, si një gjë bezdisëse. Dyshimi se brenda saj fshihej diçka e

⁵ KOS-it (Shërbimi ushtarak i kundërzbulimit)

pa këndshme, sa vinte e shtohet. Letra, bashkë me idenë, vendimin dhe planifikimin, vinte nga kupola më e lartë e Drejtorisë II të Sigurimit Shtetëror, pra nga qendrori, që në pamje të parë nuk kishte asgjë të keqe. Por pas një analize, (kuptohet se vet profesionet, si i spiunit ashtu edhe ai i krimit, qëndrojnë mbi bazën e dyshimeve), vetvetiu lindë pyetje. – Ç’e shtynë vallë një slloven të merret me kaq përkushtim për t’i luftuar armiqtë e shtetit? Edhe pse çështja e Kosovës, i pëlqente të filozofonte sa herë merrej nëpër gojë kjo temë delikate, para se të jetë problem i pazgjidhur federativ, është problem e pazgjidhur serb. Prandaj, përkushtimi i tepruar i federatës, apo i atij që ndodhet në krye të saj, ndoshta edhe i atij që ndodhët në krye të Drejtorisë II të Sigurimit Shtetëror, sikur kishte synime të fshehta për t’i dhënë kah tjetër problemit të Kosovës, për ta paraqitë atë si problem federativ, problem që vet federata kishte mandatin e zgjidhjes së kësaj çështje etj, etj.. Ndoshta çdo gjë në këtë mes luhej me zili të stërholluar, sepse udhëheqësit me të devotshëm për krijimin dhe ruajtjen e shtetit, gjithmonë kishin qenë serbët, dhe serbët herët a vonë duhet të ishin ata që do të kishin të drejtën e udhëheqjes së shtetit drejt shtigjeve që sa kanë filluar të trasohen. Dhe këto trase, vazhdonte mendimin Gjenerali, nuk vinin duke marrë kahe të qetësisë, por kahet e fillimit të aurorës se agut, të një lufte të re, varur mbi qiellin e trazuar serb!

Por, megjithatë! – vazhdonte mendimet e tij të arsyeshme Gjenerali, – në këtë gjendje të papërshtatshme për popullin e shumëvuajtur serb, ishte e domosdoshme shfrytëzimi i çdo mundësie brenda federatës për t’i dhënë kahe të lirshme

ëndrrave, ideve dhe dëshirave ende të pa realizuara serbe. Nevojitej një përkujdesje e veçantë, që në pikat kryesore udhëheqëse të vendosën njerëzit më patriotë serbë, pa ju nënshtruar filtrave mbi të kaluarën e kandidatëve siç ishte bërë gjer me tani, sidomos, hierarkia ushtarake, e pa filtruar, medoemos duhet të jetë komplet në dorën serbe, pastaj Ministria e Punëve të Brendshme e veçmas shërbimet sekrete, bankat dhe disa degë të rëndësishme të ekonomisë, të cilat në raste krizash imponojnë politikën!

Pas disa ecejakeve nëpër zyrën e tij, Gjeneralit sikur ju kujtua diçka që porsa e kishte lexuar në njoftimin e dërguar nga kryeqendrori. Pa menduar gjatë, e mori letrën prapë në dorë dhe me sy të çakërdisur u vu të gjente atë frazë që tani e bezdiste me një dyshim ngacmues. Ah, ja këtu... „*I takon organizatës çetnike, Ravna Gora,*“ – lexoi me zë!

Letrën e mbante shtrëngueshëm në dorë. I erdhi ta griste e ta hidhte në shportë, por në çast ndërroi mendje. Ç’do të thotë me këtë vallë, pyeti vetën. E ka me një mendje, apo është një provokim nga ana e tij? Në kokën e tij, në çast e skicoi kryeqendrorin hijerëndë, të ulur në kolltukun e tij, sikur i thoshte me atë buzëqeshjen e tij cinike: „E sheh pra! Nga populli slloven nuk ka organizata separatiste, sikurse ka te populli serb! Ka edhe të kroatët, të shqiptarët... por unë jam në anën tuaj, sepse ju serbët keni të drejt... keni të drejtë historike, keni të drejtë kulturore, keni të drejta territoriale, sepse popullin tuaj e kanë ndarë padrejtësisht, tokat tuaja i kanë ndarë dhunshëm... në dy krahina, në katër republika, në pesë... ju kanë vënë kufij, shumë kufij... dhe keni të drejt realizimin e ëndrrave tuaja shekullore, keni

të drejt bashkimin e tokave tuaja... bashkimin e popullit tuaj, në një shtet të vetëm sikurse dikur... por tani të pastër etnik..." „Kurrë! – thirri i nevrikosur Gjenerali! – Kurrë ai nuk mendon kështu! Kështu mendojnë vetëm serbët, mendojnë malazezët, mendojnë vetëm ata, që të tjerët me pa të drejt ua kanë rrëmbyer tokat më të mira, mendojnë ata që i ndjejnë dhembjet e popullit të ndarë dhunshëm! Por, së shpejti do të me vijë dita edhe mua..." – mendoj kalimthi dhe në çast ju bë se pa vetën ulur në fronin e kryeqendrorit, me cigare puro në gojë, me këmbët e vëna mbi tryezë duke dhënë urdhra, duke nënshkruar dekrete, duke vulosë leje speciale për njerëzit e tij, duke pajisë kriminelët me librezë speciale dhe ashtu servil e finok siç ishte, i bëhej se ishte duke grumbulluar krejt llumin e kriminelëve rreth vetës dhe, me ndihmën e tyre shkonte drejt vullnetit të popullit të shumëvuajtur serb... sipas taktikave të Fushes⁶...

I kënaqur me mendimet e tij, mori letrën dhe vazhdoi të lexonte aty ku e kishte ndërpre më parë...

...t'ju përshtateni kërkesave të tyre, nëse rrezikohet seriozisht zbatimi i planit. Rikujtoju, se pas aksionit, duhet të ktheheni lirshëm në vend, për marrjen e detyrave të reja. Premtoju bashkëpunim në fushën e re, anëtarë i së cilës jeni edhe ju! Premtimet të behën sipas rregullave, pa lënë gjurmë prapa...

6 Zhozef Fushe – Ministër i policisë franceze në periudhat 1799-1802 dhe 1804-1810, i cili mbledhi rreth vetës të gjithë kriminelët duke i pajisë me dokumente speciale për ti vënë në lojë njerëzit e ndershëm!

Në çast ju bë se pa vetën në zyrën e kryeqendrorit me numër nëntë, duke nënshkruar kontrata pune me ekzekutorët, duke vulosur dekrete me vulën e dylltë, urdhëresa, emërime, shkarkime, ndërrime postesh nga njerëzit e dyshimtë dhe zëvendësime me oficerë të përgatitur serbë, caktime besnikësh në pikat më të ndjeshme të shërbimit sekret... spiunët më të regjur të Republikës së Serbisë duke mbajtur relacionetë veçanta ndërlidhëse, duke shifruar dhe deshifruar kode të fshehta, përpilim listash dhe dosjesh sekrete kundër atyre që duhen ndjekur, dosje të atyre që duhet eliminuar, fletarrestime të atyre që duhet burgosur për t'i kthyer pastaj në shërbëtor, përpilim listash të atyre që duhet përzënë matanë kufirit... dhe në fund, të gjithë patriotët e devotshëm serbë duke i shndërruar në ekstremistë, kurse moderatorët në servilë! Rezultati përfundimtar; Serbia e Madhe, e pastër etnike!...

Derisa e kishte mendjen të rikrijimi i Serbisë së Madhe, mendja i shkoi të ish ndërtesa e djegur e gestapos. Kohë të gjatë, kur ishte i mitur, kishte luajtur me shokët e fëmijërisë mbi gërmadhat e saj. Ishte ngjitur në muret e nxira nga bloza, në dritaret e hapura si bedenat e kështjellave mesjetare, në qelitë e ngushta të burgut, dhe që andej ishte ngjitur në ish-zyrat e gjykatës, pranë sallave të gjykimit, duke i pushtuar kullat e vrojtimit, dhe në fund kishin luajtur me top në oborrin e saj të rrethuar me mure të larta. Por, një ditë, kur po kthehej nga shkolla, kishte parë ca makina të rënda, ca buldozer, kamion që ngarkoheshin me mbeturinat e zjarrit dhe iknin tutje. Në shpirt kishte ndjerë keqardhje për ngrehinën e lodrave të tij fëmijërore, dhe urrejtje për

shkatërruesit e saj. Por, me kalimin e kohës ajo ngrehinë kishte marrë formën e një ndërtese moderne, duke u zgjeruar edhe përtej murit rrethues të cilin e kishin rrënuar me kohë, duke përcaktuar kufij të ri që i kishin dhënë madhështi dhe krenari bashkë, duke e zbukuruar me kopshte të bukura lulesh, të rrethuar me bre e qiparisa!... ja kështu do të bëhet edhe Serbia! Në këtë gjendje që është tani, shumëkujt do ti dhimbsen tundimet e gërmadhëve të saj, por pasi të mbaroj rinovimi, zgjerimi i kufirit, do ta duan të gjithë, do ta lakmojnë të gjithë, bile edhe armiqtë e saj!

8

Vërshëllima e trenit e bëri të lirohej nga mendimet. Ngriti kokën dhe pa andej. Treni e kishte ngadalësuar dukshëm shpejtësinë. Pasi shikoi hutueshëm rreth e qark, mori valixhet dhe u nis drejt vagonëve. Treni u ndal. Porsa u hapën dyert, nga brendia e vagonëve filluan të zbrisnin udhëtarët. Poshtë, pranë derës ishin grumbulluar shumë njerëz në mënyrë të çrregullt. Disa nga udhëtarët që zbrisnin, bërtisnin të nevrikosur, sepse pengoheshin nga turma e krijuar pranë derës, që nuk ju pritej të hynin brenda. Përballë tij qëndronte një çun i ri, rreth njëzet vjeçar. Ai vuri buzën në gaz. Tamam në kohën kur po bëhej gati të pyeste se për ku udhëtonte, një burrë i trashë që ishte duke zbrit nga treni, e mori të tërin me vete duke e degdisur nga radha e parë e atyre që prisnin. I riu mbeti jashtë radhës, krejt i fundit. Për disa çaste nuk e pa, por të sharat ia dëgjoi. Turma, duke u shty në mënyrë të çrregullt, filloi t'i ngjiste shkallët. Dikush shante pa pushim. Një grua thërriste me të madhe që t'i hapnin rrugë sepse në parzëm kishte një fëmijë. Disa herë kthej kokën majtas e

djathtas, por nuk e pa askund të riun. Pastaj i shtyrë nga turma vuri këmbën mbi shkallën e parë.

Deri sa ishte duke pritur në korridor, nga prapa dëgjoi zërin e të riut që thërriste dikujt:

– Hej, tata! Në kabinën tjetër i kemi të rezervuara vendet!

– Ashtu? Nuk e kam shikuar fare tiketën. – u përgjigj një burrë rreth të gjashtëdhjetave.

– Mund të kalosh andej pra! – ia priti i riu.

– Si urdhëro! Ja menjëherë! – tha ai, dhe pasi e mori valixhen u nisë drejt derës që i kishte treguar i riu.

Pasi e shikoj edhe njëherë tiketën, Gjenerali u gjend pranë derës së kabinës, ku pranë tyre tani ishte afruar edhe i riu. Ai buzëqeshi këndshëm dhe pastaj e pyeti Gjeneralin:

– Edhe ti këtu?

– Po! – u përgjigj Gjenerali shkurt.

– Për ku udhëtoni ju? – pyeti prapë i riu.

– Për Munihi. Po ju? – u përgjigj Gjenerali

– Edhe ne atje! – ia ktheu i riu gjithnjë me buzë në gaz.

Kabina ishte e mbushur plot. Asnjë vend i lirë për t'u ulur nuk kishte mbetur. I riu kishte ngelë në mes të derës. Nuk kishte se ku të futej, kurse pas tij, siç dukej i ati i thoshte të hynte brenda. Pas pak, i ati i doli para. Pasi kishte qëndruar në mes të derës, ju drejtua atyre që rrinin të qetë në kupe.

– Ne i kemi tre vende të rezervuara në këtë kupe. Ata që nuk i kanë rezervimet në tiketat e tyre, ju lutëm t'i lirojnë vendet!

Askush nuk lëvizi nga vendi. Një kohë të shkurtër pa nga i ati, pastaj vështrimin e vërviti andaj nga udhëtarët që kishin

zënë vend në kabinë. Ai që kishte zënë vend në mes, nga krah i majtë, një burrë i ri çubardhak, me flok të qelë të kthyer pak anash i shikonte me buzë në gaz herë të riun e herë babin e tij. Pastaj, lëvizi pak nga vendi dhe nxori tiketën duke ua treguar.

– Unë e kam bërë me kohë rezervimin, qysh kur e kam pre tiketën në Munih! – foli qetë.

– Wir haben!...⁷ – tha gruaja që kishte zënë vend pranë dritares, me një gjuhë të thyer gjermane. Pastaj, duke treguar me një rën dorë vajzën dhe me tjetrën dorë tiketat, pa fol përpiqej t’ua mbushte mendjen të porsa ardhurve.

– Po ju!? – pyeti i riu kureshtar tre burra që deri atëherë nuk kishin folur fare.

– Në stacionin tjetër do të zbresim! – tha njëri që dukej më i vjetër.

– Ju lutëm, pa asnjë diskutim dua t’i lironi vendet! – tha i vendosur i riu.

– E nëse nuk i lirojmë? – pyeti me qesëndi ai që ishte më i vjetër.

– Do t’ju detyrojmë ne! – ia kthej ashpër babai i të riut.

Ndërkohë, në derë ia behu konduktori. Ishte një burrë i gjatë me mustaqe të kuqërremta. Në fillim ai kërkoi biletat nga ata që ishin në këmbë pranë derës. Më pas ua kërkoi biletat atyre që ishin ulur brenda kabinës. Pasi ia zgjatën biletat, tre të parët u ngritën në këmbë, dhe pasi morën edhe valixhet, dolën jashtë pa fol asnjë fjalë. I riu e ndjeu vetën të çliruar. Mori valixhen e tij dhe e vendosi në raftin përballë.

7 Ne i kemi - gjermanisht

Pastaj zuri vend pranë derës në këndin e djathtë.

Gjenerali kishte zënë vend përballë gruas së re. Herë-herë, i bëhej se ishte në zyrën e tij, i ulur në kolltuk duke i studiuar dosjet. Për objekt studimi kishte një grua greke dhe vajzën e saj të mitur që një mëngjes të ftohët janari udhëtonin të vetmuara me trenin e linjës internacionale „Akropolis“. Në valixhet e tyre kishin të fshehura dokumente sekrete të organizatës terroriste greke QEVA⁸ të cilat i dërgonin jashtë shtetit për t'ia shitur ambasadës shqiptare, pasi këto dy shtete ndodheshin në gjendje lufte. Pasi ajo kishte arritur në kryeqytetin jugosllav, për fatin e saj të keq, ishte takuar me agjentin e rrezikshëm, i cili ishte i ngarkuar me një mision sekret... pastaj me shikimin e tij të rryer prej spiuni profesionist, kishte arritur ta zbulonte komplotin dhe gruaja e re kishte përfunduar në pranga! Kurse për vajzën e bukur e të pafajshme... „do të kujdesëm vet!“ – tha me gjysmë zëri Gjenerali, sa edhe bashkudhëtarët e dëgjuan. Ata kthyen kokën prej tij, por pasi nuk e dinin së për kë do të kujdesej, vazhduan prapë bjerrjen e kohës në metodat e tyre paraprake! O zot! Me duket se kam filluar të dekonspirohem, mendoj Gjenerali disi i turpëruar!

Gjenerali u përpoq të hiqte dorë nga ato mendime të ngatërruara. Disa herë e ndjeu se burri çubardhak vazhdonte ta shikonte me ngulmë. Vendosi të mos i jepte asnjë shkak për ndonjë bisedë të mundshme. Ndërkohë, çubardhaku filloi të lexonte gazetën. Herë pas here ia hidhte ndonjë vështrim

8 QEVA -Komiteti Qendror i Luftës Verio-Epirote - e drejtuar për shumë vite nga peshkopi Serafin Tikas. U krijua në vitin 1918 me udhëzim të qeverisë greke. Kryetari zgjidhet nga qeveria greke në konsultim me shërbimin sekret grek EYP.

të shpejtë. Gruaja e re dhe vajza e saj rrinin të qeta. Pas një bisede të shkurtër në gjuhën e tyre, ato heshtën prapë. Vajza, pasi u rehatua pak, filloi të kotet. E ëma merrej me lidhjen dhe zgjidhjen e këpucëve. Disa herë nxori shaminë nga xhepi duke u përpjekur t'i bënte këpucët të lustronin. Pastaj i zgjidhte, për t'i matur tojat se a ishin të barabarta. Pasi i barazonte, i lidhte prapë me të njëjtin stil sikurse i kishte pasur edhe më parë.

Çubardhaku vazhdonte të lexonte gazetën.

Bram-brumet e trenit vazhdonin në mënyrë monotone. I riu herë pas here ia hidhte vështrimin tinëzar vajzës, e cila, e lodhur nga rruga e gjatë flinte e qetë. Gjenerali i vërejtí këto shikime. Nuk i kujtohej se kur kishte parë për herë të fundit, fytyrë kaq të lezetshme vajze. Tani që e kishte afër, që ia ndjente edhe frymëmarrjen, aromën e këndshme të kurmit, disi ndjeu një gudulisje lezeti në zemër. Ah, ia bëri me vete, sikur të isha vetëm për vetëm me të, pa do të dija se si do ta ç'vishja nga ajo lëvozhgë që e mbështjellë. Nuk do ta pyesja gjatë, por do ta mbërtheja në befasi, tamam atëherë kur ajo nuk do të priste, ja si tani! Është akoma e njomë për të bërë dashuri romantike, por shumë e bukur për, për... Sa fytyrë të freskët që ka! Ajo fle. Nuk pret nga askush asnjë të keqe. Pikërisht tani do të ishte koha më e përshtatshme për sulm dhe... pastaj... pa pikë mëshire do t'ia dredhja qafën si zogut!... – tha kërcënueshëm, sa që për një çast ju bë se edhe të pranishmit e kishin dëgjuar kërcënimin e tij.

Babai i të riut e la gazetën! Për një copë herë e mbajti vështrimin nga bashkudhëtarët. Tani edhe e ëma e vajzës flinte. Vajza lëvizi pak nga vendi, duke rregulluar kokën

pas mbështetëses. Gjenerali e shikoi prapë ngultas. Prapë në mendjen e tij e skicoi vetën sikur i afrohej vajzës qetas, sikur e zgjati dorën për t'ia zënë gojën me pëllëmbë që mos të thërriste për ndihmë, pastaj... çubardhaku teshtiu. Në çast iu tretën mendimet. Ju bë se teshtima e tij i erdhi si urdhër për t'i ndërpre ato mendime të pista. Si i zënë në faj, bëri sikur e kishte ndërmend të flinte. Pasi u mbështet më mirë i mbylli sytë. Gjumi nuk e zinte. Në çast e ndjeu vetën tepër të pasigurt, në praninë e vazhdueshme të atyre njerëzve të thjeshtë... në mesin e popullit!

– Si e ndjen vetën? – pyeti befas i riu.

– Mirë, mirë! Ndjem pak i lodhur... gjumi nuk me zë!

– E kuptoj. Edhe mua nuk me zë gjumi... ditën e kam të vështirë të fle!

Befas, dera e kabinës u hap. Në korridor u pa kamerieri me karrocën e pijeve. Pasi zgjati pak kokën brenda kabinës, foli me zë të përmbajtur:

– Urdhëroni myshterinj, kafe taze, kokakolë, jupi, urdhëroni myshterinj... deshe gjë ti?

– Një kafe ju lutëm, – foli babai i të riut. Pas pak vazhdoi duke e pyet edhe të birin – do edhe ti kafe? Edhe një kafe për djalin tim, ju lutëm! – tha më në fund pasi ai kishte pohuar me luhatje koke.

– Po ju të tjerët? Kemi edhe birra, verë... urdhëroni!

– Një kafe! – foli Gjenerali

– Edhe mua një kafe të lutëm! – foli çubardhaku.

– Urdhëroni kafënë shok. Njëzet dinar ju lutem.

– I ke dyzet dinarë. E paguaj edhe kafën e shokut! – tha çubardhaku, duke shikuar nga Gjenerali, me një buzëqeshje

dashamirësie.

– Të faleminderit! – tha Gjenerali, duke e marrë tasin me kafe që ia zgjati kamerieri, kurse me vete mendoi „idiot“.

– Natën e mirë, dhe udhëtim të këndshëm! – tha kamerieri duke e mbyllë derën e kabinës, dhe një herësh duke thirrur me zërin e tij të prerë: „urdhëroni myshterinj!...“

Pas kësaj bisede, vajza ishte trazuar. Me sy të mbufatur nga dremitja, shikoi nga të pranishmit. Gjenerali nuk ia ndante vështrimin. Pastaj, krejt rastësisht, vajza shikimin ia hodhi të riut. Gjenerali kthej kokën andej dhe pa se edhe ai vazhdonte ta shikonte vajzën me ngulmë. I pa shikimet e tyre kur u kryqëzuan, pastaj si pa të keq, i riu vuri buzën në gaz. Edhe vajza buzëqeshi ëmbël dhe tundi kokën me naze. Të paktën kështu ju bë Gjeneralit. Ndoshta vuante nga halucinacionet. E ndjeu se një dozë xhelozie po ia mbështillte gjithë qenien e tij, pasi ata ia prishën kënaqësinë ëndërrimtare të rastit! Këtë nuk e duronte dot, nuk e kishte duruar as... Në të njëjtën kohë ndjeu peshën e shikimit zhbirues të çubardhakut, që ia prishi edhe më keq lëbyrjen e këndshme të syve mbi fytyrën e freskët të një vajze mitare! Lozni si të doni me mua, mendoi me vete. Me keni zënë ngushtë, pasi nuk e kam për qëllim hedhjen e farës këtu, midis jush, por diku tjetër. Në çast u pendua që mendoi për hedhjen e farës, e cila në këso rastesh komplekse nuk do të arrinte ta mbarste askënd... as bukuroshen e vogël!

„O zot, ndoshta fara ime nuk e mbarsë as krimin për të cilin jam nisur... edhe pse nuk është farë shterpe, është farë që e donë kohën e volitshme për hedhjen e saj... veçmas tani që duhej hedhur mbi planin e tij operativ!“

– Ju, deri në Munih udhëtoni? – pyeti Gjenerali çubardhakun, sa për ta larguar nga mendja atë farë të mallkuar.

– Po, deri në Munih! Po ju? – foli çubardhaku pa e ndërruar mënyrën e buzëqeshjes.

– Edhe unë deri aty. – ia kthej Gjenerali duke ulur vështrimin.

– Ku punoni ju! – pyeti pas pak çubardhaku.

– Në një ndërmarrje ndërtimi! – u përgjigj qetë Gjenerali, dhe vazhdoi: – po ju nga jeni?

– Nga Kosova! – u përgjigj fare qetë çubardhaku.

– Shqiptar jeni? – pyeti Gjenerali plot inat.

– Po! – u përgjigj shkurt çubardhaku, duke e ndjerë mbi vete peshën e vështrimit të tij inatçor.

– E dita! Pak më parë ju pashë se lexonit gazetën tuaj Rill... Rilla... si i thonë së nuk e them dot emrin e saj? – foli Gjenerali duke u përpjekur ta fsheh inatin.

– Rilindja! – e plotësoi çubardhaku.

– Ç’thotë gazeta? Si shkojnë punët tani pas sulmit kundërrevolucionar? Kam dëgjuar se janë burgosur shumë! – pyeti Gjenerali zhbirueshëm duke e ndrydhur inatin.

– Me sa di unë, edhe më sa e pashë vet sa isha atje, dukshëm është përmirësuar gjendja. – u përgjigj çubardhaku duke e shikuar zhbirueshëm në sy.

– Ç’kërkoni ju shqiptarët në Kosovë e Metohi, ë? – pyeti Gjenerali, por kësaj pa e fshehur inatin.

– Përgjigjen e kësaj pyetje, jo njëherë e kanë dhënë në mënyrë të qartë gjykatat anë e mbanë Kosovës, prandaj unë nuk jam në gjendje të dal jashtë përgjigjeve të tyre! – foli i

vërejtur çubardhaku.

– Më fal! Ndoshta të lëndove. Të gjithë shqiptarët nuk janë njësoj irredentistë e kundërrevolucionarë..., por kam përshtypjen se irredentizmin në Kosovë e Metohi po e ushqen shumë edhe përkrahja e pa rezervë e Tiranës zyrtare, pastaj e ushqejnë organizatat armiqësore që veprojnë në emigracion, të cilat po organizojnë demonstrata të njëpasnjëshme para ambasadave dhe konsullatave Jugosllave! Ti sigurisht se ke dëgjuar për këto trazira që po ndodhin nëpër qytete të ndryshme të Evropës?

– Këto demonstrata nuk i ka zhvilluar vetëm mërgata shqiptare, por edhe mërgata kroate! – foli sikur ishte duke u ç'fajësuar çubardhaku.

– Ashtu është! Edhe mërgata kroate është shumë aktive në perëndim. Unë kam dëgjuar, apo ndoshta e kam lexuar diku në një gazetë se, udhëheqësit e mërgatës kroate, ndoshta edhe ata të mërgatës shqiptare kanë divergjenca dhe kundërshtime të mëdha politike në mes tyre. Në disa raste ata janë vrarë me njëri-tjetrin vetëm e vetëm për ta eliminuar kundërshtarin. Keni dëgjuar ju për vrasje të tilla pasi edhe ju punoni dhe veproni në një qytet të madh siç është Munihu? – pyeti hutueshëm Gjenerali.

– Nuk jam në rrjedha! Nuk e di! Punën e kam të rëndë, orarin e gjatë dhe... të them të drejtën nuk me premtan kohë të çlodhëm si duhet e jo të merrem me ato punë që mua aspak nuk me takojnë! – u përgjigj çubardhaku sedërvrarë, pastaj u ngrit në këmbë. Aty ku ishte i ulur la gazetën dhe doli në korridor.

Vajza greke, herë pas here e hidhte vështrimin drejt të riut.

E ëma flinte. I riu shfrytëzoi rastin kur çubardhaku u ngrit të dilte, përmes mimike i dha shenjë vajzës që së bashku të dilnin në korridor. Ajo vetëm buzëqeshi ëmbël, pastaj sikur ishte turpëruar, vështrimin e hodhi nga e ëma. Sikur donte t'i thoshte se me gjithë dëshirë do të tretesha me ju, në një skaj të errësuar të korridorit, por ç'i bëjë kësaj? Edhe i riu buzëqeshi ëmbël.

– E pe? Nuk i pëlqeu aspak biseda! Iku! – tha befas Gjenerali, duke shikuar me urrejtje gazetën që pak qaste më parë e kishte lënë çubardhaku, dhe një herësh duke bërë përpjekje t'i ndërpriste ato lodra të ëmbla vështrimesh dashurie, që në mungesë të identitetit të tij në atë mes, e ndjente në shpirt një maraz të papërmbajtur! Ishte i njëjti ves, që e kishte përcjellë gjatë gjithë jetës. Nuk duronte dot që dikush tjetër të ishte para tij. Me çdo kusht dëshironte që vetë të jetë i pari, dhe aty ku dështonte, përdorte çdo formë, çdo metodë për të arritur deri te caku i tij i synuar... dhe me këmbënguljen e tij e arrinte, ja siç e kishte arrit edhe këtë detyrë!

I riu sikur të ishte zënë ngushtë, u kthye i tëri drejt tij. Tamam në kohën kur po bëhej gati të fliste, dera e kabinës u hap. Në derë u pa çubardhaku, i cili duke shikuar në dysheme se ku po e vente këmbën, eci drejt vendit të tij. Në vend që të ulej, siç e priste Gjenerali, ai mori në fillim gazetën, pastaj nga dollapi e tërhoqi valixhen e tij dhe doli, duke ju uruar të pranishmëve udhëtim të mirë, me një zë pëshpërime sa mezi u dëgjua. Pastaj mbylli derën qetë ashtu siç edhe e kishte hapur pak çaste më parë.

Treni sa kishte filluar ta ngadalësonte shpejtësinë. Ndërsa

përmes zërit të altoparlantëve vinte një zë i thekshëm gruaje, që i njoftonte udhëtarët se stationi i ardhshëm ishte Zagrebi, me ç'rast do të bënin një pushim gjysmë ore. I riu prapë ia hodhi vështrimin vajzës greke. Ajo, si edhe më parë! Me të njëjtat gjeste, me të njëjtën buzëqeshje, me të njëjtën freski sikur e përpiu të tërin në krahët e saj të brishtë. Edhe kësaj radhe, pasi rrethanat ishin tejet të pa favorshme, Gjenerali ofshani trishtueshëm. Ofshama i doli edhe më e dhembshme, sepse përveç therjes së shpirtit, në befasi të plotë i theri gjuri i djathtë! Duke e ledhatuar me dorë gjurin, para bashkudhëtarëve e përligji ofshamën.

Tani ju kujtua se kishte kaluar koha për marrjen e medikamenteve.

9

Ndërkohë, treni u lëkund dukshëm. Një ngërç i zgjatur la të kuptohej se treni po i ndërronte shinat. E ëma e vajzës u zgjua nga dremitja. Vajza, la mënjani lojën e shikimeve, dhe e tëra u kthye drejt saj. Ato nisën të bisedonin diçka në gjuhën e tyre. Nga korridori u dëgjua lëvizje. Një rresht i gjatë nga udhëtarët lëvizte ngadalë drejt daljes. Në mesin e tyre kishte gra, fëmijë, ushtarë!...

Dera e kabinës u hap qetësisht. Një burrë i shkurtër futi kokën brenda.

– Ka një vend të lirë këtu?

– Po! Urdhëroni! – u përgjigj Gjenerali, duke i treguar me dorë vendin e lirë.

Ishte një burrë i shkurtër dhe i trashë. Pasi e vendosi çantën në dollapin përballë, u lirua nga pesha e palltos dhe qetë u ulë në vendin ku më parë kishte qenë i ulur çubardhaku. Lehtë u mbështetë, duke marrë një pamje të rëndë zyrtare. Kravata e kuqe, me shirita të kaltër, fërgëllonte lezetshëm në hapësirën e bardhë të këmishës.

– Këtu qenka ngrohët! – tha papritmas i porsaardhuri. Pas një pushimi të shkurtër, vazhdoi me të njëjtin ton: – jashtë bënë shumë ftohët!

– Kështu e ka janari! – foli si më vete Gjenerali. Pastaj duke e shikuar hutueshëm të porsaardhurin pyeti: – Për ku kështu?

– Po kthehem në shtëpi! Në Lubjanë! Po ju?

– Në Gjermani! – u përgjigj Gjenerali.

– Nga jeni? – pyeti babai i të riut.

– Unë? Unë jam nga Bledi. Tani jetoi në Lubjanë.

– Silloven jeni? – pyeti hutueshëm Gjenerali.

– Po, pse?

– E kuptova në bazë të theksit!

– Nga jeni ju?

– Nga Pozarevci! – u përgjigj babai i të riut

– Nga Pozarevci?! Kam disa të njohur atje, që nga koha e studimeve.

– Ashtu? Me vjen mirë! – u përgjigj babai i të riut.

– Po ju? Nga jeni ju? – pyeti burri me kravatë Gjeneralin.

– Nga Mali i Zi! – u përgjigj qetë Gjenerali.

– Ku punoni, në gjermani? – pyeti burri me kravatë.

– Po, në Gjermani! – u përgjigj shkurt Gjenerali.

Më në fund treni u nis. Gjenerali vështroi me kujdes fytyrën rrumbullake të burrit me kravatë. Ai, me një lëvizje të ngathët zgjati dorën për të marrë gazetën në komodën e vogël pranë dritares. Vajza, porsa e pa lëvizjen e tij, e kuptoi së ç'dëshironte, ndaj e arriti gazetën para tij, dhe ia zgjati. Ndërkohë, ajo shfrytëzoi rastin dhe, me një shikim të rrufeshëm e përlau të riun. Për një çast Gjenerali i lëbyri sytë

drejt vajzës, edhe pse ajo, tani më, krejtësisht indiferente, me shpinë nga ai, bisedonte me të ëmën. Ndërkohë burri me kravatë kishte filluar ta shfletonte gazetën. Pas pak ndaloi manovrimin dhe u përqendrua të lexonte.

– E keni lexuar këtë artikull? – pyeti burri me kravatë, duke ju drejtuar Gjeneralit.

– Po, e lexova pak më parë! Behët fjalë për një proces gjyqësor kundër shqiptarëve të Kosovës dhe Metohisë! – ia kthej Gjenerali dhe vetëtimthi ia hodhi një vështrim vajzës, e cila me kujdes vazhdonte lojën e saj të shikimeve me të riun.

– Edhe unë... nga një gjykim i tillë po kthehem!

– Si? Keni marrë pjesë në ndonjë gjykim në Kosovë e Metohi? – pyeti i habitur babai i të riut.

– Jo në Kosovë e Metohi, por në kazermën ushtarake në Karlovac. Isha në cilësinë e avokatit mbrojtës.

– Si përfundoi gjykimi? – pyeti me padurim Gjenerali.

– Nuk e di ç'të them. Pas një jave shpallet aktgjykim, por kam përshtypjen se është një gjykim i mbështetur në thashetheme... pa prova të mjaftueshme materiale! – u përgjigj qetë burri me kravatë.

– Kam përshtypjen se nëntoka shqiptare kohë të gjatë është marrë me përgatitje të terrenit për t'ia filluar luftës kundër shtetit. Kurse ne, dua të them politikanët tanë, kanë vazhduar gjumin e lezetshëm të mbërthyer pas kolltukëve. Të them të drejtën, unë jam njeri punëtor, me pak shkollë, por, po me duket se as Federata nuk është krejt e pa faj për...

– Ashtu është! – ndërhyri babai i të riut, – Para disa vitesh

flitej gjithandej nga pjesëtarët besnikë të republikave se gjoja kishte ardhur koha që edhe provincës shqiptare të Kosovës e Metohisë t'i njihej statuti i republikës. Detyrimet e vëna nga shoku Tito në vitet shtatëdhjeta ata i kishin përmbushur plotësisht. Shqiptarët kishin arritur një shkallë të lartë të zhvillimit si në aspektin social, ashtu edhe në atë ekonomik e arsimorë. Ndërkohë, kishin themeluar universitetin me një kapacitet të qëndrueshëm, me kuadro të shëndosha akademike dhe shkencore, me sistem të sigurt gjyqësor dhe bankar. Me një pjekuri të lartë qytetare, kishin krijuar një polici të qëndrueshme dhe të fortë, që i zbatonte në përpikëri urdhrat dhe detyrimet që vinin nga federata. Edhe arsyetimet e dikurshme të Republikës së Serbisë se dhënia e më shumë të drejtave shqiptarëve, do ta rrezikonte stabilitetin mbarjugosllav, nuk ishin marrë në konsideratë. Më vonë, pjesa dërmuese e kundërshtarëve veteran serbë, kishin vdekur apo kishin dalë në pension. Duket se gjenerata e re e politikanëve serbë ishte e liberalizuar deri në atë shkallë, sa që vazhdimin për dhënien e të drejtave shqiptarëve, e kishte pranuar si një nevojë të politikës ditore.

– Po, por jo të gjithë! – ndërhyri Gjenerali.

– Sigurisht se jo të gjithë! Ka pasur nga tanët që kanë vepruar me goditje të ashpra si kundërpërgjigje. Tani nuk ka asgjë të dyshimtë! Dalëngadalë, çdo gjë do të rikthehet në duart e atyre politikanëve patriotë, që dikur ishin shpallur trockistë, liberal, subversiv... rrjedha politike do të kthehet në duart e një klase të re politike që po lindë!

Befas, vajza u ngritë në këmbë! Babai i të riut e ndërpreu bisedën. Ajo, vetëtimthi ia hodhi një vështrim të riut. Pas

saj u ngritë dhe e ëma. Vajza para, ajo pas, duke shikuar kokulur dyshtemenë, dolën në korridor. Gjenerali nuk vërejti asgjë të dyshimtë në mimikën e vajzës. Pastaj, si pa dashje vështrimin e hodhi nga i riu. Ai kishte një pamje të rëndë. Sikur e kishte pritur një rast të tillë, u ngrit dhe bëri të dilte pas dy femrave, të cilat sa kishin dalë nga dera e kabinës. Gjenerali e shikoi të riun ashpër në sy. Edhe pse vështrimi i tij ishte shkarkim urdhri, i riu as që deshi t'ia dinte! Pasi doli në korridorin e ngushtë, prapa krahëve, e mbylli derën e kabinës. Gjenerali, e ndjeu vetën të fyer, që në këto rrethana të papushtet, urdhrat e tij, qofshin edhe të fshehët, nuk përfilleshin!

– Po! Keni plotësisht të drejt! Problemi i pakicave nuk është i tanishëm, dua të them nuk zë fill me formimin e Jugosllavisë së re Socialiste, por ka zanafillë qysh nga periudha e Jugosllavisë së vjetër. – tha Gjenerali duke u përpjekur që përmes bisedës të largohet nga mendimet e tij inferiore!

– Klasa e re politike që po lindë, ka një vizion të qartë! Duket se është e mbështetur plotësisht në bazat e shëndosha elaboruese, të dala nga akademia e shkencave. Vlen të përmendët politika e shkëlqyer deri rreth viteve të gjashtëdhjeta, e cila kishte të njëjtin vizion sikurse akademikët tanë të ndritur, edhe pse Lidhja Komuniste e Jugosllavisë, me një nxitim të theksuar e shpalli atë politikë subversive! – foli i inatosur babai i të riut.

– Keni të drejtë! Si rezultat i largimit të atyre politikanëve nga të gjitha funksionet shtetërore lindi liberalizimi politik. Ky liberalizim i solli demonstratat, që unë këto nuk do t'i

quaj demonstrata me fjalor të zbutur politik, siç po i quajnë politikanët tanë, por do t'i quaj me emrin e tyre të vërtetë; kryengritje! Dhe kjo kryengritje, duket se u shua, që unë nuk e besoi aspak. Kjo duket si një lloj armëpushimi që për kryengritësit do të shërbej për riorganizim dhe plotësim i radhëve të çorientuara nga goditjet tona. Porsa ta marrin pak vetën, ata do të godasin përsëri, bile goditja e ardhshme planifikohet të jetë edhe më e ashpër! – tha Gjenerali duke shikuar në një pikë të pacaktuar.

– Me falni! – ndërhyri babai i të riut. – Unë desha vetëm t'ia vërtetoi fjalët këtij shokut që tha se kryengritësit po përgatiten për goditje të re! Unë e kam një djalë që shërben atje, në njësinë e policisë speciale. Ai i përshkruan kryengritësit shumë të rrezikshëm jo vetëm për serbët që jetojnë atje, por edhe për Serbinë dhe mbarë Jugosllavinë. Djali im thotë se ata janë të gatshëm në saje të besës dhe zakoneve të tyre t'i vrasin, jo vetëm t'i vrasin, por t'i ekzekutojnë në mënyrat më barbare kundërshtarët e tyre, edhe apolitik qofshin ata! Bëjnë dhunime nga më të ndytat, pa i kursyer as plakat në shtratin e vdekjes!...

– Si nuk janë vërejtur këto tipare të tyre më herët? – pyeti Gjenerali.

– Si nuk janë vërejtur? – pyeti befas babai i të riut me sy të çakërdisur! – të gjitha janë vërejtur dhe elaboruar në mënyrë të qartë!

– Po, është e vërtetë që janë elaboruar, por ata, posaçërisht udhëheqësit legjitim të tyre i fshehin ato veti! Kjo ka ardhur si rezultat i autonomisë së gjerë! Në vendet kryesore, në udhëheqjen e krahinës u vendosën njerëz të poshtër dhe

të paaftë, të cilët paturpësitë e bashkëkombësve të vetë i fshehin me dinakëri. – tha Gjenerali.

– Shqiptarët janë përgjegjësit kryesorë për këto çrregullime që kanë filluar të shfaqen edhe të disa popuj të tjerë të federatës, të cilët lëvizjen e tyre po e shohin si fillimin e një procesi të pandalshëm drejt ndërhyrjeve të ndryshimeve kushtetuese, të cilët janë të bindur se këto ndryshime do të çojnë drejt realizimit të aspiratave të tyre separatiste. Ata e kanë vërejtur këtë mbështetje të heshtur nga të tjerët, prandaj po bëjnë përpjekje të vazhdueshme që tua mbushin mendjen të veprojnë si ata. Kjo u vërtetua kohëve të fundit që mjerisht u dëgjuan edhe disa zëra të mekur nga disa republika. Po gjetën mbështetje këta zëra, shpërbërja e shtetit federal do të jetë e pashmangshme! – tha babai i të riut, i vendosur në mendimin e tij.

Dera e kabinës u hap. Në derë u shfaqën të dy bashkudhëtarët greke. Pas tyre u pa i riu, i cili nuk hyri në kabinë. Pasi e hapi pak dritaren e korridorit, ndezi një cigare. Vajza e mbylli derën. Gjenerali e vështroi butësisht. Ajo, pa përfillur askënd u ul në vendin e saj.

– Prandaj, unë them se lufta kundër tyre duhet të jetë e pa kompromis, e pa...

– Që në fillim duhej goditur koka, e jo siç u godit dhe vazhdon edhe sot të goditet pjesa më e parëndësishme e problemit, bishti! – ia ndërpreu fjalët Gjeneralit babai i të riut, duke bërë me gisht, së pari nga tavani i kabinës e pastaj duke e drejtuar dorën prapa krahëve të tij!

– Këtu duhet të veprojnë shërbimet sekrete federative, dhe...

– ... të prira nga shërbimi sekret serb! – e ndërpreu prapë babai i të riut, dhe vazhdoi: – Për momentin, është e vetmja armë në duart tona, po mendoj në duart e federatës! – e plotësoi i kënaqur.

Sikur e priste që biseda do të arrinte në këtë temë, Gjenerali ndjeu një gëzim të fshehur në shpirt. Pas një lëvizje të shkurtër, u kthye edhe më shumë drejt burrit me kravatë duke marrë qëndrim zyrtar.

– Me keqardhje duhet të përsëris se ka ca zëra që haptas e mbështetin irredentizmin! – foli Gjenerali duke e shikuar ngultas ngërdheshjen e fytyrës së burrit me kravatë.

– Unë nuk jam në rrjedhë për këtë, përveç një gazete sllovene që doli në anën e tyre... për tjetër unë nuk kam dëgjuar! – u ngutë të fliste babai i të riut, me qëllim nxitjeje në bisedë edhe të burrit me kravatë, i cili deri atëherë nuk kishte folur po thuajse fare.

– Po, po! Ajo është e vetmja që ka dalë në anën e tyre! E keni lexuar ju atë artikull? – pyeti me ironi Gjenerali burrin me kravatë.

– Po! E kam lexuar! – ia kthej ftohët ai.

– Dhe jeni në një mendje me të? – pyeti prapë Gjenerali.

– Po! Unë jam në një mendje me atë artikull! – ia kthej butësisht burri me kravatë, duke e shikuar me një palë sy të kristaltë, që shprehnin qesëndi.

– Nuk me besohet se një avokat flet kështu?! – tha i habitur babai i të riut.

Gjenerali nuk u çudit aspak. Meqë pati hall të madh të shtynte drejt pohimeve reale, të thëna me gojën e tij, tani nuk i mbetej gjë tjetër vetëm të zbulonte se cili ishte dhe

kujt i shërbente! Ishte i sigurt se as ky njeri që e hiqte vetën si avokat, nuk ishte më i mirë se ata që e kishin kryer krimin politik kundër shtetit dhe ky përpiqej t'i mbronte para drejtësisë. Por ky nuk është i vetëm në këto mendime. Të gjithë janë të njëjtë, këtë e tha fare qartë gazeta e tyre!

– Do të thotë se Federata nuk do të ketë punë vetëm me irredentizmin e paraqitur vitin e kaluar, por edhe me përkrahësit e tyre! – foli pas një heshtje të shkurtër Gjenerali.

– Shumë mirë po e përdorë formulën: „Nëse nuk je me ne, je kundër nesh“. – u përgjigj burri me kravatë.

– Dhe jam i sigurt se kjo formulë funksionon kështu! Ata që janë për, janë me shtetin, kurse ata që janë kundër, janë armiq të shtetit! Në mes tyre qëndron gremina! Me doemos, njëra palë vendin e ka brenda saj! – ndërhyri babai i të riut.

– Po sikur në vend të greminës të jetë tryeza e bisedimeve? – pyeti burri me kravatë.

– Ndoshta, në fund do të vijë deri të ajo tryezë e ngurosur, me kushtet e fitimtarit sipëri saj! – ia ktheu babai i të riut.

– Po, por as kjo nuk është statike... sikurse edhe drejtësia që nuk është statike, që nuk është e palëvizshme! – tha burri me kravatë.

– Pse si na qenka drejtësia sipas jush? – pyeti kësaj radhe i riu, që nuk ishte vërejtur se kurë ishte kthye në vendin e tij.

– Drejtësia qëndron gjithmonë tek ajo palë që ka të drejtë...

– Dhe ti donë të thuash se irredentizmi ka të drejtë,

prandaj drejtësia e ka vendin aty! – ndërhyri i nxehur babai i të riut.

– Jo! Nuk them në asnjë mënyrë që irredentizmi ka të drejtë, por them se ne duke e kërkuar të drejtën me këmbëngulje, e kemi kaluar limitin e asaj kërkesë dhe pa dashur e drejta ka kaluar në anën e tyre! Këtë dua ta them! – tha i qetë burri me kravatë.

– Do të thuash se e drejta, nga ana e jonë paska kaluar në anën e tyre! – pyeti ftohët babai i të riut.

– Po! Ashtu dua të them!

– Në ç’baza mbështetsh? – pyeti me ironi Gjenerali.

– Demonstratat ishin paqësore, sidomos ditën e parë. Në vend që të përdorëshin metodat që ishin përdorur gjatë demonstrimeve paraprake në Lubjanë, Zagreb, Beograd e Shkup u bë zhurmë e madhe qëllimisht nga qarqe të caktuara dhe demonstratave ju dha kahe tjetër...

– Së pari demonstratat nuk ishin paqësore!... – e ndërpreu i nxehur babai i të riut.

– Mos me ndërhy të lutëm! Ishin paqësore sepse nuk pati atentate, nuk pati formim të njësiteve guerile, nuk pati sulme terroriste të armatosura, por çdo gjë vijoi si të protestat studentore e vitit 1968 në Slloveni, apo si të „Pranvera e nxehët e Zagrebit në vitin 1971”, të cilat nuk u shpallën armiqësore. Kurse këtyre protestave që ndodhën vitin e kaluar, dikush tjetër, qëllimisht u nxitua t’ju epte kahe armiqësore para se ato të ishin shqyrtuar në detaje në këshillin federativ të krizave!

– Ah, po! Këtu keni të drejtë! – foli babai i të riut me zë të zbutur, dhe pas pak vazhdoi: – Atentatet janë armë e

fuqishme në duart e atyre që luftojnë për liri, dhe shumë të rrezikshme ndaj pushtetmbajtësve! Këtu keni plotësisht të drejtë... unë, e them me mburrje se kur isha i ri, kam vepruar në njësitet guerile në Sarajevë! Unë me dorën time i kam ekzekutuar tetë atentate. Në gjashtë kam pasur sukses të plotë, kurse në dy kam pasur dështime të dukshme. Bile në rastin e fundit jam plagosur për vdekje!

– Kundër kujt i krye atentatet? – pyeti burri me kravatë.

– Kundër oficerëve gjerman! Dy atentate i kam ekzekutuar kundër dy bashkëpunëtorëve mysliman të nazistëve!

Gjenerali, në çast ndjeu një urrejtje kundër tij. Ju bë se ishte tradhtuar nga një aleat i tij me rëndësi.

„Mos e lësho vetën në nivelin e njerëzve naivë! Detyra juaj ka qëllim të lartë, prandaj dëgjoj me vëmendje dhe largohu prej tyre në çastin e duhur dhe me taktikë, pa lënë dyshime!“

Gjenerali u ngrit dhe doli në korridorin e ngushtë. Pasi ndezi një cigare, pa e pasur mendjen të biseda që pak më parë ishte zhvilluar brenda kabinës, vështrimin e mbante jashtë dritares. Treni çante me shpejtësi, duke kaluar përgjatë një fushe të bardhë nga bora dhe me pemë të zhveshura!

10

Vëmendja se kush kishte të drejtë, demonstruesit apo shteti, sikur ishte fashitë me daljen e tij në korridor. Tani biseda kishte marrë një kahe tjetër, që kalimthi ishte përmend edhe me parë. Bisedonin për atentatet.

Babai i të riut tregonte episode nga ekzekutimet e atentateve. Fliste me zë të lartë, të pa kontrolluar, duke lëvizë me duar, sikur ishte duke i përjetuar vërtetë ato që i thoshte.

Flasin për atentatet, – mendoi kalimthi Gjenerali – sikur janë duke folur për lojë futbollit, derisa nuk e shqiste vështrimin nga fytyra e zhubravitur e babait të riut. Ky duhet të jetë vetëm një ekzekutor naiv, mburravec! Flet me përkushtim, dhe me mburrje për bëmat e tij, dhe të bashkëpunëtorëve, për trimëritë gjatë ekzekutimit të atentateve, për mbarëvajtjen e planeve operative, duke i lënë nën hije ata njerëz, mjeshtrit e përpilimit të planeve, që e kanë stërvitur për ekzekutim të tyre, që ia kanë hapur rrugët e heshtura drejt shtigjeve të mistershme, të mbushura

plot rreziqe, që në një moment historik është përballë me to dhe ka triumfuar... „Edhe puna ime, përkushtimi im për realizimin e planit, do të mbetej nën hije, do të tretej si fluskë sapuni para bëmave dhe mburrjeve të ekzekutorëve... por në rastin tim, gjithsesi ka një ndryshim!“

– Ç’do të thotë fjala atentat? – pyeti befas i riu, duke ia ndërpre mendimet Gjeneralit.

– Pse, nuk ju ka treguar babai i juaj që paska ekzekutuar tetë sosh? – pyeti Gjenerali ngutshëm duke menduar se pyetja ju kishte shtruar atij.

– Unë nuk jam marrë me domethënien e fjalës atentat, por jam marrë me ekzekutimin e atentateve, megjithatë jam përpjekur t’ia sqaroi, por ai disi nuk me kupton! Prandaj ju pyet ju, pasi jeni avokat! – foli babai i të riut duke u kthye i tëri drejt burrit me kravatë.

Shyqyr që nuk me paska pyetur mua,— mendoi i lehtësuar Gjenerali.

– Po si t’ju them? – filloi të fliste burri me kravatë duke marrë një pamje solemne, – kjo fjalë prejardhjen e ka nga gjuha latine „attendare“ që nënkupton: „përpjekje“ por në rastin konkret kuptimin e ka „përpjekje për të vrarë dikë!“ Me kohë, kjo fjalë ka marrë kuptimin e prerë si; „sulm i befasishëm për të eliminuar një kundërshtar politik, ushtarak, ekonomik, kulturorë, religjioz apo të ndonjë natyre tjetër!“ Megjithatë, në kohërat e kalorësve mesjetarë, fjala atentat nuk ka pasur kuptim negativ, por ka pasur kuptim moral dhe etik, që ishte përdorur kundër uzurpatorëve dhe ngatërresave të dhunshme ndërqytetare. Me lindjen e terrorizmit modern, atentatet kanë marrë drejtim kundër

kundërshtarëve politik, grupeve kundërshtare racore apo fetare, duke goditë grupe, udhëheqës grupesh, dhe burrështetas! Atentatet me të njohura që kanë lënë vragë në kohë kanë ndodhur për shembull, me vrasjen e Jul Cezarit në vitin 44 para Krishtit, duke u shtrirë në kohë, me atentatin kundër Hajnrihut të katërt në Francë me sa me kujtohet diku rreth vitit 1610. Pastaj kanë vazhduar me vrasjen e princit rus, Aleksandri i Dytë, në vitin 1881, me vrasjen e mbretit të Serbisë Aleksandri i Parë Obrenoviq në vitin 1903, pastaj me atentatin e njohur të Sarajevës me 1914, të ekzekutuar nga një serb gjimnazist nëntëmbëdhjetë vjeçar i quajtur Gavrillo Princip, duke e lënë të vdekur në vend princin austriak Franc Ferdinandin dhe gruan e tij Sofia, ku për shkak të këtij atentati fillon Lufta e Parë Botërore. Pastaj atentatet kanë vazhduar me Valter Ratenau në vitin 1922, rreth dhjetë vite më vonë, atentati kundër mbretit të Jugosllavisë Aleksandrit të Parë Karaxhorxheviq i vrarë me 1934! Atentatet vazhdojnë me vrasjen e Leo Trotckit më 24 maj 1940 në „Avenida Río Churubusco 410“ të Meksikos ku kishte kërkuar strehim politik, burrështetasve si Mahatma Gandi në vitin 1948, Anjero Asanuma në vitin 1960, bile ky atentat ekzekutohet para kamerave televizive, pastaj vazhdon me atentatin kundër Xhon Kenedit me 1963, Martin Luter Kingut me 1968, Josef Pontos me 1977 dhe ky i fundit kundër Xhon Lenon që ndodhi vitin e kaluar...

– Folët për atentatin në Sarajevë! – ndërhyri babai i të riut, – unë e kam vizituar atë vend... bile, ne të grupit gueril të Sarajevës, pasi e merrnim detyrat për ekzekutimin e atentateve, shkonim në vendin ku ishte kryer atentati

kundër Franc Ferdinandit dhe faleshim para veprës madhore të gjimnazistit serb Gavrillo Principi, atentatorit që i dha kthesa të paparashikueshme borgjezisë botërore duke i shkatërruar tri monarkitë më të fuqishme të Evropës!

– Nuk është aspak për mburrje! – foli si me ironi burri me kravatë, dhe pasi u ngrit në këmbë vazhdoi: – Vepra e tij në pamje të parë duket madhore, patriotike, por epilogu ishte tepër tragjik; me miliona viktima të pafajshme, me rënie perandorish dhe dobësim të vetë Serbisë!

Ndërkohë, dera e kabinës u hap. Nga jashtë vinin të venitura disa ritme të shpërndara muzikore. Në korridor kishin filluar të defilonin njerëzit.

– Mua të me falni! – foli avokat duke e veshur pallton. – ju dëshiroi rrugë të mbarë! Natën e mirë të gjithëve. – dhe doli nga kabina. Gjenerali doli pas tij!

Ishte buzëmbërmeje. Treni çante me shpejtësi drejt zonës kufitare.

Gjenerali, pasi ishte kthye prapë në vendin e tij, shikonte nga dritarja masivet e larta të maleve sllovene. Mugëtira sa vinte e shtohej. Treni u fut në tunel. Në kabinë drita ju duk e dobët. Pasi u shtriq, i zbrazur nga të gjitha mendimet, i mbylli sytë!

11

Mesnatë. Dritat e neonit vezullonin trishtueshëm në qytetin e përgjumur. Jashtë binte borë. Gjenerali, me valixhen e tij, afrohej pranë shtyllës ku ishte i shënuar numri 6 i peronit. Nën tabelë kishte zënë vend një burrë rreth të gjashtëdhjetave. Në dorë mbante dorëza, kurse në kokë kishte një plis me një tufë në maje, sa që mezi i shiheshin sytë. Porsa u afrua pranë tij, ai me një shikim zhbirues pyeti:

– Jeni dy apo tre veta?

– Jo, unë jam vetëm! – u përgjigj Gjenerali.

– Është ndonjë femër me ju?

– Jo, vetëm një burrë!

– Unë jam Partizani! Mirë se erdhët! – u prezantua duke ia zgjatur dorën Gjeneralit, pasi kishte nxjerrë dorëzën nga dora e djathtë.

– Mirë se ju gjejë? – u përgjigj me zë të ulët Gjenerali.

– Me than t’ju prisja këtu...

– Ikim! – ia kthej Gjenerali prerë, duke i dhënë shenjë se

nuk kishte dëshirë të fliste më tepër.

Partizani u nis i pari. Pas tij ecte Gjenerali. Bora vazhdonte të binte qetë. Pas një kthese nga e majta kaluan pranë një rrugice të errët, dhe dolën në një sipërfaqe të gjerë. Nga një deriçkë anësore u gjendën në një shesh të madh. Aty kishte shumë vetura të parkuara. Partizani, me hapa të çrregullt ecte para tij. Pas pak ai ndaloj pranë një veture. Gjenerali, me shikimin e tij të mprehët e për lau veturën. Ishte një Audi me ngjyrë të përhimët në të çelë. Partizani, pasi e hapi derën ju drejtua Gjeneralit.

– E nget ti veturën, apo ta ngas unë?

– Nuk e di ç’të them tani... prit pak! – tha Gjenerali i menduar duke shikuar rreth e qark.

– Si të dëshironi! Jam i porositur që vetura të mbetet në dispozicionin tuaj! Prandaj...

– Shoku partizan, të lutëm mos fol shumë! – e urdhëroi prerë Gjenerali me një dozë të përmbajtur nervoze.

– Si urdhëro! – foli Partizani me sedër të vrarë.

Nuk ia vuri mendjen fare sedrës së tij të vrarë. Vazhdoi të shikonte rreth e qark. Dukej sikur ishte duke e kërkuar dikë. Partizani dukej i hutuar.

Duhej të bënte diçka të veçantë, të fshehtë! Ishte pjesë e rekomandimeve bazë! Por, nuk varej vetëm prej tij! Duhej të priste edhe pak! Nëse nuk e bënte dot, atëherë ishin caktuar rezervat. Njëra prej tyre ishte Partizani!

Disa hapa larg tyre pa një burrë. Ai posa kishte dalë nga vetura. Derën e veturës e mbante të hapur. Me ngulmë vështronte drejt tyre. Ah, ja ku qenka ky! mendoi me vete Gjenerali, ndërsa burri u zhduk menjëherë në brendi të

veturës.

„Në fshehtësi të plot, pa ra në sy, merr veturën nga Partizani dhe ndiqe prapa udhërrëfyesin!“

– Mi jep çelësat! – Ju drejtua Gjenerali prerë Partizanit.

– Çelësat?! – pyeti i habitur Partizani.

– Po! Çelësat! – ia kthej qetë Gjenerali

Partizani e shikoi Gjeneralin hutueshëm, pastaj ia zgjati çelësat. Me t'i marrë çelësat Gjenerali, vështrimin e hodhi nga vetura, e cila me motor të ndezur qëndronte në mes të rrugicës së ngushtë e gatshme për ngasje. Burri, pasi kishte zënë vend në ndenjësën e majtë të veturës, vazhdonte të shikonte me këmbënguljen e mëparshme. Gjenerali u gjend nën urdhrat e mimikës së tij!

– Ju faleminderit shumë. Për sonte, këtu përfundon detyra juaj! Takimet e radhës nuk do t'i keni me mua por me një person tjetër. Ai do të shfaqet përmes telefonit dhe do të paraqitet me emrin: Studenti! Pra urdhrat dhe detyrat do t'i marrish prej tij! Tani jeni i lirë dhe mund të shkoni! Natën e mirë shoku partizan! – Foli Gjenerali me ton urdhërues.

– Natën e mirë! – foli Partizani me një zë të tulatur që tregonte nënshtrim dhe zhgënjim bashkë. Pastaj me hapa të lehtë, disi të përtueshëm, filloi të largohet në drejtim të kundërt, andej nga kishin ardhur pak më parë.

Gjenerali u afrua pranë derës së veturës. Pasi e hapi derën, vështrimin e hodhi nga burri, i cili vazhdonte të rrinte në pozitën e njëjtë! Me një lëvizje të lehtë dore, sikur ishte duke e përshëndetur Partizanin që vazhdonte të largohej me hapat e tij të rrallë si prej të çali, Gjenerali bëri shenjë. Pas

pak, u gjend në brendi të veturës duke e mbyllë derën me forcë. Gjenerali e rrotulloi çelësin. Motori ushtoi. E mbushi gaz, dhe i ndezi dritat. Vetura para tij u nis. Gjenerali, me kujdes e ndoqi pas!

12

Rruga ishte më e gjatë se ç'e kishte menduar. Vetura çante në magjistralë me shpejtësi tetëdhjetë. Fjollat e rralla të borës vazhdonin të binin. Ndjehej i lodhur. Kishte nevojë për një pushim të shkurtër ndaj, disa herë brenda kabinës e ndërroi ajrin e ngrohët, me atë të ftohët.

Në rrugë kishte pak qarkullim. Mesi i natës kishte kaluar. Muzika popullore vazhdonte me të njëjtin ritëm, ashtu siç e kishte lënë Partizani.

Duart i mbante shtrëngueshëm mbi timon. Ju bë se rruga do të ngushtohej. Në veturën para tij u ndezën dritat e frenimit. Vetvetiu këmbën e vendosi mbi fre. Me një shtypje të lehtë, filloi të frenonte. Pas një kthese të gjerë nga e djathta u gjendën në një shirit rrugor që bashkohej me një magjistrale tjetër. Shpejtësia kishte rënë dukshëm. Pasi e shtypi prapë gazin, motori i veturës gërhi mundimshëm. Gjenerali e ndërroi shpejtësinë. Vetura mori të përpjetën. Nga krahu i tij i majtë, tejkaloi një veturë me një shpejtësi marramendëse, sa që edhe vetura e tij u lëkund. Në djall, shau

nëpër dhëmbë Gjenerali. Tutje dalloj tabelën që tregonte një dalje. Shumë njerëz, sabotues, spiunë e tradhtarë kanë bërë përpjekje të ndërhyjnë në fshehtësitë e sigurimit shtetëror, për ta përçarë dhe për ta rrënuar atë, por asnjëherë nuk ia kanë dalë... ne i kemi degraduar me sukses deri në asgjësim të plotë! Ne, kemi ndërtuar një ngrehinë gjigante zbulimi, e kundërzbulimi, pa të cilën, vështirë se do të qeverisej një shtet me një popullsi kompakte, e jo një federatë përplot me kombe e kombësi, ju bë se ishte duke lexuar rekomandimet e oficerit të tij, që e kishte stërvitë për këtë mision. Tani radhën e keni ju... dhe vërtetë unë jam në radhë, mendoj kalimthi, për të bërë atë që nuk e bënë dot mburravecët, mendjemëdhenjtë, kriminelët, të cilët, pasi kishin fituar një grusht para, kishin vrapuar në shtëpitë publike, në sallonet plot epsh, me pije e kurva, duke lënë anash urdhrat që vinin nga qendra!... Shtrirjet e planeve të luftës suaj, vazhdonte letra rekomanduese e oficerit, nuk është e drejtuar vetëm kundër kundërshtarëve separatistë, që veprojnë jashtë shtetit, por edhe kundër sabotuesve, që me paudhësitë e tyre, i kanë sjellë dëme të paparashikueshme shërbimeve tona sekrete! Këto gjëra t'i kesh parasysh, vazhdonte letra, sepse shumica e bashkëpunëtorëve tanë në vend të huaj, janë dyfytirësh, llafazanë e të pabesë. Ata janë në gjendje të sjellin lloj, lloj informatash shterpe vetëm e vetëm që të vijjnë deri te paratë, dokumente të ndryshme, apo të ndonjë privilegji tjetër, të synuar prej tyre. Prandaj, çdo informatë e tyre, së pari ta verifikosh, e pastaj të merresh me analizimin e saj. Në raste të tilla, duhet të jesh i kujdesshëm, që të mos biesh në grackat e tyre, sepse siç u cek edhe më parë, në mesin

e këtyre njerëzve ka kriminelë të rryer që kanë organizuar banda të ndryshme, që merren me kontrabandë armësh, drogash, prostitucioni e dreqi e di së çfarë. Po, preke në damarë të tillë, duhet të jesh i kujdesshëm për vënien në lojë udhëheqësit e tyre! Në këso rastesh, vazhdonte oficeri në letrën e tij rekomanduese, udhëzohesh të marrësh kontakt me qendrën për koordinimin e veprimeve.

Tani kur i mendonte rekomandimet e oficerit, i vinin edhe më të çuditshme se kur i kishte lexuar. Kjo, ndoshta vinte për shkak të tjetërsimit rekomandues nga shkrimi, në praktikë, gjë që praktikën e njihte mirë... por, shkrimet e tilla nuk i kishte njohur më parë!

Për një çast, e ndjeu vetën të plotfuqishëm, bile edhe mbi pozitën e ambasadorit të jashtëzakonshme e fuqiplotë! Ishte i dërguari i parë, që merrte urdhra direkt nga qendra, e jo nga përfaqësitë diplomatike, në njërën anë, kurse në anën tjetër kishte privilegjin që të bashkëpunonte me nëntokën kriminale të papranueshme nga emisarët paraprak.

U befasua kur pa vetën para apartamentit anonim.

Pasi kishte arritur në dhomën e madhe, për një çast qëndroi pranë dritares, tundi lehtë perden, në shenjë sinjalizimi. Pastaj doli në korridor, duke i shikuar me radhë dyert e dhomave të mbyllura. Me lëvizje të ngadaltë, provoi të hapte derën që e pati më afër. Pasi dera u hap, futi dorën në brendi dhe shtypi butonin. Në dritë, pa se aty ishte tualeti. Pastaj, si me nervozë i hapi me radhë edhe dyert e tjera, përveç njëres që ishte në fundin e korridorit, e cila nuk u hap. Pasi e provoi edhe një herë, e kuptoi se ishte e mbyllur me bravë. Këtu janë materialet mendoi, pastaj hoqi dorë nga

manovrimi i mëtutjeshëm dhe u kthye prapa.

Nga dera e hapur hyri në kuzhinë. Mbi tryezë, të përgatitura si me rastin e ndonjë feste, ishin pjatat, lugët, pirunët, supa në kupën në mes, buka e vendosur në një shportë të vogël xunkthi dhe e mbuluar me një napë të bardhë! Pasi filloi të hante, se si ju kujtua ish-gruaja e tij e parë.

Kur ishin martuar, ajo nuk kishte pranuar të kishin fëmijë. Në fillim ishte arsyetuar se ishte tepër herët, së dëshironte të kënaqej, të ishte e lirë! Pas një kohe kishte pranuar. Për befasinë e tyre, nuk kishte ndodhur një gjë e tillë. Pas një pritje relativisht të gjatë, ju kishin nënshtruar përkujdesjeve mjekësore. Rezultati kishte qenë sa befasues, aq i edhe dhembshëm për të. Fajin e kishte ajo. Që atëherë ajo kishte filluar të ndjehej e ftohur në dashurinë dhe kujdesin e tij. Duke qenë bija e një oficeri të lartë partizan, gëzonte reputacion të shkëlqyer në jetën civile dhe në rrethet më të larta ushtarake e politike të vendit. Kishte një bukuri mahnitëse, dhe sjellje tërheqëse për burrat e të gjitha moshave. Dukej se të gjithë e kishin marrë vesh shterpësinë e saj, prandaj e dëshironin, e adhuronin në heshtje... kurse sekretari i partisë kishte filluar t'i afrohej hapur... medoemos e lakmonte për shkakun se nuk ishte e pëlleshme, kishte menduar herë pas here me xhelozi! Dhe ashtu në heshtje, dukej se ishin pajtuar, që secili të jetonte jetën sipas mënyrës dhe tekave të veta. Dikur, për të kishte mjaftuar fakti, se kur të paraqitej para shoqërisë së lartë, para eprorëve të tij, të kishte për bri një grua simpatike, të bukur dhe të pasur... të pasur edhe me një bagazh që askush nuk e dinte, me një bagazh që qonte drejt një labirinti të panjohur informacioni!... dhe shterpësia e saj,

i bëhej se lidhej me informatat që verifikoheshin në qendrën e analizës... dhe në fund mantelbardhi i komunikonte raportin; informatat tuaja kanë fara mbartëse, por fusha ku e ke hedhë farën është shterpe... nuk pjell informata!

Pas ngrënies, hyri në dhomën e pritjes. Akoma i uturinin veshët nga zhurma e motorit të veturës. E ndjente vetën të lodhur. Për disa çaste qëndroi në këmbë duke shijuar një boshllëk të shurdhër në shpirt. Vetmia në një dhomë të huaj, në një kohë të humbur, pranë një plani të skicuar operativ, dhe para një pritje të angësht ia ngacmuan emocionet zbuluese. Me një lëvizje të ngathtë, e fiku dritën, pastaj u afrua pranë dritares. Ndërtesat e heshtura matanë rrugës, dukeshin si të përgjumura në dritën e zbehtë të neonit. Flluskat e rralla të borës vazhdonin të binin me ritëm të njëjtë! Nuk shihej frymë njeriu. Asnjë lëvizje. Çdo gjë tani fle, mendoi. Flenë edhe ata! Apo ndoshta janë ende zgjuar duke thurë komplete kundër shtetit. Flini të qetë pëllumbthat e mi, flini!... Flini edhe ndonjë ditë, dhe pastaj unë do t'ju vë në gjumin e madh, në gjumin e përjetshëm!... Unë erdha me tigra, e jo me zagat gjahu, jo me langoi të këtushëm që i ngërdhucën dhëmbët prore, dhe që nuk kafshojnë! Tigrat e mi do t'ju zhbijnë nga faqja e dheut! Për këtë mos keni dyshim!

Pasi e fiku dritën u shtri në shtrat. Vetëm tani ju kujtua se ishte tepër vonë. Nata ishte thyje në të gdhirë. Kjo pjesë, ishte pleqëria, koha e para vdekjes së një nate të ftohët janari. Pasi u mbulua mirë me batanije, disi i erdhi ta shikonte orën. Pasi errësira ishte e dendur, nuk arriti t'i shikonte jo vetëm akrepat e orës, por as dorën e vet. Pas një lëvizje plastike në shtrat, hoqi dorë përfundimisht nga kërkesa e

tij për ta parë orën. Në trurin e tij të lodhur, edhe njëherë u përpoq të skicojë lëvizjet e tij mbi planin operativ. Ju bë se këmbët e tij, tani më të zbathura, gritheshin në vijat e vrazhda mbi skicën e planit. I dukej se plani, kishte një masë të fortë guri të thepisur, që ia kishte gjakosur gishtat, shputën!... Gjaku rridhte çurkë, kurse fluskat e borës binin pa ndërpre mbi plagë! Gjaku nuk ndalej, por as nuk ngrihej! Vetëm rridhte... rridhte pa ndërpre! Ishte gjak janari! Gjak i avullt, që vezullonte kristaltë në dritat e neonit të një rruge magjepsle! O zot!... Çfarë gjaku mund të derdhët në muajin e janarit?... gjak dashurie, gjak xhelozie, gjak tradhtie, gjak heronjsh apo gjak kurvash? Si do që të jetë... gjaku i rebelëve duhet derdhur!

13

Pas një rrotullimi të ngathët në shtrat, Gjenerali hapi sytë! Në fillim nuk e përcaktoi vetën se ku ndodhej! Pas një lëkundje të dytë, kujtesa ju kthye. Aha, bëri si me vete, pastaj me një hedhje sportive kërcëu nga shtrati. Ashtu siç ishte, doli në korridor. Drita që vinte nga jashtë përcaktonte një ditë të zymtë. Pasi shikoi orën, u fut në banjë. Uji i ngrohët, jo vetëm që ia lehtësoi trupin e dërrmuar nga rruga e gjatë, por sikur ia kthjelloi edhe mendimet! Pas banjës, me nxitim nxori rrobat e tjera nga valixhja, dhe u vesh.

Me çelësa në dorë u afrua pranë derës së mbyllur. Pasi e futi çelësin në bravë, e rrotulloi lehtë nga e djathta. Dera u hap. Përnjëherësh ndjeu një erë të rëndë barërash, sikur të ishte në ndonjë dhomë spitali. Dhoma ishte e vogël. U befusua kur pa pranë dritares të vendosur mbi trekëmbësh një aparat fotografik me objektiv të madh, të markës „Minolta!“ Përbri aparatit, nga e djathta ishte i vendosur, po ashtu në trekëmbësh, tubi i gjatë i dylbisë. Kurse nga ana e majtë ishte laborator. Pranë tij, një tryezë e vogël.

Për një copë herë, përmes tubit të dylbisë vërejti jashtë, duke i marrë në shënjestër kalimtarët e rastit. Pastaj e ngriti pak tubin, dhe të zmadhuar gjeti numrin 38 të shtëpisë përballë, pastaj 40. Këtu është caku, tha i kënaqur, sikur kishte parë të gjurmuarit. Derisa ishte duke shikuar, një burrë doli nga rrugica matanë dhe u gjend në oborrin e gjerë të garazheve që ishin të radhitura në formën e gërmesë „L“ të kthyer „Γ“. Përmes tubit e mori në përcjellje fytyrën e tij. Ishte i sigurt se kishte vërejtur njërin nga të përgjuarit. Gjenerali lëvizi tutje duke marrë aparatin, dhe përmes tij arriti t'i bënte disa poza. I përgjuari mori kthesën në të djathtë, dhe u zhduk prapa ndërtesave. La aparatin dhe u nis drejt tryezës. Vetëm tani vërejti se tryeza ishte e mbuluar me cohë të gjelbër. Mbi tryezë ishte një dosje me kapak të kuq të mbylltë, pa mbishkrim, një notes, dhe disa zarfe të mbyllura me numër 6061 sipëri. Këto qenkan për mua, mendoi derisa shikimin e kishte mbërthye nga krahui i majtë, ku ishte një vitrinë me xhama, dhe një kasafortë pranë saj. Pa menduar gjatë e tërhoqi karrigen dhe u ul. Mori dosjen dhe i hapi kapakët e trashë. Hasi në një letër, të cilën e rrotulloi pa e shikuar fare. Pastaj e rrotulloi të dytën, të tretën e kështu me radhë, deri sa diku kah mesi i dosjes u panë fotografitë e para. Nuk ishte hera e parë që i shikonte fotografitë e të përgjuarve. Se ç'kishin një ndryshim të theksuar ndërmjet atyre që i kishte shikuar më parë, dhe këtyre që i mbante në dorë tani. E po, doemos, tha me vete! Fotografitë e mëparshme janë marrë në rrethana trazirash, nga njerëz amator, dhe me aparate të thjeshta, kurse këto janë marrë nga profesionistë, me aparate më moderne... flet kualiteti, dhe vështrimin e hodhi

nga aparati. Në çast ju bë se objektivi i tij i gjatë, nuk do të përdorej si më parë për thithje magjepsë nga dritëhijet e fiksuara, por tani, pas ardhjes së tij, ai do të përdorej për tërheqjen dhe ngujimin e përjetshëm të të përgjuarve, në errësirën e barkut të tij celuloid.

Pasi i palosi fotografitë dhe letrat, ashtu siç ishin të radhitura në dosje, zgjati dorën dhe mori njërin nga zarfet që ndodheshin mbi tryezë. Pasi e hapi njërin sish, nga brendia nxori një letër të shkruar me makinë shkrimi:

Raport, 28-11/81 – SS 6750

Tepër sekret

Sipas raportit të bashkëpunëtorit tonë, njëri nga vartësit e tij anonim, me urdhëresën nr. 11, pranoi formimin e treshes abstrakte për vrasjen e të përgjuarve nga „Dosja G.“ Lajmi, për herë të parë u bë i ditur në klubin jugosllav „Hasan Prishtina“ në Bad-Canstat, Shtutgard më 28. 11. 1981

Efektet: Pati polemika të ashpra nga palët kundërshtarë, thyerje besimesh, denoncime tradhtie të ndërsjella dhe kërcënime për likuidime fizike.

Lajmi me pak ndryshime u hodh edhe në klubin jugosllav „Emin Duraku“ në Dyseldorf dhe në klubin „Rilindja“ në Munih. Efektet ishin të ngjashme.

Lanësimi i lajmit vazhdon!

Janar 1982

Do me thënë, urdhri i parë qenka realizuar! Shumë mirë,

mendoi dhe letrën e vendosi në dosje. Sikur nuk i pritej, hapi zarfin e dytë. Edhe kjo letër sikurse e para, ishte e shkruar me makinë shkrimi. Dallimi ishte se ngjyra në këtë letër ishte e kaltër, dhe disa nga shkronjat ishin të rrahura me shkronja të ngjashme nga alfabeti gjerman, dhe të përmirësuar pastaj me dorë!

*Njoftim urgjent,
Indirekt nga qendra,*

07-01/80 – MV/ 6760

Sekret,

Telefonata e caktuar për orën 15.00 u shty, një orë para takimit pra, për orën 19.00. Në dosje i ke dokumentet e identifikimit, mënyrën e paraqitjes, qëndrimet dhe kërkesat, si dhe disa formalitete të tjera. Ke të shënuara saktësisht tiparet morfologjike, portretin verbal si dhe shenjat e konstruktit anatomik duke përfshi edhe pjesët delikate të trupit! Hollësi shtesë për mënyrën e jetesës, terminët, shenjat funksionale, gjestet, mimikën etj., i gjen të shënuara në vazhdimin e raportit.

Të dhënat sekrete dhe paratë, i ke në sirtarin nr. 4. Dokumentet janë origjinale, por me vlerë të kufizuar.

Të studiohen rrethanat e vendosjes së aparateve auditive, mundësisht brenda dhe jashtë objekteve të banimit!

Apartamenti anonim të përdorët si zyre e shtabit operativ, e kurrësi vendstrehim rezervë!

Me të marrë mikrofilmin, ta zhvillosh urgjentisht brenda laboratorit të improvizuar, dhe ta studiosh gjendjen momentale të personave në përgjim.

Pres urgjentisht versionet e para!

Janar 1982

Hë! Bëri me vete pa i shqitë sytë nga shkresa. Idioti! Mendon se do t'i japë raport atij!

Para i doli salloni i madh i hollit të hotelit. Ju bë se çante për mes njerëzve të gëzuar, të humbur nën tingujt e muzikës së lehtë, për t'u takuar me bionden me prejardhje serbe. Ndoshta nuk është bionde, ju bë së i tha një zë nga brenda! Gjithsesi duhet të jetë bionde mendoi, sikur ishte duke ju përgjigjur atij zëri. Nga përvoja e fituar përgjatë peripecive jetësore, gratë që merreshin me spiunim, duhet të ishin bionde, dhe në mendje e skicoi bionden serbe, ekzekutoren e planit „RZ-Frankfurt“, e cila me revole në dorë, brenda mureve të apartamentit të tij, pasi me lajka e kishte bindë të gjurmuarin për heqjen e xhamadanit kundërplumb, pa hezitim kishte qëlluar mbi të! Eh, ofshani lehtësisht! Ajo urdhrin e kreu me sukses, por nuk e kuptoi asnjëherë arsyen e detyrës që ju kishte ngarkuar, dhe nuk kishte si e kuptonte, sepse askush nuk ia kishte kumtuar, prandaj pasoi dekonspirimi në mesin e agjentëve dhe, ajo ra në duart e policisë gjermane.

I kredhur në mendime e mori zarfin tjetër. Ju bë se edhe ky plan, edhe pse i studiuar në detaje, pas përfundimit, do të çonte drejt të njëjtit epilog, por kësaj radhe në pranga

nuk do të përfundonte biondina, por do të përfundonte vet!
Po edhe nëse do të binte nën pranga, nuk do të ishte ndonjë
gjë e madhe, mendoi. Në mal nuk do ta mbanin, por,
në burg... në një dhomë të ngrohët... jo, jo! Më mirë do të
ishte në mal, në mes të acarit se sa brenda atyre mureve
të nxira, e nën kërcënimet e vazhdueshme... ku do ti
mungonin të gjithë grremçat e sigurt se nga do të mbahej!
Unë nuk jam dorasi... kjo do të mjaftonte, mendoi kalimthi!
Pastaj... unë jam agjent i fshehtë, siç ishin edhe agjentet tuaj
që kohë më parë u zunë në flagrantë nga shërbimet tona
sekrete... ju bë se ishte duke i thënë hetuesit! Pastaj do të
fillonin polemika të ndërsjella në mes palëve, dhe në fund
marrëveshja sekrete! I tmerruar nga këto mendime, sikur
donte t'ju shmangej prangave të Interpolit në çastet e fundit,
e hapi zarfin tjetër. Nga brendia nxori një letër të shkruar
me dorë. Ishte një shkrim i ndrydhur, dhe i lakuar nga e
djathta. Pati përshtypjen se nga çasti në çast, germa do të
plandoseshin mbi vinë e drejt dhe të kaltër në fundin e tyre,
si i përgjuari i tij që do të plandoset mbi asfaltin e rrugës
plot akull e ngrica, pas atentatit. Pastaj ju bë se këto germa
ishin të shkruara nga një dorë hutaqe e plot nënshtrim, apo
nga një dorë hileqare, me gishta të vrazhdë e dinakë! Jo, jo!
Kjo letër është shkruar nga një dorë naive! Këtë e vërtetojnë
gjurmët plot zdralë të gishtave, të lënë mbi letër.

Njoftim,

05.01/82 – RS 6077

Për shkak të borës, dhe kushteve jo të mira atmosferike, kam nderin t'ju njoftoi së vazhdimi i punimeve në Habichthöhe është ndërpre përkohësisht. Deri në një lajm të dytë, barakat e punëtorëve mund t'i përdorni për punët tuaja. Kopjet e çelësave ndodhën në zarf.

Vazhdoj të mbetëm në shërbimin tuaj.

Partizani

Nga brendia e zarfit nxori dy çelësa të mbështjellë me letër. Zgjati dorën dhe mori notesin. Grisi një fletë, dhe sipëri saj shënoi: „baraka.“ Pasi i vuri çelësat mbi letër, i shtyu tutje, në këndin e tryezës. Edhe kjo përfundoi, tha me vete duke kërkuar nën zarfet e hapur se mos kishte ndonjë zarf tjetër. Tamam në kohën kur deshi ta ndërpriste manovrimin hasi edhe në dy zarfe të tjera. Si me përtesë e hapi atë që e mori më parë në dorë. Ishte një letër e shkruar me makinë, dhe me gabime të shumta gjuhësore!

Raport i shkurtër

RSH. nr. 29/81 – SB/6710

Shkëlqesisë së tij SM/T/6322

Me keqardhje ju njoftoi se plani i udhëhequr nga ana ime, dhe nën këshillat tuaja të çmuara, nën shifrën: RH. nr. 13/81 – SB/6710 sipas analizave të fundit, shpallet i dështuar plotësisht! Shkaqet e dështimit nuk kanë të bëjnë me punën tonë, por kanë të bëjnë me mos tërheqjen e të

përgjuarit, i cili siç është i njoftuar edhe shkëlqesia e juaj për aftësitë e tij nuhatëse, pra që të mos zgjatëm më tepër, i vërejti qëllimet tona dhe me një zgjuarsi të rrallë, u tërhoq në momentet e fundit, kur ne e prisnim rezultate konkrete, duke bërë atë që ne nuk e kishim paraparë në planin tonë operativ paraprak, pra duke ia shtri dorën e pajtimit të dërguarit tonë, ku me këtë rast ne na u dogjën në dorë njëherësh të gjitha kartat e mundshme! Një provë e dytë në këtë drejtim me përmasa të ngjashme me duket e pa mundur. Prandaj kujtoi se shkëlqesia e juaj, do të merr një vendim tjetër të arsyeshëm, duke ju përshtatë situatës!

Me respekt SB/6710

I poshtër, mendoj Gjenerali duke e larguar letrën me neveri, si të ishte ndonjë kërmë që kundërmonte, dhe e la në këndin e tryezës. Mendon se duke tradhtuar njerëzit e gjakut të tij, të ne do ta ketë më mirë! Tradhtarë i ndyrë! Do të shkrendë deri në palcë, do ta rrëmbej edhe pikën e fundit të informatave dhe pasi të mbaroi punë, do të hedh aty ku e ke vendin, në koshin e plehrave... sepse i tillë je! Gjubre jedno!⁹

Pa e pas mendjen aty, krejt spontanisht e hapi zarfin e fundit. Pasi i picërroi sytë, pa se ishte një letër konkluzioni përfundimtar i planit operativ e nënshkruar nga qendra. Disi i befasuar, pas një ofshame, sikur erdhi në vete pas një përhumbje të rastit, filloi të lexonte, edhe pse mendjen ende

9 *Serbisht – Një pleh*

e kishte të shpërndarë, të shpërqendruar mbi copat e letrave që i kishte lexuar më parë! Pas disa belbëzimeve, sikur ta kishte pickuar dikush, u lëkund vrullshëm mbi karrige, dhe rifilloi leximin:

Sekret i thellë

II. 01/82 – QA – D-II-SSH¹⁰

KONKLUZIONET OPERATIVE TË PLANIT

a. Destinacioni dhe bërthama e veprimit: Auf der Habichthöhe 40

b. Grupi i të përgjuarve përbëhet nga tre veta kryesorë: „koka një“ dhe „koka tre“ ndodhen në bërthamën e veprimit, ndërsa „koka dy“ ndodhet në shtetin fqinjë, duke i llogaritur tre deri në katër shoqërues anësorë, të herëpashershëm.

c. Nuk përjashtohet mundësia e frekuentimit nga njerëz të ndryshëm, të paparashikuar, bashkëvendës dhe të huaj.

d. Zakonisht lëvizin me veturë të tipit „BMW“ 316, me ngjyrë të gjelbër dhe me targë „HN-CY 353“ të cilën e nget „koka tre!“

e. Janë të papërvojë në punët e spiunazhit dhe të kundërzbulimit. Janë në dijeni për kërcënimet e shërbimit sekret, gjë që e shprehin edhe përmes trakteve të tyre.

f. Lëvizjet e tyre janë të kufizuara, publike, brenda shtigjeve që i njohin mirë, herë pas here të shoqëruar në

¹⁰ Qendra Administrative, Drejtoria e II e Sigurimit Shtetëror

grupe nga dy a më shumë persona.

g. Nuk frekuentojnë lokale publike, vetëm në rastet e veçanta gjatë ndonjë pritje apo përcjellje të bashkëveprimtarëve të tyre.

h. „Krerët“ nuk mbajnë armë. Shoqëruesit e tyre dyshohet të jenë të armatosur, nëse po, të përdorën nga fshirësit e gjurmëve për komprometim pas përfundimit të planit operativ.

i. Në ditët pasuese pritet një vizitë disaditëshe nga bashkëmendimtari dhe miku i tyre besnik, pra „koka dy“ nga shteti fqinjë.

j. Pritet t'i unifikojnë veprimet e mëtutjeshme rreth organizimit politik dhe kulturor.

j. a. Organizimi politik ka për qëllim unifikimin e të gjitha grupeve politike me një qendër udhëheqëse, nga ku do të mbikëqyrej dhe udhëhiqej mërgata e tyre.

j. b. Organizimi kulturor ka për qëllim nxitjen e urrejtjes në mesin e mërgimtarëve kundër shtetit, dhe njëherësh kultivimin e dashurisë ndaj nacionalizmit dhe irredentizmit!

k. Bashkimi i „krerëve“ do të jetë urdhër i prerë dhe tepër urgjent për fillimin e realizimit të planit.

l. Realizimi i planit duhet të behët vetëm natën, dhe gjithmonë në harmoni me shifrën e identifikimit 6760, kur i njëjti të jetë në shërbim.

Rekomandime shtesë:

Nuk përjashtohet mundësia që:

– grupi i të përgjuarvetë nuhatë përçarjet e parapërgatitura dhe të përhapura nga shërbimet tona, dhe t’i evitojnë brenda rrethit të tyre, duke i diskredituar planet tona operative.

– të parashikojnë rrezikun që ju kanoset dhe të kërkojnë ndihmë nga organet kompetente vendase.

– të përgatiten për kundërpërgjigje të njëjtë, identike, bazuar në rrethanat e sulmit, paraparë më planin tonë operativ.

– të sulmojnë ndonjërin nga përfaqësitë tona diplomatike.

– të zënë peng ndonjërin nga diplomatët tanë, dhe të kërkojnë kushte për lirimin e tij.

– pas realizimit të planit operativ, në shenjë zemërimi të organizohen demonstrata dhe të sulmojnë përfaqësitë tona diplomatike.

Urdhëroheni:

– Të koordinohen veprimet me mbështetësit anësorë.

– Të koordinohen veprimet me fshirësit e gjurmëve.

– Të koordinohet veprimi me shifrën e identifikimit 6760

– Të vazhdohet me dezinformata shtesë.

– Të përdhosën emra individësh me influencë në mesin e tyre.

– Të mbahet në fshehtësi të thellë qëllimi i vërtetë i planit para bashkëpunëtorëve dhe mbështetësve anësorë në mesin e radhëve.

– Të gjeni mënyrën mbi frekuentimin e shtëpisë së tyre nga „hallexhinj“ bashkëpunëtorë të shërbimeve tona!

– *Prezenca jonë, brenda apartamentit të tyre të banimit të jetë e siguruar si në mënyrën individuale, ashtu edhe teknike, që nënkupton përgjimin auditiv përmes vendosjes së mikrofona!*

– *Për çdo kërkesë apo nevojë rasti, shfrytëzoj epërsitë tuaja ndaj shifrave të koduara diplomatike, dhe në fund;*

– *Urdhrat dhe përgjegjësitë, vetëm përmes qendrës!*

QA – D-II-SSH

Konkluzionet, rekomandimet dhe urdhëresat sikur e ftohën pak, por, pas një pauze të shkurtër e mori vetën. Në mesin e tyre nuk kishte asgjë të jashtëzakonshme. Ishin të gjitha që me dhjetëra e dhjetëra herë i kishte dëgjuar nga oficerët stërvitës, i kishte ndeshë në mesin e raporteve dhe urdhëresave paraprake. Megjithatë, këtu kishte një ndryshim. Ky ishte plan operativ që për herë të parë duhej ta studionte, ta analizonte dhe ta zbatonte në një shtet të huaj, ku i mungonte identiteti, epërsia dhe mekanizmi i detyrimit. Sido që të jetë, mendoi pas pak, mungesa e një plani të tillë operativ do ta kishte shtyrë drejt varfërisë shpirtërore, duke ia shterë mundësitë e shijimit të të panjohurave në peizazhin e egër gjerman.

I zbrazur nga mendimet, vështrimin e hodhi nga vitrinat përballë tij. Instinktivisht u afrua pranë kasafortës. Derëza ishte e mbyllur me bravë. Për një copë herë u mor me kërkimin e çelësit. Më në fund e gjeti. Pasi e hapi derëzën, pa sirtarët e radhitur njërin pas tjetrit. E hapi të parin. Në të ndodheshin katër revole, disa kutia fishekësh, dhe pesë

bomba dore. Revolet ishin të kalibrit të njëjtë, 7.65 mm. Në sirtarin e dytë ishin katër radiolidhje xhepi, model „uoki – toki,“ një radiolidhje veture, një auditor, dy mini mikrofona dhe një pushkë Snajper e prodhimit amerikan Remington model: Smith-Corona M1903A4 e përdorur në luftën e Vietnamit. Edhe municioni i saj ndodhej aty, ishte model 1903 Cartridge.

Një copë herë e mbajti pushkën snajper në dorë. U afrua pranë dritares duke i marrë në shënjestër kalimtarët e rastit. Kjo qenka mrekulli, tha me vetë për të dytën herë. Në rast dështimi... dhe në çast ju bë së gjatë përleshjeve në mes të ekzekutorëve dhe të përgjuarve, njëri i shpëtoi sulmuesve dhe u fsheh prapa garazheve. Ata nuk e vërejtën. E kryen aksionin dhe ikën. Objekti i strehuar pas garazheve doli duke menduar se i ka shpëtuar rrezikut..., por nuk e kishte menduar se unë jam duke e pritur? Pfiuuu!... bëri në fund sikur ishte duke qëlluar. Ju bë se ishte duke e emituar luftën me shokët e fëmijërisë atje në lagjen e tij! E la pushkën në sirtarin ku e kishte marrë.

Ofshani me nostalgji për kohën e shkuar, idilike e të pa brenga!

Në sirtarin e tretë kishte ilaçe dhe materiale tjera mjekësore dhe, në sirtarin e fundit ishin disa dosje të palosura njëra mbi tjetrën. Mori dosjen me mbishkrim: „ML-6730“ dhe u ulë pranë tryezës.

Pas lëvizjeve të tij, gjatë kontrollit nëpër sirtarë, ndjeu se qetësia e krijuar u fut brenda qenies së tij. Kjo lloj qetësie brenda tij sa shfaqej, zhdukej në mugëtirën që i krijohesh para syve! Kjo ndjenjë trazimi i shfaqej sa herë ndodhej para

një detyre të madhe, që i vinte si ankth i përmbajtur dhe i mbështjellë me trimëri të shtirë! Ndjenja komplikohet edhe më keq kur mendonte se çdo gjë rreth tij ishte e huaj, e largët dhe e ftohtë, kur e dinte se këtu i mungonte mekanizmi i detyrimit. Pas një frymëmarrje të gjatë, që nuk qe gjë tjetër veçse një psherëtimë dëshpërimit, u përqendrua të lexonte raportet në dosje! Pas rreshtave të parë, si të ishte takuar me një të njohur, e ndërpreu leximin. Hë, ia bëri i ngazëllyer. Ky raport ishte disi i ngjashëm me një raport të lexuar më parë, apo ndoshta të dëgjuar nga dikush! Aha, ky qenka! Një grua e re me prejardhje serbe..., e cila ka lidhje intime me njërin nga krerët e shërbimit sekret gjerman të krahinës së Baden-Vyrtenbergut!... – ju bë se ishte duke lexuar letrën rekomanduese të oficerit stërvitës.

Gjatë leximit, disa herë ju bë se plani i parashtruar i rrëshqiste nga duart, duke u tretur në një hapësirë të mugët, pastaj zhdukej fare. I bëhej se e ndiqte nga pas, por tamam në kohën kur i dukej se e kishte kapur, i tretej, si prapa portave të mbyllura dhe nuk jepej dot. Kjo vinte si çudia e parë nga një e panjohur, që sapo kishin filluar fërkimet e para me të. Mirëpo, gjatë nxjerrjes së detajeve, sikur gjendej një e çarë e vogël, pas së cilës kapej, dhe dukej se çdo gjë ffillonte për së mbari. Por, në momentet kur mendoje me triumf se e arrite qëllimin, befasisht dilnin disa të papritura, dhe plani merrte kah tjetër! Dhe... prapë duhej filluar nga e para!

Kështu i kishte ndodhë në fillimet e realizimit në shumë planeve të pavarura. Që në fillim, ishte dukur një unitet i përkryer për realizimin e tyre. Kjo vinte si eufori fillestare mbi planet globale. Por kur fillonin sqarimet, kur fillonin të

konkretizoheshin detajet, kur fillonin të ndaheshin detyrat sipas caktimeve paraprake, për çudi, planet interpretoheshin si të vështira, të pa arritshme, që nevojiteshin njerëz me profesion, dhe dalëngadalë vullneti fillonte të binte! Këtu e ndjente vetën të dobët, pa pushtet komandimi, pa mekanizëm detyrimi, tamam si një gjeneral me një ushtri dezertorësh në ballë të frontit!

Pjesa më vitale e ditës i kaloi mbi dosje duke lexuar. Konkretizimi i planit kishte hyrë në fazën bazike. Terreni ku duhej përqendruar zbatimi i planit ishte i përshtatshëm, në mes ndërtesave të larta dhe rrugicave të errëta. Vendi i përgjimit ishte strategjik. Pastaj rruga Habichthöhe, e lakuar në formën e patkoit të kalit, me një bisht të zgjatur prapa, garazhet e radhitura njëra pas tjetrës në formë të gërmesë „L“ të kthyer „Γ“, shtëpia në ndërtim dhe barakat pranë rrugës, pra të gjitha së bashku mjaftonin për një plan të përkryer strategjik! Vazhdonte përpilimin e planit duke përdorur shenja të koduara diakritike, por lidhjen nuk e bënte dot.

Megjithatë, provoi të bënte një lidhje zinxhirore, të pandërprerë:

Objektet përballë:

Tre garazhe, me porta të mbyllura. Pranë tyre në të majtë, sikurse tre të parat, edhe dy garazhe të tjera. Dallimi: këto të fundit, portat i kanë nga ana e kundërt. Prapa tyre banesat e larta, dy kate mbi lartësinë e garazheve, të ngjitura me njëra-tjetrën. Hyrja nga ana e kundërt. Gjatësia

nga garazhet përballë, deri në rrugën kryesore, rreth 40 metra.

Krahu i majtë:

Përgjatë oborrit tetë apo dhjetë garazhe të tjera! Të radhitura dhe të ngjitura me njëra-tjetrën!

Të gjitha së bashku formojnë germën „L“ të kthyer „Γ“.

Oborri:

I mbushur me borë. Në disa vende, bora e pastruar dhe prapë e mbuluar me borë të re, kurse pjesa tjetër e shtresuar nga bora që vazhdon të bije. E gjithë gjerësia e oborrit lidhet në rrugën kryesore, e cila është e pastruar nga bora, e kripur.

Krahu i djathtë:

Ngjitur me rrugën kryesore, përballë, një rrethojë e brishtë teli, sinjalizim ndërtimi. Pjesët anësore përgjatë oborrit të mbuluara me borë të pa pastruar. Vazhdon shtresimi nga bora e re. Bora e rrahur nga gjurmë të shumta, të fëmijëve dhe të rriturve gjatë lojës me topa bore. Në kushte normale, vendi i lojërave të tanishme të fëmijëve, është vendparkim i improvizuar. Të këndi i brendshëm i blloqeve të betonit, pranë bazamentit të vinçit, baraka e punëtorëve. Dallohet vetëm dritarja, kurse dera ndodhet në anën e kundërt. Pak më tutje, me pamje nga oborri, një dordolec pa kokë. Në

afërsi të tij, një grumbull, si kodër e vogël. Nuk dallohet nga bora, por duhet të jetë rërë për ndërtim. Fare pranë grumbullit, makina centrifugë, për përzierjen e betonit. Prapa saj, blloqet e rënda të betonit, bazamenti i vinçit. Edhe një grumbull materialesh ndërtimore, duket të jenë tulla, të mbuluar nga bora. Dhe në fund, përbri garazheve për ballë, nga ana e djathtë, shtëpia në ndërtim e sipër. Muret janë të larta, tre kate, dritaret boshe dhe pa çati. Sheshi për rreth i mbuluar me borë, por i zhubravitur nga gjurmë të shumta. Shtresimi i borës së re vazhdon.

Ndërlidhja e planit:

Barakë-garazh, distanca rreth njëzet metra. Prita e parë, baraka. Prita e dytë dhe përgjimi, brendia e shtëpisë në ndërtim. Përgjimi auditiv dhe i sigurisë së shtuar, tepër sekret, apartamenti anonim. Vetura e pritjes rreth 150 metra në grykën e rrugës Habichthöhe e parkuar në trotuar në krahun e majtë e drejtuar nga Falkenstrasse. Shoferi i gatshëm për ngasje.

Sulmi:

Nëse vetura lëvizë para, ose prapa, sulmi nga prita e parë. Goditja e parë mbi shoferin, „koka tre“ bllokim i veturës. Ekzekutimi urgjent i objekteve të tjera dhe largimi. Kontrolli mbi mbarëvajtjen e aksionit, nga prita e dytë.

Kundër-reagimi:

Nëse objekti i sulmit është i armatosur dhe kundërsulmon, të përdorët tërheqja taktike nga sulmuesi i parë. Sulm i befasishtëm, por me kujdes të shtuar nga prita e dytë. Caku i synuar, shoferi, „koka tre“. Bllokim i veturës. Në rast nevojë, tërheqje taktike e sulmuesit të dytë dhe kundërsulm nga sulmuesi i parë nga pozicioni i ndërruar. Pas qetësisë së shfaqur, kontrolli nga sulmuesi i parë.

Tërheqja:

Zhdukja në errësirën pranë rrethojës së shtëpisë në ndërtime. Nga ana e pasme, dalje në rrugicën Im Dachsbau, tërheqja përmes Habichthöhe, ku pret vetura e parkuar. Me veturë largimi të behët përmes Falkenstrasse, dalja në K2086, kalimi në rrugicën Humboldtstrasse dhe dalja në K2087. Prej aty, në drejtim të magjistrales L1111.

Shlyesit e gjurmëve:

Telefonatë anonime, ç'orientim i ndjekësve të mundshëm. Dhënie e informatave të rreme. Përgënjeshttrim i dëshmitarëve të mundshëm. Kërkim i autorëve brenda radhëve të tyre. Denoncim i miqve më besnikë të tyre etj.

Pasi ofshani, e la dosjen anash. Nga xhepi nxori kutinë e duhanit. Pa e pasur mendjen aty, e ndezi cigaren. Pa prit, ia bëri me vete Gjenerali. E pa mundur! Njërin kah të rrugës Habichthöhe e zë vetura e goditur, kurse kahu tjetër mbetet i lirë. Mirë! Po sikur kahu i lirë i rrugës të zihet nga një

veturë rasti... nga kalimtar të mundshëm? Edhe ashtu rruga është e ngushtë dhe me borë, nga të behet tërheqja pastaj?

Pas një shikimi të gjatë mbi plan, provoi të bënte lidhjen e re: barakë – garazh, bllokim i plotë i rrugës për hyrje-dalje. Sulmi, ashtu të mbetet i njëjtë. Pastaj vjen tërheqja: pritja e veturës të jetë ngjitur me Habichthöhe, në Amselstrasse, kryqëzimi me Falkenstrasse, drejt Schulstrasse me dalje në K2086. Eh! Kështu po, thirri i kënaqur. Edhe diçka, se gati harrova: nëse pason një bllokim i plotë, tërheqja rezervë duhet të duket kështu: dalje prapa ndërtesave dhe hyrja nga ana e pasme e shtëpisë në strehimin rezervë që unë e parashoh këtë apartament. Ëh! Kjo duket të jetë me rrezik, vazhdoi i dëshpëruar... këtu mund të ndodhë fatkeqësia, dekonspirimi!...

„Apartamenti anonim të përdorët si zyre e shtabit operativ, e kurrësi vendstrehim rezervë!“

Po të qëndronte edhe pak mbi këtë hipotezë, do të luante nga mendja. Ju bë se çdo gjë nga plani i tij në çast u tret, u zhbë, u zhduk diku në errësirën prapa shtëpisë, nga skena rrëqethëse e përzier me krismën e revoles dhe klithjeve të mistershme të nënës së tij, midis gjakut të derdhur, hakërrimave të babait dhe lëvizjeve të fundit të nënës që po jepte shpirt. Sa herë që ndodhej para një dileme, para një detyre të vështirë, në tru i ngjitej kjo ngjarje e tmerrshme e përjetuar në rininë e tij të hershme.

Sikur nga koka t'i dilte tym, u ngrit dhe iku në kuzhinë. Pasi përgatiti një kafe, u ulë në një karrige dhe filloi ta

rrufiste me nge! I nevojitej një kohë, deri sa ta merrte vetën pas asaj goditje përjetimi, që si hije e zezë, e mbështjellë rreth qenies së tij, që e ndiqte pas, hap pas hapi, nga shkonte dhe kudo që ndodhej, duke e ç'orientuar deri në pesimizëm vulgar!

Prapë ju kujtua i ati! Që nga fëmijëria e mbante të gjallë kujtimin e tij, kur kthehej nga puna me uniformën ushtarake dhe kapelën që vazhdimisht e mbante në dorë. Porsa e diktonte, me vrap i dilte para duke ju hedhur në qafë. Pastaj, ai ia vente kapelën mbi kokë, dhe ashtu, i ngjeshur në parzmën e tij, hynin në dhomën e pritjes. Pas një kohe kishte vërejt se babai nuk shkonte më në punë. Gjithë ditën rrinte i mbyllur në kabinetin e tij, pa uniformë, dhe herë pas here ziheshin me nënën. Shkaqet i kishte kuptuar shumë vonë, kur një natë dimri që nuk kishte gjumë, kishte shkuar në dhomën e t'et, pasi ai ndodhej në burg, për shkak të vrasjes së nënës, dhe kishte marrë një dosje të trashë të mbushur plot me dokumente. Kurrsesi nuk do të kishte filluar të lexonte krejt dosjen, sepse në pamje të parë ju kishte dukur e parëndësishme, sikur mos t'ia kishte tërhequr vërejtjen një dokument ku shkruante mbi shkarkimin e tij nga çdo detyrë ushtarake. Pas kësaj, çdo fletë e shkruar në forma të ndryshme ia rriste zellin për të zbuluar sekretin, të fshehtë që babai i tij e kishte ndry brenda në dosje, dhe herë pas here kishte thënë i tronditur: „Si nuk e kam vërejtur më parë?“ Pasi e lexoi po thuaj tërë dosjen arriti në përfundim se i ati kishte qenë njëri nga oficerët më të afërt në hierarkinë e oficerëve të kundërzbulimit. Në bazë të informacioneve që ai i kishte grumbulluar, kishte marrë

pjesë në përgatitjen e grushtshtetit. Pasi ishte zbuluar nga spiunët e kundërzbulimit personal të presidentit, në një krizë të jashtëzakonshme shtetërore, e kishin shkarkuar nga çdo funksion si komplotist i rrezikshëm, duke e pensionuar para kohe!

Kishte kohë që muzgu kishte mbështjellë dritëhijet e shtëpive gri, në gjirin e tij. Errësira brenda apartamentit anonim kishte filluar të trashej. Gjenerali, u kthye në dhomën e tij të punës. Pasi shtypi butonin, dhoma u ndrit. Zuri vend pran tryezës dhe rifilloi leximin e planit, duke e skicuar në një letër të pastër. Me kujdes të veçantë i vuri shenjat e pozicionit gjatë pritjes. Pastaj vuri shenjat e sulmit duke llogaritur të dy kahet, të triumfit dhe atë të dështimit dhe në fund tërheqjen. Së pari e skicoi tërheqjen pa pengesa: Vetura e pritjes të pozicionohet në grykën e rrugëve Habichthöhe – Falkenstrasse e kthyer në drejtim të K2086. Pastaj e skicoi tërheqjen me pengesa deri te largimi me këmbë nga vendi i ngjarjes, përmes rrugicës bisht, Habichthöhe. Me këtë rast caktoi vendstrehimin rezervë, apartamentin anonim. Prapë ky apartament?! Jo, jo! Kjo nuk guxon të ndodhë! Kjo na rrezikon të gjithëve... aha, e gjeta, tha i gëzuar! Banesa e Partizanit! Pastaj me nxitim shënoi mbi skicë: „Partizani“!

Kështu le të mbetët plani, megjithatë, nuk kishte pse të ngutej! Pas takimeve me bionden, me ekzekutorin me..., pra pas takimit, do të marr hapa konkret sipas rastit dhe nevojës për imtësimin e planit, dhe... ah! Koha e takimit... tha me zë të ulët sikur i drejtohej dikujt, dhe sakaq filloi të përgatitej për të dalë.

Derisa vishej, mendjen e kishte të plani. Vetëm në një

pikë nuk e kishte zbërthyer plotësisht enigmën: Vendin e ekzekutimit të planit!

Bllokimi i rrugës, kurrresi nuk guxon të ndodhë! Si të vepronte?

Tamam kur ishte përgatitë për të dalë, ne mendje ju feks një ide: Oborri, murmurit me vete dhe u kthye prapë në dhomën e punës! Për një copë herë e mbajti skicën e planit në dorë, duke e vështruar me vëmendje të veçantë. Oborri, në njërën anë, kurse në anën tjetër gjysmerrësira në vendin e ndërtimit, barakat, vendparkimi bosh brenda rrethojës së brishtë të shtëpisë në ndërtim, grumbujt e materialeve ndërtimore për rreth vinçit dhe... dordoleci pa kokë! Mrekulli! Këtu duhet të ekzekutohet plani! Duke u kërrusë mbi tryezë, aty ku ishte e vizatuar germa „L“ e kthyer „Γ“ shënoi: „Ekzekutimi“.

Pasi e siguroi veturën në një park-shtëpizë në qendër të qytetit, ngjiti shkallët dhe u gjend në rrugë. Bora vazhdonte të binte me të njëjtin ritëm, e qetë dhe me fluska të rralla. Peizazhi para ju duk i ftohët, i huaj dhe i largët. Lëvizjet e nxituara të kalimtarëve ju dukën të pakuptimta, imagjinare, si të një bote tjetër. I erdhën të çuditshme, bile të pakuptimta qeshjet e harlisura nga një grup i të rinjsh që kaluan për bri tij. Ata, si për inat të tij, vazhduan të njëjtën lazdrim, me lëvizje mekanike deri sa u zhdukën prapa kthesës së parë. Shyqyr që shkuan, tha si i çliruar nga ndonjë makth, nga pamja e tyre! Kurrë mos i pafsha! Ndërkohë, në këndin e rrugës afër një vitrine pa Partizanin që e shikonte me ngulmë. Pasi shikimet e tyre u kryqëzuan, ai uli kokën si i turpëruar! Gjenerali nënqeshi me mburrje.

Koha sa kishte qëndruar mbi dosje, i mbyllur në një apartament anonim, kishte qenë aq e gjatë sa që e kishte çorientuar nga përditshmëria reale. Për një çast ju bë se pas një kohe të gjatë ngujimi në bodrume të errëta, me galeri të

mugëta dhe trezor çeliku me ngjyrë të gjelbër, me shkronjat cirilike sipëri „Strogo Pov,“ apo, „Slluzhbena tanja“, ku në brendi të tyre fshiheshin dosjet e organizatave dhe individëve të veçantë që vepronin në emigracion, dosjet e agjentëve të shërbimeve të huaja, që kishin shfaqur dyshime brenda territorit të shtetit, dosje individësh të cilët gjurmoheshin sistematikisht dhe dosje të bashkëpunëtorëve të brendshëm dhe të jashtëm të shërbimit sekret... Pastaj duke kaluar kalimthi në galeritë me një botë dosjesh diplomatike, përplot me ambasadorë hijerëndë dhe fuqiplotë, konsuj të pakënaqur me punën e tyre me palë, atashe ushtarak me dosje e raporte të thurura përplot me komplete, spiunë të vegjël, që me orë të tëra prisnin në paradhomë për të thënë një gjysmë fjale të dëgjuar nga ndonjë kurvë gjatë një natë të ftohët dimri plot epshe brenda shtëpisë publike, sekretare atraktive me epshe të shkërdhyera sipëri tryezave mbi raporte e akte sekrete shtetërore... ishte një botë plot çudi, ishte një botë si dikur në tragjeditë antike... ndoshta edhe më e llahtarshme, e luajtur në teatrin modern, me skena të reja, me aktor të rijnë..., ndërsa tragjedia ishte gjithmonë po ajo e vjetra, me të njëjtat tipare, ku zhvilloheshin proceset e ç'jetëzimit... proceset e flijimit!..., që ngjante të ishte tragjedi reale... realitet i përjetuar deri në aktin e ekzekutimit... realitet i pjesëmarrjes së tij gjatë proceseve të kryerjes së ç'jetëzimeve të shumë tragjedive! Befas ju bë se në radhë për ta ekzekutuar ishte pikërisht gruaja që pas pak kohësh duhej të takohej me të në hollin e hotelit!..., e cila, ju shfaq si princesha Stuart pas komplotit, që duhej ekzekutuar... me prerje koke!... dhe ju bë se ndjeu një therje mu në shpatullën

e djathtë nga pesha e sëpatës!

Edhe këtë do ta kisha bërë me gjithë dëshirë, mendoj kalimthi.

Ndërkohë, derisa vazhdonte të ecte në trotuarin plot gjallëri të qytetit, ju bë se bota tjetër kishte ngelë e ndryrë brenda apartamentit anonim, mbi tryezën e mbuluar me cohë të gjelbër, në brendi të barkut të celuloidet të aparatit që i heshtur gjurmonte hijet e të përgjuarve, kishte ngelur e ndryrë në veturën e përhimët, mbi rrugët plot drita të qytetit, pranë lumit Rain... dhe në fund në hollin e hotelit pranë një zonje atraktive! Dhe të gjitha këto nuk ishin gjë tjetër vetëm vazhdim i parapërgatitjes së procesit, para fillimit të tragjedisë... dhe ju bë se mbi ato dosje me kapak të trashë kartoni, sa kishin filluar të luheshin tragjeditë e vjetra antike... ju bë se pa lëvizjet e fundit të Jul Qezarit që nuk donte të jepej... goditjet e tij të pa mëshirshme... pastaj shkulmi i gjakut... dhe në fund rënia... Po unë ç'jam? Pyeti veten befas! Asgjë! Një projektues komplotesh, një atavik njerëz-ngrënës, një ekzekutor, një gjelat gjakatar që këpus koka rebelesh... kokat e atyre që flijohen për popullin e vet! O Zot, thirri i trazuar pa qenë në gjendje të përcaktonte se përse ju drejtua Zotit; për ta ndihmuar në vazhdimin e krimit, për t'ju lutur që t'ia falte mëkatet, pse ia vriste krijesat e tij hyjnore, apo për të kërkuar ndihmën dhe miratimin e tij!

Prapa shpine la kryqin e rrugës. Tani ecte ashtu kot, pa cak. Ndërsa, i bëhej se këmbët nuk do t'i bindeshin urdhrit të tij, filloi t'i lëvizte edhe më shpejtë, por ato vetvetiu e shpinin drejt qendrës. I bëhej se këtu çdo gjë frymonte ndryshe. Rrugët e gjëra me plot vetura, trotualet plot kalimtarë, dritat

e neonit, fluskat e borës që vazhdonin të binin... të gjitha me një dallim të madh me skicat e tij, me vijat e lakuara në formë të patkoit të kalit mbi planin e tij operativ, me barakën dhe garazhin, dhe në mesin e tyre njerëz të vrarë, që pas gjakut të derdhur, nga gjoksi vazhdon t'ju dalë avull i ngrohët, i përzier nga rreze të valëzuara drite! Të shtënat duhet të jenë të shpejta, të sakta dhe vdekjeprurëse!... dhe në fund duhet të pasoi tërheqja... ikja... dhe ashtu i tkurrur vazhdoi ti hidhte hapat me shpejtësi të shtuar sikur vërtetë ishte duke ikur nga turma që habitshëm ju kishte vënë pas!

Deri kur duhet të vazhdojë ikja ime?

Deri sa ecte, ju kujtua se kishte uri. Pa e ndalur hapin, filloi të shikonte majtas e djathtas sikur kërkonte dikë të njohur. Pas pak, pa pllakatin e madh para një hyrje „Restorant.“ Të ndalëm këtu? Pyeti vetën dhe pa pritur përgjigje u nis drejt hyrjes.

Pranë portës së hotelit Altea International në Bahnhofstasse 31, ndaloj vetura e taksisë. Nga dera e pasme, që me ngutë e hapi shoferi, doli një grua. Gjenerali, me një gazetë në dorë e shikonte me ngulmë. Ishte një grua atraktive, me një kapelë luksoze dhe pallto të gjatë. Kishte një fytyrë pak të hequr, të stolisur tej mase, me buzë të kuqe dhe rimelin e kaltër rrotull syve. Kjo duhet të jetë, mendoj kalimthi dhe filloi të afrohej drejt saj, paksa i ndrojtur. Ajo kaloi bri tij dhe sakaq u gjend në hollin e hotelit. Gjenerali e ndoqi pas. Me një vështrim të rreptë hetimor e përllau sallonin. Vështrimin e ndali mbi fytyrën bionde të mikeshës së tij të vjetër, që kishte zënë vend në skajin e majtë. Sikurse njeriu që takohet me një të dashur, në çast i shndritën sytë. Fytyra i mori një pamje të çelë, edhe pse me të gjitha forcat u përpoq ta ndry thellë në shpirt kënaqësinë e çastit që e ndjeu. Tani që e kishte vetëm disa hapa larg, se si i erdhi një ndjenjë gëzimi e mbështjellë me gudulisje të lehtë epshore po thuj të harruar me kohë. Përmes mimike ajo e përshëndeti, dhe njëherësh i

dha shenjë, që gruaja që ende ecte qetë para tij, ishte ajo që e priste. Për të dytën herë u shkarkua shikimi i tij i rreptë mbi të pranishmit. Kundruall tij i zuri syri një burrë hijerëndë, që prapa gazetës kishte nxjerrë vetëm sytë dhe me ngulmë shikonte drejt tij. Kishte një palë sy të kthjellët dhe të ftohët si xham biluri. Gjenerali uli sytë, pastaj shikimin e rrotulloi në drejtim të kundërt. Aty kishin zënë vend edhe dy të njohur! Ishin oficerë të shërbimit sekret, mbështetësit anësor.

– Është e lirë?! – pyeti Gjenerali qetë.

– Si urdhëro! – ia kthej ajo me të njëjtin ton.

– E pini duhanin zonjë? – pyeti Gjenerali, pasi nga xhepi kishte nxjerrë kutinë e duhanit.

– Po! – u përgjigj ajo krejt e qetë, pastaj vazhdoi: – A keni shkrepës?

– Për fat të keq jo! – foli Gjenerali si i turpëruar.

– S’ka gjë, kam unë... – tha ajo gjithnjë me buzë në gaz. Nga çanta nxori një shkrepës të madhe me shkëlqim të bardh metal, dhe ia lëshoi në dorë Gjeneralit.

Gjenerali, me mirësjellje ia ndezi cigaren asaj, pastaj e ndezi cigaren e vet! Për një copë herë nuk folën asgjë. Gruaja, si me naze zgjati dorën dhe mori gazetën. Në të njëjtën kohë, Gjenerali lozte me shkrepës.

– Kërkesën tuaj, e ke brenda shkrepëses. – foli gruaja pa e vështruar, pastaj duke ngritë pak vështrimin drejt tij pyeti – ç’thotë gazeta?

– Është e fryrë... si gjithmonë, sjell mesazhe! – u përgjigj Gjenerali

Pasi kishte afruar gazetën pranë vetes, ajo uli kokën duke

e mbështetur faqen në pëllëmbën e majtë të dorës, kurse me dorën e djathtë filloi të shfletonte faqet e gazetës. Flokët e shpupurishura u ndanë në blej, duke ia zbuluar pjesët e buta të kurmit të qafës. Gjenerali e shikonte atë pjesë të butë të qafës së saj, sikur të ishte duke shikuar një të dënuar që nuk e dinte se nga kush kishte marrë urdhër për ekzekutim. Ju bë se ajo pjesë qafe nuk mbështetej në pëllëmbën e dorës së saj, por në prapun e poshtëm të karamanjollës, kurse vetë shtrëngueshëm, e mbante në dorë sëpatën e ekzekutimit. Prapë ju kujtua princesha e Skotlandës, e cila, sikurse edhe gruaja e re që ishte përballë, e kishte zgjatur qafën dhe priste goditjen e sëpatës së tij. E ndjente veten të shpërqendruar, të pavendosur se ku duhej goditur, pastaj ndjeu t'i ngrihej kraharori...

– Ç'dëshironi të pini ju lutëm? – pyeti kamerieri, një i ri trupshkurtër.

– Për mua një uiski, kurse zonjushës së nderuar... – tha me ngutë, duke e marrë pak vetën Gjenerali.

– Koka-kola! – foli ajo me zë të qetë.

– Edhe diç tjetër? – pyeti kamerieri.

– Jo, jo! Ju faleminderit! – u përgjigj Gjenerali me buzë në gaz.

Kamerieri u largua me hapa të shpejt. Gjenerali e shikoi me bisht të syrit deri sa u zhduk prapa banakut.

Ndërkohë, kamerieri i solli pijet. Gjenerali, pa hezitim bëri pagesën. Kamerieri me tabaka në dorë u largua.

Neve na bashkon interesi, mendoi Gjenerali deri sa ishte duke thithë cigaren. Kjo synon paratë, kurse unë informatat. Për bukuri!

Ndërsa era e rëndë e parfumit ishte shpërnda edhe në tryezat për rreth. Ishte një erë, që nuk e kishte dashur kurrë. Shumë herë ishte përllarë me ish gruan e tij për shkak të parfumeve të saj me erë të rëndë!

Ajo, vetëm sa e çiku një grimë nga lëngu me ngjyrë të zezë, që rrinte i qetë në gotën e vogël kristali. Nga jashtë shiheshin luspat që shkëputeshin nga brendia e gotës dhe ngjiteshin lartë.

Ajo, zgjati dorën dhe e mori gotën. Edhe luspat u trazuan.

Me një taktikë spontane ktheu kokën nga burri i gazetës. Ai ende e kishte të njëjtin qëndrim, vetëm se tani nuk e lexonte gazetën. Trupi i tij amorf, ju bë së ishte si trup gjarpri i lëshuar katullaç mbi karrige, kurse fytyra e tij e gjatë ju duk si kokë gjarpri. Herë pas here ai nxirrte majën e gjuhës dhe lëpinte buzën e poshtme! Ju bë se ajo maje gjuhe i ngjante thimthit të helmët të gjarprit!

„Kurrë mos lejo që ekzistimi i dyshimeve të vogla të shndërrohen në ekzistim dyshimi të bazuar!“

– Nuk besoi se e keni ndërmend të me punoni ndonjë kulaç? – foli me zë të ulët Gjenerali.

– Jo! Nuk kam ndonjë shkak! – u përgjigj ajo si gjithnjë, me buzën në gaz.

– Megjithatë, unë kam të drejtë të dyshoi! – foli Gjenerali, si gjithnjë, me zë të ulët. Kurse me vete mendoi: – Ku e gjënë vallë gjithë këtë gaz?

– Të thash se nuk e kam pasur, e as tani nuk e kam

ndërmend t'ju bëj gjë! – u përgjigj ajo këmbëngulëse në mendimin e saj, pa e ndryshuar buzëqeshjen.

– Pa pasur frikë se po zbuloi ndonjë sekret, ju njoftoi se kam dorë të sigurt, jashtëzakonisht të sigurt në qitje me revole! – tha pas një heshtje të shkurtër Gjenerali.

– Nga unë... dua të them me dijen time nuk ka për të ndodhur asgjë! Edhe nëse do të ndodhë diçka e tillë, e pa besë siç dyshoni ju, kjo do të vijë nga njerëzit tuaj... prandaj edhe atë dorën tuaj të sigurt të qitjes me revole mund ta përdorësh kundër njerëzve tuaj!

– Mirë, mirë! Po e zë se të besova! Por nëse ndodhë gjë, ne të padukshmit e kemi zakon që në fillim fare, ta pastrojmë terrenin që na rrethon! Pastaj...

– Me dëshirë, do të ndërroja temë! – ia ndërpreu shkurt ajo.

– Dakord! Ndërrojmë temë! I kthehemi çështjes? – pyeti në fund i vendosur Gjenerali.

– Po! I kthehemi!

– Ç'më sollët?

– Të thash më parë, në dorë e ke!

– Mirë, mirë! Vetëm të mos dali shterpë! – tha Gjenerali, dhe në çast u pendua që përdori fjalën shterpë! Sikur donte ta harronte atë fjalë bezdisëse vazhdoi: – Unë kam edhe një kërkesë!

– Të natyrës së njëjtë? – pyeti ajo.

– Jo! Ka lidhje me një urdhëresë. Kur të çoj fjalë, duhet ta lanësosh një dezinformatë...

– Nuk e kam të qartë!... ç'duhet bërë?

– Dëgjo këtu! Kur të çoj fjalë, duhet të bësh një telefonatë!

Këtu e ke numrin. – dhe Gjenerali tregoi me gisht gazetën, ku ishin të radhitura pa kujdes disa numra..

– Aha, ky qenka numri? Mezi e dallova! – tha ajo duke e shikuar më për se afërmi gazetën. Pastaj filloi ta lexon me zë të ulët: – 3264345, thatë se është numër telefoni? – pyeti ajo duke ngritë sytë nga gazeta.

– Po, por është i koduar! – i pëshpëriti Gjenerali pranë veshit.

– I koduar? – pyeti ajo e çuditur tej mase.

– Pse çuditësh? I koduar! – ia kthej Gjenerali me të njëjtën pëshpërimë.

– Ç’farë kodi ka? – tha ajo me ton të zbutur.

– Fare të thjeshtë. Çdo numër duhet ta zbresësh me dy! Është numër i besuar. – e sqaroi Gjenerali, gjithnjë me zë pëshpërimë dhe me buzën në gaz njëherësh.

– Ç’duhet të them? – pyeti ajo kureshtare.

– Një denoncim. Përmbajtjen e ke të shkruar në letrën rekomanduese! – ia kthej fare qetë Gjenerali.

– Kur duhet bërë? – pyeti prapë ajo.

– Të thash! Kur të çojë fjalë! As para, as prapa... dhe kjo mundë të ndodhë në çdo kohë, ndoshta edhe në mesnatë!

– Në rregull! E bëjë edhe këtë urdhëresë tuajën! The se gazeta është e fryrë? A e përlijë edhe kërkesën tuaj të fundit? – pyet ajo me zë të qetë.

– Po, shumë e fryrë! E përlijë edhe këtë të fundit! – foli Gjenerali duke e kthyer gotën, pastaj vazhdoi me të njëjtin zë.

– Shkrepësja e juaj nuk e di si do të dalë, por për siguri, po ju kujtoj se e di ku banoni, me kë shoqëroheni... bile i di

edhe disa intimitete tuaja që në pamje të parë do të dukën qesharake!

– Ç’farë intimitetesh? – pyeti ajo pakëz e hutuar.

– Si për shembull, në supin e djathtë keni një muliçkë!... sonte në orën njëzet e një fiks, keni lënë takim... keni pasur një ndërlikim në stomak dhe keni kërkuar ndihmë mjekësore! – foli me ironi Gjenerali. – Nëse me lejoni zonjë e nderuar, mund të vazhdoi tutje...

– Nuk ka nevojë të vazhdosh! Koha është të largohemi nga këtu! Çdo gjë është realizuar, dhe do të realizohet sipas kërkesës! Ju uroi natën e mirë! – foli ajo me një buzëqeshje të shtirë dhe u ngrit!

Pas një psherëtime Gjenerali u ngrit pas saj.

16

Jashtë vazhdonte të binte borë. Gjenerali mori krahun e majtë, menjëherë pas hotelit dhe befas u gjend në një rrugicë të ngushtë që të shpinte në oborrin e gjerë prapa hotelit. Pasi vërviti shikimin e tij zhbirues, rreth e qark, pa Partizanin që kishte zënë vend pranë shtyllës së elektrikut dhe bisedonte me dikë. Përmes mimike i dha shenjë të kishte kujdes, pastaj, u zhduk në gjysmerrësirën e oborrit të pasmë të hotelit. Që nga gjysmerrësira pa kryegjarprin që rrotullohej sa majtas, sa djathtas duke shikuar me vëmendje. Tani e kishte të qartë se e kishin pikasur. As streha ku kishte zënë vend nuk ishte e sigurt. Pasi ia bëri me dorë Partizanit, u fsheh edhe më mirë pranë murit të hotelit dhe mbajti vesh. Kryegjarprin, mori tatëpjetën drejt rrugicës së ngushtë dhe u zhduk në gjysmerrësirë. Gjenerali shfrytëzoi kohën dhe doli nga këndi i errët, dhe me vrap u gjend në mesin e kalimtarëve në trotuarin e rrugës kryesore. Mori drejtimin e park-shtëpizës, gjithnjë duke shikuar sa majtas e djathtas, sa para e prapa. Prapë ia zuri syri kryegjarprin. Ai e kishte diktuar, prandaj

me nxitim i vinte pas. Partizani, me një copë letër në dorë, befas u gjend pranë kryegjarprit. Ai për një çast u çorientua. Ndërkohë, Gjenerali kaloi shiritin rrugor të trolejbusit dhe doli në anën e kundërt. Trolejbusi u ndal. Gjenerali hipi nga dera e fundit. I rrethuar nga shumë kalimtarë të rastit. Në fund pa kryegjarprin të merrte drejtimin përgjatë rrugës kryesore.

Pas gjysmë ore, u gjend në pjesën periferike të qytetit. Aty zbriti, dhe mori rrugën drejt veturave të taksive.

– Ju lutëm, në K2086 numër 22! – ju drejtua shoferit të taksisë.

– Si urdhëro! – ia ktheu shoferi dhe ndezi motorin.

Gjatë gjithë rrugës, shikimin e mbajti jashtë dritares. Peizazhet e bardha nga bora, që shndrisnin ftohët nën dritat e neonit, shtëpitë me dritëhije të ç’thurura, dukeshin se ishin mbështjellë nga apatia memece, dhe brenda tyre mbanin të ndryrë fshehtësi!

Herë pas here bënte krahasime në mes të fshehtësive të mbyllura në kasaforta çeliku, që ishin të mbrojtura nga grupe të specializuara njerëzish që kurrë mos të zbuloheshin, dhe fshehtësive, po ashtu të ndryrë në kasaforta çeliku, që me këmbëngulje synojnë zbulimi i tyre! Këtu binte në kundërshtim të ashpër me vet fshehtësinë! Ishte vetëm një fjalë, që në trurin e tij merrte formën e një bërthame të ndryrë në kasafortë çeliku, të mbështjellë me koracë ndaj gabimeve, të mbrojtur me trimëri të jashtëzakonshme deri në flijim nëse cenohet zbulimi i saj, dhe në anën tjetër, me shpenzime marramendëse, me trimëri të pa përshkruar deri në fljime të tmerrshme, kërkohet zbulimi i saj brenda kasafortave të

mbyllura kundërshtare... dhe i bëhej se një zë nga brenda e urdhëronte ruajtjen e fshehtësisë për arritjen e famës sekrete, për fitimin e gradave dhe pasurisë sekrete... ndoshta edhe të dashurisë sekrete... dhe në të njëjtën kohë, të zbulonte fije sekrete kundërshtare, t'i nxirrte nga kasafortat e çelikta, t'i kundërzbulonte nga agjentet e regjur, të depërtonte në brendi të sekreteve kundërshtare, dhe t'ia hidhte përpara sekretarit të partisë, duke i thënë me mburrje; t'i solla informatat, ja ku i ke, merri!... Por ndërkohë, e megjulluar, nën tisin e një shtrese të hollë tymi, e ndjente vdekjen e ngadalshme por të sigurt të sekretit përbrenda pakënaqësive të tij! Dhe kjo, nuk do të vinte si vdekjet e tjera që me vete marrin fshehtësitë, por do të vinte si vdekje e panatyrshme që pas vetes do t'i zbulonte fshehtësitë!

Vetura ndaloi pranë K2086 nr. 22. Pasi bëri pagesën zbriti, duke i uruar shoferit natën e mirë. Bora kishte pushuar. Koha ishte e ftohët. Duke u kërrusur pak para, mbështolli qafën me shallin e gjatë bojë kafe, pastaj mori rrugën në drejtim të Habichthöhe. Gjithsesi e ndjeu të nevojshme të bënte një gjiro pranë atyre ndërtesave dhe të njoftohej për së afërmi me objektin. Disi, vetvetiu, brenda qenies së tij kishte një parandjenjë se çdo gjë duhej planifikuar dhe ekzekutuar vetëm natën. Dita, duhej të përdorej për pushim dhe... pse jo edhe për relaksim, dhe mendja i shkoi të mikesha e tij e dikurshme bionde, që orë më parë e kishte lënë të vetmuar në hollin e hotelit Altea International.

U befasua kur pa vetën në Falkenstrasse. Pas pak, mori nga e majta në Amselstrasse, dhe sakaq u gjend në Habichthöhe. Me radhë i shikoi numrat e portave deri të numri dyzet,

ku edhe ndaloi. Rruga ishte fare bosh. Njeri i gjallë nuk shihej gjëkund. Tamam në kohën kur po përgatitej të shtypte butonin e ziles, nga brendia e ndërtesës u dëgjuan zëra. Në çast bëri sikur ishte duke kaluar aty pari, dhe mori kahun nga prapa ndërtesave, pranë garazheve në formë e shkronjës „L“ të kthyer „Γ“. Tamam kur ishte fare pranë garazhit të mesëm, pranë garazheve ballore, dera u hap nga brenda. Vetura e BMW-316 me ngasje nga prapa doli nga garazhi. Një burrë rreth të tridhjetave zbriti dhe e mbylli portën e Garazhit. Ishte „koka tre“. Gjenerali ngadalësoi hapin. Në ulësen pranë shoferit ishte një burrë trupmadh dhe mustaqezi. Në ulësen e pasme pa „kokën një“ të përgjimit. Shikimin tinëzarë e përqendroi mbi konstruktin e trupit të tij. E kishte fare afër! Mbante pallto të zezë dhe të gjatë, me pulla të pa mbërthyera. Kështu ju duk! Pranë tij kishte zënë vend një vajzë e mitur. Vetura vazhdoi ngasjen së prapthi deri në rrugën kryesore, ku u kthye duke marrë drejtimin K2086.

Kaloi fare qetë për bri derës së garazhit duke bërë një kthesë prapa, dhe vazhdoi në drejtimin sikurse ishte zhdukur vetura çaste më parë. Derisa po largohej ktheu edhe një herë kokën prapa, dhe shikoi drejt garazhit, pastaj lëvizi ngadalë, gjithnjë duke shikuar barakën, vinçin, dhe në këndin me një dritëhije të mugët, ku ishte dordoleci i pa kokë! Pastaj u zhduk prapa kthese.

Gjenerali, krejtësisht i zbrazur, pa motive të qarta, vazhdoi tutje në rrugën e shkretë.

Derisa ngjiste shkallët në apartamentin anonim, mendonte për mundësinë e përkryer të realizimit të planit, por pengesë

serioze paraqiste mungesa e „kokës dy“ pra, mos grupimi i tyre ashtu siç e kërkonte plani i tij operativ!

Me nxitim hapi derën dhe u gjend në zyrën e tij. Pa e hapur dritën e elektrikut, u afrua pranë dritares. Mori tubin e dylbisë dhe për një copë herë e vërtiti drejt garazhit dhe shtëpisë me numrin dyzet sipëri. Pasi nuk vërejti gjë të dyshimtë, e la mënjane tubin dhe u afrua pranë dritares. Ndërkohë, pa veturën e tij, që u fut në park. U bë kureshtarë të shihte Partizanin të zbriste nga vetura, por sa nuk klithi nga befasia. Në vend të tij zbriti biondina, mikesha e tij e dikurshme, që orë më parë e kishte lënë të ulur në hollin e hotelit Altea International. Pasi e mbylli derën e veturës me bravë, ajo u nis drejt hyrjes. Gjenerali, pasi kishte zbrit shkallët me nxitim, ia hapi derën e korridorit.

Ndërkohë, shkallët i zbriti një grua e re. I përshëndeti, me shikim pyetës, edhe pse nuk foli. Gjenerali, në shenjë mirësjellje ia mbajti të hapur derën, derisa në dorën e majtë i mbante çelësat. Tamam në kohën kur ajo ishte gati për të hedhë këmbën matanë pragut, kur nuk e priste fare, ajo u kthye nga ai dhe e pyeti:

– Me falni, por ju kam vërejt edhe herë të tjera të hyni dhe të dilni nga këtu, banoni edhe ju në të njëjtin apartament?

Gjenerali, në fillim sikur u zu ngushtë. Pyetja ishte fare pa vend, dhe para mikeshës së tij të vjetër, e cila nuk duhej ditur raportet e tij me apartamentin anonim!

– Po!... edhe unë banoj këtu...

– Me vjen mirë! Qenkemi fqinjë...

– Mirë u pafshim! – ia ndërpreu fjalën Gjenerali hijerëndë, dhe u nis.

Mikesha e ndoqi pas.

– Me prisje? – tha biondina duke ju hedhë në qafë!

– Jo! Të them të drejtën, jo! – u përgjigj Gjenerali deri sa ishte në përqafimin e saj të ëmbël. Për një çast ndjeu një gudulisje hareje në zemër, të përzier me një ndjenjë gati të harruar epshore. Pastaj, pasi u shkëput nga përqafimi i saj, vazhdoi: – Me bërë një surprizë të këndshme! Ngjitemi lart?

– Me gjithë dëshirë! Urdhëroni çelësat e veturës! – ia kthej ajo duke ia zgjatë çelësat.

– Oh! Ju faleminderit! – tha Gjenerali duke i futë çelësat në xhepin e xhaketës.

Ndoshta u nxitova që zbrita shkallët, mendoi Gjenerali qejfprishur, deri sa i ngjiste shkallët. Bëra një ekspozim të panevojshëm. Këto vogëlsira, edhe pse ndodhin kur nuk i pret fare, në plan janë të parashtruara si faza fillestare, mjaft të rrezikshme dekonspirimi!

Derisa rrinte symbyllur, i shtrirë në shtratin e trazuar të një nate plot epsh, disa herë i shkoi mendja të rrugicat me drita të forta neoni të një natë me parë. Ju bë se ato drita të forta, kishin filluar të veniteshin, kurse vetë rrinte i strukur prapa barakave dhe priste errësirën!... por errësira, nuk binte se nuk binte! Sa dukej se do të shuheshin fare dritat, befas, ato vezullonin me të forta duke e zbuluar fshehtësinë e tij!

Në fund i hapi sytë. Një vrushkull drite ju shfaq si peizazh gri, me një agim të përhimët e të lodhur nga epshet e zhgërryera të një nate me parë. Ju bë se edhe ky agim, me vete sillte boshllëkun e ditëve të kaluara. Qetësia e thellë sikur ia vriste kujtesën brenda mureve të ftohta të apartamentit anonim. Nuk dëgjohej gjë tjetër, përveç frymëmarrjes së lehtë të gruas bionde që flinte e qetë përbri tij. Në çast, sikur ju kishte kujtuar diçka e vlefshme që e kishte harruar me kohë. Në vesh i ushtuan fjalët e oficerëve gjatë stërvitjeve, se gjatë aksioneve duhej të kishte kujdes të shtuar nga dalldisjet epshore, dhënies pas ahengjeve, pas

pijeve e shthurjeve të tjera. Si i topitur, ndjeu peshën e fajit. Ju bë se pranë vetës e shtrirë në shtrat ishte Delilah¹¹ e cila ishte e dërguar enkas nga dikush për t'ia humbur fuqinë e planeve të tij misterioze. Pa dashur dora i shkoi të flokët.

Askush nuk do ta besonte, se pas një nate të hareshme, agimi do ta gjente kaq buzëvarur. Disa herë u përpoq të kujtonte shkakun e gjithë këtij trishtimi. I bëhej se vitet që i kishte kaluar në detyrën e përpiluesit dhe ekzekutuesit të planeve sekrete operative, nuk ia kishin dhënë atë shkëlqim që e kishte pritur. Kurse tani, në dorë kishte planin, që pritej t'ia jepte atë shpërblim por, për fajin e tij, për shkak të epsheve... vallë kush fshihet pas saj, mendoi me sy të zgurdulluar.

I gjithë ky pezëm i vinte nga dyshimi i fundit. Mos vallë, ajo ishte spiune e dyfishtë? Kush i tregoi asaj së ku ndodhet apartamenti anonim, dhe mendja i shkoi të dy oficerët që e kryenin detyrën e mbrojtësve anësorë! Mos vallë dikush e dëshiron dështimin e planit... dështimin tim?

Ashtu i shtrirë mbi shtrat, ndodhej në një gjendje të dyzuar. As nuk kishte ndonjë dëshirë të ngrihej nga shtrati, por as nuk i rrihej aty! E ndjente se e gjithë qenia e tij kishte filluar të rrëshqiste drejt një zhgënjimi të pa përmbajtur. Tërë kohën thurte plane, përgatiste kurthe, organizonte shantazhe, mbarste krime duke pjellë pastaj dhembje, dëme të pakrahasueshme dhe viktimë të pafajshme! Asnjëherë nuk e kishte fokusuar shikimin e tij të mprehët vetëm aty ku ishte krimi, ku përgatitej e keqja, por e kishte

11 Delilah – mitologji – vajzë e bukur filistinë, e cila ia preu flokët Simsonit duke ia humbë fuqinë

fokusuar edhe në rrethin e tij të ngushtë, pranë njerëzve dhe të dashurve të tij, pranë miqve dhe shokëve, në mesin e fëmijëve të padjallëzuar, në mesin e grave, nënave dhe nuseve të pafajshme, në mesin e intelektualëve! Këto ishin terrenet e tij të përshtatshme, të zgjedhura për një shkak të rëndësishëm, për një arsye të fortë, që askush nuk e kuptonte se rrotull tyre kishte filluar të mbarset gjëma, se pranë tyre do të fashitej ngrehina, do të lindte e papritura që do të mbillte zi e dhembje mbi ato krijesa që do ta përjetonin katrahurën... por ja që syri i tij i specializuar shikonte diçka tjetër! Veshi i tij i regjur, zinte pëshpërimat më të largëta, ende të pa thëna, që të tjerët nuk i dëgjonin! Nuhatja e tij e hollë, arrinte të diktonte erërat e rënda të krimit, që në shumë raste i kultivonte me dorën e tij, por të tjerët, jo vetëm që nuk i kuptonin, por ju dukeshin të largëta, të huaja, krejt normale dhe, me këmbënguljen më të madhe, arrinte të gjente krijesa plekse, damarë të nëndheshëm, fije të padukshme, dhe pastaj i heshtur, larg syve, larg veshëve, larg instinktit krijonte mjegull, ngrinte tymnaja, lëshonte thashetheme!... nëpër kazanët e propagandës ziheshin gënjeshttrat, aktivizoheshin mashtrimet, shfrenoheshin epshet, dhe të përgjuarit vetvetiu rrëshqitshin drejt vatrës së dyshimit, aty ku kishte filluar të digjte flaka, por që tymi kishte ngelur i njëjti që shumë kohë më parë ishte përhapur prej tij me mjeshtri e shestim! Për të gjitha këto, eproret e tij, me kohë e kishin bërë përzgjedhjen. Ishte pikërisht ai që duhej të gjente krijesat e djegura e plekse, për t'i futë pastaj në mes të zjarrit, kurse vetë të qëndronte anash, i gatshëm për të tejkaluar zjarrin që vet e kishte ndezur, vet i kishte

fryrë, por, që vet duhej dalë që andej i padjegur... të shfaqej krejt natyrshëm, besueshëm dhe në kohë të përshtatshme, pa u vënë re nga askush, dhe qetë-qetë të largohej nga vendi i krimit!...

Kjo ndjenjë nuk e mbante gjatë. Vetë profesioni, dëshira për të zbuluar se ç'fshihej në brendi të një qenie njerëzore, prapa një dere të mbyllur, në mesin e shkresave të shifruara, në informatat e koduara, brenda sinjaleve dhe kodeve të pazbërthya që qonin informata nga një shtet në tjetrin, nga një kontinent në tjetrin, ishte më e madhe se vetë mëria nga profesioni. Edhe pse fama nuk ishte e drejtpërdrejt, e hapur, vet emri „agjent” ishte një tërheqje magjike, si një aromë dehëse, mbresëlënëse, joshëse, për të gjithë brezat, që pa e kuptuar i tërheq me një forcë mahnitëse drejt makthit, intrigës, shantazhit, të papriturës!... Por, kjo joshje dukej se nuk qëndronte në realitet, sepse asnjëri nga ata që janë të tërhequr pas bëmave magjepse të agjentëve të specializuar, nuk do të pranonin realitetin për t'u përballur me peripecitë e agjentëve, sikur që qëndron dëshira për t'i shijuar ato në art.

Disa të tjerë, mendojnë se agjentët kanë virtyte të veçanta! Mendojnë se kanë tipare mbinjerëzore, dhe se misionet e tyre të frikshme, të rrezikshme, të mahnitshme janë fryte të aftësive të tyre çudibërëse. Për të qenë agjent, në realitet, është krejt ndryshe. Këtë, me kohë e kishte përjetuar, dhe e përjetonte edhe tani gjatë realizimit të operacionit. Ishte një përjetim që i sillte shqetësim, dyshime të frikshme deri në ekstrem, i sillte përbuzje dhe injorim, që nuk parapëlqehet nga askush, bile as nga eprorët, të cilët për

shkak të epitetit agjent, të gjitha informatat që i merrnin prej tyre, sido që të jenë ato, do t'i dyshojnë para se t'i kenë pranuar, do t'i verifikojnë para se t'i kenë vlerësuar... kurse vetminë, mbylljen në një apartament anonim, në mesin e një dhome me foto laborator, me radiolidhje auditive, me armë të llojeve të ndryshme, në mes të pritjes me ankth të ekzekutorit servil dhe të rrezikshëm, që mbanë nën peshën e frikës qytete të tëra, duhej ta përjetonte vet, në varfëri ekstreme shpirtërore!

Singeriteti? As që ekziston në radhët e agjentëve! Të jesh i singertë do të thotë të jesh naivë, e të jesh naivë do të thotë të zbulosh fshehtësinë, të komunikosh sekretin, të zbërthesh enigmën që agjenti e mbanë me vete gjatë tërë jetës së tij, dhe në fund, pas vdekjes, e merr me vete në varr! Kishte raste krizash që e molisnin për shkak të mungesës së singeritetit, dhe padashur i lindte dëshira të fliste, të rrëfente, të komunikonte, të bërtiste, të çirrej, dhe pastaj me përbuzje t'i nxirrte jashtë fshehtësitë e mbyllura përbrenda tij, vetëm e vetëm për ta fituar atë që e kishte humbur dikur, atë që ia kishte rrëmbye dikur kureshtja e tij e sëmur, pra, singeritetin! Pasi fillonte ta merrte vetën nga ajo krizë jetëshkurtër, me buzëqeshje naive pyeste vetën: Vallë, a do të pranonte singeriteti t'i vishej prapë qenies time? Sikur të pranonte, a do të kthehej me të gjitha mirësitë që i kishte pasur dikur, me ëndrrat djaloshare, me dëshirat e ndrydhura rinore, me iluzionet e madhështisë, me dashurinë? Jo, jo! Kjo nuk do të ndodhë kurrë! Edhe nëse singeriteti do t'i kthehet, edhe nëse zë rrënjë në brendinë e tij, (pasi të jetë liruar nga fshehtësia e ndryrë), nuk do të qëndronte gjatë, sepse do të jetë i tradhtuar

nga kureshtja, nga mania, nga intrigat që vazhdimisht lëvizin
përbrenda tij..., që sjellin etjen e tmerrshme për informacion,
për deshifrim!

Në laborator vezullonte drita e kuqe. Gjenerali sa kishte filluar t'i nxirrte fotografitë e para nga solucioni, duke i vendosur njërën pas tjetrës mbi tharëse.

Shkronjat e para kishin filluar të shkoqiteshin. Ishin dokumente sekrete që mbanin emra individësh, emra të njohur kriminelësh, ustashësh, ushtarakësh dezertorë, shkrimtarë që nga larg sillnin trazira, ballistë me ide nacionaliste, marksist-leninistë me ide separatiste, botues irredentistë, sabotues, vrasës, plaçkitës, atentatorë, spiunë, shkatërrues të pronës shoqërore...

Endepau tha mirë letra, Gjenerali mori disa prej fotografive dhe zuri vend pranë tavolinës me cohë të gjelbër. Të shoh njëherë se ç'thonë ata, foli me vete, dhe në shpirt ndjeu një shkriftim, që i vinte nga kureshtja.

T'i shoh njëherë kalimthi, tha për të dytën herë dhe u vu të lexonte, duke u përqendruar vetëm mbi emra organizatash!

Në fillim jepeshin datat, pastaj, me kërkesë të kujt ishin

përpiluar raportet, kujt i drejtoheshin... NDH¹² Organizatës politike ustashe, nëndegë, vepron në Evropë, kryetari... i vrarë nga shërbimet sekrete jugosllave. Me urdhëresën nr. 23/80 të datës... kryetari i ri i marrë nën mbrojtje... Tigri, organizatë Ustashe... kryetari... ish shef i rafinerisë... në mënyrë individuale... nxjerrin në shtyp materiale sekrete shtetërore... nuk janë nën mbrojtje... Besëlidhja Kombëtare Shqiptare... tentim atentati kundër kryetarit... i rrezikuar nga agjentet jugosllav... i marrë nën mbrojtje... nënkryetari, i vrarë me atentat nga agjentet jugosllav në Bruksel... sekretari... i plagosur rënd i shpëton atentatit në Frankfurt, arrestohen agjentet jugosllavë e në mesin e tyre një bionde që kishte qëlluar kundër tij... Ravna Gora... organizatë çetnike... kryetari, nënkryetari... merren me plaçkitje bankash, prostitucion, trafikim armesh dhe droge, klan i rrezikshëm terrorist... kërkohen nga Interpoli... Organizata Marksiste-Leniniste e Kosovës... merren me aktivitete paqësore politike... nxjerrin gazetën Liria, organizojnë demonstrata, nuk janë nën mbrojtje... Grupi komunist, Zëri i Kosovës i udhëhequr nga... merren me aktivitete politike paqësore, ka ndikim nga ambasada... në Vjenë nuk janë nën mbrojtje... Fronti i Kuq Popullor... nxjerr gazetën Bashkimi, nuk janë nën mbrojtje... Lëvizja Nacional-çlirimtare e Kosovës dhe viseve shqiptarëve në Jugosllavi... merren me aktivitete politike paqësore... nxjerrin gazetën Lajmëtar i Lirisë... dhe Zëri i Kosovës, organizojnë demonstrata kundër shtetit, nuk janë nën mbrojtje...

12 NDH Nezavisna Drzava Hrvatska (Organizatë Ustashe)

I gjeta, sa nuk klithi nga gëzimi! Do me thënë, nuk janë nën mbrojtje!

„Nëse të përgjuarit nuk janë marrë nën mbrojtjen e autoriteteve vendore, në mosrealizimin e planit mund të ndikojë vetëm neglizhenca juaj!“

Pas një pushimi të shkurtër sikur ndjeu një keqardhje të zbehtë, ndrydhje të largët, si të mbretit Thitmosis.¹³ I paramendonte viktimat e tij të ardhshme, të përulura, të zëna në befasi, të trembura nga e papritura, me sy të zgurdulluar, me vështrim të çakërdisur, me lëvizje mekanike, me gjuhë të thyer gati për përulje, me duar boshe kthyer drejt revoleve që pa ndërpre villnin zjarr.

Që larg, si e shurdhët u dëgjua tingëllima e një kambane. Ju bë se i erdhi si qortim për mendimet e tij! Tingujt e saj dallonin shumë me kambanat e kishës në qytetin e tij të lindjes! Pa dashur ju kujtua prifti Svetislav, kur i spërkaste me ajazmë gratë e vajzat, gjatë rriteve fetare. Sa herë e shikonte nënën e tij... se ç'kishte një shikim të ndezur, dhe në çast, ndoshta për të njëmijtën herë në mendje i erdhi dyshimi i zbehtë, mbi intimitetet e priftit, jo vetëm me nënën e tij, por edhe me murgeshat dhe gratë e tjera që shkonin tek ai për t'u rrëfyer. Ndjenja e urrejtjes, e mbështjellë me xhelozin, tani ju vërtit ashpër në tru! Ishte ndjenjë që e kishte përcjellë gjatë gjithë jetës, dhe në çast ju kujtua nëna kur

¹³ Thitmosis – Mbret i Egjiptit rreth 5000 vjet me parë i cili njihet si i pari zbulues spiunazhi, i cili thotë: “Spiunimi ka diçka të keqe edhe kur bëhet kundër armiqve tanë!”

ishite zhdukur prapa dyerve të rënda të kishës për t'u rrëfyer! Duke shtrënguar grushtet, shkrofëtiu gjithë maraz! Ju bë se ishte duke e parë priftin Svetislav, kur futej në kishë, si në pallatin pranë lumit Akeron¹⁴, për t'u fshehur nëpër labirintet e errëta, dhe i priste gratë që shkonin të ai për tu rrëfyer! Për t'i zhveshur nga çdo fshehtësi, krijonte zëra çorientues, lëshonte tymnaja dehëse, i fuste nëpër korridore të errëta, ju shtronte pyetje dhe ju kthente përgjigje duke ua nxjerrë krejt të fshehtat! Pastaj, ato të fshehta, i përdorte për punët e tij të fëlliqura! Prandaj babai... o zot, shkrofëtiu prapë me inat të papërmbajtur!

Maskarai! Spiuni i fëlliqur... kurvari, shkrofëtiu pa gjetur qetësi!

Me ëndje e kujtoi takimin e tij të fundit me priftin, sa ishte gjallë ai. Një palë sy të çakërdisur, një zë lutës, që nuk i ngjante aspak zërit të lutjeve të tij hyjnore drejtuar zotit. Ngërdheshja e fytyrës e mbushur plot frikë, shtrëngimi i dhëmbëve nga dhembjet, frymëmarrja e vështirësuar dhe rrokullisja pranë altarit me sy të zgurdulluar jashtë mase! Shpërblim i përsosur! – mendoi Gjenerali derisa kishte filluar t'i binte inati.

Si përherë, kujtimi i priftit i përzihej me mendjemadhësinë e sekretarit të partisë, i cili ia shtonte edhe më tepër acarimin. Sa herë kishte drejtuar shikimin e tij zhbirues drejt priftit Svetislav, kishte hasur në kundërshtime të ashpra të sekretarit të partisë, i cili e kishte marr nën mbrojtje! I behej se prifti kishte punuar për interesat e tij. I jepte informata

14 Akeron-mitologji, lumë nëntokësor që përcillte shpirtat e të vdekurve në botën tjetër

mbi gjendjen e grave të rrëfyera, mbi fshehtësitë e tyre, rreth tradhtive bashkëshortore, dhe pastaj sekretari i partisë ato të dhëna, sikurse edhe prifti, i përdornin për punët e tyre të fëlliqura!

Kurse ti, do të me shohësh kur të kthehem, more hut... more horr i poshtër, nisi të shfrynte prapë, por kësaj radhe kundër sekretarit të partisë! Do të mbërthej në grusht si morrin... Edhe në atë jetë do të jeni së bashku me ortakun tuaj... ndërkohë ju bë së dëgjoi një përplasje të lehtë dere!

Oh, po kjo, pyeti vetën duke marrë në dorë një fotografi tjetër, ende të pa tharë. Ishte një letër e shkruar në dhjetor të vitit të kaluar, që i drejtohej udhëheqjes më të lartë të shtetit...

„Jemi të pakënaqur me bashkëpunimin e policisë tonë me policinë jugosllave, – shkruhej ndër të tjera në raport. – Në vend që t’i përcjellin dhe të na ndihmojnë në zënien e shkaktarëve, të vrasësve dhe kriminelëve të tjerë, ata na japin këshilla se si duhet kërkuar motivet duke ju dhënë kahe tjetër vrasjeve politike që po ndodhin brenda shtetit ton. Në anën tjetër, politikanët jugosllav, përmes përfaqësive të tyre diplomatike, na dërgojnë sinjale plot mohime kategorike rreth implikimit të policisë sekrete në raste të tilla gjakderdhjesh... neve nuk na mbetët gjë tjetër vetëm t’ju besojmë pëshpërimave se në mes të dy qeverive, qeverisë gjermane dhe asaj jugosllave, ekziston një marrëveshje sekrete për përkrahjen e njëri-tjetrit në raste atentatesh...”

Prapë ju bë së dëgjoi përplasje dere.

Deri sa ishte duke e kthyer fotografinë në vendin e vetë, syri i zuri edhe një fotografi tjetër ku ishte e shënuar me dorë një shifër. Ju bë se ishte e koduar, pasi në pamje të parë nuk kuptoi asgjë. „FM/82/15“ dhe „MW/372/ 32“

Ah, po! Qenkan frekuencat! Mrekulli, mendoi i gëzuar...

Kësaj radhe përplasja u dëgjua më e fortë. Me të shpejt i fshehu shkresat në sirtar. Pa u ndjerë doli në korridor. Derën e mbylli me bravë.

Në dhomën e gjumit pa biondinën. Sa ishte zgjuar nga gjumi. Flokët e shpupuritura, me këmishën e tejdukshme të natës të ngjitur për trupin e saj të kolmët, me shikimin e mjegulluar nga mbufatja e syve, sikur e përpiu të tërin. Për një çast, harroi dyshimet e mëparshme. Ajo, porsa e pa, u nis drejt tij duke u çapitur, dhe për një copë herë e mbajti të shtangur brenda përqaimit të saj dehës! Pastaj, e tërhoqi nga dora dhe së bashku u futën në banjë, nën dushin me ujë të ngrohët.

19

As mesdita nuk solli ndonjë dallim të madh nga mëngjesi i ftohët dhe i zymtë! Herë pas herë nga qielli vinin ngadalë fluskat e rralla të borës. Gjenerali, duke u kryqëzuar me kalimtarët e rastit, krijonte përshtypjen se kishte arritur të shkrihej në peizazhin njerëzor vendas. Mori nga krahui djathtë dhe u përziej me turmën e kalimtarëve të rastit që shkonin në punët e tyre, pa ia tërhequr vëmendjen askujt.

Që nga mëngjesi, takimi i radhës nuk i shqitej nga mendja. I tëri ishte i përqendruar pas takimit, edhe pse, në pamje të parë, nuk kishte ndonjë karakter kush e di se çfarë! Ishte thjeshtë një takim operativ njohje e rinjohje dhe caktim lidhje për ditët pasuese. Në takim nuk do të ishte i vetëm. Për t'i vënë në lidhje për herë të parë, do të ishte i pranishëm edhe konsulli.

Pranë vendtakimit, arriti shumë herët. Menjëherë ju përvesh punës së tij operative. Kishte filluar të binte një shi i imët i përzier me sqotë. Gjenerali ngriti jakën e palltos lart. Kapelën e rراسi më thellë në kokë, dhe në dorë futi dorëzat,

duke marrë pamje të rëndë konspiratori. Herë-herë i bëhej se pas shfaqjes së tij në krye të rrugës, të gjithë e merrnin për agjent të fshehët. Kalimtarët, me shpatulla të kërrusura nga të ftohtit dhe nga reshjet e shiut të përzier me sqotë, që kalonin bri tij, as që ju binte ndërmend të vëzhgonin se pranë tyre sa kishte ikur kalimthi njëri nga agjentët më të zotët jugosllav, i cili po shpejtonte hapat për takimin e tij të radhës me një kriminel të rrezikshëm që kërkohesh nga Interpoli.

Interesant! Që kërkoheshin nga Interpoli... mendoj duke e vënë buzën në gaz!

Lëvizjet i përqendroi rreth vendit të takimit. U fut rrugicave duke përshkuar tej e mbanë lagjet e banuara, nga ku mund të vërente se mos ndiqej nga ndokush. Më tepër i parapëlqente rrugicat, ku kishte vetëm këmbësorë, duke u nisur në një drejtim të papërcaktuar, dhe befas ndërronte rrugë duke imagjinuarurvejuesit e rastit, të cilët në raste të tilla kishin dy mundësi; të hidheshin nga ana tjetër e rrugës për të mos e humbur të gjurmuarin, ose të vraponin pas tij! Cili do veprim i tyre që të jetë, do t'ia lehtësonte pa masë fiksimin e tyre, mendonte Gjenerali duke shikuar me kujdes kalimtarët e rastit me pamje të dyshimtë përgjuesi. Është edhe një mundësi tjetërurvejimi, mendonte pastaj Gjenerali. Përgjuesit kishin mundësi të vazhdonin rrugën e tyre krejt natyrshëm për t'u larguar përkohësisht ngaurvejimi. Kjo do të me jepte mundësi t'u shkëputem vëzhgimeve të tyre të mëtejme.

Tani, ecte ngadalë rreth vendit të takimit. Sillej sa nga e majta në të djathtë, dhe pastaj ndërronte ecejaket nga e

djathta në të majtë, deri sa pas dy orësh bredhjeje u gjend fare pranë caktut, ku pa hezitim, i sigurt se askush nuk e kishte vërejtur me dyshim..., por me drojë se ç'e priste brenda, shtyu derën e rëndë.

Në brendi të kafenesë „Bei Ivo,“ aty pranë pragut, vetëm pak i mënjanuar, sa për mos pengimin e atyre që hynin e dilnin, ai rrinte në këmbë duke shikuar sallën e madhe, sikur ishte duke studiuar se në cilën tryezë duhej të zinte vend. Nga krahu i djathtë, vetëm një tryezë ishte e lirë. Të tjerat tryeza, ishin krejt të zëna. Kurse nga krahu i majtë, katër tryeza ishin plot, bile rreth njërës kishin zënë vend nëntë veta. Me nge i numëroi. Disa prej tyre luanin letra. Të tjerët i shikonin të përqendruar, duke biseduar me zë të lartë. Nga zhurma e shtetasve, për një çast ju bë së nuk ndodhej në Ofenbah të Frankfurtit, por në kafenenë „Blu“ të kryeqytetit. Disi u përmallua!

Njëri që kishte zënë vend në skutën më të errët, menjëherë aty prapa derës, i thoshte diçka shokut pranë tij me zë të ulët, që nuk i shihej fytyra, sepse ishte i ulur me shpinë nga dera, pastaj me gjuhë të trashur sigurisht nga rakia, duke ngritur pak dorën drejt tij, me zë të lartë ia shante Zotin. Ai vazhdonte ritmin e tij. Bisedonte me zë të ulët sa askush nuk e dëgjonte dhe, pastaj shante me zë të lartë. Nuk ia tërhiqte vëmendjen askujt. Sigurisht se ishin të mësuar me sharjet e tij.

Ende pa vendosë se ku do të ulej, pa se prania e tij, sikur ia tërhoqi vërejtjen jo vetëm kamerierit, por edhe atyre që ishin të dhënë plotësisht pas lojës. Sikur t'i kishte dirigjuar dikush, kthyen kokat drejt tij, duke shikuar me ngulmë, dhe

njëherësh duke krijuar qetësi absolute. Edhe burri që shante me zë të lartë, i kishte ndërprerë sharjet dhe ishte kthye i tëri drejt tij. Për disa çaste mbeti si i ngrirë. Droja e tij e mëparshme kishte qenë plotësisht e drejtë. Në çast, nuk i kujtohej se ç'duhej bërë në raste të tilla. T'i përshëndeste me një ngritje dore, me luhatje koke, apo kokulur të drejtohej andej nga anonte dëshira e përzgjedhjes së vendit për t'u ulur. Nuk e bëri asnjërën nga këto që i mendoi! Bëri atë që më parë nuk ju kishte kujtuar, bile nuk ju kujtua as tani se ekzistonte një sjellje e tillë përmbyllëse. Pra, instinktivisht buzëqeshi, dhe u nis drejt vendit ku dukej se më në fund e kishte vendosur se do të ulej.

Ende pa zënë vend mirë, zhurma e mëparshme rifilloi.

Vendi i takimit ju duk tepër i ekspozuar, si për të që ishte në cilësinë e agjentit, ashtu edhe për ekzekutuesin. Në fakt, vendin e kishte përzgjedhur vet konsulli, ndoshta për tekat e tij, sa për t'u kënaqur sado pak me shpenzimet e shtetit, në mes ahengjesh dhe kërcimeve të vashave gjysmëlakurike. Përzgjedhjet e tilla, rrezikonin planin pa arsye, sepse mysafirët që e frekuentonin këtë lokal, ishin ata të përditshmit që e njihnin njëri-tjetrin. E ndjente veten ngushtë ndaj shikimeve të herëpashershme nga të pranishmit! Nga ngathtësia që përpiqej të demonstronte përmes sjelljeve dhe lëvizjeve, e kishte të qartë se gjatë shërbimeve nuk i pëlqente aspak të frekuentonte lokale të tilla. E ndjeu veten plotësisht të huaj në këtë mes! Kishte filluar të inatosej.

Tryeza ishte e madhe, e pastruar, e me plot shkëlqim. Në këndet e saj kishte gdhendje të rregullta, kurse sipëri, një cohë e bardhë katërkëndëshe me një vazo të bukur në mes.

Nga xhepi nxori kutinë e duhanit. Pasi mori cigaren dhe e futi në gojë, nëpër të gjithë xhepat kërkoi shkrepësen. E gjeti. Ishte aty, në xhepin e majtë të palltos, ku e kishte lënë më parë. Nuk e mori. Ndërkohë kamerieri erdhi. Porositi birrë dhe shkrepëse. Pas pak ia solli të dyja së bashku. Mbi kutinë e shkrepëses pa të shënuar diçka, por nuk e lexoi. Nxori një fije dhe e ndezi cigaren.

– Sa kushton? – pyeti Gjenerali kamerierin duke ia treguar shkrepësen.

– Mbaje! E ke nga unë! – i tha kamerieri.

– Ju faleminderit!

– Nuk ka gjë!

Tani kishte mjaft kohë të merrej me leximin e reklamës mbi kapakët e shkrepëses. Restorant – Bar „Bei Ivo“ Ofenbah, Hofstrasse 16 Frankfurt. Tel 521 48 78

Nga dritarja shikimin e mbante përjashta, matanë rrugës, ku shkruante në tabelën mbi derë „Nahts Club“ Kalimtarët lëviznin sa poshtë lartë, secili në punën e tij. Asnjëri, me pamje të dyshimtë nuk kishte ndaluar aty. As që i kishte zënë syri ndonjë të tillë. Nejse, tha me vete. Kjo nuk ka asnjë rëndësi tani. Rëndësi ka se ata tani duhet të shfaqen në derë, dhe padashur shikimin e hodhi nga dera.

E zhvendosi shikimin nga dera, dhe e hodhi mbi orën antike të varur në murin përballë. Tetëmbëdhjetë e tridhjetë e një minutë, kurse ora e tij tregonte tetëmbëdhjetë e tridhjetë e tre.

Pasi e sosi birrën e thirri kamerierin. Ai ju gjend pranë. E bëri pagesën, futi shkrepësen në xhep, pastaj kutinë e cigareve dhe, në momentin kur krijoi përshtypje se do të

ngrihej dhe të ikte që këtej, për habinë e kamerierit, ai vazhdoi të rrinte i qetë, me shikimin mbërthyer jashtë, pranë portës së „Nahts Club.“

„Në letrën rekomanduese është e shënuar një pritje e tillë! Prandaj, do të vazhdoj pritjen!“

Qëndrimi nën tabelën „Nahts Club“ vazhdoi rreth pesë minuta. Gjatë gjithë kohës, ai nuk e hoqi cigaren puro nga goja. Pastaj, pas një kërrusje mekanike, e shtypi cigaren puro mbi gurët anësorë të trotuarit, dhe e hodhi në shportën që nuk ishte larg portës së hyrjes. Pa shikuar as majtas as djathtas vazhdoi rrugën andej nga kishte ardhur. E ndjeu vetën të lirë, disi të plotfuqishëm, pasi u sigurua se kishin arritur oficerët e mbështetjes anësore.

Në derë u shfaq konsulli. Ai pas një qëndrimi të shkurtër mu në prag, edhe pasi e pa nuk u nis drejt tij. Mori krahun e majtë. Pas e ndiqte një burrë zeshkan rreth tridhjetë e pesë vjeçar.

Edhe pse ata nuk e ftuan, ai u gjend pranë tyre. Priti që konsulli të bënte paraqitjen, por ai nuk e hapi gojën. Që të dy ishin buzëvarur. Dukej se nuk e donin njëri-tjetrin, apo ndoshta ishin grindur më parë. Kjo shihej hapur në fytyrat e tyre. Më në fund konsulli, me pamje të ngrysur, qejfprishur foli:

– Ky është ekzekutori. Pseudonimin e ka Pirat. Është i përpiktë, i shpejt dhe trim. Tani, pas ndërprerjes së përkohshme të mbledhjes së informatave në lidhje me një organizatë Ustashe që ishim duke i bërë ne të dy, ju mund

të vazhdoni me realizimin e planit të ri! Për këtë arsye tani e tutje ndodheni nën urdhrat e tij. Për punën që duhet bërë ju njoftoj ky, – ju drejtua Piratit, dhe vazhdoi duke u kthyer prej tij; – Ndërsa, për pagesën dhe privilegjet e tjera, ne i kemi rregulluar me parë. Kurse ju, raportet e radhës duhet të mi dërgosh mua, para si t’ia kesh dërguar Qendrës! Kaq nga ana ime. Ju uroi sukses në plotësimin e detyrave të ngarkuara! – dhe pasi piu edhe një gllënjë nga lëngu i portokallit që e kishte përpara, u ngrit në këmbë. Pa përshëndetur, u nis drejt derës. Tamam kur ai e hapi derën për të dalë, burri i dehur, ia këputi një të sharë dikujt. Një e sharë e tillë, më se miri do t’i shkonte për shtat konsullit, që në çast ishte duke e kaluar pragun, mendoi Gjenerali disi i lehtësuar nga sharja që ju bë se konsulli e mori me vete kur doli jashtë.

Dëshirës për ta marrë në pyetje, ekzekutorin me pseudonimin Pirat, në cilësinë e eprorit, ju mënjana me durim. Që në fillim të takimit e kishte vërejt se një gjë e tillë nuk ishte e përshtatshme, për shumë arsye. Edhe pasi mbetën vetëm për vetëm, ai mbajti qëndrim të heshtur konspiratori. Nuk hapi asnjë bisedë! Ndoshta për shkak të rrethanave, e ka harruar, apo ndoshta vetëm e ka mënjанuar zakonin e tij të vjetër.

– Si quhej organizate armiqësore Ustashe? – pyeti Gjenerali kureshtar.

– E keni fjalën për organizatën që ju foli pak më parë Konsulli?

– Po, për atë!

– Nuk po me kujtohet emri... e kam harruar! Por ti mos

u merakos, sepse do të me kujtohet pastaj! – ia ktheu Pirati duke e kruar kokën prapa veshit të djathtë.

– Mirë! Kur të kujtohet ma thuaj!

– Medoemos!

Sido që të jetë, për këtë nuk kishte asnjë arsye të ngutej. Kishte kohë mjaft të mendonte dhe të vepronte edhe në këtë drejtim. Kryesorja, plani rrjedh për bukuri, mendoi i kënaqur Gjenerali.

Biseda nuk po ecte. Sa kishin ndërruar disa fjalë fare të parëndësishme jashtë natyrës së punës së tyre. Pastaj kishte rënë heshtja. Herë pas here ai i hidhte nga një vështtrim adhurimi Gjeneralit. Të paktën ashtu i dukej, edhe pse ndoshta nuk do të ishte i tillë, sepse për Piratin nuk ishte hera e parë që ndërronte partnerët urdhërdhënës.

Gjenerali ishte shumë i kënaqur, që ai nuk po bëhej ziliqar! Të paktën, kështu sillej para tij. Sikur t'i ndërronim vendet, unë të isha në vendin e tij, kurse ai në vendin tim, do të kisha plasë nga marazi, mendoi pastaj Gjenerali.

„Gjatë realizimit të planit, edhe nëse takohesh me ndonjë të njohur, bënë përpjekje të jesh sa më larg intimiteteve me të!“

Çuditërisht, gjë që kurrë nuk e kishte menduar Gjenerali, për një çast u ndje si fëmijë para tij. Ju bë se ai kishte shumë përvojë në takime të tilla, prandaj, rrinte i qetë, shikonte zhbirueshëm urdhërdhënësin e tij të ri, dhe bënte krahasime, ndoshta duke menduar; ja si pozon para meje! Medoemos, mendoi pas pak Gjenerali, derisa ishte duke e shikuar me një

buzëqeshje varur në buzë. Ky është i rangut të lartë... e njeh për bukuri fushën e vrasjeve dhe plaçkitjeve, rrëmbimeve e dhunimeve... dhe për bukuri ju ka shpëtuar prangave!

Tani ndodhet nën urdhrat e mia! Qetësia e tij është e mrekullueshme, për admirim. Tani e tutje do ta vazhdojmë së bashku rrugën e nisur, por në mënyrë të planifikuar!

Ky është njeri plot sherr, mendonte Gjenerali derisa e shikonte atë me bishtin e syrit, i cili ishte stolitur tej mase me zinxhir e mansheta, me flokët e zezë e të lëmuara, me cullufe të gjata dhe vështrim finok, asnjë lëkundje nga zakoni i tij i vjetër! Prapa kësaj fasade, brenda rrobave të tij të lëkurës fshihet përvoja e mbushur përplot me krime. Po i dhe dorë në veprimet e tij, ai do ta vazhdoi qetë rrugën e tij të filluar qysh në rini të hershme. Do të bëjë krime në çdo vend ku do ta ndjejë vetën të plotfuqishëm mbi viktimën. Dhe pikërisht këtu, në mënyrë legale duhej ndihmuar atij në vazhdimin e kryerjeve të krimeve, me të vetmin ndryshim, që përzgjedhja e viktimës të behet nga shteti! Dhe kjo do të arrihet vetëm përmes urdhrave që vijnë nga qendra!

Ju bë se ai përpara tij mbante qëndrim të prerë, sikur donte ti thoshte, se profesioni im është më së i nevojshëm për shtetin. Edhe pse shteti e lufton këtë profesion, intuited e tij është e mbushur përplot me veçori aksioni, ashpërsi, e pa mëshirë ndaj viktimës..., por unë nuk merrem me analiza sikur shkollarët burokrat, por thjeshtë me ekzekutime!

Dhe është e vërtetë! Edhe në të ardhmen ne do të merremi me ekzekutime... si gjithmonë!

„Asnjëherë nuk duhet humbur fuqinë e përqendrimit

dhe të përpikërisë, pavarësisht se në çfarë rrethanash je. Nën urdhrat tuaja, veç bashkëpunëtorëve besnikë, do të kesh edhe kriminelë të rrezikshëm. Biseda me këta të fundit duhet të jetë e veçantë në krahasim me vartësit e tjerë, duhet të jetë e shkurtër, e qartë dhe e prerë, dhe në brendi të saj, gjithmonë duhet të ketë diçka ndërmjet fjalëve urdhëruese dhe atyre premtuese! Qëndrimi në praninë e tyre, pavarësisht rrethanave, duhet të jetë i shkurtër, e veçmas në vendet publike...”

Ky nuk është i njohur me këto këshilla! Duhet shkurtuar koha e takimit, mendoi Gjenerali duke ngritë gotën e birrës. Vazhdimi i qëndrimit të mëtutjeshëm në lokal ishte sa i panevojshëm, aq edhe i rrezikshëm, ku nga çasti në çast mund të pikaseshin nga ndonjëri i njohur, dhe çdo gjë do të rrënohej ende pa filluar.

Gati njëherësh i mbaruan birrat. Gjenerali e fiksoi takimin e radhës, të cilin e kishte përgatitur shumë kohë më parë që do të mbahej të premten me 15 janar, në K2086 nr. 22, në orën 14.00

Tani duhet ikur, mendoi Gjenerali dhe u ngrit në këmbë. Me shikim të rrufeshëm i përkëdheli të pranishmit dhe u zhduk prapa derës, duke marrë me vete edhe të sharën e fundit të pijanecit, që as kësaj radhe nuk e përcaktoj dot se kujt ia drejtonte.

Sido që të jetë, një e sharë e tillë ndoshta me takon edhe mua, mendoi vetëtimthi Gjenerali derisa ishte duke i zbrit shkallët.

20

Partizani nxori çelësin nga xhepi dhe e futi në bravë. Gjenerali ishte afruar fare pranë dhe priste. Pasi e hapi derën i dha shenjë. Gjenerali hyri brenda, kurse ai me një vështrim të shpejt për lau peizazhin e bardhë që shtrihej para pamjes së tij, dhe fill pas tij u fut brenda. Pas tyre, me zhurmë u mbyll dera.

Ndërtesa ishte shumë e vjetër. Kishte një korridor të errët, të gjerë dhe shumë të lartë, me një palë shkallë të gjëra, jashtëzakonisht të vjetra. Ju bë se nga çasti në çast ato shkallë do të përplaseshin mbi dysheme. Filluan të ngjiteshin. Ai para, Gjenerali prapa. Nuk dëgjohej gjë, përveç cijatjeve të trishtueshme të shkallëve nën peshën e hapave të tyre. Shkallët sikur nuk kishin të sosur. Ngjiteshin vazhdimisht. Në fund, kur mbaruan shkallët, u gjendën pranë një dore të rëndë të punuar me dru lisi. Prapë i njëjti veprim. Partizani nxori çelësin dhe hapi derën. I dha shenjë Gjeneralit të urdhëronte i pari. Era e rëndë e banjës ia vrau hundët. Gjenerali u mrrol. Një gurgullimë e lehtë uji vinte prore nga

krahu i djathtë. Ndonjë defekt në gypat e ujës-jellësit mendoj kalimthi Gjenerali. Partizani e mbylli derën e korridorit. Errësira u dendë edhe më. Ndërkohë, Partizani shtypi butonin. Korridori u ndrit. Përkrah, djathtas, pa të hapur derën e banjës. Që andej vinte gurgullima e ujit, dhe era e rëndë e përzier me erë urine e sapuni bashkë. Ç'ndyrësirë, mendoj Gjenerali duke marrë drejtimin drejt dhomës së pritjes.

As aty nuk ishte më mirë. Dhoma ishte e gjerë, tavani i lartë ku në mes kishte një llambë që shndriste. Dritaret nuk shiheshin fare nga perdet e rënda e të trasha, që preknin mbi dysheme, ku kishte plot rroba të shpërndara pa kujdes. Në këndin përballë ndodhej një shtrat, me batanije të zhubravitur sipëri. Një tryezë e ulët druri dhe një karrige tutje në këndin matanë. Dhoma ishte shumë e ngrohët. Vinte erë mazuti, disi e përzier me erën e rëndë të banjës, mykut dhe rrobave të vjetra... të palara. I erdhi për të vjellë!

Tutje, në këndin prapa derës pa stufën e vjetër bojëkafe, me pllakën e skuqur nga të nxehtit. Një ibrik, sipëri saj vlonte pa pushim.

– Urdhëroni, zini vend këtu, ju lutëm! – tha Partizani dhe e largoi batanijen nga shtrati.

– Ju faleminderit! – tha Gjenerali derisa ulej.

– Doni të pini diçka? – pyeti Partizani

– Jo, ju faleminderit!...

Vështrimin e hodhi në murin përballë. Një fotografi e vjetër, e madhe, e futur në një kornizë që nuk i dallohej mirë ngjyra, rrinte e qetë varur në mur. Ishte fotografia e tij kur kishte qenë ushtarë, partizan. Në dorë mbante mitralozin e

rëndë. Rreth qafe rrathët me fishek, dhe në brez të varura, përveç thikës e revoles, edhe disa bomba. I numëroi. I dolën gjashtë. Ndoshta kishte edhe të tjera, por nuk i dallonte dot nga distanca.

Përbri fotografisë, ishte e varur një orë e vjetër antike. Lavjerrësi, i ngatërruar në mes zinxhirësh, tundej lehtë. Akrepat tregonin orën katërmëdhjetë pa dhjetë minuta. Për t'u siguruar shikoi orën e tij. Nuk bëri dallim në diferencën e minutave. Koha për tu paraqitur Pirati, ishte afruar.

Në murin nga e majta, në mënyrë të ç'rregullt ishin të varura disa fotografi femrash lakuriqe. Njëra fotografi, ajo në mes, ishte shumë e madhe. Aty ishte një bionde. Kishte pozuar diku në plazh. Flokët i kishte të lëshuara shpupurishëm, derisa në dorën e majtë mbante një pelerinë të hollë, në të djathtën kishte revole. Pa dashur ju kujtua biondina serbe që kishte qëlluar me revole kundër objektit të përgjimit brenda apartamentit të tij... ndoshta edhe ajo kishte qenë lakuriq në momentin e atentatit, mu si kjo, por pa pelerinë. Hë! Ndodhë edhe kjo, atentatorë lakuriqe!...

Derisa po e shikonte atë fotografi, s'po e mposhte dot dëshirën e zjarrtë që t'ua niste nga e para atyre gjërave që ditë me parë i kishte bërë në dhomën e tij, atje në apartamentin anonim, së bashku me miken e tij të vjetër. Por mikja e tij e vjetër e kishte trupin më të mbushur, dhe gjinjtë më të fryrë... dhe ishte pa revole në dorë! Shyqyr!

I çliruar, nga mendimi se mikja e tij e vjetër atje në apartamentin anonim, nuk kishte mbajtur revole në dorë, ofshani. Partizani e shikoi hutueshëm.

Pas pak, Partizani ia lëshoi në dorë një zarf. Sipëri tij ishte

e shkruar shifra 6061. Gjenerali pa dhënë asnjë shprehje në fytyrën e tij, e hapi zarfin. Letra ishte e shkruar në gjuhën serbe, por me gabime. Shihej qartë se shkruesi i saj nuk ishte njohës i mirë i gjuhës, megjithatë u vu të lexonte:

Tepër urgjent!

15.01/82 – SB/6710 – S

Njoftim

Sot në orën 16.00, në stacionin e trenit që lidhet me magjistralen „LIIII“ i përgjuari i parë do të takohet me bashkëmendimtarin e tij, i ardhur nga shteti fqinjë, i njohur për shërbimin tonë. Gjatë kohës së pritjes do të jetë i vetmuar, por më vonë pritet të jetë i shoqëruar me shokët e tij të përhershëm, pjesa më e madhe e tyre të panjohur për shërbimin. Për hulumtime të mëtutjeshme të personave shoqërues, me nevojitet pëlqimi i juaj!

Mbesë nën urdhrat tuaja, SB – 6710 – S

- Mund ta takosh prapë këtë njeri? – pyeti Gjenerali.
- Cilin njeri? – pyeti Partizani i hutuar.
- Atë, që ta ka dhënë këtë letër! – ia kthej Gjenerali duke ia treguar letrën.
- Po, menjëherë nëse dëshironi! Pse?
- Kam një urdhëresë për të! – u përgjigj Gjenerali ftohët.
- Dëshironi ta takoni vetë, apo...
- Jo, jo! Nuk ka nevojë ta takoj! Mjafton takimi i juaj me të!

– Nuk po ju kuptoj!... – foli disi i hutuar Partizani duke u kthyer i tëri drejt tij.

– Merre këtë letër... ka edhe diçka të mbështjell brenda saj, dhe epja atij! I thuaj, atë sendin që është e mbështjellë brenda letrës ta vendosë mundësisht në dhomë të pritjes! Nëse nuk i jepet mundësia aty, le ta vendosë gjithsesi në garazh! Planin rreth vendosjes së tij e ka të shënuar në letër! – i sqarojë Gjenerali.

– Si urdhëro! Tani menjëherë apo...

Ndërkohë, ra zilja. Partizani e futi letrën në xhep.

– Tani menjëherë! – foli Gjenerali baras me tingëllimën e ziles, duke ia ndërpre fjalët Partizanit.

– Ai erdhi! Pasi t’ia dorëzoi letrën atij, po i sjellë materialet! – foli i ndrojtur Partizani.

– Cilat materiale? – pyeti Gjenerali.

– Ato materiale që me ka porositë Studenti! Pse nuk jeni në dijeni ju? – pyeti si i hutuar Partizani.

– Po, jam në dijeni... bile ato me nevojitën urgjent! Menjëherë! – foli me ton të qetë Gjenerali.

– Ika pra! – tha me nxitim Partizani dhe u ngrit në këmbë.

Partizani doli. U dëgjua kur e hapi derën. Zhurma e hapave, dhe cijatja e shkallëve vinte e venitur. Pastaj u dëgjuan fjalët përshëndetëse të Partizanit dhe të porsaardhurit. Gjenerali mbajti vesh.

– Pak më parë ka ardhur! – u dëgjua zëri pëshpërimë i Partizanit.

– Është vetëm? – u dëgjua një zë i ndrojtur, dhe vazhdoi me zë edhe më të ulët – ...apo është... konsullin? – u dëgjua

me ndërprerje biseda, sepse ai e uli zërin edhe më shumë! E mori me mend se fjala ishte për konsullin. Gjenerali u ngrit në këmbë dhe u afrua pranë pragut të derës. Si të largët dëgjoi pëshpërimën e Partizanit që i thoshte të porsa ardhurit:

– Vetëm, por kujdes... këtij njeriu duhet t'i ruhesh!...

– Pse? – u përgjigj zëri.

– ... – u dëgjua vetëm një pëshpërimë, që Gjenerali nuk e mori vesh se përse ishte fjala.

– Ke ndonjë porosi tjetër? – ndërkohë pyeti Pirati

– Jo! – i kthej Partizani me zë pëshpërimë.

– E di unë se nga kush duhet të ruhem!

– Më fal që të thash! – u dëgjua të thoshte Partizani disi pendueshëm, dhe fill pas hapat e rëndë të Partizanit duke i zbritur shkallët.

Sikur nuk kishte dëgjuar asgjë, Gjenerali u ulë në vendin e tij. Në korridor u dëgjuan hapa, dhe pas pak cijatja e derës që u mbyll.

„Dyshimet e vartësve tuaj që bien mbi ju, sido që të jenë, të rastit apo të qëllimta, duhet hulumtuar në heshtje dhe pasi të vërtetohet se mund ta dëmtojnë planin, të eliminohen sa më parë që të jetë e mundur me mjetet dhe metodat që i ke në dispozicion. Por, nëse janë private, le t'i mbetën kompetencave tuaja, gjithsesi pas realizimit të planit!“

Ndërkohë, në prag u pa silueta e Piratit. Gjenerali u ngrit në këmbë. Ndjeu se ishte i gëzuar me këtë takim, por e ndrydhi me kujdes të shtuar gëzimin.

„Vartësit nuk konsiderohen si të njohur, por si palë nën urdhrat tuaja!“

Pirati e zhveshi xhaketën.

– Si jeni me shëndet? – pyeti Pirati.

– Mirë! – ia kthej Gjenerali ftohët, dhe vazhdojë: – Ju kujtua emri i organizatës Ustashe?

– Uh, me fal! As që me ka shkuar mendja! Me beso se e paskam harruar fare!

Gjenerali nuk foli, por në vend të fjalës thithi me afsh cigaren. Pirati ia solli taketuken. Befas në llërën e tij të djathtë, Gjenerali pa tatuazhin e njohur *„Toske-zemunac robije 1964“*.

Asnjëri nuk foli. Gjenerali pasi e ndezi cigaren, me shikim zhbirues e të papërqendruar, shikonte sa njërin, sa tjetrin kënd të dhomës. Pastaj thithi me afsh cigaren, duke krijuar përshtypjen se nuk e kishte mendjen fare aty!

– Takimi i radhës do të jetë ky objekt, nesër, e shtunë më 16 janar 1982 ku do të njoh me detajet e planit operativ. Qartë?

– Në ç’kohë? – pyeti kureshtar Pirati.

– Sikurse sot! Në të njëjtën kohë! – ia kthej Gjenerali me zë të ulët.

– Si urdhëro!

Dhoma ishte tepër e ngrohët. Pirati, zuri vend përballë tij duke u ulur rrafsh mbi tepihun e vjetër dhe të mbuluar plot zhyrme cigaresh. Pastaj, me një lëvizje mekanike, rregulloi revolen në anën e pasme. Siç dukej, e pengonte. Gjenerali e shikoi i ndrojtur. Fytyra e tij dukej shumë e qetë, me nuanca

të vrazhda brenda saj dhe naive. Ju bë se lëvizjet e tij kishin domethënie.

Për t'u siguruar, preku cepin e revoles së vet, të vënë në këllëfin e saftjanit nën sqetullën e majtë. Ishte njëra nga katër revolet e sirtarit numër një.

Asnjëri nuk fliste. Heshtja, e përzier me ngrohjen e tepërt të dhomës, dhe me erën e rëndë të tualetit, sikur i kishte vënë para një narkoze gjumashe! Ndërsa Gjenerali, me pallton që akoma vazhdonte ta mbante veshur, herë pas here i fshinte djersët. Disa herë i shkoi mendja të hapte dritaren, por asnjëherë nuk e pa të arsyeshme të merrte një vendim të tillë.

Sikur ta kishte pikasur mendimin e tij, Pirati e hapi dritaren cep me cep. Nga jashtë erdhi ajri i ftohët, dhe pasi shndërrohej në avull futej brenda, duke i veshë xhamat me tis të hollë avulli.

Ibriku mbi stufë vazhdonte të vlonte në të shterur!

Pirati, me një peshqir të vjetër, plot njolla ndyrësirash, e largoi ibrikun nga stufa, dhe e degdisi matanë korridorit. Tamam kur ai ia ktheu shpinën për të dalë në korridor, në rripin e gjerë të pantallonave ia pa revolen. Ishte një revole e madhe me mulli, si revole kaubojsh. Në çast ndjeu dridhje frike të përzier me ajrin e ftohët që vazhdonte të futej nga dritarja. Frika nuk i erdhi nga revolja e tij e madhe por nga fjalët e dyshimta të Partizanit që i kishte dëgjuar kohë më parë. Por, rol të posaçëm luante edhe një faktorë tjetër, shumë më i rrezikshëm se sa i pari: Vetë tani anonte nga Lidhja Komuniste, kurse ai vazhdonte të ishte nënkryetar i organizatës çetnike „Ravna Gora“. Frika nuk vinte se kishin

ndarje të theksuara, por thjesht nga mosmarrëveshja. Ku mund të dinte ai tani se, edhe Gjenerali ishte me prejardhje çetnikësh të konvertuar. Ku mund të dinte ai simpatinë, që e ushqente për çetnikët dhe luftërat e tyre të përgjakshme që i kishin zhvilluar kundër armiqve të shumtë, për ta bërë shtetin e madh serb? Me zor e mposhte dëshirën për t'ju shtruar llafit në lidhje me çetnikët dhe vlerat e luftërave të tyre. Asnjëherë nuk kishte pasur guxim t'i shpalonte dëshirat e tij në lidhje me organizatat çetnike, përveç atëherë kur kishte qenë në manastirin e Graçanicës. Atëherë, i kishte shpalosur hapur dëshirat e tij dhe kishte gjetur një gjuhë të përbashkët me patrikun. Sa herë e kujtonte atë ngjarje, i bëhej se ishte rrëfyer para tij! Por, edhe kështu, kishte bërë shumë për organizatat çetnike. Mjaftonte, se asnjërin nga urdhëresat, edhe pse gjithmonë ato urdhëresa kishin qenë formale, për të hulumtuar rreth aktiviteteve çetnike nuk i kishte zbatuar. Ku kishte ndihmë më të madhe se kjo? Edhe çetnikët veprojnë në vende të huaja, por asnjëherë nuk është dhënë një urdhër për luftë kundër tyre, nuk janë vënë në shënjestër nga organet shtetërore udhëheqësit e tyre, siç janë vënë në shënjestër kroatët e shqiptarët, kundër të cilëve ishin përgatitur plane të stërholluara operative, ku njërin prej atyre planeve ishte duke e udhëhequr vet.

E ndjente se në këso rrethanash duhej të bënte atë që nuk e kishte bërë kurrë! Të vente maskë, të mbyllte gojën duke fshehur dhëmbët e ngërdhucur, të merrte trajtat e një qenie njerëzore... ishte terren i pashkelur ndonjëherë nga këmba e tij, ishte diçka krejt e re, dhe pikërisht kjo risi e tërhiqte edhe më drejt labirinteve të panjohura. E ndjente vetën sikur

ishite duke shkelur mbi një fushë të virgjër, dhe hap pas hapi e dhunonte virgjërinë e saj duke ndjerë mbi vete lezetin e rrezikut të tjetërsimit nga planifikimi, nga spontaniteti në plan të stërholluar operativ.

Në kanatat e derës e pa konstruktin trupmadh i figurës së Piratit. Gjenerali ngriti pak kokën dhe e shikoi ngultas. Ai kishte nxjerrë gjoksin e zhvilluar përpara. Duart i mbante të lëshuara poshtë dhe vështrimin e humbur diku prapa pamjes së dritares, andej nga vinte fresku. Ende pa ia shkëputur vështrimin, rreth trupit të tij ju fanit uniforma çetnike! I erdhi madhështor, i pashëm dhe trim! Komplet çetnik!

E ndjente të vështirë, jashtëzakonisht të vështirë për të paraqitur një personalitet që nuk ishte i natyrës së tij! Eh, sikur të kisha mundësi ta shikoja vetën nga distanca në këtë pozitë. T'i shikoja lëvizjet mekanike, shprehjen e fytyrës, mimikën, lëvizjet e duarve dhe në fund ngërdheshjen e buzëve, dhe të krahasoja këtë ngërdheshje se a më shumë i shkonin karakterit tim apo planit?

Ndërkohë, Pirati zuri vend në karrigen që ishte tutje, me fytyrë prej tij. Qetësia, pas lëvizjeve të tij filloi të trashej, por tani siç dukej, ishte qetësi e akullt nga ajri i ftohët që pa ndërpre futej nga dritarja. Gjeneralit ju kishin tharë djersët.

Që nga jashtë u dëgjua cijatja e shkallëve. Gjenerali lëvizi pak nga vendi. Pirati e shikoi me buzë në gaz. Edhe Gjenerali në të kursyer vuri pak buzën në gaz, sikur kishte frikë se buzëqeshja e tij do të harxhohej para se ta ketë përfunduar planin e tij operativ!

Partizani u pa në derë. Me hapa të qetë, dhe i mbushur frymë

u afrua drejt tryezës së ulët ku kishte zënë vend Gjenerali. Mbi tryezë e lëshoi një çantë të vogël diplomatësh.

– Urdhëro! Me fal, ndoshta u vonova pak por, pasi e takova!...

– I solle të gjitha materialet? – e ndërpreu Gjenerali me qëllim që mos të vazhdonte më tutje. Për këtë pjesë të planit nuk duhej të dinte Pirati!

– Po, po! Të gjitha i solla! – u përgjigj Partizani sikur e kishte pikasë dëshirën e tij.

– Të lumtë shoku Partizan! Keni bërë një shërbim jashtëzakonisht të mirë! – ia kthej Gjenerali sa për të thënë diçka lavdëruese para tij!

– T’ju përgatis nga një kafe, si thoni? – tha Partizani i krekosur.

– Mirë, si të dëshironi! – u përgjigj Gjenerali duke nxjerrë nga xhepi çelësin e vogël për ta hapur çantën.

Pasi i nxori disa fotografi dhe i hodhi mbi tryezë, e mbylli çantën dhe me luhatje koke e ftoi Piratin.

– Ja fotografia e parë! Pra, ky është „koka“ objekti numër një i përgjimit. – tha Gjenerali, pasi në dorë ia lëshoi një fotografi, kurse një e mbajti për vete duke e shikuar me ngulmë, sikur ishte duke e parë për herë të parë.

Filluan ta shqyrtojnë fotografinë. Nuk kishte asgjë të veçantë. Ishte fotografi krejt normale. Një burrë me fytyrë pak të hequr, gjysmë profil, pak e përkulur para, me shikim të pastër, ngultas, me flokë të zeza e të kthyera lartë, pakëz të rëna, me veshët e palosur – me veshin e palosur – dhe të fshehur nën flokë që nuk i dukej fare, me mustaqe të holla, me jakën e bardha të këmishës, dhe kravata me pika në

mes. Asgjë e jashtëzakonshme! Megjithatë, ishte një figurë konkrete identike, me tipare burrërore!

Pas pak Gjenerali nxori fotografinë e dytë. Me të njëjtat gjeste sikur në rastin e parë, ia lëshoi një kopje në dorë, dhe një kopje tjetër e ndali për vete.

– Kjo është fotografia tjetër „koka e dytë!“

Shqyrtimi i fotografisë që i shkurtër! Sikurse edhe fotografia e parë, një fytyrë gjysmë profil, gjysmë e hequr dhe pak e ngritur lartë, por gjithsesi më e mbushur se fytyra e fotografisë së parë! Flokët e zezë, pak të kthyer nga e majta në të djathtë, të shkurtra dhe me rënie të theksuar. Ballëlartë, me shikim të mprehët, dhe vetulla të shtrira. Llapat e veshëve – llapa e veshit mesatare – me cullufe të shkurtra. Jakët e këmbës me ngjyrë të errët dhe në mes tyre nyja e kravatës me vija të rregullta.

Dhe në fund, në dorë ia lëshojë fotografinë e tretë, duke i thënë me zë të ulët, si lloj pëshpërime, sikur kishte frikë se e dëgjonin fotografitë e para që i mbante shtrëngueshëm në dorë të palosura njëri në mbi tjetrin.

– Dhe kjo është fotografia e fundit, pra „koka e tretë“, i cili luan rolin e shoferit të mundshëm në planin tonë operativ. Për dallim nga fotografitë e mëparshme, kjo fotografi është plotësisht në profil, prandaj shqyrtimi i saj kërkon qasje më serioze.

– Në profil?! – e ndërpreu i habitur tej mase Pirati.

– Po, kjo fotografi është e tëra në profil. Qëllimisht është përzgjedhë në këtë mënyrë!

– Qëllimisht?... nuk ju ka shkuar mendja se kjo mund të na ngatërrohet me dikë tjetër? – pyeti i habitur Pirati.

– Pikërisht për mos ngatërrim është përzgjedhë forma e saj në profil! – u përgjigj Gjenerali pa e ndryshuar aspak qëndrimin e tij të ngurtë.

– Mund të jeni më i shkoqur? – pyeti Pirati

– Po! Dëgjo këtu: Konkretizimi i fotografive lidhet drejtpërsëdrejti me nocionin filozofik të identitetit apo njëjtësisë, që nënkupton të qenit i ndryshëm nga të tjerët dhe i njëjtë vetëm për vetëm me vetveten! Fotografitë e të përgjuarve, apo më mirë të them; vetë të përgjuarit, nuk mund të jenë identik me dikë tjetër edhe nëse në mesin e tyre mund të ketë ngjashmëri të theksuara. Prandaj, individualiteti është veti e pakontestueshme e çdo njeriu dhe mu për këtë, ne duhet të jemi në gjendje të bëjmë ndarjen në mes identitetit origjinal dhe ngjashmërisë! Identitetin origjinal e karakterizon njëjtësia, kurse identitetin e ngjashmërisë e karakterizojnë dy objekte, që ngjajnë njëra me tjetrën, si pamja e jashtme, shtati, e në rastin tonë konkret është fytyra, flokët, sytë, balli, profili... që duhet ndarë dhe goditur identitetin origjinal, pa i ngatërruar me dikë tjetër të ngjashëm! Prandaj profili i fotografisë së tretë ka ato veti që përputhën plotësisht me kontaktin tuaj të parë më të përgjuarin e tretë! Besoj se tani e ke të qartë? – pyeti në fund Gjenerali duke e shikuar thellë në sy Piratin.

– Jo! Aspak nuk e kam të qartë, bile tani ma ke ngatërruar edhe më keq! – u përgjigj Pirati me një dozë nervoze të shfaqur në zërin e tij.

– Si? – i shqeu sytë në shenjë habie Gjenerali, dhe me të njëjtin ton vazhdoi: – Po kjo është shumë e thjeshtë. Sipas skicave, në momentin e ekzekutimit të planit, ju duhet të

dilni nga ana e majtë e veturës, pikërisht aty ku ndodhet shoferi, dhe kontakti i parë i shikimit tuaj në brendi të veturës është kryesisht kjo pamje profile e të përgjuarit të tretë, i cili duhet mbërthyer i pari! – tha me ton të qetë Gjenerali duke e shoqëruar bisedën me pamjen e fotografisë që e mbante në dorë.

– Aha!... tani e kuptova! Do më thënë...

Ndërkohë, Partizani u duk në derë. Pirati e ndërpreu bisedën.

– Me falni për ndërhyrje, por desha t’ju pyes si e pini kafenë... dua të them me sa sheqer?

– Të mesme... më pak se të mesme! – u përgjigj Gjenerali qetë.

Partizani doli.

Gjenerali ngriti prapë kapakun e çantës. Që andej nxori një revole, dhe e vendosi pranë fotografive mbi tryezë, me tytën drejtuar nga dera. Mori edhe dy kutia fishekësh dhe i vendosi pranë saj.

– Kjo është revolja e juaj! Është tip „Zastava“ e kalibrit 7,65mm, model 70, krejt e re, viti i prodhimit 1980, – tha Gjenerali duke ia bërë me gisht drejtë saj!

– Unë e kam revolen time! – foli Pirati.

– E di, e di! Por këto janë rregullat e planit. Revolja e juaj lë prapa gjurmë krimi ordinerë që ne nuk e dëshirojmë! – u përgjigj i qetë Gjenerali.

– Pse revolet tuaja nuk lënë prapa gjurmë krimi ordinerë? – pyeti i befasuar Pirati.

– Jo! Revolet tona nuk lënë gjurmë krimi ordinerë! Këto lënë gjurmë atentati dhe njëherësh, dërgojnë sinjale! – u

përgjigj Gjenerali.

– Asgjë nuk po marr vesh! – tha i çuditur Pirati

– Çka nuk po merr vesh? – pyeti Gjenerali

– Si mund të ndodhë kjo që revolet tuaja mos të lënë prapa gjurmë krimi? – pyeti prapë Pirati i hutuar.

– Fare lehtë! – tha Gjenerali me zë të ulur, sa mezi dëgjohej.

– Këto revolet që i përdorim ne, kanë rrotullim djathtazi dhe lënë të kuptohet se fjala është për atentat, duke dërguar sinjale të qarta shërbimit sekret gjerman në njërin anë, dhe në anën tjetër armiqve të shtetit!... fute në brez sa pa ardhur ai! – dhe me kokë bëri nga dera gjysmë e hapur.

Pirati e futi revolen, fishekët dhe fotografitë në xhepin e xhaketës, që ishte varur pas derës, dhe prapë zuri vend ku kishte qenë i ulur më parë.

– Me fal, por kam edhe një pyetje! – foli papritmas Pirati

– Urdhëro! – ia kthej Gjenerali duke e shikuar drejtë e në sy.

– Për ekzekutimin e planit do të jem i vetmuar apo i shoqëruar edhe nga ndonjë person tjetër?

– Do të jesh i shoqëruar nga dy persona, pjesëmarrës të drejtpërdrejtë në ekzekutim. Njëri nga ata jam unë, dhe tjetri i padukshëm!

– Cili është ai i padukshmi?

– Studenti, nën urdhrat e të cilit jam edhe unë...

Ndërkohë në derë u pa Partizani duke sjellë kafetë. Gjenerali e ndërpreu bisedën.

Pasi mori kafenë, ia hodhi një shikim të shpejtë Piratit. Tani ishte i sigurt se kishte arritur të mposhte krenarinë e tij mburravece, të mbushur me gjithfarë krimesh. Planet

shtetërore gjithmonë mbajnë në brendi diçka të largët për syrin e njeriut të thjeshtë, mbajnë diçka hutaqe dhe sekrete bashkë... Naiv! – mendoi Gjenerali me mburrje, duke e shikuar atë që për një çast ju duk tepër naiv! Hajvanë, sa nuk tha me zë të lartë!

Gjenerali e hapi çantën prapë. Që andej nxori tre radio lidhje të tipit „toki-uoki.“ Shprehjen e parë të habisë, që nuk e fshehu dot, e dha Partizani. Sikur nuk kishte parë kurrë radiolidhje të tilla, për një copë herë e rrotulloi nëpër duar krejt i mpakur. Gjenerali i tregoi si duhej përdorur. Pasi e ndrydhi një buton të vogël, një zhurmë shurdhuese, si ato në radio kur nuk e zë dot ndonjë stacion, filloi të zgjatej pa ndërpre. Të njëjtin gjest e bëri edhe Pirati. Zhurma vazhdoi edhe më e madhe. Gjenerali rrotulloi butonin tjetër dhe gjeti frekuencat. Pasi i koordinoi, sa për ta provuar, i urdhëroi vartësit e tij të dilnin jashtë për ta realizuar provën e parë.

– Edhe një radiolidhje mungon? Atje ishin katra, kurse tani janë vetëm tri! – tha befas Partizani.

– Kur i ke parë për herë të fundit? – pyeti pak i hutuar Gjenerali.

– Kur i kam marrë në dorëzim! Para një muaji. Unë nuk kam pasur çelës për hyrje në apartamentin anonim, prandaj...

– Të lutëm shoku partizan, mos i fut hundët aty ku nuk duhet! – ia ndërpreu Gjenerali.

Partizani e hodhi vështrimin drejt Gjeneralit disi i hutuar, që shprehte përulje, nënshtrim dhe zhgënjim bashkë.

Pa folur asnjë fjalë ata dolën.

Pas hapave që lanë zhurmë prapa, deri sa zbrisnin shkallët,

Gjenerali ndjente në vete një gëzim të përmbajtur.

Ra heshtje e thellë. Si i çliruar vështrimin e hodhi nga fotografitë e vajzave lakurike të varura në murin përballë! Prapë ju kujtua mikesha e tij e vjetër. E kishin lënë të takoheshin në darkë, në apartamentin e saj. Vështrimi ju ndal mbi orën e madhe të varur në mur. Koha e takimit ishte ende larg.

Pas një sinjali paralajmërues, nga radiolidhja e vogël u dëgjua zëri i konvertuar i Piratit:

– Jam Pirati, jam Pirati, si me dëgjoni? Marrje!

– Jam Partizani, jam Partizani, ju dëgjoi shumë mirë! Marrje!

– Jam Studenti, jam Studenti, si me dëgjoni? Marrje.

– Ju dëgjojmë shumë mirë, ju dëgjojmë shumë mirë! Marrje!

– Jam Studenti, jam Studenti. E urdhëroj partizanin të niset menjëherë për t'i lajmëruar mbështetësit anësorë! Vendi i takimit Bahnhofplatz! Marrje!

– Jam Partizani, jam Partizani! E kam të qartë urdhrin. Vendtakimi, Bahnhofplatz! Marrje!

– Jam Gjenerali, jam Gjenerali. E shpalli të mbyllur provën e parë! Fund.

Gjatë kohës sa zgjati pritja, jo që dëshironte të fantazonte, apo të lavdërohej, por e ndjente se ishte tamam ashtu siç e kishte menduar kur ju kishte kumtuar lajm-urdhri për realizimin e planit. Edhe pse vet ishte duke e udhëhequr planin, disa herë kishte mbetur i shtangur nga mrekullitë e befasishme që shpaloseshin brenda tij. Plotësisht ishte i befashuar me aftësitë e veta, që deri me rastin e këtij plani nuk

e kishte ditur për këto dhunti që vet natyra ia kishte dhuruar! Duhet aftësi të rralla për të bërë mrekulli të tilla, mendonte duke e ndje në shpirt një parandjenjë të mrekullueshme që së shpejti do ta mbante, jo vetëm nofkën siç e mbanë tani, por titullin gjeneral!

Më në fund Pirati me Partizanin arritën. Ishin të kënaqur, por edhe të befazuar njëherësh.

– Ju kërkojmë të falur që u kthyem pa urdhrin tuaj! – foli duke ju marrë fryma Partizanit.

– Pse? – pyeti Gjenerali.

– Sepse, fare befas u ndodhëm nën urdhrat Studentit...

Gjenerali vuri buzën në gaz, me t'u përmendur emri i Studentit.

– E po!... ja që kështu ndodhë me të padukshmit! Por ju, nuk keni pse shqetësoheni. Ju jeni në dijeni se të gjithë ndodhemi nën urdhrat e Studentit!

– Po, po! Por kësaj radhe ne nuk e pritëm atë fare! Kur u paraqit në radiolidhje disi mua me trembi. Pata frikë. Këtë ia thash edhe Piratit, por ai ashtu i ngurosur siç është, nuk e hapi se nuk e hapi gojën! Pse nuk flisje? – pyeti në fund kureshtar Partizani.

– ...! – vetëm sa rrudhi krahët Pirati.

– Siç ju thash edhe më parë, – foli papritur Gjenerali, duke ua ndërpre bisedën: – Sot kemi rastin të takohemi me objektin e përgjimit. Kam informacione të sakta se dy objektet kryesore të përgjimit do të takohen së bashku në stacionin e trenit këtu në qytetin e afërt. Të keni kujdes, asnjë veprim të mos merret pa urdhrin e Studentit. Siç u njoftua edhe më parë, Partizani duhet lajmëruar sa më parë

që të jetë e mundur mbështetësit anësorë. Unë do t'i vihem prapa të përgjuarve, kurse ti, do të qëndrosh në distancë duke vështruar lëvizjet e dyshimta anësore, nëse ato ekzistojnë! Ne do të arrijmë atje ndaras. Do të merremi vesh përmes mimike dhe shenjave të tjera të koduara, të njohura për ne. Në raste të sigurisë së shtuar do t'i përdorim radiolidhjet! Nëse të përgjuarit do të vizitojnë ndonjë lokal publik, të keni parasysh, të futeni ndaras dhe të zini vend mundësisht sa më afër tyre. Të dëgjohet me vëmendje biseda e tyre nga mbështetësit tanë anësorë që e njohin gjuhën e të përgjuarve. Të përcillen me kujdes lëvizjet e tyre. Një pjesë e ekipit tonë të qëndroj jashtë objektit dhe të mbaj nën kontroll se mos shfaqet ndonjë lëvizje dyshimi. Kurse ju të dy, të jeni gjatë gjithë kohës pranë të përgjuarve. Dhe në fund, vetura e arratisjes duhet të jetë sa më afër vendit ku ndodhemi ne. Pra, njëri nga mbështetësit anësor që e njohin mirë terrenin, duhet të jetë gjithmonë në veturë dhe i gatshëm për ngasje! E keni të qartë detyrën? – pyeti në fund Gjenerali duke i shikuar zhbirueshëm në sy herë njërin e herë tjetrin.

– Po, çdo gjë është e qartë! – tha Pirati

– Atëherë, secili në detyrën e vet.

Derisa i vishnin palltot, Gjenerali ishte ngritë në këmbë dhe i shikonte me dyshim. Po sikur të kthehet ndonjëri prej tyre e të ma drejton revolen mua?

21

Ju vu prapa. Disa herë ju zhduk prapa kthesave, ju përzje në mesin e njerëzve, pastaj sikur i mbirë i shfaqej bri këndeve të ndërtesave. E mbante në shënjestër nga shalli i kuq, palltoja dhe çanta e zezë që e mbante varur në supin e djathtë... ngjyrat e flamurit të tyre, mendoj Gjenerali me neveri.

Në stacionin e trolejbusit, nuk qëndruan gjatë. Ai u ngjitë nga dera e pasme, kurse Gjenerali nga ajo e mesme. Nuk kishte mbet asnjë vend i lirë për t'u ulur. Vazhdonin të qëndronin në këmbë. Rastësisht, ai shikoi drejt tij. Gjenerali i iku shpejt shikimit të tij, duke u kthyer i tëri në anën tjetër. Për një kohë nuk u kthye nga ai. Shikimin, ngultas e mbante nga rruga, kurse vegimin mbi aurorën e konstruktit të trupit të tij.

Derisa trolejbusi lëvizte nëpër qytet, duke ndaluar herë pas herë në stacionet e shpeshta, Gjenerali disa herë me shikimin e tij zhbirues i përllau udhëtarët. Nuk kishte vërejtur asgjë të dyshimtë në mesin e tyre, prandaj kishte vazhduar ta mbante

shikimin jashtë dritares. Në raste të rralla, zakonisht kur donte të ndalonte trolejbusi në stacionin e radhës, ia hidhte një sy të shtrembër sa për t'i vërejt reagimet e tij, i përcillte me sy ata që iknin dhe, i përlante me sy të porsa ardhurit, dhe pastaj vazhdonte me lëbyrjen e syve duke përkëdhelur butësisht jashtë kalimtarët e rastit, ndërtesat, qarkullimin e dendur të komunikacionit. Të gjitha së bashku dukeshin indiferente, jo vetëm ndaj tij që ishte i huaj, por edhe ndaj atyre që banonin aty. Zakon tipik i qyteteve të mëdha, mendoj.

Trolejbusi u tund në të ndalur. Vetvetiu, shikimi i tij i shtrembër u përsërit. Ai u lëkund, pastaj lëvizi qetë, dhe u gjend pranë derës i rrethuar nga shumë udhëtarë të tjerë. Edhe Gjenerali lëvizi, duke shikuar majtas e djathtas me kujdes se mos përgjohej nga dikush. Pasi u siguria se askush nuk e kishte vëmendjen të ai, e shikoi atë kur doli nga dera e pasme. Fill pas tij, zbriti nga dera e mesme. Ndaluan pranë semaforit për kalimin e rrugës. Gjenerali i ishte afruar fare pranë. Për një copë herë e mbajti shikimin e mprehët mbi profilin e fytyrës së tij. Drita e gjelbër u hap. Grumbulli i njerëzve lëvizi. Tamam kur ndodheshin në mesin e rrugës, u hap drita e verdhë. Që të dy i shpejtuan hapat sa pa i zënë drita e kuqe.

Tani ecte pas tij, me distancë rreth dhjetë hapa, ndoshta edhe më shumë. Kaluan në një rrugicë të ngushtë, dhe dolën në një shesh të gjerë dhe pas pak u gjendën në një rrugicë anësore, pastaj objekti i tij i përgjimit dredhoi nga e majta dhe u zhduk prapa murit. Përnjëherësh i shpejtoi hapat. E pa. Rruga ishte e drejtë. Ju afrua pak. Ai para,

Gjenerali prapa. Qëllimisht e shtoi distancën. Mund të ishin pesëdhjetë hapa larg njëri-tjetrit, ndoshta më shumë. Brenda distancës së krijuar, kamufluan shumë njerëz. Kryqëzoheshin me njëri-tjetrin dhe iknin secili drejt cakut të tij. Befas, ai theu drejtimin nga e majta. Për të dytën herë u zhduk prapa ndërtesave. E shpejtoi hapin dukshëm. Për të qenë i sigurt, ndaloi duke shikuar sa majtas, sa djathtas. Ishte çast i sigurisë së shtuar. Pasi u bind se prania e tij nuk e bezdiste askënd, mori rrugën prapa tij, dhe në çastin e fundit pa pallton e tij, bashkë me fërgëllimën e lehtë të shallit dhe tundjet e çantës që u tret në brendi të murit. Sakaq u ndodh para një dere gjysmë alumin, gjysmë xham. Qëndroi në distancë. Dy veta dolën që andej. Ngriti vështrimin mbi derë dhe lexoi Kafe Restorant „Extra“. Qëndroi në një vend sikur ishte duke kërkuar numrin e ndërtesave të radhitura njëra pas tjetrës. Ishte çasti i dytë i sigurisë së shtuar. Asgjë e dyshimtë! Me hap të sigurt u gjend në brendi të kafenesë „Extra“.

Salla ishte e madhe. Eci përmes tryezave. Objekti i tij i përgjimit, sa kishte zënë vend. Çanta e tij, e mbyllur ndodhej mbi tryezë. Ishte i vetmuar. Trup mesatar, cullufe të shkurtra. Flokë të zezë dhe të shkurtra, mustaqe të holla... identike me njeriun e fotografisë së parë... ishte koka numër një e përgjimit!

Zuri vend pranë një tryeze boshe, disa hapa larg tryezës ku kishte zënë vend ai. U ulë me fytyrë prej tij. Ia shikonte nga prapa konstruktin e trupit të ulur në karrige. Pastaj vështrimin e hodhi rreth e qark. Asnjë fytyrë e njohur.

Në tryezën pranë tij ia behu një burrë trupmadh. Pasi

hoqi pallton zuri vend përballë tij. Derisa ulej, nuk ia shqiti asnjë çast shikimin. Edhe ky me duhej tani, mendoj kalimthi Gjenerali duke larguar shikimin nga ai. Në çast erdhi kamerieri. Objekti i tij i përgjimit porositi kafë. Pastaj kamerieri erdhi drejt tij, porositi çaj, dhe në fund, shkoi të i porsaardhuri. Nuk e dëgjoi se çfarë porositi, në të vërtetë e dëgjoi por nuk e kuptoi. Ata folën turqisht.

Pastaj kamerieri u largua.

Objekti i tij i përgjimit, zgjati dorën dhe e tërhoqi çantën. Pastaj, nga prapa shpinës se tij, pa se ai i lëvizte duart, por nuk e shikonte dot se ç'bënte. Pas disa lëvizjesh që nuk i numëroi, duart e tij u qetësuan. Disa shtëllunga tymi ju mbështollën rreth koke! Pas pak, sikur u përqendrua. Lëvizi edhe një herë fare pak, dhe uli kokën. Është duke lexuar, mendoj Gjenerali pa ia nda vështrimin.

Kamerieri i solli kafenë, së pari objektit të tij të përgjimit, pastaj çajin e tij, dhe iku drejt mysafirit trupmadh.

Ndërkohë, objekti i tij i përgjimit u ngrit në këmbë. Pranë tij kishin ndaluar tre burra. Njëri kishte mustaqe dhe trup mesatar, tjetri mbante syze të trasha dhe i treti ishte i trashë! U përqaftuan me radhë me objektin e tij të përgjimit dhe zunë vend pranë tij.

Asnjëri nga të porsa ardhurit nuk ishte nga objektet e përgjimit në planin e tij operativ.

Dalë nga dalë tryezat rreth tij u mbushën plot. U bë zagushi. Zhurmë e madhe, potere. Tym duhani, mjegull. Shumë gjuhë, përzierje. Asgjë prej gjëje nuk kuptonte.

Pas krahëve, dëgjoi të flitej në gjuhen e tij. Rrotulloi shikimin. Ishin tre djem të rinj të panjohur, dhe në mesin

e tyre njëri nga oficeret i mbështetjes anësore që kishte zënë vend pranë Piratit. Paskan arritur, mendoi kalimthi Gjenerali. Në fillim flisnin qetë, pastaj me zë të lartë. Bisedonin për sport. Lojtarët jugosllavë dhe ekipet gjermane. Ankoheshin për humbjet e fundit në shumë fusha sportive. Kishte fituar në ngasje me ski slloveni Krizhej, i cili ishte në listën e parë. Nuk ishin aspak të kënaqur. Shpresat i kishin pasur të skiatorët e vyer serbë nga Bosnja! Janë aftësitë individuale, pastaj aftësitë e trajnerëve, thoshte njëri me zë të lartë, nuk është komisioni fajtorë, jo!... nga zhurma nuk dëgjohej mirë biseda. Për të dytën herë kthej kokën andej. Pirati e shikoi i heshtur, plot nënshtrim. Pret urdhrin, mendoi Gjenerali. Siç duket nuk do të vij i përgjuari i dytë! Informata është e vërtetë, por siç duket, brenda raporteve të të përgjuarve ka pasur ndryshime. Sido që të jetë, mendoi i trishtuar Gjenerali, e humba edhe takimin e shumëpritur me mikeshën time të vjetër... edhe rasti me rrëshqiti nga duart! Duhet pritur një rast tjetër më të përshtatshëm dhe të grupuar, mendoi Gjenerali dhe u ngrit. Pa se pas tij u ngrit edhe trupa e mbështetësve anësor!

Ishte koha për të bërë „njohjen e terrenit“. Gjenerali ecte i pari, pas tij, në distancë rreth pesëdhjetë hapa ecte Pirati, dhe krejt në fund e ndiqte Partizani.

Ishte pas dite e zymtë. Bora kishte pushuar, pas një shtrese të re që ia kishte veshë asaj të vjetrës. Rrugët anësore dukeshin se kishin edhe më shumë borë. Në shumë vende ishin të detyruar të ecnin përgjatë rrugës automobilistike, sepse trotuaret ishin mbushur plot borë. Kalimtarët ishin të rrallë.

Nga rruga kryesore K2086 mori majtas dhe u gjend në Falkenstrasse. E la vetën të ecte sipas vijave të skicave që i kishte tërheqë ditë më parë mbi planin operativ. Këtë e bënte për të mbushur boshllëkun e krijuar nga skica në praktikë, si dhe për të ndjellë ndonjë ide të re, ndonjë frymëzim rreth planit operativ, e posaçërisht rreth tërheqjes pas ekzekutimit të planit. Kjo rrugë, mendonte herë pas here Gjenerali, është arterie e përkryer për tërheqje. Pas kryqëzimit me K2086 del në Humboldtstrasse dhe zhduket në rrugën kryesore K2087,

duke u ngjitur në magjistralen L1111, apo në magjistralen rezervë K2155. Zhdukje perfekte e gjurmëve!

Në kryqëzimin e rrugës Falkenstrasse me Zeisigweg në anën e majtë, dhe Habichthöhe në anën e djathtë, sikur të kishin bërë me fjalë u grupuan. Gjenerali me Piratin u afruan kokë me kokë, kurse Partizani qëndronte në distancë duke shikuar rreth e qark sikur ishte duke kërkuar ndonjë adresë. Kalimtarët ishin edhe më të rrallë.

– Këtu, në gryken e rrugës Habichthöhe, e kthyer në drejtim të rrugës Falkenstrasse duhet të parkohet vetura e pritjes. Njëri duhet të qëndroi në veturë i gatshëm për ngasje, kurse tjetri duhet ta ekzekutoj planin, sipas urdhrat të Studentit.

Shëtitja e „rastit“ vazhdoi tutje. Gjithnjë të vetmuar, Gjenerali pak përpara, Pirati një hap e gjysmë prapa, ndërsa Partizani sillej vërdallë, me hapa të shpejtë duke i kaluar sa nga prapa para, sa nga para prapa, duke krijuar rrathë qarkorë. Gjenerali e njihte mirë këtë stil. Ishin çaste të sigurisë së shtuar. Ujk i vjetër është ky, mendoi Gjenerali në çastin kur Partizani erdhi vrullshëm nga para dhe u zhduk prapa krahëve të tij.

– Mund ta bëj një provokim? – pyeti Pirati.

– Si të dëshironi! Provokime të tilla edhe unë kam bërë disa herë, por nuk me kanë sjellë ndonjë rezultat pozitiv! Megjithatë, provoje njëherë! Për siguri të shtuar duhet të ndahemi... mendoi të rrisim distancën mes nesh! – ia ktheu Gjenerali me zë të ulët.

Aty pranë mesit të harkut të rrugës Habichthöhe, fare pranë oborrit të garazheve që ishin në formë të gërmesë „L“

të kthyer „Γ“ një grumbull fëmijësh, luanin me topa bore. Disa prej tyre i njohu. I kishte parë edhe ditë më parë. Ishin fëmijët e lagjes pranë apartamentit anonim. Në mesin e tyre kishte edhe të rritur. Pak më tutje një grua e re dhe pesë fëmijë tubonin borën për rindërtimin e dordolecit pa kokë të planit. Vetë rruga e shpinte drejt tyre. Ishte fare pranë fëmijëve. Ata e shikuan të ndrojtur, dhe ia liruan rrugën për të kaluar. Gjenerali i shikoi butësisht dhe vuri buzën në gaz. Sikur të ishin liruar nga ndonjë ndalesë paraprake, fëmijët rifilluan të lozin prapë me stilin e mëparshëm.

– Keni dalë për shëtitje zotëri? – pyeti befaz gruaja që ditë më parë, në praninë e mikeshës së tij, e kishte takuar pranë portës së apartamentit anonim.

– Po! Dola për një shëtitje rasti! – u përgjigj Gjenerali serioz dhe bëri të largohej pa i dhënë kohë për një pyetje të radhës.

Kam rënë në sy më tepër se ç’duhet! Kam frikë se këto ekspozime do ta rrezikojnë planin.

Ende pa e përfunduar mendimin, Gjenerali u godit nga një topth bore. Ndoshta biseda e tij me gruan e re u bënë shkak për këtë goditje të papritur. U zemërua pa masë, sepse po fillonte një fazë e paparashikuar ekspozimi përbrenda planit të tij. Por, për shkak të sekretit, duke e ndrydhë zemërimin në vete, gjithë inatin e shndërroi në buzëqeshje të përmbajtur, duke e fshi borën nga palltoja. Pasoj goditja e dytë. Të qeshurat e fëmijëve, të cilët e morën si të njohur të gruas së re, nuk kishin të ndalur. Edhe Gjenerali, jashtë vullnetit të tij, bëri sikur ata. Qeshi me zemër, të paktën, kështu ju duk fëmijëve.

Partizani, gjatë krijimit të rrathëve qarkorë, kaloi fare pranë. E vërejti. Ishte i befásuar me veprimet e tij.

Deshi, apo nuk deshi, mbeti në qendër të vëmendjes së fëmijëve. Vendosi të shkrihej në mesin e tyre për disa çaste, dhe pastaj si pa u ndjerë të tërhiqej drejt cakut të tij.

Mori borën në dorë dhe me ngutë e mbështolli një topth. Ndërkohë mori edhe disa toptha gjoksit dhe shpinës. Topthin e hodhi ashtu kuturu. Nuk goditi askënd. Me të shpejt vërtiti shikimin nga Pirati, i cili sa u zhduk pas bërrylit të rrugës.

Fëmijët hidhnin pa ndërpre toptha bore kundër tij, kurse vetë përpiquej të mbrohej duke gjuajtur herë pas here në drejtim të tyre, por duke i kursyer goditjet. U befásua pa masë kur në anën e tij pa gruan e re, e cila kohë më parë i kishte folur sikur të njiheshin prej kohësh. U zhvillua një betejë e rreptë. Fëmijët në njërën anë, kurse këta të dy në anën tjetër. Për të dytën herë, pa Partizanin kur iku tutje me nxitim në punën e tij, për të vazhduar krijimin e rrathëve qarkorë.

S'mbahej mend kur kishte lozur kaq hareshëm në mesin e shumë fëmijëve. Befas i erdhi mendimi se ishte një rast i përkryer, të luante, të kënaqej në mesin e të qeshurave gazmore dhe të padjallëzuara të fëmijëve, që të gjitha së bashku përputheshin bukur... fort bukur me planin! Ju bë se e rikthej gëzimin e harruar prej kohësh, që befas ia ofroi atmosfera e krijuar, që të lozte, të qeshte me gjithë zemër dhe të punonte pa ndërprerë për planin, duke fiksuar skutat, garazhet, barakat e punëtorëve, blloqet e betonit të vinçit, makinën centrifugë të betonit, dordolecin pa kokë e shumë hollësi të tjera, që në një rast tjetër nuk do t'i kishte fiksuar

dot kaq ndjeshëm.

Pasi e përfundoi lojën e gjuajtjes me topa bore, u afrua pranë dordolecit. Tuboi një topth të madh bore dhe e vendosi mbi trupin gjysmak të dordolecit. Edhe gruaja e re e hodhi një topth tjetër. Biseda zhvillohej vetëm rreth ndërtimit të njeriut nga bora. Filluan nga gdhendjet. Ia ngjitën duart xhuxhe. Dikush nga fëmijët e vendosi fshesën në sqetullën majtë. Disa të tjerë e sollën kokën, dhe me ndihmën e Gjeneralit ia vendosën sipëri qafës së trashë. Prapë filluan nga gdhendjet. Në vend të hundës, ia vendosën një spec të kuq. Në vend të gojës një pjesë karote, dy gjethe lakre në vend të llapave të veshëve, dhe dy thëngjij të zi në vend të syve. Për bukuri, mendoi Gjenerali deri sa ishte duke shikuar Piratin që po kthehej me hapa të shpejtë.

Ai e pa, por nuk u dha pas tij. Ndoshta ishte kohë e papërshtatshme për këtë pjesë të planit.

U detyrua të qëndronte edhe ca, për të mos ndjellë ndonjë dyshim!

Derisa ishte duke ia gdhend kokën dordolecit, ashtu fare i shkujdesur, gruaja e re kishte zënë vend para tij duke e marrë në shënjestër atë bashkë me dordolecin përmes syrit të aparatit fotografik. Drita e fortë sikur ia verboi sytë. I erdhi të pëlçiste nga zemërimi. Kjo nuk guxon të ndodhë kurrsesi. Agjenti i shërbimit sekret, në vend të huaj, gjatë realizimit të planit, të ekspozohet përmes objektivit të aparatit fotografik, është e pa pranueshme. Agjenti duhet të mbetet në errësirë të plotë, i panjohur, i pa shoqëruar... si hije! Në një rast tjetër do të kishte reaguar krejt ndryshe. Do t'ia kishte rrëmbyer aparatin dhe do t'ia kishte bërë copa-

copa. Sikur ta kisha vërejt më parë, nuk do të kisha pranuar të fotografohem, mendoi i dëshpëruar. Gabim!... gabim i pafalshëm!

– Ta mbash kujtim! – tha gruaja duke ia zgjatë fotografinë. Vetëm tani, disi e qetësoi vetën. Aparati ishte i automatizuar që, fotografitë t'i nxjerrë menjëherë.

– Oh! Ju faleminderit! – tha Gjenerali i lehtësuar tej mase.

Duhet të tërhiqem, mendoi Gjenerali. Sigurisht se Pirati e ka përfunduar aksionin e parë praktik të planit, pjesën e provokimit fillestar!

23

Në konsullatën jugosllave e priste kryeministri. Kur ia kumtuan lajmin se urgjent duhej takuar me të u çudit, gjegjësisht më shumë u frikësua. Vallë, ç'kërkon ai tani? Mos kam bërë ndonjë gabim gjatë kësaj kohe?

Kishte një javë që sillej vërdallë duke u takuar sa me njërin e sa me tjetrin, duke bërë plane dhe skica shtesë mbi plan, dhe nuk kishte bërë as tentimin më të vogël në realizimin e planit „Tigri“. Asnjëherë nuk i kishte shkuar mendja se në këso rrethanash mund të kishte një ftesë të tillë, e posaçërisht nga kryeministri. Në realitet, kishte pasur disa tentativa ftesash dhe përzierjesh në brendinë e punëve të planit të tij operativ, por nuk i kishte marrë në konsideratë. Nga qendra e kishin udhëzuar në moszbatimin e asnjë urdhri që vjen nga konsujt apo ambasadorët. Çdo gjë duhet rregulluar dhe vënë në vija të shëndosha direkt me qendrën! Edhe ftesa e kryeministrit nuk ishte gjë tjetër, veçse ndonjë urdhër shtesë. Por, as urdhri i tij nuk do të zbatohej pa pëlqimin e qendrës.

Deri tani, çdo gjë kishte shkuar mirë. Brenda një jave kishte arritur t'i vente lidhjet e shkëputura me pjesëtarët e kundërzbulimit vendas, dhe kishte marrë informata të pamohueshme. Kishte venë lidhje me të gjitha bazat. Kishte organizuar ekzekutorët dhe i kishte vënë në pritje. Kishte marrë kontakte me mbrojtësit anësor dhe tani ishte në pritje të rastit më të volitshëm.

Dhe mbi të gjitha, i kishte vënë në shënjestër të rreptë të gjurmuarit, sa çdo lëvizje e tyre ishte e regjistruar. Kishte rekrutuar njerëz brenda rrethit të tyre të ngushtë. Bisedat, punët, projektet dhe planet e tyre tani i kishte në pëllëmbë të dorës. Hyrje-daljet në shtëpinë e tyre ishin të dukshme dhe të fotografuara. Edhe rrethi i tij i gjerë ishte marrë në shënjestër. Kishte formuar disa dosje të reja për njerëzit që janë të pathyeshëm në anën e tyre, por edhe për njerëzit që janë të luhatshëm dhe frikacak, llafazanë e të pamoralshëm. Këta të dytët i kishte futur në grupin e njerëzve që përpunohen, që gdhenden, dhe me masa adekuate do t'i thyente për t'i pasur në shërbimin e vet pastaj. Kishte lëshuar dezinformata, të cilat qarkullonin me të madhe sa në njërin qytet në tjetrin duke krijuar lloj-lloj përçarjesh, lloj-lloj thashethemesh, thyerje besimesh dhe, denoncime tradhtish të ndërsjella.

Pasi i mendoi të gjitha këto, ju kthye edhe njëherë të gjitha rrugicave atje në Habichthöhe. Dalëngadalë i shkoi nëpër mend ndërtesat dhe garazhet e renditura njërën pas tjetrës. Barakat ku tani, i bërë kruspull, bënë roje Pirati. Apartamenti anonim ku nga çasti në çast mund ta mbante nën kontroll bashkëpunëtori me shifër identifikimi 6760.

S'ka ku vete më bukur, mendoi i kënaqur. Plani, edhe pse brenda vetës ngërthente një mekanizëm të ngatërruar me pjesëmarrës nga shumë njerëz në realizimin e tij, ndoshta edhe të dyshimtë, frikacak dhe llafazanë, të cilët asnjëherë nuk e kanë nuhatur qëllimin e vërtetë e të gjithë kësaj plejade, është i përkryer. Deri këtu kishte funksionuar me një saktësi prej kronometri. Kurrë në jetën e tij nuk kishte realizuar një plan kaq të përpiktë. E ndjente se ishte i dashuruar së tepërmi pas këtij plani. Nuk i pritej realizimi i tij. Edhe kjo drejt ftese me duhej tani? Tamam në kohën kur pritet përfundimi i planit, vjen burri i botës dhe bënë ftesa...

Në konsullatë, arriti fiks në orën 9:47 minuta. Nga një deriçkë e pasme e futën brenda, pa rënë në sytë e turmës së madhe të njerëzve që prisnin pranë sportelit.

Përmes korridorit të ngushtë, në mesin e dyerve të zyrave të mbyllura, e të radhitura njëra pas tjetrës, nën përcjelljen e shoqëruesit arritën në zyrën numër 37. Pranë derës ndaloi shoqëruesi. Gjenerali rrinte disa hapa më tutje. Shoqëruesi trokiti në derë. Një zë i mbytur u dëgjua nga brenda të thoshte: urdhëroni! Shoqëruesi e hapi derën. Ishte konsulli që e kishte takuar ditë më parë në kafenenë „Bei Ivo“ në Ofenbah të Frankfurtit, me rastin e njohjes me njërin nga ekzekutorët.

Kishte pamje të zymtë, bile edhe më të zymtë se sa atë ditë kur e kishte takuar në kafenenë „Bei Ivo“.

Me shfaqjen e plotë të tij në derë, hijerëndë, konsulli u ngrit në këmbë. Fytyrëvrenjtur, mezi ia zgjati dorën.

– Ju lutem, zini vend këtu! Duhet të prisni pakëz. Kryeministri është i zënë!

– Si qëndron puna? – pyeti kureshtarë Gjenerali.

– Kërkon raport mbi ecurinë e planit! – tha me ton të vrarë konsulli.

Deshi të vazhdonte me pyetje të tjera, por në çastet e fundit ndërroi mendje. Se ç'kishte një ftohje në raportet e tyre. Ç'është e vërteta ata nuk kishin pasur kurrë, kurrfarë raportesh me njëri-tjetrin, sepse nuk ishin njohur që më parë. Sipas informatave që kishte arritur t'i grumbullonte në lidhje me të, ai e kishte ndjerë vetën jashtëzakonisht të fyer kur kishte marrë vesh se plani strategjik operativ nuk do të udhëhiqej prej tij siç e kishin premtuar eproret më parë, por nga një i dërguar special, i cili do të shërbej vetëm nën urdhrat e qendrës. Kjo ishte njëra nga meritë e tij ndaj të gjithë atyre që merreshin me realizimin e planit, sepse këtu ai e shikonte vetën në mos-ngjitje në karrierë, vendnumërim, apo ç'është edhe më keq, rënie. Ai, kishte ëndërruar kohë të gjatë, ngjitje në karrierë, duke dhënë prova të herë pas hershme për besnikëri ndaj shtetit dhe, ç'është e vërteta kishte pritur kurorëzimin me titullin e ambasadorit të jashtëzakonshëm dhe fuqiplotë, post që përveç shumë serbëve, kroatëve dhe sllovenëve, që ishin më besnik ndaj shtetit, kishin pasur rastin ta gëzonin edhe shqiptarët, armiq të përbetuar të shtetit! Shumë herë ju kishte bërë pyetje shokëve të tij të ngushtë se si ishte e mundur për shembull një shqiptar të fitonte besimin dhe të shpallej ambasador i jashtëzakonshëm dhe fuqiplotë në ambasada të ndryshme të shteteve evropiane apo afrikane, kurse atij nuk ia kishin dhënë një votëbesim të tillë?

– Dëshironi të pini diçka? – pyeti konsulli pas një heshtje

relativisht të gjatë!

– Jo, ju faleminderit! Më me dëshirë do të mbaroja punë e të largohesha sa më parë që këtej! Kam shumë punë! – ia kthej Gjenerali qetë.

– Deri ku keni arritur me realizimin e planit? – pyeti konsulli hijerëndë.

– Jam në fazën parapërgatitore! – u përgjigj Gjenerali mospërfillës.

Ra heshtje! Gjenerali, me shikimin e tij të regjur prej hetuesi, e për lau konsullin, i cili kishte zënë vend në kolltukun e tij të madh prapa tryezës së gjerë. E ndjeu se në mes tyre luhej një duel i heshtur epërsie! Ai kishte marrë pozën e zyrtarit të lartë, numër një në konsullatë, kurse Gjenerali mbante të ndezur epërsinë e tij prej specialisti në radhën e spiunëve më të regjur të regjimit, që mbulonte jo një territor të nivelit konsullor, por mbulonte pjesën më të madhe të Evropës.

Pas një trokitje të lehtë dere, konsulli u lëkund nga vendi, dhe në çast u gjend pranë derës. Pasi e hapi derën, dëgjoi zërin e hollë të shoqëruesit që e lajmëronte se kryeministri ishte në pritje të Gjeneralit.

Në zyrën përballë, në numrin 38, e priste kryeministri. Ai kishte qëndruar në këmbë, pothuaj gjatë gjithë kohës sa ishte në pritje të tij. Pasi ia zgjati dorën e pyeti për zemërsisht për shëndetin.

– Tani kërkoj nga ju një raport gojor dhe global, se deri ku keni arritur me planin? – pyet pas një heshtje të shkurtër kryeministri.

– Si urdhëro shoku kryeministër! Pas dështimit të

provës së parë për t'i yshtur të përgjuarit në kundërvënie me njëri-tjetrin, ishte vendosë që përmes besnikëve tanë të përshtatshëm me kombësi shqiptare, të lanësohen dezinformata se dikush për shkaqe tradhtie, për shkaqe bashkëpunimi me shërbimin sekret jugosllav, do të vritet. Këto kanë ndodhur para arritjes time. Menjëherë pas arritjes time këtu, kam vënë kontaktet e shkëputura, dhe kam bërë takime pune me spiunen tonë me shifër identifikimi 6730, e cila me solli informata me vlera të pakrahasueshme për gjendjen aktuale të të përgjuarve brenda institucioneve gjermane. Bëra ndërhyrjet e nevojshme të planit operativ dhe mora kontakt, krejt sipas udhëzimeve, me ekzekutorët e caktuar më parë nga ana e qendrës. Shpërndava spiunët e mi më të regjur, dhe mblodha informacionet e fundit mbi gjendjen e të përgjuarve. Në bazë të konkluzioneve operative të planit, marrë kohë më parë nga qendra, nën pikën „k“ ku thuhet se: „bashkimi i dy krerëve, kokës një dhe dy, do të jetë urdhër urgjent për fillimin e realizimit të planit“ gjë që ky bashkim ka ndodhur! Unë e kam shpallur të filluar ekzekutimin e planit. Isha në përpilim e sipër të planit rezervë, për realizimin e planit ndaras, nëse do të kemi dështime në realizimin e planit në grup. E kam njoftuar me kohë shifrën e identifikimit 6760, i cili do të jetë në vendin e tij të punës gjatë realizimit të planit. Mbështetësit anësorë, edhe pse asnjëri prej tyre, përveç dy oficerëve rezervë që veprojnë në atë sektor, nuk e dinë se për çfarë bëhet fjalë, ndodhen në pozicionet e tyre. Fshirësit e gjurmëve, vetëm sa kanë filluar punën e tyre, duke çorientuar masën rreth të përgjuarve, të cilët janë në huti të plotë, si në ekstazë!

– Pas përfundimit të planit tuaj operativ, kërkoj nga ju raport të hollësishëm me shkrim! – tha pastaj kryeministri.

– Si urdhëro! Këtë do ta bëjë menjëherë pas realizimit të planit! Ju do të njoftoheni në hollësi nga qendra! – ia kthej Gjenerali.

– Pse nga qendra? – pyeti kryeministri i hutuar.

– Sepse jam komplet nën urdhrat e tyre, dhe për mbarëvajtjen e planit, u raportoj vetëm atyre! Kjo behet për arsye konspirative në njërën anë, dhe për arsye lehtësim pune në anën tjetër! – u përgjigj Gjenerali

– Ç’parashihni me rrjedhën e planit? – pyeti kryeministri

– Nuk kam ide! Tani për tani jam në vllugun e punës, kohën e kam shumë të kufizuar!

– Ju kuptojë! E mbyllim bisedën?

– Si të dëshironi! – u përgjigj Gjenerali mendueshëm.

– Sido që të jetë, unë nesër udhëtoj... deri atëherë ju urdhërojë për mosrealizim plani! Është veprim strategjik me karakter politik! – urdhëroi prerë kryeministri.

– Si? Po nëse na jepet ndonjë rast i përkryer, si të veprojmë? Ta lëmë të na shket nga dora një rast i shumëpritur? – pyeti pas pak Gjenerali, sikur nuk ju kishte besuar veshëve me urdhrin e kumtuar nga kryeministri.

– Ky është urdhër dhe i tillë duhet zbatuar! Qartë? – foli kryeministri prerë.

– Po sikur ta bisedonim edhe njëherë shtruar... me qendrën? – tha Gjenerali, bile fjalën e fundit „me qendrën“ e tha aq i ndrojtur sa mezi e dëgjoi zërin e vet!

– Urdhri është në formën e prerë! Asnjë diskutim rreth kësaj teme. Nëse ke ndonjë pyetje tjetër, urdhëroni! – foli

krejt ftohët kryeministri.

– Si urdhëro shoku kryeministër! Nuk kam pyetje tjetër!
A mund të shkoj?

– Po, jeni i lirë! Ju uroi sukses!

– Ju faleminderit shoku kryeministër! – ia kthej me zë
përulës dhe mori kah dera.

E pabesueshme, mendoi Gjenerali deri sa ishte duke
i zbrit shkallët pranë shoqëruesit, të cilit i vinte një erë e
lehtë parfumi. Nga habia nuk e kishte vërejt se e kishte futë
cigaren nga prapa në gojë, dhe me shkrepësen që e kishte
marrë në kafenenë „Bei Ivo“ e ndezi filtrin! I erdhi një shije
e keqe në gojë. Pasi u kollit dy-tri herë, cigaren që vazhdonte
të nxirrte tym pa ndërpre e hodhi me neveri tutje, pranë
pragut, pasi kishte dalë nga dera anësore e ndërtesës së
konsullatës.

Në çast ndjeu therjen e mprehtë në gjurin e djathtë! Për
disa çaste u gërmuq buzë trotuarit, duke e ledhatuar vendin
e dhembjes me dorën e djathtë!

25

Lëngu i gazuar i portokallit ishte shumë i ftohët. Pasi e shklluqi më shumë se gjysmën e gotës, ndjeu se gryka ju thartua, pastaj i mërdhinte, ndërsa goja ju tkurr. Kishte shumë etje, prandaj nuk priti gjatë, dhe e piu edhe pjesën tjetër. Pas pak porositi një gotë të dytë!

Derisa kamerieri e solli gotën e dytë, mendjen e kishte të plani, i cili edhe me ndërhyrjen vulgare të kryeministrit nuk do të pësonte lëndime të rënda, siç ishte frikësuar në fillim.

Koha ecte ngadalë, shumë ngadalë. Ishte hera e tretë, apo ndoshta e katërta që shikonte të pranishmit në kafenenë e madhe në periferi të qytetit, pranë magjistrales „L1111“. Kjo është kafeneja më e sigurt, që kishte vizituar derisa ishte në detyrë, sepse frekuentohej nga njerëz me caqe të panjohura, me qëllime anonime dhe të pangeshëm! Vinin kalimthi, i furnizonin veturat e tyre me karburant, ngjiteshin lartë për të bërë pagesën, disa iknin menjëherë kurse disa të tjerë i vizitonin tualetet moderne, uleshin sa për të pirë ndonjë

kafe apo pije tjetër dhe, ashtu të nxituar iknin. Çdo gjë rreth e qark qarkullonte e ngatërruar, në lëvizje dhe enigmatike!

Ujku kërkon mjegull!

Vizita e tij e pastajme deri në tualet, kthimi përgjatë një korridorit të gjerë në mesin e shumë njerëzve, në mesin e hallakatjeve e lëvizje të ngatërruara, kaloi pa ndonjë incident. Ecte zakonisht skajeve dhe ngadalë, duke i përla me shikimin e tij të regjur kalimtarët që kryqëzoheshin, fërkoreshin me njëri-tjetrin gjatë ndërrimeve, ku përveç bisedave të ngatërruara, më së shpeshti i zinte veshi fjalën „me falni zotëri“ apo „më falni zonjë“ të thëna ngutshëm nga kalimtarët që nxitonin. Tani për tani, çdo gjë ndodhet në „sigurinë e lartë!“ Frika i vinte vetëm nga ndonjë „rast i beftë!...“ nga ndonjë i njohur „i papritur!“

Vizita ishte e koduar, e lidhur me një spontanitet të theksuar dhe tepër sekrete.

Pritja vazhdonte!

Kishte zënë vend në skajin më të largët. Shikimin e mbante nga hyrja. Tollovia vazhdonte. Hynin njerëz të moshave të ndryshme, pleq të rinj, qifte!... disa ishin të gëzuar, disa të tjerë të heshtur apo të nevrikosur. Ju bë se ia behu ai që e priste! Ngadalë hapi grushtin dhe shikoi fotografinë, pastaj vështrimin e hodhi drejt burrit të porsaardhur. Ishte identike me fotografinë që e mbante në dorë... megjithatë diçka mungonte, domethënë, nuk mungonte por ishte e shtuar në fytyrën e tij! Duhej të merrej me zbërthimin e fotografisë.

Burri i porsa ardhur kishte fytyrë të bëshme dhe mbante syze të errëta, ndërsa në fotografi i mungonin syzet. Flokët i kishte të thinjura, ndërsa në fotografi të zeza. Vetullat nuk

i shiheshin fare nga skeleti i gjerë i syzeve, në fotografi i kishte vetullat e larta e të trasha, dhe sytë e mëdhenj që shkëlqenin hareshëm, ndërsa tani nuk i shiheshin fare. Veshët i kishte të kthyer dhe bukur të mëdhenj, ndërsa në fotografi i kishte... në realitet e kishte, sepse vetëm njëri vesh shihej dhe ai, ishte i madh, ndoshta më i madh se ç'duhej... në çast nuk pati ide së për ç'arsye ai mbante syze të errëta. Edhe kureshtja, që ishte gjë e mbirë në qenien e tij, nuk e ngacmoi në çast!

Ju desh një kohë për ta marrë vetën, për t'ju rikujtuar në thelb takimi... takimi i tanishëm i fshehtë, pritja sekrete dhe njohja e koduar... prandaj edhe syzet e tij përbëjnë njërën nga pjesët e sekretit që e rrethon atë... dhe jo vetëm atë, por i rrethon edhe bashkëpunëtorët, spiunët, oficerët anësorë, fshirësit e gjurmëve, pastaj arkivat e mbushura plot me dosje të kundërshtarëve, padi kundër atyre që janë fajtorë, apo që pandehen të jenë të tillë me prirje ideologjike, që nuk përputhen as për së afërmi me parimet moderne të shtetit.

Ai eci kujdesshëm deri pranë mesit të sallonit dhe ndaloi. Kokën e vërtiti rreth e qark. Pastaj, prapë lëvizi drejtë tij dhe u ndal. Pas pak, dukej se shikonte drejt tij dhe vuri buzën në gaz. Më në fund u lëkund dhe ju gjend fare pranë.

– Ka një vend të lirë? – pyeti i porsaardhuri, edhe pse shihej qartë që nuk kishte asnjë vend të lirë aty për t'u ulur.

Ky duhet të jetë, mendoi Gjenerali, derisa ishte duke e formuluar përgjigjen e re adekuate, që do t'i përgjigjej plotësisht situatës!

– Normal që për ju duhej të ndodhej një vend i lirë, por mjerisht, siç po e shihni edhe ju, krejt janë të zëna! – u

përgjigj Gjenerali duke shikuar rreth e qark të pranishmit, të cilët për një çast u dukën të hutuar nga ajo pyetje e pakuptimtë, kur çdo gjë shihej me sy, pa pasur nevojë për një pyetje të tillë.

Shifra e parë e kodit mori kahe të palakmueshëm. Ndoshta ka eksperiencë ndërlidhjeje në raste të tilla specifike. „Normal, për ju duhet të ketë një vend...” është zëvendësim i fjalës së koduar „ka” mendoi Gjenerali derisa ishte duke pritur pyetjen e radhës.

Dukej pak i hutuar. Qëndronte në këmbë pranë tryezave, pa lëvizur. Pas disa çastesh, sikur e kishte konsumuar kureshtjen e të pranishmëve, ata ia filluan bisedës, që e kishin ndërprerë me rastin e paraqitjes së tij.

Vetëm tani e shikoi me vështrim konspiratori. Ishte një burrë rreth të pesëdhjetave, me trup mesatar. Kishte fytyrë të bardhe, jashtëzakonisht të lëmuar, dhe të mbushur nga shëndeti. Kishte të veshur pallto të gjerë, të hapur, ku i dallohej trupi i bëshëm, dhe barku pak i kërcyer. Tamam, tip doktori, mendoi pastaj Gjenerali, duke e humbur durimin e pritjes së pyetjes së radhës.

– Me falni për shqetësimin, por kam një defekt të vogël në veturë! Mund të më ndihmoni? – pyeti fare pa pritur burri me syze të zeza!

Ndoshta nuk është ky? – pyeti vetën me dyshim Gjenerali. Vetëm fjalja e parë ishte e përpiluar plotësisht në bazë të kodit, kurse kjo e tanishmja, as që ka lidhje me kodin!

Çifti që kishte zënë vend pranë Gjeneralit, u ngrit. Tani kishte vend të mjaftueshëm. Burri rreth të pesëdhjetave pa pyetur fare, (edhe pse Gjenerali e priti rifillimin e zbërthimit

të kodit, pra e priti pyetjen: „*Ka një vend të lirë?*“), ai jo vetëm që nuk e bëri pyetjen e pritur, por, ashtu i heshtur zuri vend pranë tij. Pasi u rehatua lezetshëm në karrige, sikur u shkërmoq edhe më me kapadaillëkun e tij, priti i qetë të vinte kamerieri.

Asnjë lëvizje e tij nuk i shpëtoi Gjeneralit pa e vërejtur dhe analizuar aty për aty në imtësi, dhe asnjëra sosh nuk i tregonte diçka të koduar që në këtë rast ishte duke e pritur ethshëm!

– Urdhëroni, ç’dëshironi të pini? – pyeti kamerieri, pasi ishte afruar pranë tyre pa u vërejtur.

– Ujë mineral të gazuar dhe kafe ekspres. – porositi burri rreth të pesëdhjetave.

– Edhe mua ma sill një kafe ekspres! – ndërhyri Gjenerali me shpoti.

Ky duhet të jetë njeriu i koduar, por pse e bënë këtë? Pse nuk vazhdon me zbërthimin e kodit? Pse hesht? – mendoi kalimthi Gjenerali!

„Nuk përjashtohet mundësia që njerëzit të pa vullnetshtëm, t’i bëjnë bisht takimeve për të dështuar urdhrat e fshehtë, për t’u larguar në momentet më të rëndësishme të realizimit të planit, dhe për të lënë të vetmuar në mëshirën e fatit me skicat e koduara të planit nëpër duar! Megjithëkëtë, në asnjë mënyrë nuk guxon të tërhiqesh!“

Në asnjë mënyrë nuk duhet të tërhiqem!

– Me befasuat me pyetjen, kur kërkuat një vend të lirë! – foli si nëpër dhëmbë Gjenerali.

– Po, ju pyeta, dhe prita përgjigje...

– Dhe unë ju përgjigja ashtu... pastaj ju thatë se kishit një defekt në veturë? – pyeti pas pak Gjenerali.

– Po, por desha të jem vetëm për vetëm me ju, për ta realizuar takimin e kërkuar nga ju! – u përgjigj tjetri i qetë.

– Jeni i sigurt? – pyeti Gjenerali, duke parë shkarjen e rrezikshme të kodit.

– Plotësisht i sigurt... ju pashë në konsullatë! – tha tjetri pa u bërë fare merak për shqetësimet e tij. – Vetë kryeministri mu lut për këtë takim, se për ndryshe...

– Ndodhemi në një vend të ekspozuar! Nuk do të ishte keq të ndërronim vend? – tha Gjenerali me zë të ultë, duke ia ndërprerë bisedën tjetrit, pasi fare pranë tyre zunë vend disa shtetas, që flisnin me zë të lartë!

– Jo, jo! Vazhdojmë këtu! Nuk është edhe keq! Njerëzit hyjnë e dalin me nxitim, flasin me zë të lartë, tutje në këndin matanë dëgjohet muzikë e lehtë, çdo gjë është në lëvizje... rrjedh harmonishëm, vullnetshëm, pa ndërhyrje, pa detyrime, pa urdhër... mua me pëlqen shumë!

Gjenerali e shikoi hutueshëm, pasi fjalët: „pa ndërhyrje, pa detyrim, pa urdhër“ i bënë përshtypje të veçantë. Çfarë kuptimi kanë këto fjalë tani? Ç’do të thotë ky me këto fjalë?!

– Hyjmë në temë? – pyeti tjetri pas një heshtje relativisht të gjatë.

– Urdhëro? Si thatë? – foli disi i hutuar Gjenerali.

Edhe vetë e vërejtí se reagimi i tij nuk i shkonte për shtat fare situatës së krijuar. Ishte tepër artificial. Duhet ndërruar

taktikën! Duhet të jem më konspirativ, t'i përshtatem tekave të tij, sepse ky torollak nuk ka aspak ndjenja respekti për kodin... për planin!...

– Thashë, urdhëroni, përse me keni ftuar? – ia ndërpreu mendimin pa ia vënë veshin reagimeve të tij të shtira.

– Kërkoj nga ju që gjatë dy, apo tre ditëve të ardhshme, sipas nevojës dhe rastit, të jeni në krye të detyrës, kryesisht natën!

– Këtë kërkesë tuajën jam duke e realizuar qysh nga vendosja e juaj në apartamentin tim, sepse nuk pata rrugë tjetër! Ditën e kaloj të një mikesha ime, kurse natën në krye të detyrës! Për çdo rast e kam të siguruar alibinë! – u përgjigj tjetri qetë, pa e prishur gjakun për shqetësimet e tij.

– Megjithatë, i jap vetës të drejtë për sugjerime shtesë! – ia ktheu Gjenerali.

– Urdhëroni!

– Ju duhet të veproni në përfundimin e plotë të planit, nëse neve do të na shket nga dora ndonjë pjesë... dua të them së, nëse ne nuk do të kemi sukses të plotë në realizimin e tij gjatë ekzekutimit! – foli si me dyshim në urdhrin e tij të zbutur, Gjenerali.

– Besojë se ju i dini më mirë se unë rregullat e „lojës“ për realizimin në tërësi të planit, pa pasur nevojë edhe për një goditje shtesë nga ana ime! Këtë ia thash edhe kryeministrit. A nuk ju mjaftoi juve, lënia komplet në dispozicion e apartamentit me të gjitha instrumentet e përgjimit dhe të ekzekutimit të planit? – foli tjetri me zë të ulët, sa që Gjenerali mezi e dëgjoi nga ndërhyrjet e zhurmshme të shtetasve.

– Unë nuk kam ardhur këtu të ndryshojë pazarin që ke bërë me dikë tjetër, por kam ardhur të kërkojë pjesëmarrjen tuaj në planin operativ, hartuar nga qendra me dëshirën dhe vullnetin tuaj. Prandaj, unë nuk po të urdhërojë të ekzekutosh pjesën time, por pjesën tuaj, për të cilën jeni i ngarkuar, për të cilën e keni dhënë betimin dhe e keni nënshkruar kontratën! – ia kthej Gjenerali me zë pak të ngritur.

– Edhe unë këtë po e them! Pas pjesës suaj të realizimit të planit, çdo gjë duhet të jetë në aktin e kryer. Mua me mbetet realizimi i gjysmëgoditjeve, e kurrsesi realizimi i mosgoditjeve tuaja!

– Sido që të ndodhë, ti duhet të veprosh...

– Nuk e kontestoj, por besoi se nuk e ke plotësisht të qartë!

– Pse nuk e kam të qartë? – pyeti i nevrikosur Gjenerali.

– Sepse, nëse gjysmë goditjet tuaja janë të lehta, nuk ndërhyj dot! Nuk kam rrugë tjetër! Aty jam krejtësisht i konsumuar, me njohin të gjithë!

– Pikërisht për këtë kam ardhur sot këtu! Sido që të ndodhë, ti duhet të veprosh, bile duke përdorur edhe artin „goditës” të planit, që në kushte normale nuk do t’i shkonte fare natyrës tuaj të profesionit! – tha Gjenerali me ton urdhërues.

– Kjo është me rrezik... jo vetëm për mua, por edhe për planin në tërësi.

– Të gjitha masat janë marrë! Çdo gjë po rrjedhë me saktësi të plotë! Edhe pagesat janë në aktin përfundimtar!

– Lëri pagesat! Nuk bëjë punë parash! Profesionin im sjell

fitime të mjaftueshme..., por këtë e shoh si detyrë patriotike. Megjithatë!...

– Çfarë megjithatë? – pyeti Gjenerali.

– Desha të them se puna e pagesave duhej të ishin rregulluar shumë kohë më parë! – foli tjetri duke e kthyer vështrimin, sigurisht të errësuar nga syzet e errëta, drejtë tij.

– Atëherë nuk qenka vetëm detyrë patriotike? – ia ktheu Gjenerali me një buzëqeshje ironike.

– Kuptohet që nuk është vetëm detyrë patriotike!... është me rrezik! Si do të tërhiqem nga vendi i ngjarjes, pas realizimit të asaj pjese të planit që po e urdhëroni ju, po nuk pata para?

– Nëse pajtohesh, ne do ta bëjmë organizimin e tërheqjes tuaj, dhe atë pa pagesë! – ia priti Gjenerali.

– Pajtohem! Pse jo?

– Mirë pra! Përmes korrierit sot ta dërgoj planin e tërheqjes.

– Edhe pagesën? Po nuk mi dërgove paratë... – ia priti tjetri duke e shtrembëruar pak kokën në të majtë!

– Do të thuash se, së pari i do paratë? – pyeti i hutuar Gjenerali.

– Po! Dhe ato në devizë bile..., sepse paratë e premtuara për lirimin e apartamentit tim ende nuk mi kanë paguar!

– E di që nuk t'i kanë paguar, sepse nuk kanë pasur kompetenca. Unë kam qenë dhe jam kompetent! Vetëm se duhet ta kesh parasysh, se ne nuk dalim jashtë kufirit të shumës së përcaktuar më parë!

„Tekat rreth pagesave të bashkëpunëtorëve me peshë, të

plotësohen sipas kërkesave të tyre. Mos kurse! Paratë në raste të tilla nuk kanë asnjë vlerë!”

– Unë nuk kërkoja më shumë, vetëm thash se i dua të gjitha, dhe në devizë! – u përgjigj tjetri me ton të arsyeshëm.

– Mirë pra! Pasi që dëshironi, pagesën mund ta bëjmë menjëherë, këtu! – ia kthej Gjenerali me ton të vendosur.

– Ashtu?! Kjo është mrekulli! – tha tjetri duke kthye fytyrën drejt tij.

Pas një vështrimi rreth e qark, sikur ishte duke kërkuar dikë, Gjenerali futi dorën e majtë në xhepin e brendshëm të setrës dhe nxori një zarf të verdhë, të cilin ia lëshojë në dorë!

– Këtu i ke paratë! Janë në devizë! – tha Gjenerali duke drejtuar gishtin tregues drejtë zarfit që tani ai e shtrëngonte në dorë, sikur kishte frikë se do t’ia rrëmbente dikush dhunshëm.

– Janë të gjitha? – pyeti tjetri ndërkohë.

– Numëroi po deshe! – ia kthej Gjenerali me qesëndi.

– E zë se të besova! Sa ka brenda në zarf, aq do të realizohet plani në terren! Kaq nga ana ime! – u përgjigj tjetri duke e mbajtur zarfin me të dyja duart.

– Bukur pra! Fort bukur! Çdo gjë mbetet urdhër i pakontestuar nga ana e juaj, sepse në zarf janë të gjitha! Nëse ju dështoni, do të përgatitet një plan shtesë, identik me këtë të tanishmin! – foli fare qetë Gjenerali.

– Mendoni për realizimin e dështimit? – pyeti tjetri.

– Jo të dështimit, por kundër jush! – ia kthej ashpër Gjenerali.

– Ju po me kërcënoni? – foli tjetri me një zë të çuditshëm.

– Jo, aspak! Vetëm po ju tregojë! – ia kthej me të shpejt Gjenerali.

Ai nuk bëri asnjë lëvizje. Në fytyrën e tij nuk dallohej asnjë shenjë, asnjë ndryshim, kurse sytë që në raste të tilla do të shprehnin gëzimin, frikën apo habinë, nuk shiheshin fare nga xhamet e errëta të syzeve. Kokën e kishte ngritë pak më lartë dhe kishte pozuar sikur ishte duke shikuar mbi fytyrën e tij, jo plotësisht mbi fytyrën e tij, por më tepër anash... diku tutje prapa tij, në horizont, në një horizont që nuk ekzistonte fare, sepse pas shpinës së tij ishte vetëm muri!

Pastaj, me po atë shikim të errët shikoi në brendi të zarfit! Një buzëqeshje e lehtë lëvizi mbi buzë, dhe pastaj e tillë u shpërnda në tërë fytyrën e tij të bëshme! Vetëm shprehja e syve në mbarë qenien e tij, vazhdonte të mbetej pezull, e errët, e pa qartë!

– Me gjithë dëshirë do të jem në krye të detyrës! – u dëgjua një zë pëshpërime, që nuk i ngjante aspak zërit të tij!

– Me duket se përgjigja e juaj, që me gjithë dëshirë do të jeni në krye të detyrës, është pakëz e vonuar! – Foli Gjenerali duke e hedhë vështrimin mbi xhamat errëta të syzeve të tij.

– E vonuar? Pse e vonuar? Tani nuk po ju kuptoj fare! – foli tjetri i hutuar.

– Sepse tani e tutje nuk jeni nën peshën e dëshirës për realizimin e planit, por nën urdhrat e mia të rrepta! Qartë? – tha Gjenerali kërcënueshëm.

– Prapë po me kërcënon? – pyeti tjetri i hutuar.

– Nuk po ju kërcënoj aspak! Po ju njoftoj se, deri në përfundimin e plotë të planit ju jeni nën urdhrat e mija! Kaq! Kurse, sa i përket tërheqjes pas realizimit të planit, kontaktoni me shoferin tuaj! Me shoferin e taksisë! E dini ju shumë mirë për cilin e kam fjalën?

– Po, e di!

– Në brendi të zarfit e keni të shënuar kodin e marrëveshjes! Tani duhet të mendojmë për vendin e takimit, pas realizimit të planit. – tha Gjenerali me ton të zbutur.

– S’kemi se ç’mendojmë! Vend më të përshtatshëm se ky këtu, nuk gjënë! – ia kthej tjetri me zë të ngazëllyer.

– Mendoni se nuk do të ekspozohemi? – pyeti Gjenerali me dyshim.

– Kurrresi... është vend me frekuentim të vazhdueshëm... qarkor! – i kthej tjetri me të njëjtin ton.

– Edhe natën? – pyeti Gjenerali kureshtar.

– Pak më i qetë është natën, megjithatë ka lëvizje të pandërprera!

– Mirë! Atëherë kur të çoj fjalë... kur të urdhëroi! – e plotësoi pas pak Gjenerali.

– Nuk keni asnjë arsye të mendoni se si dhe kur duhet të më çosh fjalë!

– Pse? – pyeti Gjenerali i hutuar duke ngritë shikimin për ta vërejtur në sy. Pasi nuk pa asgjë brenda pamjes së tij, përveç syzeve të errëta, uli prapë vështrimin mbi tryezë, pranë pijeve të përgjysmuara!

– Sepse, pas goditjes tuaj, çdo gjë vetvetiu lëvizë drejtë meje!

– Ah, po! Keni të drejt! Keni plotësisht të drejtë! Kështu

le të mbetët!

– Mund të shkoj? – pyeti tjetri pas një heshtje të shkurtër.

– Po, po! Patjetër!

Fill pas këtyre fjalëve ai u ngrit. Me nge, ashtu edhe siç ishte shfaqur në fillim, me hapa të rëndë dhe të rrallë, mori drejt daljes, duke u përzierë në mesin e turmës që vazhdimisht lëvizte në të njëjtin drejtim. Duke i ngadalësuar hapat edhe më, sikur ishte duke i akorduar me hapat e ngadalshëm dhe të matur të atyre që e synonin daljen, ktheu kokën drejtë tij dhe vuri buzën në gaz.

Edhe pasi doli në oborrin e gjerë, Gjenerali vazhdoi ta shikonte kureshtar nga dritarja. Siç i kishte hedh hapat e qetë, derisa ishte duke dalë, nuk i hodhi edhe pasi doli jashtë. Mori nga e majta dhe aty, me hapa jashtëzakonisht të shpejtë u zhduk prapa murit të ndërtesës së një kioske, dhe në çast u gjend në parkun e veturave. Vetura e tij e re, e tipit „Mercedes“ furishëm u zhduk në drejtim të magjistrales.

I poshtri, mërmëriti nëpër dhëmb Gjenerali, pasi pamja e veturës së tij u zhduk! As pijet e veta nuk i pagoi.

Që nga kabineti i tij, atje në apartamentin anonim, përmes tubit të dylbisë shikonte në drejtim të garazhit. Kishte kohë që atje kishte lëvizje. Se për çka ishte gjithë ajo rrëmujë nuk e kishte të qartë, por ishte edhe më e pakuptueshme se për ç'arsye njerëzit e tij nuk e kishin njoftuar akoma për këtë lloj qarkullimi. I shikonte objektet e përgjimit që jepnin e merrnin me njëri tjetrin, dhe në të njëjtën kohë ndër duar mbanin valixhe, dhe... diçka si lloj projektori! Nuk e kishte dalluar dot nga distanca se ç'ishte!

Krahas këqyrjeve të jashtme të objekteve në përgjim, kishte sofistikuar vëzhgimin e brendshëm, dhe me padurim prishte sinjalet auditive, që si për inat nuk i vinin. Disa herë e shikoi auditorin, se mos kishte ndonjë defekt, por çdo gjë shkonte për bukuri. Nuk kishte asgjë të dyshimtë. Herë pas here vinin disa sinjale të çrregullta, gjë që e vërtetonte se mikrofoni ndodhej atje diku dhe ishte aktiv. Por ku? Ishte vërtetë në dhomë, apo në garazh? Ende pa e përfunduar mirë mendimin, nga auditori erdhi një sinjal i qartë. Ishte

zë burri që fliste në një gjuhë të pakuptimtë. Fjalët ishin të turbullta, të largëta dhe valë-valë! Pastaj zëri u dëgjua më i afërt, por i pasuar nga disa krisma. Pas një qetësie relativisht të shkurtër, nga auditori erdhi një zë i mbytur! Ishte ndezje e motorit të veturës. Me të shpejt doli në dritare. Nuk ishte gabuar. Nga dera e garazhit u pa të lëvizte ngadalë vetura e tyre e tipit BMW. Pastaj të gjitha gjërat që i mbanin në duar i futën në gepek¹⁵, dhe njëri pas tjetrit zunë vend në veturë. Këto lëvizje i pa, bile i pa shumë më bukur se që kishte menduar ndonjëherë! I fundit si gjithmonë, pasi e mbylli derën e garazhit, zuri vend në ndenjësën e tij i përgjuari i tretë. Vetura lëvizi së prapthi... dhe për një çast, si në vegime ju bë se pa Piratin të dilte nga errësira dhe me hapa e tij të qetë, pak i kërrusur, t'i afrohej veturës nga ana e pasme drejtë krahut të majtë!...

Një palë mornica të ftohta ia përshkuan tërë trupin!

Ndërkohë vetura doli në rrugën kryesore duke marrë drejtimin e magjistrales.

Kishte kohë që rrjedha e gjërave kishte marrë të mbarën dhe shkonte drejt triumfit të planit. Disa herë kishte menduar se cili që ideatori i parë që kishte pasur idenë e këtij plani të mrekullueshëm. Ah, sa do të kishte dashur ta uronte, t'ia shtrëngonte jo njërën, por të dyja duart, t'ia shtrëngonte fort, t'ia puthte dhe t'i thurte lëvdata. Të ishte kryeqendrori ideatori i planit, apo njëri nga këshilltarët e tij, ose dikush tjetër që nuk bënte pjesë fare në grupin e përpiluesve të planeve, por që ndër të parët e kishte hedhë idenë, apo

¹⁵ Gepek – (gjem. Gepäck) – bagazh, vend në veturë ku vihen teshat dhe gjësende të tjera.

ndoshta një ide kaq të mrekullueshme mund ta ketë hedhur vetëm ndonjë tru i sofistikuar elektronik! Sido që të jetë, ashtu me tubin e dylbisë ndër duar kishte filluar t'i sistemonte përshtypjet e tij se plani ishte gjenial, i shkëlqyer, sepse që tani e vërente se të përgjuarit kishin filluar të rrëshqisnin drejt tij. Pritej vetëm grupimi i tyre. Intuita e tij e precizuar, që është e pagabuar në raste të tilla, i behej se e siguronte se në ndërgjegjen e të përgjuarve, nuk ishte mbjellë asnjëra nga farërat e dyshimit, edhe pse që të gjitha ato farëra dyshimi, objekteve të tyre të përgjimit, ua kishin hedhë në mënyrë të tërthortë, por në mënyrën më demokratike e të civilizuar, në formë sinjalesh paralajmëruese! Dhe paralajmërimet nuk kishin ndodhur vetëm njëherë, por shumë herë, dhe gjithmonë duke i përshtatur me direktivat e planit! Falë këtyre mjeteve njerëzore, shumë njerëzore, sinjalet ju kishin arritur me kohë, të qarta, të sigurt dhe të vendosura! Është tjetër gjë që objektet e përgjimit që në fillim i shpallën, dhe vazhdojnë t'i shpallin sinjalet tona si fjalë boshe që qarkullonin sa të njëri e sa të tjetri mërgimtar, se gjoja dikush po i përgjonte, se gjoja dikush do të vritet, se ndoshta dikush do të jepte llogari për bashkëpunim me shërbimin sekret... dhe pas të gjitha këtyre sinjaleve, të përgjuarit, shumë shpejt do të gjenden të ngatërruar në fjetet e fshehta, brenda rrjetit të planit. Siç duket, të përgjuarit jo që nuk e dinë, por që nuk duan ta dinë, se vetëm sa kanë nisur ta ngacmojnë pjesën më të ndjeshme të planit, atë që me padurim pritej nga ana jonë, pra; grupimin!

Pasi e vendosi tubin e dylbisë në trekëmbëshin e vet, filloi të vishej shpejt e shpejt, sepse siç dukej, realizimi i planit

do të përshpejtohej. I bëhej se çdo cak i synuar prej tij, deri tani, e kishte arritur me një frymë! Ndoshta vet caqet ju kishin afruar, ja si ky tani!

Sinjali paralajmërues nga toki-uoki i erdhi i beftë. Nga kureshtja, jo vetëm që e kthej vështrimin andej, por ashtu siç ishte, me padurim e mori radiolidhjen në dorë. Zëri, në fillim i erdhi i panjohur, por pasi ai zë tha emrin e koduar, sikur u qetësua:

– Jam Pirati, jam Pirati! Kërkoj koordinim veprimesh, kërkoj koordinim veprimesh, si me dëgjoni? Marrje!

– Jam Studenti, jam Studenti! Si me dëgjon Marrje!

– Jam Pirati, jam Pirati, ju dëgjoi shumë mirë! Pres urdhër për koordinim veprimesh, marrje!

– Jam Studenti, jam Studenti! Pritni në vendin e caktuar deri në një njoftim të radhës! Pritni në vendin e caktuar deri në një njoftim të radhës! Fund!

Me një buzëqeshje të varur në buzë, Gjenerali veshi pallton, dhe pasi e futi në xhepin e brendshëm të palltos toki-uokin, mori radiolidhjen e veturës nga sirtari numër dy dhe doli.

Errësira kishte kohë që kishte rënë. Dritat e neonit i shndrisnin trotuaret, që kishin ngrirë krejt. Përbri tij, me alarm të thekshëm kaloi një veturë e policisë. Pak kohë pas saj, kalojë edhe një tjetër, dhe fare në fund, pa autoambulancën, sikurse edhe veturat e policisë e alarmuar, shpejtonte në të njëjtin drejtim. Për një copë herë, mendja i shkoi të Pirati dhe të objektet e përgjimit. Pirati e paska ekzekutuar planin, mendoi me vete, dhe gati sa nuk e theu rrugën për të marrë kah tjetër, për të ikur nga ai vend krimi, tani më i rrezikuar.

Vetëm pasi ishte afruar fare afër cakt, pa se veturat e alarmuara nuk kishin ndaluar aty ku ishte dashur të ekzekutohet pjesa përfundimtare e planit. Alarmi i tyre dëgjohej akoma, por tani diku larg, i venitur.

Gjenerali nuk i tha asgjë Piratit. Nuk deshi ta shqetësonte me tepër, por ai foli vet:

– Duket sikur ka ndodhur diçka e pakëndshme! – tha Pirati me zë pëshpërime, derisa ishte duke e mbyllur derën

e barakës.

– Ashtu mu bë edhe mua... bile në fillim mendove se ti e ke realizuar planin...

– Eh, vërtetë kjo do të ishte punë e mirë! Por, në këtë rast ishte gjë e pamundur!

– Në ç'drejtim shkuan? – pyeti pas pak Gjenerali.

– Kush? Veturat e alarmuara?

– Jo veturat e alarmuara, por objektet tona të përgjimit!

– Ah, të përgjuarit! Nuk e di... nuk i përcolla dot! Pse, as ti nuk je i njoftuar se ku kanë shkuar ata?

– Jo! Tani për tani as unë nuk jam i njoftuar!

– Ndoshta është i njoftuar Studenti! Merre një gllënjë shlivovicë, është raki shtëpiake! – tha pas pak Pirati.

– Ndoshta! – ia ktheu Gjenerali me gjysmë zëri, duke e marrë shishen e rakisë nga Pirati, dhe vazhdoi: – Sido që të jetë, ata nga shtëpia dolën dhe herët a vonë këtu do të kthehen prapë! Qenka raki e mrekullueshme! Ku e more?

– E kam dhuratë nga nëna ime! Dy herë e zier!

– Vërtetë shumë e mirë qenka! – tha Gjenerali duke ia kthyer shishen, pasi e kishte ngritë edhe një gllënjë tjetër.

– Epo, të thashë unë! – dhe si hije, u panë lëvizjet e tij duke kthyer shishen të goja.

Në barakë ishte errësirë. Dritat e neonit që vezullonin në trotuare, të thyera dhe me shkëlqim të humbur depërtonin deri në brendinë e barakës. Pirati zuri vend në këndin e majtë, prapa derës së mbyllur, kurse Gjenerali u ulë përballë tij në një stol të ngushtë druri. Herë pas here shndriste thekshëm gaca e cigares kur e thithte Pirati.

Në barakë ishte ngrohët. Zhurma e lehtë, monotone dhe

e pandërprerë e ventilatorit për ngrohje, sikur i kishte vënë në gjumë. Secili ishte tretur në mendimet e veta pa fol asnjë fjalë.

Gjenerali nuk e qartësonte dot se si të vepronte tutje. Të priste aty kthimin e të përgjuarve, apo të kthehej në apartamentin anonim, dhe nga aty, përmes auditorit të përgjonte arritjen e tyre.

– Hë, si e ndjen vetën? Dukesh i mërzhitur? Pi raki! – foli befas Pirati.

Edhe pse zëri i Piratit ishte jashtëzakonisht i ulët, Gjeneralin e trembi, sepse i erdhi si zë i huaj, me kumbim të frikshëm, sikur të kishte depërtuar nga jashtë barake.

– Jo, jo! Në raste të tilla duhet të jem i kthjellët, i përqendruar të përfundimi i planit! Disi me behet se është zgjatur tej mase realizimi i tij. Me duket se me vite jam i pozicionuar rreth këtij qarku, dhe nuk po bëjë dot gjë! Sa herë që po mendoj se më në fund i futa në shënjestër, i mbërtheva në grackë, disi po rrëshqasin nga dora dhe po marrin kahe të paparashikuara, duke u zhdukur si hije në drejtime të panjohura... ja, siç u zhduken sonte!

– Nuk ke pse shqetësohesh! Nuk kanë nga t'ia mbajnë! Këtu do të kthehen! Ne do të qëndrojmë këtu deri sa të vijnë! Ti ndoshta e ke për herë të parë të qëndrosh gjatë në pusi, prandaj mërzhitësh, kurse unë, jam mësuar me pusi të tilla! Prandaj, e kam marrë me vete edhe shishen e rakisë! Kjo me jep forcë... me motivon! Pi edhe ti!

– Po vërtetë, kjo është hera e parë që ndodhem para një prite të angësht, por rakia nuk me motivon, përkundrazi, mund të jetë shkaktare e mosrealizimit të planit! – ia ktheu

me zë të ulët Gjenerali.

– Sikur mos të ishte grupimi që po kërkohet, pjesërisht planin do ta kisha realizuar dhjetë herë deri tani! – tha Pirati me zë pak të ngritur.

– Këtë as që e vë në dyshim miku im! Pak a shumë jam i njoftuar me bëmat tuaja të paplanifikuara!

– Ashtu? Mua nuk me duket që kam bërë diç të madhe të paplanifikuar siç me akuzoni! – foli me zë përulës Pirati.

– Mos të keqkuptohemi! Unë nuk ju akuzoj, përkundrazi, do të përpiqem t’ju shpallë hero pas realizimit të këtij plani!

– Nuk e thash që po me akuzon ti personalisht, por shteti për të cilin jeni duke punuar!

– Jemi duke punuar! – e plotësoi Gjenerali.

– Po! Jemi duke punuar, por... mendjen e kam të shlyerja e borxheve ndaj shtetit në njërën anë dhe të përfitimet që me janë premtuar, në anën tjetër! Kurse heroizmin, me gjithë zemër po ta falë ty! – tha Pirati, dhe ia plasi gazit.

I mbyllur në një barakë punëtorësh, në mes të zhurmës së ventilatorit dhe gjysmerrësirës, Gjenerali ishte i shtrënguar të dëgjonte Piratin gjysmë të dehur, apo të dehur xurxull, se si gajasej pa asnjë shkak. Në këto rrethana, ndjeu një lloj frike që ia përshkoi tërë trupin. Tani nuk e përcaktonte dot se kur vërtetë kishte filluar ta pickonte ndjenja tinëzare e frikës. Ishte frikë e marrë këtu, në mes të gjysmerrësirës së barakës, pranë Piratit të dehur, apo e bartur nga koha kur e kishte marrë lajm-urdhrin për të filluar realizimin e planit. Sido që të jetë, në këto rrethana nuk ishte i gatshëm të përballej edhe me ndonjë të papritur tjetër, e veçmas

për shkakun e dehjes, dhe qeshjeve të harlisura të Piratit. Tamam në kohën kur po bëhej gati t'ia tërhiqte vërejtjen, në derë u dëgjua një e trokitur. Në fillim e trokitura i erdhi e beftë, e largët dhe si e venitur, por pas pak u përsërit. Vetëm pas përsëritjes arriti të kuptonte se e trokitura ishte e koduar!

– Hape derën! Është dikush nga tanët! – foli me pëshpërimë Gjenerali, sa as zërin e vet nuk e njohu.

Ndërkohë Pirati i kishte ndërpre të qeshurat!

Tamam kur Pirati po bëhej gati ta hapte derën, dikush nga jashtë e shtyu me forcë! Me një kërcëllimë të lehtë, dera u hap. Në dritëhijet e zymta pranë pragut të derës u shfaq një siluetë burri, me fytyrë të errët, të shterur nga errësira, që nuk dallohej fare. Gjenerali, për një çast shtangu duke u ngjitur edhe më fort pas stolit të drunjte, ku kishte qëndruar i ulur. Pirati, vetëm sa u fsheh edhe më pas derës duke nxjerrë revolen nga brezi. Silueta lëvizi edhe një hap para, pastaj me zë të dridhur foli:

– Shokë... me falni... jam Partizani!

– Futu shpejtë brenda! – foli me zë pëshpërime Gjenerali.

Pasi shikoi edhe njëherë prapa, majtas e djathtas, partizani u gjend në brendi të barakës duke e mbyllë lehtë derën e llamarinës.

– Me falni, por erdha pa paralajmëruar dhe me ngutë! Sapo me njoftuan se të përgjuarit janë tubuar në një lokal banimi...

– Ku? Këtu afër? – pyeti me padurim Gjenerali.

– Jo, jo! Vendin nuk e di... e ke të shënuar në letër... oh, me fal se u ngatërrova! Kam një letër urgjent për ju! – tha

Partizani duke kërkuar letrën sa në njërin e sa në xhepin tjetër të palltos.

Pas pak, në errësirën përbrenda barakës, Gjenerali përpiquej ta lexonte letrën. Në fillim u përpoq përmes një fije shkrepëse, por pastaj Pirati ia zgjati një llambë xhepi. I kërrusur sipëri tryezës, me shpinë nga dritarja, Gjenerali u vu të lexonte letrën, që akoma nuk e kishte të qartë se nga kush i vinte.

Tepër urgjent!

Mbrëmje, 16.01/82 – SB/6710 – S

Njoftim

Shkëlqesi e nderuar, marr guximin t'ju trazoj në këtë kohë të vonë, por duke ju përmbajtur udhëzimeve tuaja të vyera, ju njoftoj se sonte diku rreth orës 18.00, në adresën Nordwestring 30 në Bernhausen – Stutgard, nën udhëheqjen e objekteve të përgjimit, janë tubuar gjithsejtë 21 persona të ftuar, në mesin e tyre edhe shtetas gjermanë! Qëllimi i tubimit, siç arrita të informohem, është shikimi i disa filmave, me temë patriotike, kulturore dhe nacionaliste nga Kinostudio „Shqipëria e re.“ (I kërkoj të falur shkëlqesisë tuaj për arsyen e thjeshtë, sepse jam i shtrënguar që në mesin e armiqve të përbetuar të shtetit, të numërohem pjesëmarrësi i njëzete dytë... t'i përcjellë, t'ju duartrokas dhe t'ju brohoras atyre filmave me përmbajtje armiqësore!)

Në mesin e të ftuarve ndodhët edhe bashkëpunëtori i tyre më i ngushtë i ardhur nga shteti fqinjë.

Ju njoftoj se organizimi ka qenë spontan, i paparalajmëruar

më parë!

Edhe njëherë ju kërkojë ndjesë për të njëjtën arsye, sepse jam i shtrënguar të jem i pranishëm deri në përfundimin e shfaqjes së këtyre filmave.

Mbesë nën urdhrat tuaja, SB – 6710 – S

Gjenerali u ngrit furishëm në këmbë. Lëvizjet e tij në mugëtirë u dukën të ngadalshme, disi të vonuara! Partizani bëri një hap prapa. Kurse Pirati i ndoqi lëvizjet e Gjeneralit duke u ngritë në këmbë fill pas tij.

– A e din ti ku i bie kjo adresë? – u dëgjua zëri i Gjeneralit. Nuk ishte e qartë se cilit ia kishte drejtuar pyetjen.

– Cila adresë? – pyeti Partizani.

– Nordwestring... Bernhausen! – u përgjigj Gjenerali

– Jo, nuk e di! – u përgjigj Pirati.

– Nuk të pyeta ty, po Partizanin! – vazhdoi Gjenerali me ton pak më të ashpër.

– Po! E di ku bie Bernhausen. Është lagje periferike e Stutgardit.

– Shumë mirë! Atëherë edhe ti duhet të vish me ne!

– Ku? – pyeti Partizani kureshtar.

– Në Bernhausen pra! – ia kthej Gjenerali me inat.

– Si urdhëro! – tha partizani me zërin e tij të tulatur. Ndërkohë u ngrit edhe ai në këmbë.

– Prit, se gati harrova! – tha Gjenerali, duke ia zgjatur Partizanit radiolidhjen e veturës që deri atëherë as që e kishte vërejt se e kishte me vetel! – Merre dhe këtë, dhe vendose në veturë!

Me radiolidhjen në dorë, Partizani hapi derën e barakës. Pasi nxori vetëm kokën duke e vërvitur shikimin sa majtas e djathtas, për siguri të shtuar, doli me hapa të lehtë për të mos bërë zhurmë!

Ndërkohë, Pirati ngriti shishen e rakisë! Pasi piu, ia vuri kapakun shishes, dhe duke u lëkundur lehtë u nis pas Gjeneralit!

Veturën e ngiste Partizani, thjeshtë sepse ishte njohësi i mirë i terrenit. Të paktën kështu mendonte Gjenerali. Gjatë ngasjes i bëhej se ai kishte një dozë të tepruar frike, por ishte natë e kjo nuk shquhej dot.

I strukur në ndenjësen e pasme të veturës, i ngrohur, dhe në zhurmën monotone të motorit të veturës që depërtonte në kabinë, Gjenerali lirshëm filloi të mendonte për kohën e shkuar. Pa dashur ju kujtua dita kur e kishte marrë ftesën e parë për bashkëpunim me Shërbimin sekret. Nga befasia nuk e kishte pranuar fare, duke menduar se ajo ftesë nuk ishte gjë tjetër veçse një kurth i përkryer për ta futur në lojë, prandaj në ditën e caktuar, jo vetëm që nuk ishte paraqitur në zyrat e tyre, por nuk i kishte pritur as në shtëpi. As atëherë, e as sot nuk e kishte marrë vesh se si e kishin diktuar se ku ishte fshehur, dhe befas katër detektivë, e kishin mbërthyer dhunshëm dhe e kishin futur në veturë. Pasi e kishin dërguar në një zyre të mobiluar bukur, (më vonë e kishte marrë vesh se ajo kishte qenë zyra e drejtorit), i kishin thënë të priste

derisa të vinte një personalitet i njohur. Kur kishte arritur ai personalitet, sa nuk kishte klithë nga habia! Ishte njëri nga miqtë më të ngushtë të babait të tij, për të cilin, shumë vite më parë kishte kryer disa shërbime të vogla përgjimi. Drejtori nuk ia kishte kujtuar të kaluar, por me zërin e tij të ulët, përplot me fjalë të zgjedhura, kishte filluar të fliste për të tanishmen e veçmas për ardhmërinë, të cilën e kishte përpara, të bujshme dhe të sigurt, nëse do të pranonte të ishte njëri nga pjesëtarët e shërbimit sekret.

„...Duke marrë parasysh nevojën e madhe për zbulues të rinj që ka sot Shërbimi sekret në njërën anë dhe, aftësitë tuaja si zbulues anësor, zellin tuaj të veçantë, e posaçërisht besnikërinë që keni treguar ndaj shtetit në anën tjetër, marr guximin t'ju emëroi me titullin e detektivit special!...“

Me drejtorin merrej vesh kollaj. Që në takimin e parë, e kishte pikasur se ç'personalitet ishte. Ndikimi i tij organik, i drejtpërdrejt a i tërthortë, kishte ndikuar në krijimin e personalitetit të tij të ri, krejtësisht të tjetërsuar! Aty, ndodheshin një kllapë detektivesh stazhier, të cilët ashtu siç kishin ardhur nga akademitë, ashtu edhe kishin ngelur, të pagdhendur dhe injorant! Kishin një urrejtje të heshtur, të përzier me xhelozi të përmbajtur kundër tij. Këtë e kishte ndjerë, por edhe ata e kishin vërtetuar vet, sepse disa herë e kishin shfaqur hapur urrejtjen e tyre, duke u ankuar kundër tij të drejtori!

Vetura e la autostradën dhe u fut në unazën periferike të qytetit të madh. Dritat e neonit vezullonin mbi borën

që kishte vazhduar të binte. Rrallë tek-tuk shihej ndonjë kalimtar i rastit.

– Arritëm në Bernhausen! Këtu afër banon një i njohuri im! – foli befas Partizani, derisa ishte duke ia ngadalësuar shpejtësinë veturës, dhe njëherësh duke ia ndërpre mendimet Gjeneralit.

– Lere të njohurin! – ia kthej Pirati, dhe vazhdoi me të njëjtin ton: – Gjeje adresën Nordwestring 30, atë bëj ti!

– Nuk me vjen aspak turp të them se nuk e di se ku bije ajo rrugë, apo ç’dreqin është! – tha Partizani duke kruar kryet i menduar. Pastaj dha shenjë për ta ndaluar veturën në trotuar, fare pranë një kalimtari të rastit.

– Entschuldigung Herr, wissen Sie wo liegt Nordwestring Dreizig?¹⁶ – Pyeti Partizani pasi e kishte ndaluar veturën fare pranë një kalimtari të rastit.

– Pederó jedno! Zashto pitas za broju!¹⁷ – foli me zë të ulët, por kërcënues Gjenerali.

Partizani as që i dëgjoi kërcënimet e tij. Ishte përqendruar i tëri në sqarimet që i thoshte i panjohuri.

– ... Nicht weg weit von hier, müssen Sie umkehren in Gegenverkehr und dann nach rechts abbiegen, und dort bei Ampel gerade aus!¹⁸ – tha shpejt e shpejt i panjohuri i kërrusur pranë xhamit, duke treguar me dorë drejtimin që duhej marrë. Dhe ashtu, pa i përshëndetur vazhdoi rrugën e tij!

16 Gjermanisht – Me falni zotëri, a e dini ju se ku i bie Nordwestring tridhjetë?

17 Serbisht – Pederast, pse e pyesni për numër?

18 Gjermanisht: jo larg që këtej, duhet të kthehesh në anën e kundërt dhe të marrësh në të djathtë, tutje të semaforët, pastaj drejtë!

– Të ftohtë janë gjermanët... ja kështu si kjo natë dimri janë të ftohët! Duhet të kthehem prapa dhe të marr nga e djathta! Kështu tha! – fliste Partizani, deri sa ishte duke e kthyer veturën mbi trotuar.

Pasi mori nga e djathta, befas u gjend në një kryqëzim të ri. Për disa çaste, vetura eci e patrazuar nga duart e Partizanit. Nuk e kishte përcaktuar ende se çfarë drejtimi duhej marrë, prandaj e la të lirë të rrëshqiste jo vetëm vetura, për edhe mendimet e tij të ngatërruara. U përpoq të lexonte një mbishkrim rruge, por qe e pamundur, sepse tabela nuk ishte e ndriçuar mjaft, dhe vetura e tejkaloi shumë shpejt. Prandaj, vazhdoi të ecte me shpejtësi mesatare në një rrugë pa cak. Le të dalë ku të dalë, po vazhdoi tutje, dhe ndoshta në fundin e rrugës e gjejë vendin se ku ndodhëm, mendoi në fund duke u përqendruar me shikim të mbërthyer në rrugë.

– Ja kjo qenka! – foli Pirati duke treguar me dorë një rrugicë që porsa e kaluan.

– Cila është? – pyeti Partizani duke shikuar me vrull sa në të djathtë, në të majtë.

– E kaluam tani! Gjeje një vend për ta kthyer veturën! – Foli me ton urdhërues Pirati.

– Ja atë po bej! Pse nxehësh kot? – ia kthej Partizani nervoz.

– Nuk po nxehëm aspak. Vetëm të thash ta gjesh një shesh sa për ta kthye veturën në anën tjetër! Kaq! – ia kthej Pirati duke ngritur shishen.

Partizani nuk foli. Në rrugën e parë nga e djathta e ktheu veturën. Ishte një rrugicë e ngushtë e dorës së dytë, me një trotuar të vetëm nga ana e majtë. Partizani e ngiste ngadalë

veturën, duke shikuar sa majtas djathtas, se mos shihte ndonjë mbishkrim rruge.

Në fundin e rrugicës u ndeshën me një kryqëzim, që nuk vazhdonte drejt, por vetëm majtas ose djathtas. Vetura u afrua fare pranë.

– Ja kjo qenka! Të thash edhe më parë! Merr kthesën nga e djathta! – Foli me gëzim të përmbajtur Pirati.

Partizani pasi dha shenjë për kthim në krahun e djathtë, në momentet e fundit, pasi gjysma e veturës ishte futë në kthesë, frenoi vrullshëm duke mërmëritur:

– Qenka rrugë me një kahe! Si nuk e pash më parë?

– Herën tjetër freno më ngadalë! Shyqyr që nuk e pata grykën e shishes në gojë se do të më thyheshin dhëmbët! – tha Pirati me inat.

– Shyqyr pra! Këtu nuk je në kafenenë „Bei Ivo“ të ngopesh raki...

– Prandaj po e pi me shishe... drejtoje veturën e mos ha m..., se për ndryshe t'i thyej...

– E ç'farë me thyen, ë? – e ndërpreu Partizani i nevrikosur.

– Dhëmbët t'i thyej! Me thuaj të lutem se a kam ardhur këtu t'i qëroi hesapet me këtë m..., apo me dikë tjetër? – pyeti Pirati Gjeneralin në kulmin e zemërimit.

– Mbaje gojën sa nuk t'i hodha trutë në erë, çetnik i ndyrë! Unë kam vrarë me dhjetëra njerëz e jo s'po të vra...

– I ke vrarë kur i ke vrarë shoku komunist i pastër... kurse sot nuk e vret askënd! – ia ktheu Pirati me zë të qetë, pasi ndërkohë, në tëmthin e djathtë ia kishte vënë tytën e revoles!

Tani nuk e përcaktonte dot se në ç'kohë kishte filluar ta zinte frika. Në fillim, para se të kishte filluar të frikësohej, e kishte ndjerë metalin e ftohtë në tëmth. Kishte qenë tepër i ftohët, shumë më i ftohtë se ç'e kishte menduar ndonjëherë. Në të vërtetë, as që kishte menduar ndonjëherë, bile as që ishte dashur të mendonte ndonjëherë se sa e ftohtë do të ishte tyta e revoles në tëmth! Pastaj, e kishte ndjerë si një shembje në mes të krahavorit, dhe fill pas, kishte përjetuar ngrohje trupi, djersë të nxehta, dridhje gjymtyrësh dhe vrushkuj uji të ngrohët në mes të këmbëve! Të gjitha këto i kishte ndjerë aq rrëmbyeshëm, aq shpejt sa që nuk i kishte premtuar koha të bënte as përpjekjen më të vogël, bile as gishtin e vogël nuk e kishte lëvizë nga vendi për të kundërshtuar, por, fytyrëzbehur e kishte ngarë veturën, ashtu me këmbë të prera... që i dridheshin nga frika! O Zot i madh! Shyqyr që është natë e nuk e vëren askush fytyrën time... as pantallonat e mi të pshurrur...

Ecte, apo nuk ecte koha, ende nuk e kishte përcaktuar!... por, nuk e përcaktonte dot as tani se në ç'pozitë ishte, por mbi të gjitha ju kujtua se instinkti, as kësaj radhe nuk e kishte gënjyer! E kishte ngarë veturën prapa aq sigurt, sikur vërtetë nuk i kishte ndodhur asgjë! Pastaj, e kishte vazhduar rrugën që në të vërtetë ishte dashur ta merrte që nga fillimi! Por, një gjë nuk e kishte përcaktuar dot: E kishte dëgjuar, apo e kishte ëndërruar një zë burri, duke e urdhëruar dike të largonte revolen nga tëmtha e dikujt, pastaj kishin vazhduar urdhrat për parkimin e një veture diku... dhe kurrësi nuk i kujtohej në ishin të gjitha këto përjetësi, apo ëndërr! Pasi erdhi në vete, dëgjoj Piratin duke thënë:

– Jemi shumë afër, ja numri njëzeteshtatë!

Zëri i erdhi si nga një botë tjetër.

– Edhe më mirë që nuk e parkove atje ku të thash më parë, shoku Partizan! Parkoje këtu! – dëgjoi nga prapa zërin e Gjeneralit.

– Si urdhëro! – tha Partizani i ardhur plotësisht në vete dhe, njëherësh duke i lëvizë me nxitim duart mbi timon.

Pasi e fiku motorin e veturës, derisa ishin duke i rënë dridhjet e frikës, për t’u siguruar se vërtetë nuk kishte parë ëndërr, vuri dorën mbi pantallona, aty ku tani ndjente lagje, disi të ftohur! Vërtetë pantallonat ishin të lagur, shumë të lagur! Qenkam pshurrur, mendoi trishtueshëm! Ndoshta në gjumë! Ëndërr e mallkuar, tha pas pak!

Pirati hapi xhamin e veturës, sa për ta hedhë bishtin e cigares jashtë, kurse Gjenerali, pasi i kthej mëngët e xhaketës ngjyrë hiri të mbyllët, merrej me një plis po ashtu me ngjyrë të mbyllët, me një xhufkë në maje, të cilin e rراسi në kokë duke i mbuluar veshët... vetëm sytë i mbetën jashtë si dy thëngjij të fikur.

– Ju mos dilni nga vetura! Unë po e bëjë një kontroll të sigurisë së shtuar, pastaj ju njoftoj! – ju drejtua Gjenerali të pranishmëve me zë të ulët, por urdhërues njëherësh!

– Si urdhëro! – ia kthej Pirati, duke e mbyllur xhamin, me shikimin e mbërthyer nga Partizani.

Për t’i ikë atij vështrimi të tmerrshëm, Partizani bëri lëvizje sporadike, sikur mbështetej më mirë pas ndenjësës, duke vënë dorën e majtë para gojës, sikur ulej më mirë mbi ulëse dhe në fund u kollit lehtë! Kjo e kollitur sikur i përligji lëvizjet që pasuan, të cilat s’qenë gjë tjetër veçse mbajtje e

dhunshme e ujit të hollë, që i vinte për t'u derdhur në mes të këmbëve! E gjithë kjo i vinte... ndoshta nga frika e të qenit vetëm për vetëm me Piratin!

Gjenerali e mbylli derën e veturës, dhe u zhduk në trotuarin e ngrirë!

Iku, tha me vete Partizani duke shikuar siluetën e tij, që dalëngadalë zhdukej në mjegullën që kishte filluar të binte... në të vërtetë në mjegullën që kishte filluar të dendësohej, sepse që kurë e kishte parkuar veturën, mjegulla kishte qenë aty! Po unë? Pyeti pas pak vetën! Ç'dobi do të kem nëse vazhdoj të rri me Piratin e dehur! Ç'dobi to të kem nëse rri pranë tij, duke e ndjerë erën e rëndë të rakisë që i kundërmon nga goja, të përzier me erën e urinës së tij? Po ç'duhej bërë, hë? Të largohem që këtej, dhe tani menjëherë, sa pa ardhur ai! Unë jam i tepërt këtu! Kjo nuk me takon mua, nuk është detyrë e imja, dhe me bisht të syrit shikoi nga Pirati, i cili sa e hoqi grykën e shishes nga goja!

– Pi raki... pi edhe ti, se përndryshe do të çmendesh nga frika! – dhe pa kursyer, ia lëshoi në dorë shishen!

Duket se i paskan rënë nervat! Qenka zbutur, mendoj duke e futë grykën e shishes së rakisë në gojë.

Të ftohtit ju përplas lehtas në fytyrën gjysmë të mbështjellë me shall. Hapat i hidhte të ngadaltë, me një kujdes të shtuar, sepse trotuari ishte i ngrirë, bile vende-vende kishte ngelë i parrahur dhe i mbushur me borë të ngrirë.

Të ftohtit sikur ju shndërrua në akull shpirti. Trotuari i vetëm dhe i ngushtë, me vetura të parkuar njëra pranë tjetrës, ashtu i boshatisur siç ishte nga kalimtarët e rastit, ju bë se ia boshatisi edhe më tepër shpirtin, edhe ashtu të zbrazur nga çdo ndjenjë. Muret e ulëta të rrethojave, dyert e mbyllura të ndërtesave, dritaret me perde të lëshuara, ju dukën të shkreta, të pa trajtë, që prapa tyre fshiheshin sy kureshtar, vesh tinëzarë që i kapnin lëvizjet e tij të ngathëta, përgjatë rrugës së tij drejt caqeve të përgatitura më parë dhe të hedhura në kërkim të veturës së tipit BMW, portës imagjinare të mbyllur me numrin tridhjetë sipëri, ku në brendi të atij numri, vlonte jeta e shkujdesur, e mbërthyer me shikime kureshtare mbi një ekran mbështetur në mur!

Sytë e Gjeneralit, vazhdonin t'i përpinin numrat në

këndet e mureve të shtëpive, pranë dyerve të mbyllura që reflektonin trishtueshëm në dritëhijet e zbehta të neonit, dhe në të njëjtën kohë, me shikim të mprehtë i përllante veturat, duke kërkuar tipin e caktuar të veturës së planit.

Çdo gjë përreth i dukej e varfër dhe jashtëzakonisht e pikëlluar. I mjerë ju duk edhe sheshi i vogël dhe i mjegullt nga ana a majtë, me një kabinë telefoni në mes, me tre stola druri pranë, që në çast ju dukën si tabutë të mbushur me kufomat e të përgjuarve, por të ngrirë nga acari. Ndërsa nga kabina vazhdonte të vinte një zë i çjerrë dhe lutës bashkë... i çuditshëm, shumë i çuditshëm!... pasi u afrua edhe ca, pa se në brendi të kabinës ndodhej dikush me receptorin pranë veshit duke e mbajtur me dorën e majtë. Nga palltoja ju bë si ishte njëri nga të përgjuarit! Pasi psherëtiu lehtë, hoqi vështrimin që andej. Gjithsesi kishte qenë më mirë që akoma të vazhdonte të mbetej i mbyllur pranë skicave të planit, atje në apartamentin anonim, sesa të gjendej në një lagje të humbur të një qyteti plak, pranë një kabine telefoni, nën tonet e pikëlluara të zërit valëvitës të një burri, duke kërkuar një veturë të parkuar dhe një numër të nëmur! Tek!

Nuk i kujtohej se si, por e shikonte se ju kishte afruar shumë afër numrit të kërkuar, pra numrit tridhjetë. Disi në shpirt e ndjente në rritje e sipër, një lloj nostalgjie për botën e mbyllur të apartamentit anonim. Atje ndodhej bota e bukur, që të rrëmbente pas kthetrave, bëmave dhe trimërive imagjinare, por që ishte larg realitetit të ftohtë dhe të frikshëm pranë numrit tridhjetë, që tinëzisht, tani sa ishte lidhur me fatin e tij. Kurrë më parë nuk e kishte menduar se në momentet

kulmore të realizimit të planit, në shpirt do t'i shfaqej një plogështi e tillë tinëzare, që do t'ia rrëronte njëherësh të gjitha trimëritë e shtira..., apo mos vallë, edhe unë vuaj nga mungesa e disiplinës që shfaqet të shumë njerëz, kur në momentet e fundi heqin dorë përfundimisht nga planet e tyre duke i shpallë ato të zorshme, të paarritshme, që nevojitën njerëz të specializuar!... Po unë ç'jam? Pikërisht, unë jam ai njeriu i specializuar që duhet ta realizoi planin në tërësi! O Zot, ç'më zuri taksirati me këtë plan të mallkuar!

Këtë nuk e mendoj nga trimëria por, thjesht nga frika!

Edhe pse nuk i pëlqente aspak, ishte i shtrënguar të fillonte nga krijimi i rrathëve qarkorë. Kjo i vinte si njohje terreni në njërën anë, dhe kërkim i veturës në anën tjetër. Ishte i pamundur realizimi i planit pa zbulimin e vendndodhjes së saj! Për të rrjedhë kërkimi sa më natyrshëm, e la vetën të udhëhiqej nga këmbët. Koka kishte detyrë tjetër, zbulimin e veturës. Këmbët duhet ta dërgojnë kokën deri atje. Ide e mrekullueshme, mendoj dhe u nis përgjatë trotuarit duke përllarë me sy çdo veturë që i delte përpara. Nuk i shpëtonin as veturat e rastit që ndodheshin në lëvizje!

Shumë kohë para se ç'e priste, u ndesh me veturën e kërkuar të planit. Ishte parkuar në një park të gjerë, me turinj pranë kangjellave të një rrethoje të ndryshkur hekuri. Vetvetiu i ngadalësoi hapat, derisa ndaloj fare. Shikimin e hodhi sa majtas e djathtas, për ta vërtetuar sigurinë e shtuar. Pastaj, duke e shikuar për herë të dytë, vështtrimin e hodhi mbi konstruksionin e saj, sikur ishte duke i thënë: E shikon? Nuk i shpëton dot syrit tim..., por as dorës time të gjatë... shumë të gjatë, që të arrin kudo që do të ndodhësh... në

emër të popullit je dënuar me vdekje, i tha veturës dhe ia kthej shpinën.

Fort bukur! – tha me vete, duke shikuar rreth e rrotull. Pastaj vështimin e hodhi mbi muret e shtëpive përqark. Tani i nevojitej një numër, dhe ai numër ishte rrafsh tridhjetë! As më shumë e as më pak!

Numri tridhjetë, mendoi Gjenerali pas pak! Edhe pse nuk ishte besëtytë, tani se ç’ju feks edhe një ndjenjë tjetër frike nga numrat tek. Kishte dëgjuar nga plakat se numri që fillon me tre, si trembëdhjetë, njëzetetre, tridhjetë, e kështu me radhe, janë numra që sjellin fatkeqësi! Vetëm tani ju kujtua se atje në apartamentin anonim kishte një numër tek, me një treshe në fund! Kurse këtu, po haste me një treshe në fillim! O Zot! Kjo është e tmerrshme! Treshja terse, atje në apartamentin anonim është e imja, fundore, treshe me epilog tra... dhe me kujdes i iku fjalës së tmerrshme që i erdhi në mendje: „tragjik!...“ Kurse kjo këtu? Kjo është treshe fillestare, treshe me fillim tragjik e me epilog triumfues! Në anën e cilës treshe ndodhëm unë? Vallë, mos ndodhem në mes dy treshëve, aty ku është gremina?

Ndoshta do të kishte vazhduar edhe më gjatë të mendonte për numrat tek dhe tersllëkun e tyre sikur mos të kishte vërejt numrin tridhjetë mbi një derë të rënd e të mbyllur. Treshja ju duk e ashpër, me cepa të mprehtë si maje shigjetash të kthyera drejt zgavrës së derës, pikërisht andej nga duhej të kalonte, kurse zeroja prapa, si një aleate besnike, përgatitej t’i jepte mbështetje për sulm! Për një çast, në tërë trupin ndjeu mpirje. Këmbët, disi ju bllokuan, dhe hapi i mbeti i përgjysmuar. Si asnjëherë më parë, tani me gjithë dëshirë

do ta kishte ftuar sulmin e dhembjes në gju! Ndoshta disi do ta përligjte frikën, që e ndjeu në shpirt. Por, si për inat, dhembja nuk i erdhi, ndërkohë që frika në shpirt ju shtua! Të rrahurat e zemrës ju shpejtuan. Ndjeu një valë të ngrohtë që ju ngjit përpyetë duke ia nxjerrë me zor djersët e vala.

Pas hutimit të parë, sikur e mori vetën. Me një shikim të shpejt, e për lau rrugën sa majtas e djathtas. Vështrimin e ndali mbi veturën që çaste më parë kishte zbrit prej saj. Pastaj shikimin zhbirues e përqendroi përmbi derën e mbyllur. Me hapa të lehtë, sikur ishte një njeri krejt i zakonshëm, u afrua edhe më afër derës. Zhurma e krijuar pas hapave të tij, sikur e rikthej në pozitën e pakmëparshme, duke ia përvëlur për të dytën herë ballin që i kishte marrë zjarr.

Pranë derës së mbyllur, në murin përballë ndodheshin sustat e zileve. Me kujdes të shtuar, duke shikuar majtas e djathtas, u afrua fare pranë. Në të djathtë të sustës, ishin të shkruar emrat e atyre që banonin në atë ndërtesë. Me një trimëri, tani më të shtirë filloi t'i lexonte emrat njërin pas tjetrit. Ishin emra gjermanë, emra italianë, turq dhe shqiptarë! Këtu u ngatërrua! Për të dytën herë e rilexoi një emër, që i vinte sikur e kishte ndeshur diku brenda faqeve të raporteve të ndryshme apo?... Ky duhet të jetë emër i njohur por, tani nuk ka asnjë rëndësi, mendoi derisa ishte duke shikuar rreth e qark, për të qenë brenda suazave të sigurisë së shtuar.

Pasi u bind se askush nuk e kishte përgjuar, sepse qetësia ishte absolute, dhe në rrugë nuk kishte askund frymë njeriu, vendosi ta shtynte derën. Për çudi, dera ishte e hapur. Sakaq u gjend në korridor. Që andej, vetëm tani dëgjoi të vinte një

zhurmë e përmbajtur. Ishte një lloj muzike, që si e largët i vinte si muzikë ritmike filmi! Duke picërruar veshët, mori drejtimin andej nga vinte muzika. Tani ndodhej fare pranë derës së mbyllur, prej nga vinin tingujt e muzikës dhe dialogë fjalësh. Këtu ndodhën, tha për të dytën herë, duke vazhduar qëndrimin në këmbë pranë derës, pa ju kujtuar se ç'duhej bërë në rrethana të tilla. Po sikur të kalonte dikush këndeje pari e të me pyes; hej ti atje ç'kërkon pranë asaj dere? Akoma pa u tmerruar nga ky mendim, në mendje ju feks një mendim tjetër edhe me i frikshëm se i pari: Po sikur nga dera e mbyllur të dalë dikush e të me gjejë të kërrusur me veshin mbërthyer pranë derës e të me pyesë: Po ti, ç'kërkon këtu? Kë përgjon? Hej, ç'më gjeti! – tha me vete dhe lëvizi pak nga vendi duke marrë pamje serioze, sikur ishte në pritje e sipër të dikujt!

Tani ju bë se, që prejse kishte filluar nga puna e përgjimeve, nuk i kishte mbetur gjë tjetër në kujtesë përveç kureshtjes për të ditur se ç'bëhej prapa një dere të mbyllur, se ç'pëshpëritej tutje në errësirë, se ç'tundej në një dhomë gjumi me perde lëshuar dhe në fund analizimi i të dhënave... dhe ashtu, i mpirë siç ishte, ju bë se edhe tani nuk bënte gjë tjetër vetëm sillej vërdallë pa e arritur dot atë për të cilën kishte ardhur, sepse nuk e zbulonte dot se ç'fshihej prapa asaj dere të mallkuar! I njëjti ritëm! I njëjti avaz! Dhe një zë nga brenda sikur e zgjonte nga ai vegim tinëzar duke i thënë: E di ti se ku i ke futur brirët? E di ti se si luhet loja? Mirë! Kurse fundin e lojës e dimë ne! Tani, mbahu dhe paç shëndet! Nuk kthehesh dot prapa!

E kishte të qartë se nuk ishte as vendi e as koha të binte

në gjendjen e mendimit të thellë, por nuk shqitej dot. Me vështrimin e mbërthyer mbi vrimën e bravës, nga vazhdonte të reflektohej një dritëhije e përzier me shumë ngjyra sa mezi dalloheshin, i bëhej se përmes teledirigjimit ishte duke parë një dhomë gjysmë të errët e gjysmë të mjegullt, pa derë e dritare, me mbyllje hermetike, mbushur me fytyra të deformuara njerëzish, të cilët me sy të çakërdisur, shikonin dritëhije lëvizëse në njërin ballë të murit, nga ku ngjiteshin përpjetë disa fije të holla tymi blu. Pas pak, ju bë se ishte duke nuhatur një aromë të panjohur, disi të hidhur, pastaj në gojë ndjente një shije të çuditshme, shumë të çuditshme, që i vinte si përzierje e barotit të djegur dhe avujve të sqfurit... dhe ajo shije e keqe ju ngjit në qiellzën e gojës e nuk i shqitej dot! Vallë, ishin të gjitha këto vetëm mendime çasti, vëzhgim teledirigjimi, apo fenomen psikologjik ëndërrues?

Mund të jenë të vërteta këto që i pashë nga jashtë përmes teledirigjimit të koncentruar, apo thjeshtë, me sy hapur pash ëndërr? Për një copë herë, i ndjekur nga muzika e venitur që depërtonte nga dera e mbyllur, Gjenerali u tret në kujtimet mbi metodën e shumëpërfolur të zbulimeve me teledirigjim. Flitej se me këtë lloj metode kishte filluar të merrej shkenca më e sofistikuar botërore. Tentohet të zbulohet përmes mendimit të thellë, të kombinuar me parapsikologji, të parashikohej se çfarë bënte i përgjuari, i cili ndodhej në distancë të largët, të gjendej tradhtari në mesin e radhëve, të parashikohen dhe të dekodohen veprimet e koduara të palës kundërshtare... dhe në fund, konkluzionet analitike:

„Një person që jeton në qendër të një fshati. I gjinisë

mashkullore. Me veshje civile. Fytyrë pak të hequr. Flokë të zeza, pak të rëna. Ka zënë vend në mes të dhomës, i ulur rrafsh. I rrethuar nga shumë burra të tjerë. Pa ndërpre thithë duhan. Edhe të tjerët thithin duhan. Vështrimin e mbajnë të përqendruar në ekran. Sytë i kanë të përbotur nga emocionet. Askush nuk flet, përveç aktorëve dhe muzikës së filmit... vazhdon thithja e duhanit, ndërsa dikush i fërkon sytë nga tymi i shumtë... dhe ai, gjithsesi dëshiron të dalë jashtë në ajër të pastër!“

O zot! Ç'është kjo që pashë? Ç'vegova? Ç'ëndërrova?

Derisa shkëputej nga këto vegime, me dyshim pyeti vetën: Vallë, kjo metodë e re zbulimi, a nuk është e ngjashme me metodat e vjetra të zbërthimit dhe të interpretimit të ëndrrave? Apo është njëra nga metodat e fallxhinjve të sotëm ëndërrshpjegues?

Ndërkohë, diku u dëgjua një mbyllje e rëndë dere, që aty për aty nuk e përcaktoi dot se nga erdhi. Pasi e për lau edhe njëherë vrimën e bravës që e kishte përballë, mori drejtimin e daljes.

Ç'duhet bërë? – pyeti vetën derisa ishte duke e tërhequr derën për të dalë jashtë. Derisa dera kishte filluar të mbyllej prapa krahëve të tij, pa pandehur, nga goja i doli një psherëtime e gjatë, që s'qe gjë tjetër veçse shprehje e frikës nga ato që pa e që i përjetoi sa ndodhej në atë korridor të mallkuar. Për zbutjen e gjendjes, e shikoi orën! Pastaj, duke parë majtas e djathtas mori drejtë veturës, duke lënë prapa muzikën e lehtë të filmit. Si në ëndërr ju bë së dëgjoi të shtëna armësh dhe eksplodime bombash! Ndonjë skenë nga

filmi, mendoj dhe aty për aty ju bë se pa vetën me bomba në dorë, duke e hapur derën me rrëmbim për t'i hedhë në mesin e njerëzve me sy të përlotur nga emocionet... dhe ju bë se pa njerëz të alarmuar, me sy të kthyer nga dera... ndërkohë u dëgjua një gjëmimi i tmerrshëm i përzier me tym, flakë e britma tmerri... Ashtu gjysmë i kërrusur ju bë se i shpejtoi hapat sa pa e zënë flaka e barotit! Ç'qe gjithë ky tmerr?

„ Atentatet me bomba, ku mund të vriten njerëz të pafajshëm, nuk e përlijin kurrsesi qëllimin tonë, sepse do të shpallen sulme terroriste, duke dërguar mesazhe të gabuara! Prandaj, në raste të tilla ruaje gjakftohtësinë dhe vazhdo përgjimin deri në shkëputjen e të përgjuarve nga grigja!“

30

– Hë, si qëndron puna? – pyeti Pirati kureshtar, derisa Gjenerali zuri vend në ndenjësen e pasme të veturës.

– Informatat janë të sakta! – ia ktheu Gjenerali i trimëruar, dhe vazhdoi: – Janë duke shikuar filma nga kultura apo e kaluara e tyre.

– I pe ti filmat që janë nga e kaluara e tyre? – pyeti Pirati me gjuhë të trashur.

– Jo nuk i pashë, por kështu shkruan në njoftimin që kohë më parë e solli Partizani. – ia ktheu qetë Gjenerali.

– Sikur thatë se filmat kanë përmbajtje nga e kaluara e tyre? – pyeti pas një heshtje të shkurtër Pirati.

– Po! Thash se filmat janë patriotik, dhe kanë përmbajtje nga e kaluara apo kultura e tyre!

– Nga kultura e tyre?! Hë! Po ku kanë kulturë ata? – pyeti Pirati duke ngritë shishen e rakisë.

Prapë do të gajaset ky, mendoi i nevrikosur Gjenerali.

– Si çdo popull! Edhe ata kanë kulturën dhe historinë e tyre? – ia ktheu Gjenerali duke u afruar më afër tij, sikur

donte t'ia mbushte mendjen akoma pa filluar, se nuk ishte aspak i disponuar të dëgjonte gajaset e tij pa shkak!

– Çuditëm kur flisni për kulturën dhe historinë e...

– Unë kam dëgjuar se ata nuk kanë kulturë të vetën... – ndërhyri Partizani duke ia ndërprerë bisedën Piratit.

– Po gjuhën, a e kanë të vetën apo të huazuar nga dikush tjetër? – pyeti Gjenerali, pa e përcaktuar se kujt ju drejtua.

– Nuk e di, por besoj se edhe gjuhën e kanë të përzier me gjuhë të huaja... si gjuhë fisesh nomade...

– Jo, jo! – e ndërpreu Gjenerali Partizanin dhe vazhdoi me të njëjtin ton: – Nuk është ashtu siç thoni ju! Sipas studimeve që kohëve të fundit kam qenë i shtrënguar t'i bëjë, në lidhje me kulturën e shqiptarëve, për shkak të profesionit dhe detyrave që me janë ngarkuar, kam arritur në përfundim se shqiptarët janë njëri ndër popujt më të vjetër të Gadishullit Ballkanik. Këtë e vërtetojnë studiuesit më të mirë jugosllavë.

– Unë nuk jam aspak i njohur me të kaluarën dhe traditat e tyre, prandaj edhe u befasova kur ju folët për kulturën e tyre! – foli Pirati me zë të zbutur e të ngadalshëm, dhe vazhdoi: – bile as që dua ta lodhi trurin me kulturën e tyre!

Ja, kështu pra! mendoi Gjenerali. Këtu të dua të zbutur, të qetë, të singertë..., kurse të egërsuar dhe të rreptë të dua atje, gjatë realizimit të planit!

– Kurse unë kam mendim tjetër! Në moshë, jam shumë më i vjetër se ju. Shkollën e kam përfunduar në kohen e Jugosllavisë së vjetër. Atëherë kemi mësuar se shqiptarët nuk janë autokton e as pasardhës të Ilirëve, por të ardhur nga diku, dhe kjo ardhje e tyre ka ndodhur vonë, shumë

vonë!... – tha Partizani duke e kthyer kokën prapa, për ta parë më afër shprehjet mbi fytyrën e Gjeneralit.

– Ju flisni se si keni mësuar në shkollat e Jugosllavisë së vjetër mbi të kaluarën e shqiptarëve, dhe që nga ajo kohë nuk jeni aspak në rrjedhën e zbulimeve të reja që kanë ndodhur ndërkohë, ku falë atyre zbulimeve shkencore, historike e arkeologjike, e veçmas vazhdimësisë së emrave të vendeve që nga antikiteti e deri me sot, në trevat e banuara nga shqiptarët, serbët, malazezët, maqedonasit, bullgarët, grekët, provohet prezenca ilire dhe vazhdimësia shqiptare. Këtë e provojnë edhe dyndjet sllave që kanë ndodhur gjatë shekujve të gjashtë dhe të shtatë, të cilët deshëm apo nuk deshëm ne sot, i lan të shkruara në krisobulat e tyre emrat e popujve, apo më mirë të them, emrat e fiseve ilire, që i gjetën kur u vendosën në tokat e rrëmbyera prej tyre!

– Do të thuash se ne sllavet qenkemi të ardhur... – tha Partizani me zë të dëshpëruar.

– Aspak nuk dua të them unë! Këtë e thotë historia, edhe pse mua dhe të gjithë sllavëve të jugut do të na pëlqente që paraardhësit tonë të ishin autokton në këto treva! – ia ndërpreu fjalën Gjenerali.

Partizani, në vend të përgjigjes teshtiu!

Dera e rëndë, me numrin tridhjetë sipëri, u hap qetë. Që andej u pa të dilte një burrë. Nga distanca dukej të ishte rreth tridhjetë vjeç. Pasi i zbriti shkallët, u nis drejt tyre. Në kohën më të përshtatshme, pra tamam atëherë kur ishte shumë afër tyre dhe mund t'i shikonte brenda për brenda kabinës, mori kthesën drejtë sheshit. Pa e ndryshuar aspak stilin e hapave të tij, u mbyll në kabinën e telefonit. Pas disa

çastesh, edhe pse nuk arritën ta vërenin se ç'bëri brenda, doli dhe krejtësisht i shkujdesur, u drejtua nga dera e rëndë dhe u tret në brendi të ndërtesës, duke kaluar nën numrin e rrezikshëm, tridhjetë.

Pas qetësisë që u rishfaq nga provokimi, që njeriu i panjohur i bëri situatës së jashtme, ku në mesin e shumë objekteve statike, kishte zënë vend edhe vetura e tyre, pra pikërisht në këtë kohë, Gjeneralit nuk ju deshtë asnjë sekondë që ti rifillonte radhitjet e sukseseve të planit, të paktën deri në pikën e tanishme! S'ka se si komentohet ndryshe! Të përgjuarit, pa të cilët as që mendohet realizimi i planit, bile as që do të kishte lindur ndonjëherë ideja e një plani të tillë, pra, ata as që kishin dhënë shenjën më të vogël të ndonjë dyshimi. Ata kishin pasur sjellje të mrekullueshme që i shkonin plotësisht për shtat realizimit të plotë, dhe jashtëzakonisht të suksesshëm të planit. Por këto sjellje, edhe pse realizoheshin pa dijen, por vullnetin e tyre, kurrsesi nuk do t'i shfajësonin nga përgjegjësjë që kishin ata para shtetit, bile përkundrazi, nga çasti në çast, ata thelloheshin në krim të shëmtuar, ja si sonte që janë mbledhur, që janë sistemuar si asnjëherë më parë duke dhënë dëshmi të qarta për armiqësinë që kanë kundër shtetit, kundër klasës punëtore, kundër bashkim-vëllazërimit, kundër socializmit...

Tutje nga rruga, andej nga pak më parë kishte ardhur Gjenerali, para se të dëgjohej ndonjë zhurmë mortori u panë fare të ndezur që vinin drejt tyre. Fare pranë tyre, vetura e porsaardhur, pasi bëri një hark të zgjeruar u afrua pranë derës me numrin tridhjetë. Aty ndaloi. Vetëm tani e vërejti Gjenerali se ishte veturë taksie. Pas tundjeve të lehta të derës,

në prag u shfaq burri i mëparshëm i kabinës, dhe fill pas tij edhe një grua, e cila duke i hedhur hapat me kujdes, dhe vazhdimisht e mbështetur pranë burrit të kabinës, aviteshin pranë veturës së taksisë. Gjenerali i ndërpreu mendimet dhe u shtri në ndenjësë, nga frika se dy kalimtarët e rastit mund t'i shohin që të tre në veturë dhe të hedhin farën e dyshimit duke thënë pastaj në hetuesi: Ne, në orët e vona të natës së gjashtëmbëdhjetë janarit, në rrugën Nordwestring përballë numrit tridhjetë, derisa ishim duke hyrë në veturën e taksisë, që e kishim porositur enkas për ne, rastësisht kemi parë tre persona të panjohur, duke përgjuar nga vetura e tyre e tipit Audi!

– Shtrihuni edhe ju! Nuk duhet të na shoh askush! – dha urdhër Gjenerali me zë të ulët.

Përveç zhurmës së hapave të ndrojtur, prapa tyre mbetën edhe ca fjalë të shpërndara nga gjuha gjermane, të thëna nga gruaja, pastaj ushtima e motorit të veturës dhe asgjë më tepër.

– Nuk kanë vërejtur asgjë! – tha i lehtësuar Gjenerali, dhe pas një pushimi të shkurtër vazhdoi: – Po të na kishin vërejtur do të reagonin të trembur, dhe ne do të ishim të shtrënguar që hë për hë, të pezullonim përgjimin dhe të tërhiqeshim nga realizimi i planit!

– Mu bë se nuk ishin nga tanët! – tha Pirati, duke zënë vend më mirë në ndenjësë.

Hajde kokë, hajde! – mermëriti me vete Gjenerali, dhe deshi akoma të vazhdonte mendimin e tij të lirshëm, duke i analizuar njërën pas tjetrës budallallëqet e Piratit, por ndërkohë, ndërhyri Partizani:

– Si nga tanët?

– Po mendoj, nga të përgjuarit... – filloi nga sqarimet e gjata siç e kishte zakon Pirati.

– Mos e zgjat më tepër! Nuk ishin nga tanët! – urdhëroi rreptë Gjenerali.

Qetësia pas tundjeve të pakmëparshme kishte rënë e plotë. Rrallë në mesin e acarit shihej ndonjë fjollë e vetmuar bore, që rrotullohej e përdridhej deri sa zinte vend në asfaltin e ngrirë, mbi kulmin e veturave të parkuara apo brenda kopshteve të shkreta!

Pirati e ndezi një cigare. Fill pas tij e ndezi edhe Partizani, ndërsa Gjenerali vazhdonte t'i shikonte pa e pasur mendjen aty.

Pas pak vështirimin e tërhoqi nga fytyrat e tyre si hije dhe e hodhi tutje, duke e mbërthyer mu në derën me numrin tridhjetë sipëri, ndërsa në trurin e tij të lodhur vazhdonte vizatimin e skicave të reja planimetrike, për realizimin e planit në kushte të jashtëzakonshme.

Terreni, dukej se nuk kishte asgjë të veçantë, të jashtëzakonshme apo të pa sistemuar që nuk do t'i plotësonte të gjitha kërkesat e nevojshme për realizimin e planit!

Tani, duhet veçuar drejtimin që do ta marrin të përgjuarit pas mbarimit të shfaqjes, vazhdoi Gjenerali me mendimet e tij në projektimin e planit. Si do të shfaqen në rrugë të përgjuarit, të tubuar apo ndaras? Sa veta do të jenë së bashku? Do të dilnin në grup, apo veç e veç? Dhe ja, dalja e tyre për afërsisht do të duket kështu: Do të dalin në grupe të vogla. Do të bisedojnë me zë të ulët. (Këtë gjest sa human, aq edhe njerëzor, do t'ua diktojë ora e vonë e natës, e kurrsesi

kultura e tyre!) Pasi do të përshëndeten me njëri-tjetrin, gjithnjë me zë të ulët, do të nisen në grupe të sistemuara, secili drejtë veturës së tij. Të përgjuarit, sipas njoftimeve të fundit, duhet të ndodhen të sistemuar në një grup. Tre persona, njëri prej tyre, ai më i riu, do të jetë shoferi. Duke biseduar, dhe me duar të zëna nga projektorë, kasete dhe kablllo që i tërheqin zvarrë, do të nisen drejt veturës së tyre të parkuar me turinj drejt kangjellave të ndryshkura! Do të përqendrohen në deponimin e gjërave që i mbajnë në duar, të cilat, njërin pas tjetrës do t'i vendosin në brendi të gepekut. Shoferi do të merret me sistemimin e tyre, kurse dy kokat do të qëndrojnë në këmbë pranë tij! Shkujdesja e tyre do të jetë e jashtëzakonshme, maksimale, prandaj edhe nuk do të nxitohen fare. Veturat e grupeve të tjera, të personave jashtë planit tonë, do të defilojnë njëra pas tjetrës në rrugë. Do të gjëmojnë lehtë motorët, dhe njëra pas tjetrës, do të tretën përgjatë rrugës! Të përgjuarit do të mbesin të fundit. Tani vjen radha jonë! Urdhërohet Pirati, gjysmë i gërmuqur të dalë nga vetura. Pastaj, të ngritët plotësisht në këmbë, duke u hequr si kalimtar rasti. Të marshojë në drejtim të tyre, mes për mes trotuarit. Ah, se gati harrova! Para se të niset, kokën ta mbulojë mirë me kapelën e tij me xhufkë. Fytyrën ta mbuloi dukshëm me shall. Në vendin e caktuar, aty ku duhet të ndodh realizimi i planit, të arrijë në kohën e barabartë, kur objektet tona të përgjimit të ndodhën të tubuar pranë gepekut të hapur të veturës. Në befasi të nxjerrë revolen dhe pa paralajmërim të qëllojë..., apo ndoshta do të ishte më mirë së pari t'i paralajmërojë me fjalë të befta, të shpejta dhe të shkoqitura: „Në emër të

popullit jeni të dënuar me vdekje!“, dhe pa asnjë hezitim të qëllorë. Në fillim duhet të qëllorë kokën numër një, dhe atë, krejt sipas rregullave, me gjakftohtësinë më të madhe, tre plumbat e parë të zbrazën mbi trupin e tij për ta mbërthyer, për ta paaftësuar nga ndonjë kundërsulm i mundshëm, dhe në fund të goditet në kokë, për ta garantuar vdekjen e sigurt! Pastaj, me të njëjtin stil të sulmohet dhe të ekzekutohet koka numër dy, apo koka numër tre... cili të jetë më afër! Bile, nëse arrin të shpëtojë ndonjëri nga gjysmë goditjet tona, do të dëmtohet rëndë realizimi i planit, sepse këtu mungon qasja e bashkëpunëtorit me shifër identifikimi 6760, i cili ka për detyrë realizimin e gjysmëgoditjeve, nëse ato për arsye të ndryshme na shkasnin neve nga duart! Kurse detyrë imja duhet të jetë: Përleshjen duhet ta mbajë nën kontroll nga distanca. Nëse do të ketë kundërsulm nga ana e tyre, apo nga ana e grupeve të tjera që në momentet kyçe ende nuk janë larguar në drejtimet e veta, apo pasi t'i kenë dëgjuar të shtënat janë kthyer në vendin e ngjarjes, duhet të reagojë në befasi duke ua prerë rrugën. Nëse nuk ndalojnë, apo nëse nuk tërhiqen, krejt sipas rregullave, duhet t'i përdorë mjetet më të sofistikuara për raste të tilla urgjente, pra duhet të qëllorë, dhe atë në stilin e ekzekutimit! Gjithnjë duhet të jem i kujdesshëm që të kundërsulmohet sulmuesi i imagjinuar, anësor, i drejtpërdrejtë, tinëzarë apo i prapashpine... cilido që të jetë ai, duke e ç'orientuar deri në shkatërrim! Pastaj, furishëm duhet të gjendem në vendin e realizimit të planit, për ta vërtetuar mbarëvajtjen e aksionit! Nëse paraqitet nevoja duhet të qëllorë për ta realizuar pjesën e fundit të planit që rastësisht mund të ketë dështuar, pra duhet t'i

realizojë gjysmë goditjet dhe me nxitim, të zhdukem në bazat e planifikimit paraprak! Lëvizjet e mia, nuk do t'i vë askush në dyshim, është fjala për momentin sa do të zgjasë realizimi i planit, sepse pastaj edhe prezenca ime në vendin e ngjarjes do të lakohet si provë materiale numër dy në zyrat e hetuesisë! Ndërkohë, detyra e partizanit duhet të jetë: Ta nxjerrë veturën nga vend-parkimi dhe t'i afrohet krejt ngadalë vendit të realizimit të planit. Nëse paraqitet nevoja, ai duhet të presë në mes të rrugës! Përleshjet bri rrugës do ta përlligjin pritjen e tij. Pasi të sigurohet mbi realizimin e planit, nga brendia e veturës, t'i hapë dyert, dhe të qëndroi në gjendje gatishmërie për t'u larguar! Kaq!

Po nëse Pirati arrin me vonesë dhe objektet e përgjimit kanë zënë vendet e tyre në veturë? Ç'duhet bërë në një rast të tillë?... Ja, vetura e tyre ka filluar të lëvizë. Pirati ende ndodhet larg! Ai ka filluar të vrapojë, por me kot, nuk i arrin dot, është akoma larg! E urdhëroi Partizanin: Ndize motorin, dhe zija rrugën e daljes veturës së tyre. Ndale veturën dhe bllokoje rrugën! Mos e fik motorin! Vetura e tyre përpiket të lëvizë prapa. Vetura e jonë qëndron. Ata e humbin durimin dhe nuk e vërejnë fare Piratin, që krejt rastësisht ju afrohet, dhe në çastet e fundit, ai bënë sikur dëshiron të kalojë në anën tjetër, dhe fare qetë i del veturës së objekteve tona të përgjimit nga ana e majtë. Ata ndodhen në kulmin e padurimit, dhe nuk e vërejnë fare Piratin, e as lëvizjet e tij gjatë nxjerrjes së revoles dhe tërheqjes së qarkut. Do të tmerrohen vetëm atëherë kur do të dëgjohen krismat e para.

Në rast të një rrjedhe të tillë të planit, mua me takon që

fill pas të shtënave të para, të dal nga vetura dhe t'i vijë në ndihmë Piratit, duke qëlluar në brendi të veturës deri në asgjësimin e plotë të objekteve. Pas qetësisë së parë, duhet edhe një herë të konstatohet shkalla e realizimit të planit. Nëse plani nuk ka rrjedhur ashtu siç pritej, nga shpejtësia kanë ndodhur gjysmë goditje, rrufeshëm duhet realizuar ato, dhe pastaj, me kujdes të sigurisë së shtuar, të kthehem në brendi të veturës, dhe fill pas, të urdhërojmë largimin e menjëhershëm nga vendi i ngjarjes!

Vetëm tani e vërejtë Gjenerali se radiolidhja ishte duke lëshuar tinguj të ndryshëm, derisa Partizani merrej me kërkimin e stacioneve përkatëse. Në çast deshi të fliste, t'i thoshte se nuk ishte as koha e as vendi për një kërkesë të tillë, nga radiolidhja u dëgjua një sinjal i plotë, ri-ra-re, ri-ra-re, dhe fill pas një zë i trashë burri: „... iksrei - aht, iksrei - aht, komen!¹⁹“

¹⁹ Gjermanisht – thirrje e koduar përmes radiolidhjes: „IKS,R-8“ marrje!

Partizani vazhdonte të thithte cigaret njëren pas tjetrës, aso të forta, të markës „Marlboro“. Pirati, pasi zbrazti edhe një gllënjë raki, edhe ai ndezi cigare. Kurse Gjenerali ishte i përkushtuar i tëri pas planit. Dalëngadalë, kishin filluar t’i tendoseshin nervat me sjelljet e tyre, veçmas të Piratit. Edhe pse kishte bërë përpjekje maksimale për të mos rënë në nivelin e tij, herë pas here i bëhej se ishte gjë e pamundur t’u shpëtoje kthetrave të nivelit të tij të ulët.

Gjithsesi e ndjente një ndarje të madhe, një shkëputje të vështirë nga pjesët teorike të planit dhe shndërrimi i asaj pjese në praktikë. Edhe pse plani, në pamje të parë ishte tepër i thjeshtë, në praktikë sikur ndryshonte me nota drastike. Këto vështirësi filluan të shfaqën vetëm atëherë kur edhe filloi zhvendosja e planit nga teoria në praktikë, dhe konkretisht, porsa këmba e tij kishte shkelë për herë të parë në brendi të barakës. Aty e kishte kapluar një lloj parandjenje ogurzezë! Në çast ju kishte bërë se objektet e përgjimit nuk ishin aq budallenj sa mos t’i kenë nuhatur,

e veçmas mos t'i kenë marrë serioze sinjalet kërcënuese. Çdo paralajmërim kërcënues, që në pamjet teorike dukej të ishte tepër demokratik, tepër njerëzor, në praktikë mund të sillte deri të dështimet e turpshme, bile edhe fatale për jetën e tyre! Dhe për këtë fatalitet, sigurisht se nuk do të nevojitej një skandal përmasash apokaliptike, por do të mjaftonte një shkëndijë për t'i asgjësuar të gjitha përpjekjet e bëra me shumë mund e sakrifica! Dhe, më e keqja e gjithë këtyre mund të vinte nga shkaku se gjatë gjithë përpilimit të planit, ana e objektit të përgjuar sikur ishte nënvleftësuar deri në masën zero, ku nga aty kishte filluar mbivlerësimi i forcave të tyre imagjinare, të shpërndara butësisht mbi pjesët teorike të planit!

I shpërqendruar, vështrimin e hodhi jashtë. Pas disa rrotullimeve, sa në fundin e rrugicës, në krye të saj, vështrimin e ndali mbi derën e rëndë ku sipëri saj, edhe pse nuk shquhej dot nga distanca, ishte i skalitur origjinal numri tridhjetë. Origjinal! Po plani? Në përbërjen e tij a kishte diçka origjinale? Një përgjim detektivësh..., por jo fare pa karakter, bile me dy karaktere! Njërin karakter të marrë nga unë, që jam zotuar në zbatimin e planit dhe karakteri tjetër, të rrëmbyer nga objektet e përgjimit, që medoemos do të marrin pjesë në realizimin e planit, por, pa dijen dhe dashjen e tyre! Dhunshëm!

Befas, dera me numrin tridhjetë sipëri u hap. Që andej u panë të dilnin dy veta, pastaj sikur ta kishte urdhëruar, apo të ishte shtyrë nga dikush, dera filloi të mbyllej.

Ata, njëri pas tjetrit i zbritën shkallët. Morën drejtimin e sheshit ku ndodhej kabina e telefonit.

Sa më shumë që largoheshin tutje, aq më tepër e humbnin pamjen e siluetave të tyre nga mjegulla që kishte filluar të binte, bile në disa vende kishte filluar të trashej. Me sy të picërruar, pa pasur guximin të dilte jashtë dhe të merrej me përgjimin e tyre nga afër, vërejti se njëra hije u fut në kabinën e telefonit.

Mezi po e mposhte ndjenjën e dëshirës për të qenë afër tyre dhe, sa më parë të fillonte nga mbledhja e të dhënave mbi gjendjen e të përgjuarve që dukej se as drita e mëngjesit nuk do t'i shqiste nga ata filma të mallkuar. Vetëm tani e kuptojë se kishte filluar të mërzhitej nga pritja e gjatë.

Kabina e veturës kishte filluar të ftohej. Pirati gërhiste lehtë, ndërkohë që Partizani e fiku cigaren, dhe pas disa lëvizjeve instinkte, filloi të merrej me radiolidhjen. Zhurma gërryese që erdhi nga radiolidhja, siç duket, Piratin e bëri të ndërpriste gërhitjen.

– Ç'farë ndodhi? – pyeti Pirati duke kthyer kokën nga Partizani.

– Asgjë, asgjë! Po i kërkojë frekuencat!

– Frekuencat e sate ëmë! – ia këputi një të sharë Pirati me zë pak të ngritur!

– Shshsh! Fshihuni! Ja po vjen një veturë! – foli me zë pëshpërime Gjenerali, derisa vet ishte duke u shtri në ndenjësen e pasme.

Një zhurmë e mbytur makine kaloi fare pranë. Pasi dha shenjë, ndaloi disa metra larg tyre, dhe filloi të lëvizte në mënyrë taktike, për t'u parkuar. Partizani ia fiku fare zërin radiolidhjes. Veturës së porsaardhur, në fillim ju fikën dritat e pastaj motori. Qetësia u bë edhe më e rëndë. Lëvizjet e të

porsa ardhurit, dukeshin të ngathëta, por në realitet ishin të shpejta si përplasja e derës, mbyllja e saj me çelës, dhe largimi me hapa të shpejt. Pasi hapat e tij u larguan, Gjenerali ngriti pak kokën sa për të parë se kush ishte. I porsaardhuri, si hije e zezë në mesin e mjegullës që vazhdonte të qëndronte pezull, u zhduk tutje duke marrë jo drejtimin që në çast e mendoj Gjenerali, pra numrin tridhjetë, por u zhduk prapa një porte me një numër shumë më të madh! Për këtë që i sigurt!

– Iksrei - aht, iksrei - aht komen! – erdhi zëri nga radiolidhja, që Partizani vazhdonte të merrej akoma me të!

– Dreqi të marrtë me gjithë të! – foli Pirati me zë të ulët, por të vrazhdë!

– Ç’pate? – pyeti Partizani!

– Si ç’pata? Ma prishe gjumin me atë radio të mallkuar! – ia ktheu Pirati derisa ishte duke bërë përpjekje për të nxjerrë cigaren nga kutia.

– Pse, për të fjetur kemi ardhur këtu? – pyeti prapë Partizani, dhe vazhdoj: – Duhet të presim zgjuar derisa të dalin ata! Na presin shumë detyra... dhe ata nga çasti në çast mund të dalin!

– Pse, sa është ora? – pyet Pirati duke e marrë pak veten.

– Një, pa një çerek, kuptohet, pas mesnate! – ia kthej Partizani.

– O bo, bo! Shumë e zgjatën! Vërtetë qenka bërë shumë vonë! – foli Pirati, por kësaj radhe me zë të zbutur! Pastaj, u shtriq duke u mbështetur fuqishëm pas mbështetësës së ulësës, e cila nga pesha e trupit të tij, cijati vajtueshëm!

– Të thash! Duhet të jemi shumë të kujdesshëm! Nga

çasti në çast ata mund të dalin! – ia ktheu Partizani me zë triumfues.

Ndërkohë kabina e veturës vazhdonte të ftohej. Xhamat kishin zënë shtresë të trashë avulli, të cilin e fshinte Partizani. Gjenerali, herë pas here e ulte xhamin e pasmë të veturës dhe shikonte jashtë.

Mjegulla, sikur ta kishte porositur dikush, vazhdonte të dendësohej, kurse disponimi për pritjen e gjatë tendosej vazhdimisht!

– Plasa! – tha befas Pirati.

– Pse, ç’ke? – pyeti Gjenerali.

– Se shtyj dot kohën! Me behet që me vite ndodhem në këtë pozitë... pritë e mallkuar!

– Fol diçka, trego diçka dhe do ta kesh me lehtë pritjen! – ia kthej Gjenerali me zë të ulët.

– Ç’farë të tregoj? – pyeti Pirati duke e kthyer kokën prapa për ta parë Gjeneralin.

– Po... për shembull, diçka nga jeta juaj... nga bëmat tuaja!

– Je shumë i zgjuar, shoku Gjeneral!

– Pse? – pyeti Gjenerali kureshtar.

– Sepse bëmat e mia janë të dënueshme... në kundërshtim me ligjin... sa bukur e ke menduar shoku Gjeneral! Me thua të ekspozohem pa asnjë shkak, e pastaj... – filloi të fliste Pirati me ndërprerje me gjuhë të trashur nga rakia.

– Nuk e thash me këtë kuptim!... pastaj, ne jemi aleat! Nuk e kam ndërmend t’ju denoncoj, bile përkundrazi...

– Aleat? Nuk me ngre dot në kurthe të tilla shoku Gjeneral! E kam provuar këtë lloj stili, këtë lloj bashkëpunimi me

organet e sigurimit të shtetit shumë kohë më parë!

– Me duket se jemi keqkuptuar! Të gjitha lehtësimet për ju janë të përgatitura me shkrim, të vulosura e të nënshkruara nga kryeqendrori! Për këtë ju garantojë unë!

– Me garanton ti? Kështu me pat garantuar edhe njëri nga kolegët tuaj dikur!... më mirë e lëmë këtë temë fare!

– Unë nuk e di se si ju ka ndodhur me njërin nga kolegët e mi të panjohur, por me mua do të kalosh ndryshe, krejt ndryshe! Për këtë të betohem! – u përgjigj Gjenerali me zë pak të ngritur dhe i vendosur në ato që i fliste.

– Dëshironi pakëz muzikë? – ndërhyri Partizani, me zë të qetë, sa për t'i larguar nga biseda që dukej se do t'i shpinte drejtë grindjes.

– Po, por lëshoje radion e jo atë radiolidhje të mallkuar, sepse kur po ia dëgjoi zërin, po me duket se jam duarlidhur në veturën e policisë! – ia kthej Pirati me inat.

– Të paska hyrë frika në palcë! – ia priti Partizani me zë tallës, derisa ishte duke kërkuar muzikë.

– Ty po të duket se... lere këtu! Këndon Elvis Prisli! Sa me pëlqejnë këngët e tij! – foli rrëmbyeshëm Pirati, dhe zgjati dorën për t'i dhënë zë me tepër radios.

Gjenerali nuk foli nga prapa, edhe pse nuk i pëlqente fare ideja e tyre për të dëgjuar muzikë në këtë kohë të vonë dhe pranë pritjes së angësht të realizimit të planit! Prandaj, e mbylli xhamin.

Muzika vazhdoi edhe për disa çaste, pastaj përfundoi, dhe në vend të muzikës, spikerja vazhdoi me lajmet. Partizani ia uli pak zërin!

– Sa bukur! – tha Pirati, sikur ishte duke folur me veten

e tij, dhe vazhdoi: – Sa bukur këndon! Është muzikë moderne, gazmore, që të ndjell forcë, të jep zemër të jetosh, të dashurosh e të mos ngopesh... disi, sikur të zgjon nga gjumi duke thënë: Hej, o krijesë e bekuar perëndie, jetoje jetën vetëm me të bukurën, të ëmblën dhe dashurinë, sepse herët a vonë, do ta lësh fare këtë botë dhe do të tretesh në amshim, atje ku do të na behet gjykimi i madh, ku do të na shajnë, ku do të na mallkojnë, ku do të na dënojnë për jetë të jetëve!... dhe vitet do të ecin, të rreshtuar pranë njëri tjetrit, duke formuar dekada e shekuj, dhe shekujt do të kalojnë, kurse brezat që vijnë do t'i harrojnë pamjet tona, zërat tonë të mallëngjyer, klithjet tona të dhembjes, të mjerimit apo britmat e urrejtjes... dhe kështu, do të zhdukemi, do të tretemi nga këto hapësira, të cilat do t'i pushtojë jeta e re, emancipimi i ri..., që do t'i bëjë të gëzuar, të lumtur, me veshje tjera, me këngë e orgji tjera, që ne nuk do t'i arrimë kurrë as t'i dëgjojmë, as t'i shohim..., por jeta do të jetë e njëjtë, krejt sikurse edhe jeta jonë, me të njëjtën buzëqeshje, me të njëjtin gëzim, me të njëjtat psherëtima, me të njëjtat vaje..., vetëm se ne nuk do të jemi në atë kohë, as fizikisht as shpirtërisht..., do të jem të harruar për fare!... prandaj, o njeri i shkretë, hiq dorë nga lakmia, nga dhuna, nga rrebeshet, sepse të gjitha së bashku të presin në pusi!... ja kështu siç presim ne sonte në pusi, për të shkaktuar dhunshëm vdekjen e dikujt! Dhe këtë, e bëjmë për lakmi, për egoizëm, për ca para! Zoti qoftë me ne!

– Amin! – Sikur e vulosi Partizani!

Gjenerali nuk deshi t'ju besonte veshëve për fjalët që i dëgjoi nga Pirati! Akoma pa arritur të çuditej me ato fjalë

pesimiste, pasoi çudia tjetër me fjalën „Amin” të Partizanit,
i cili pa ia vënë aspak veshin lëvizjeve nervoze të tij, nga
xhepi i palltos nxori faqoren e rakisë!

Keq! Shumë keq! Rrjedha e planit tani porsa kishte hyrë në fazën më kritike, jo vetëm të dështimit, por, edhe në atë të zbulimit! Parametrat e tij, që kurrë nuk kanë qenë të gabuar, sikur kishin filluar t'i jepnin shenjat e para të dështimit. Bashkëpunëtorët, pa të cilët as që mendohet realizimi me sukses i planit, dukeshin se kishin filluar të ftoheshin nga pritja e gjatë! Të jetë vërtetë pritja shkaktare? Jo, jo! As që e vë në dyshim, që pritja të jetë shkaktare! Atëherë kush mund të jetë shkaktari?

Duhet filluar nga mbledhja e informatave, për gjetjen e shkaktarit!

Që në fillim ka qenë e njohur urdhëresa e qendrorit se realizimin e planit do ta bënte Pirati në bashkëpunim të ngushtë me Studentin! Për këtë ishte i njoftuar Partizani, i cili, në këtë mes, kryen detyrën e korrierit dhe të fshirësit të gjurmëve..., por në raste specifike, mund të përdorej edhe si mbrojtës anësor! Ndoshta Pirati e ka vërejtur se kompleti për realizimin e planit ka dalë jashtë fushëveprimit planimetrik.

Mungesa e Studentit, në njërën anë dhe zëvendësimi i tij me Partizanin në anën tjetër, pa i përfillë rregullat e veprimit mbi skicat e planit, nga këndvështrimi i Piratit, sikur shikohet e papranueshme prania e Partizanit në këtë mes, i cili nuk dëshiron të dekonspirohet para tij!

Nga ky këndvështrim ishte dashur të veprohej:

Partizani të nisej me veturën e tij si udhërrëfyes në njërën anë, dhe si mbrojtës anësorë në anën tjetër. Ne, ishte dashur ta ndiqnim pas, dhe të ndarë të arrinim në cak! Mosprania e Partizanit do të kishte ndikuar të Pirati, që mos të dekonspiroheshin veprimet e tij para një personi të tretë! Mbështetja anësore do të ishte në nivelin e duhur, sepse ai do të bënte organizimin e mbrojtësve anësorë, dhe të fshirësve të gjurmëve!

Gjatë gjithë kohës, Partizani do të ishte nën urdhrat e Studentit!

Tani, edhe po të dëshironte s'mund ta dinte se a ishin plotësisht të qëndrueshme këto teza analitike, por për një gjë ishte i sigurt! Prezenca e Partizanit në këtë mes ishte e tepërt! Për të tjerat as që donte t'ia dinte. As që i interesonte! E vetmja gjë që tani e përvëlonte për ta ditur, ishte se çdo të ndodhë tani, menjëherë pas shfaqjes se të përgjuarve në derë, nën numrin tridhjetë! Nuk ka arsye që do të ndikonte në shtendosjen e vëmendjes, sidomos tani, para shfaqjes së të përgjuarve. Ata do të shfaqen të shkujdesur, ashtu siç ishin në fillim. Do të marrin përgjatë sheshit dhe do të mbushen trotuaret. Ne ç'duhet bërë?... apo më mirë, unë ç'duhet bërë? – pyeti vetën! Të urdhërohet sulmi, apo të përforcohet përgjimi nga distanca?... Por ndoshta, për arsyen e thjeshtë pra, për të

dështuar plani në tërësi, ndoshta këta të dy, për ta përligjur frikën që i ka kapluar ndërkohë, do të rifillojnë grindjet në mes tyre, për vogëlsira, për hiç! Po nëse ndodh një grindje si e pakmëparshme, duke i përdorur edhe armët për zgjidhje, si duhet të vepronte në raste të tilla?! Për një copë herë, me pëllëmbën e dorës mbështetur në faqen e djathtë, Gjenerali u vu të kujtonte ndonjë rregullore, të paktën ndonjë këshillë të dikujt, se si duhej vepruar në rrethana të tilla! Si për dreq, asgjë nuk i kujtohej! Asnjë rregullore, asnjë këshillë... asnjë ide, sado e varfër të ishte do t'i kishte hyrë shumë në punë në këto momente krize, por një ide e tillë nuk i vinte se nuk i vinte! Krejt pa dashjen e tij, mendja i shkoi të ato reagime që edhe në ëndërr po t'i shikonte do t'ia kallnin datën, e jo t'i mendonte në një rast tepër të ngarkuar me ngjarje të furishme, që pritet të ndodhin nga çasti në çast, të rridhnin me shpejtësi marramendëse..., pra, të ato reagime që mund të pasonin nga dy të pranishmit, të cilët në vend të një sulmi drejt caqeve të skicuara me kohë në planin operativ ta sulmonin atë duke e goditur me grushte, me shqelma...

– Dolën! – Tha befás Gjenerali.

As vet nuk e kishte ditur se gjatë kohës sa kishte qenë i humbur në mendime, instinktivisht, sytë i kishte pasur të përqendruar pikërisht në mesin e derës me numrin tridhjetë sipëri!

– Po për nderë! Dolën! Mos u nxitoni! Tani, si asnjëherë më parë duhet të jemi të qetë, gjakftohtë... dhe çdo lëvizje e tyre të analizohet! – foli Pirati duke e ngritur shishen e rakisë, dhe njëherësh duke ia tretë fillin e mendimit, Gjeneralit!

Për disa çaste askush nuk foli. Ishte e mundur vallë? –

pyeti vetën Gjenerali, duke ardhur në vete. Pas gjithë atyre zënkave me Partizanin, pas gjithë atyre fjalëve filozofike e pesimiste, pasi e kishte tharë edhe një shishe raki, të ishte kaq i qetë me shfaqjen e parë të të përgjuarve? Por sakaq, ndërroi mendje! E ka me hile! Po, po! Dhe kjo hile e tij e rrezikon seriozisht planin... dhe jo vetëm planin, por na rrezikon ne të gjithëve! Ai, përmes reagimeve të tilla dëshiron ta marr mbi vete kontrollin mbi realizimin e planit. Kjo është e rrezikshme, e papranueshme! Duhet t'i dal para, t'ia pres hovin:

– Asnjë veprim pa urdhrin tim! – foli me ton urdhërues Gjenerali.

– Është rast i rrallë që të paraqitet, prandaj duhet të veprojmë, për t'i asgjësuar!... – foli Pirati rrëmbyeshëm.

– Ju thash, asnjë veprim pa urdhrin tim! – ia ndërpreu bisedën ashpër Gjenerali.

– Me fal, por unë nuk marr urdhra nga ti! Vetë me keni thënë se ndodhem nën urdhrat e Studentit! – ia kthej Partizani në vend të Piratit, me zë të qetë por të vendosur.

– Po, ashtu të kam thënë, dhe ashtu është! Ti je nën urdhrat e Studentit! Tani po të pyes: A ke marrë ndonjë urdhër nga Studenti sonte?

– Jo! Nuk kam marrë! – u përgjigj Partizani.

– Atëherë? – pyeti Gjenerali i ngazëllyer.

– ...!

– Atëherë je nën urdhrat e mi! Qartë? – urdhëroi prerë Gjenerali.

– Si urdhëro! – ia kthej Partizani me zë përlulës

– Pra, hëpërrhë, vetëm t'i vrojtojmë lëvizjet e tyre nga

distanca! Asnjë veprim pa urdhrin tim! Qartë? – urdhëroi Gjenerali duke marrë pamje të rëndë urdhërdhënësi.

– Si urdhëro! – u përgjigjën gati njëzëri Pirati dhe Partizani.

Dalja e të përgjuarve vazhdoi komplet ashtu siç e kishte skicuar kohë më parë në trurin e tij. Së pari ishte lëkundur dera, dhe fill pas ishte parë një siluetë, që pasi e kishte hapë derën, ishin parë edhe lëvizjet e këmbës së tij gjatë shtypjes së shulit vertikal për bllokimin e derës që të rrijë e hapur! Tani nuk i kujtohej se kur e kishte dhënë sinjalin e parë rreth daljes së tyre, por gjatë asaj kohe kishte qenë i shpërqendruar (jo për fajin e tij, por për fajin e bashkëpunëtorëve) dhe nuk kishte arritur t'i vërente lëvizjet e tyre gjatë daljes. Pas përfundimit të dialogëve që kishin pasur ndërkohë me bashkëpunëtorët përbrenda kabinës së veturës, kishte vërejt se sheshi i mjegullt, ishte mbushur me silueta njerëzish. Ishin ndarë në grupe-grupe dhe bisedonin. Disa ishin parë të përshëndeteshin dhe të merrnin drejtimin për te veturat e tyre, gjë që ia kishte vështirësuar dukshëm vërejtjen e lëvizjeve të krerëve, që ende nuk i kishte futur në qendrën e vëmendjes.

Vetëm teni, pas shikimeve me ngulmë për t'i veçuar

krerët, arriti ta dallonte kokën numër një! Ashtu i bëhej, sepse si për inat, dukej se edhe mjegulla kishte filluar të dendësohej qëllimisht, për t'i marrë nën mbrojtjen e vet duke ua fsheh dritëhijet dalluese! Ai kishte qëndruar fare pranë kangjellave të ndryshkur, i shoqëruar nga tre burra të tjerë. Pas pak, edhe një burrë ishte afruar... pastaj edhe një tjetër. Të ishte koka vërtetë, apo ishte krejt dikush tjetër? Nuk dallohej dot nga distanca... nga mjegulla! Por, qëndrimin e tyre atje, pranë kangjellave të ndryshkura, pranë veturës BMW e përligjte plotësisht mendimin, se të përgjuarit ishin stacionuar pikërisht atje!

Pas përqafimeve me njëri-tjetrin, grupet e vogla sikur filluan të shtendosen! Kjo erdhi e beftë, shumë e beftë, sepse nuk e priste një shtendosje kaq të nxituar!

Çdo gjë lëvizti rrjedhshëm, natyrshëm... siç e kishte skicuar kohë më parë! Megjithëse, kishte hasur në disa përjashtime të vogla, të paparapara..., por, që e dëmtonin seriozisht realizimin e planit! Të përgjuarit nuk i dallonte dot! E pengonte dendësia e mjegullës, e paparashikuar më parë! Veshjet, pak a shumë të ngjashme me veshjet e shumë të pranishmëve si: pallto të zeza... apo me ngjyrë të mbylltë që nuk i dallonte dot nga distanca, nga errësira... shallet mbërthyer rreth qafe! Krejt të njëjtë! Forma e tipareve fizike dhe morfologjike, e njëjtësuar. Grupimi i çrregullt! Pastaj... projektorët, kasetat kabllot, u vendosën në një veturë tjetër, krejt tjetër, të paparashikuar më parë, jashtë planit, dhe nga njerëz të tjerë, të paparaparë në skicat e planit, krejtësisht jashtë përqendrimeve planimetrike!

– Duke i marrë parasysh rrethanat e krijuara, marr

vendim: Realizimi i planit nuk do të provohet të realizohet këtu! Shkaqet: Pamja e pamjaftueshme, vendndodhja e të përgjuarve e papërshtatshme, rrugët e tërheqjes dhe distanca larg strehimoreve rezervë, të parapara me plan, mungesa e mbrojtësve anësorë, mungesa e shlyersve të gjurmëve dhe, mungesa e realizuesit të gjysmë goditjeve në rast të dështimi nga ana jonë!

– Si?! – pyeti i hutuar Pirati.

– Dëgjo me vëmendje e mos me ndërprit! Këto që i thash, dhe që dua t'i them në vazhdim, janë urdhra të prerë, dhe që duhen zbatuar!... Prandaj; Të intensifikohen masat shtesë të përgjimit të veturës BMW. Të verifikohen personat brenda kabinës së veturës në fjalë. Nëse vërtetohet se janë të përgjuarit, të përndiqet me vëmendje vetura e tyre, pa ju rënë në sy, deri sa të ndalon në cak! Këtu duhet përdorur vetëm një ndryshim: Para arritjes në cak, ne duhet t'i parakalojmë për ta përgatitur zënien e pusisë! Vendimi hyn në fuqi menjëherë! Kaq! Tani secili në detyrën e tij!

Gjatë kohës sa ishte duke dhënë urdhra, sikur u panë tre silueta burrash të afroheshin drejtë veturës BMW, të parkuar pranë kangjellave të ndryshkur hekuri. Edhe pse nuk i dallonte dot nga distanca, i yshtur nga instinkti i tij i pagabueshëm në raste të tilla, kishte vërtetuar se personat që në këtë moment kishin filluar të futeshin në veturë njëri pas tjetrit, ishin të gjurmuarit komplet të grupuar! Krejt sipas planit! Tani nuk mbetej gjë tjetër veçse ndjekja dhe përgjimi i veturës nga distanca dhe, zënia e pritës atje në sheshin e germës „L“ të kthyer „Γ“!

Ndërkohë, vetura e të përgjuarve doli nga vend parkimi.

– Jepi Partizan! – dha urdhër Gjenerali.

Derisa vetura ishte duke dalë nga vend parkimi, dy kalimtarë, në dukje të parë të rastit, kaluan përbri tyre duke shikuar me ngulmë, veçmas Gjeneralin, që vazhdonte të rrinte në ulësen e prapme. Të panjohurit, kishin shikime zhbiruese, secili në stilin e tij. Edhe pasi vetura doli në rrugë, për siguri të shtuar, Gjenerali kthej kokën prapa duke i shikuar të panjohurit! Ende ishte duke i ndjekur siluetat e tyre, dhe i pa kur zunë vend në një veturë! Pastaj, e njëjta veturë u nis pas tyre!

Dy-tri herë mendoi se ishte krejt e zakonshme nëse një veturë të vihet prapa, dhe për një copë rrugë të ndjekë, nuk të shqitet. Po aq herë e mendoi të kundërtën! Nejsë! Këso spontanitetesh ka mjaft. Mund të ndodhin çdo ditë e veçmas në qytete të mëdha! Ndodhin! Edhe natën mund të ndodhin, por nuk janë aspak të rrezikshme, dhe vetvetiu, krejt spontan, duke menduar të kundërtën kthej kokën prapa. Dy far të ndezur, si dy flakadan rrumbullakë dhe me dritë të bardhë, gati ngjitur për veturën e tyre, rrëmbyeshëm u vinin pas, kurse para tyre ndodhej në lëvizje vetura e të përgjuarve! Ndodhemi në mes, mendoi me dyshim të shtuar! Na kanë pikasur, dhe tani dëshirojnë të na fusin në grackë! Ata para, e këta prapa! Të pres edhe ca, apo të reagoj menjëherë? – pyeti vetën! As pyetja dykuptimëshe nuk i solli ngazëllim! Bile, përkundrazi, ia tendosi edhe më keq nervat! Shikimin e vërviti para. Rruga ishte e drejtë. Tutje, nga mjegulla e dendur, mezi dallohej një kryqëzim. Vetura para tyre çante me shpejtësi të shtuar. Shpëtuam, gati klithi me zë nga gëzimi, kur pa dy rrathët e ndritshëm që u rrokullisën nga

e majta dhe u zhdukën tutje, prapa ndërtesave! Për nder shpëtuam! – përsëriti edhe njëherë të njëjtën fjalë, por kësaj radhe i ngazëllyer nga brenda!

Vetura la magjistralen dhe hyri në autostradë, duke rritë shpejtësinë.

– Tejkaloje Partizan! – urdhëroi befas Gjenerali.

Partizani lëvizi pak kokën sikur nuk e kishte kuptuar pyetjen drejt, pastaj me zë që nuk i përngjante aspak zërit të tij pyeti:

– Si the?

– Të urdhërova ta tejkalojë veturën e tyre. Nuk duhet të ndodhemi në cilësinë e ndjekësve por të pritësve! – urdhëroj Gjenerali.

– Si urdhëro! – tha qetë Partizani dhe e mbushi me gaz motorin.

Bora kishte vazhduar të binte me intensitet të shtuar. Edhe pse kishte kaluar mesi i natës, në rrugë kishte mjaft lëvizje. Vetura e tyre tani, nga çasti në çast barazohej me veturën e të përgjuarve! Gjenerali, si në ethe mbante vështrimin drejt saj! Në fillim pa pjesën e pasme nga ana e majtë, si dhe rrotullimet e gomave, të cilat, nga dritat e përthyera, dukeshin se nuk lëviznin fare apo, se lëviznin fare ngadalë! Pastaj, vështrimin e ngriti nga xhamat e pasmë, duke parë në brendi. Ishte e vështirë të dalloje gjë, sepse në kabinën e tyre ishte terr, por megjithatë, një siluetë gërmuqe burri arriti ta vërente! Pastaj, krejt qetë u barazua me shoferin, të cilin e dallooi më mirë. Ju bë se ishte duke biseduar, sepse njëherën dorë, e pa mirë kur e lëvizi! Pastaj, prapë, me një qetësi absolute e vuri mbi timon, dhe në çastet e fundit,

tamam atëherë kur nuk e priste fare, ai e kthej vështrimin drejt tij, dhe e pa!

Ishte një vështrim i shpejt, disi hutaq, që as tani që i kishin tejkaluar, bile edhe ishin larguar aq shumë sa që vetura e tyre nuk shihej fare, nuk i shqitej nga mendja. Ju kishte bërë sikur përmes atij vështrimit ai kishte dashur ta pyeste, apo të kërkonte diçka prej tij, t'i thoshte diçka! Këtë mund të ma thotë kur të takohem atje, mendoj qetë, duke filluar nga skicimi i planit të ri, që po i shfaqej si asnjëherë më parë.

Njëfarë zemërimi i brendshëm e bëri të lëvizte nga vendi dhe të ngjitej prapa mbështetëses së ulëses së shoferit! Në fillim fare, nuk e dinte se nga i vinte gjithë ai zemërim, por pas pak, sikur ju kujtua diçka shumë e rëndësishme, dhe pa pandehur i ra kokës së tij me dorë! O zot ç'bëra, i doli një zë i molisur, sa edhe bashkudhëtarët e kthyen kryet drejt tij! Si nuk e mendova më parë! Ishte moment ideal për goditje! Goditje në lëvizje, pastaj ikje, dhe në çast, se si i erdhi një dëshirë e marrë, që t'ju hakërrehej bashkudhëtarëve brenda kabinës, sikur këta të ishin fajtorë, dhe t'i godiste me grushte e shqelma duke i sharë me fjalët me të ndyta!

„Gjatë realizimit të planit, për asnjë çast nuk guxon të biesh pre e gabimeve të vogla, që ngelin prapa! Kurrësi nuk guxon të biesh pre e të kaluarës, sado e afërt qoftë ajo. Në proporcion të plotë me kohën dhe situatën, realizo të tanishmen dhe planifiko të ardhmen! Vepra sipas vendimeve të domosdoshme brenda kohës së kufizuar, brenda çastit“.

– Mbaje veturën! Kam një ide të re për realizimin e planit!

– dha urdhër Gjenerali.

– Tani menjëherë? – pyeti me gjysmë zëri Partizani.

– Po! Tani menjëherë... ndaloje veturën në shiritin e rrugës rezervë!

– Edhe mua me lindi një ide! – tha papritmas Pirati

– Ashtu? Thuaje pra! – ia kthej Gjenerali, derisa vetura ishte duke u ndaluar në shiritin e rrugës rezervë!

Partizani zbriti. Për disa çaste u soll rreth e rrotull veturës duke shikuar rreth e qark. Pasi nuk vërejti asgjë të dyshimtë, filloj nga pastrimi i sqotës që ishte ngjitur pas rrotave të veturës. Dukej se të gjitha këto lëvizje dhe shërbime të vogla që ia bënte veturës, të gjitha i bënte nga frika, dhe nga dëshira për mos dëgjimin e ideve të tyre të marra!

– Derisa ishim duke e parakaluar veturën e tyre, se si me shkrepni në mendje një dëshirë... një dëshirë e marrë, një dëshirë e pa përshkruar më parë... për të shtënë mbi ta, mbi veturën e tyre gjatë lëvizjes... për ta çorientuar, për...

– Pikërisht, edhe unë e pata të njëjtin mendim... oh, ç'u bë Partizani? – pyeti me nxitim Gjenerali.

– I pastron gomat e veturës nga sqota! – u përgjigj Pirati.

– Po veturën e të përgjuarve kush e përcjell tani, në këtë kohë, kur ne jemi të zënë me projektimin e ri të planit? – pyeti Gjenerali

– Ah, po! Nga çasti në çast ajo mund të na zhduket... ja iku! – tha me nxitim Pirati, dhe me vrull doli nga vetura duke i thirr Partizanit: – Hej, eja shpejt se na iku vetura e tyre!

– Si?! Iku?... – filloi të fliste i ngazëllyer Partizani.

– Po, po! Eja shpejt! – tha me nxitim, dhe pa pritur gjatë

përgjigjen e tij, u gjend pranë timonit. Ndërkohë, Partizani ishte afruar pranë derës dhe kishte filluar ta tërhiqte për ta hapur!

– Dil nga ana tjetër, idiot! – shfryu Pirati duke e mbushë gaz motorin e veturës.

Derisa Partizani i lëvizte këmbët me shpejtësi, për t'i dalë veturës në anën e kundërt, rrëshqiti dhe u përplas për asfalti.

– Ta lëmë në mes të rrugës, idiotin? – shfryu me duf Pirati.

– Kurrresi! Një gjest i tillë e rrezikon planin! Prit! – ia kthej Gjenerali nervoz.

Ndërkohë, Partizani u gjend në veturë. Pirati e mbushi me gaz motorin dhe u nis. Shpejtësia rritej nga çasti në çast, në mënyrë marramendëse! Tamam në kohën kur duhej të dilte në rrugë të hapur, vettura rrëshqiti. Duart e Piratit, të mbushura përplot mansheta lëviznin mbi timon sa në njërën anë, në anën tjetër për ta vënë prapë veturën në rrugë të mbarë. Shpejtësia kishte rënë pothuaj plotësisht, derisa u ndal fare në mes të rrugës magjistrale. Një veturë, me shpejtësi marramendëse kaloi bri tyre, duke i rënë fuqishëm borisë. Pas saj, kaluan edhe disa të tjera, dhe në fund kur u duk se u qetësua pak situata, Pirati e nisi veturën, por kësaj radhe më ngadalë, dhe doli në rrugë!

Gjenerali deshi të fliste, të shkrofëtinte nga zemërimi, të shante Piratin nga ato sharjet më të fëlliqura, që i kishte përdorë dikur kur kishte qenë shefi i nëntokës kryeqytetase, sikur mos t'ia kishte nisur ajo dhembja e mallkuar në gju! Dhe ju bë, se kësaj radhe, dhembja që më e fortë se herëve

të tjera, dhe si për inat, e mbajti shumë më gjatë, aq gjatë, sa që kur kishte filluar t'i binte dhembja, e vërejti se bashkë me të kishte filluar t'i binte edhe inati! Tani edhe po të donte të shfrynte, nuk shfrynte dot, sepse inati i kishte rënë, e bashkë me të edhe dëshira për sharje!

Pirati e ngiste veturën me një rënë dorë, kurse me dorën tjetër gërmonte sa në njërin xhep, në tjetrin. Shpejtësia ishte e madhe, shumë me e madhe se sa diktimi i kushteve të rrugës. Gjenerali pa nga matësi i kilometrazhit. Shpejtësia kishte arritur në 120 kilometra në orë! E pa kur e kaluan një veturë, pastaj me rrëmbim i afroheshin veturës tjetër. Edhe atë e lan prapa, por nuk ishte aspak i ngazëllyer me ngasjen e tij. Edhe pse nga çasti në çast, pritej të barazoheshin me veturën e të përgjuarve, një situatë e tillë e krijuar nuk e ngazëllente fare, bile përkundrazi, kishte filluar ta bënte nervoz. Tamam në kohën kur nervozizmi i tij e kishte arritur kulmin, dhe ishte para shpërthimit të sigurt, u dëgjua zëri i Piratit:

– Ja, e arritëm!

– Cila është? – pyeti Gjenerali në vend të sharave që për pak nuk i kishte nxjerrë nga goja!

– Ja, ajo para nesh! Përgatituni! Do t'i afrohem ngadalë nga krahu i majtë duke ia zënë rrugën, derisa ta nxjerrë fare nga rruga. – tha Pirati duke e shtypur pedalin e gazit.

– Mos! – klithi me sa fuqi që pati Gjenerali.

– Ju, merrni nishan, sepse unë nuk qëlloi dot tani!

– Mos të thash... mos!...

Ndërkohë një buçimë e lehtë, u dëgjua pas ndeshjes së dy veturave. Vetura, nga krahu i majtë, pasi e humbi kontrollin,

mori në anën e djathtë të rrugës duke u përplasë pas një hundë dheu të mbuluar me borë. Pas përplasjes së parë, pasuan edhe disa përplasje më të lehta, kuturu dhe të pa kontrolluara, derisa në fund ndaloi pranë një hendeku. Pirati e ndalojë veturën e tij, pak më tutje, bri rrugës. Me të shpejt nxori revolen duke tërheqë qarkun! Duke e fshehë revolen nën sqetullën e majtë, doli jashtë. Me hapa të ngadalshëm filloi t'i afrohej veturës që kishte ngelur në mes të dëborës me far të ndezur.

Gjatë përpjekjeve për të dalë vet jashtë, Gjenerali pa veturën e ndaluar. Si nga një botë tjetër, andaj nga vetura e porsa ndaluar, ju feks një zë i çuditshëm, një zë që nuk pritej... një klithje tmerri, një dënesje e përvajshme frike e një fëmije! Ende pa arritur të çuditej me atë zë fëmije, u dëgjua një britmë tjetër tmerri që vinte si zë gruaje... vajtim nëne..., ndërkohë që nga dera e shoferit doli një burrë trupmadh!

– Nuk janë nga tanët! – U dëgjua zëri i Piratit, i cili sakaq u kthye dhe u fut në veturë.

– Ç'na bërë more hajvan! Na i prish të gjitha planet!... – ju hakërrye Gjenerali.

– Vetura ishte identike! Pastaj shoferi m'u bë se ishte po ai!... – përpiquej të shfajësohej Pirati derisa ishte duke i dhënë veturës për të dalë në rrugë.

– Shpejt, shpejt sa nuk na kanë identifikuar! – u dëgjua të fliste gjithë frikë Partizani.

Vaji i gruas, britmat e fëmijës dhe të sharat e burrit që kishte dalë nga vetura, sa kishin filluar të veniteshin, kur vetura e tyre nën drejtimin e Piratit u largua me nxitim.

Ndërkohë, në vendin ku ndodhi ngjarja u panë të ndalonin vetura të tjera.

Asgjë nuk e kishte më lezetin e pakmëparshëm. Incidenti që dhe vazhdon të mbetet akoma kundërproduktiv! Që të merret një provë e re për realizimin e planit, as që merret me mend, jo vetëm nga Gjenerali, por as nga Pirati, i cili me paudhësitë e tij, e ngatërroi krejt situatën. Tani, edhe sikur të takoheshin ballë për ballë me të përgjuarit, nuk do të kishin as fuqinë më të vogël goditëse.

Kishte rënë morali.

Mundësitë e realizimit të planit mbeteshin nën mëshirën e ditës së re që po lindte! Tani për tani, ky kishte ngelur i vetmi ngushëllim!

Çdo gjë kishte ndodhur aq shpejt, sa që edhe po të kishte dashur, kishte qenë e pamundur t'i radhiste ngjarjet njërën pas tjetrës. Nga e gjitha, vetëm britma e tij i kishte ngelur në mendje, pastaj si copat e thyera të pasqyrës, i vinin në kujtesë përplasje të lehta, si tundje djepi, e fill pas, zhurmë mbytëse frenash përzier me erë gomash të djegura dhe në fund klithje... si zë fëmije, vaje grash, sharje burrash!... pastaj zhdukje, ikje... ikje pa mbarim!

Nuk ju deshtë shumë kohë për ta marrë vetën. Një kafe taze, një cigare duhan dhe një pushim i shkurtër, pa menduar asgjë.

Tamam, në kulmin e lezetit, kur nuk dëshironte të mendonte gjë prej gjeje, se ç'i zuri veshi një zhurmë të shurdhët! Zhurma i erdhi si nga një botë tjetër! Pastaj u dëgjuan disa përplasje dyersh, zëra të tendosur, të qeshura dashamirëse, dhe një fikje motori. Fare në fund, të tendosur u dëgjuan hapa, një cijatje e zgjatur dere, si goditje llamarine. Pastaj mbretëroi qetësi! Vetëm tani e vërejti se e gjithë kjo zhurmë

kishte ardhur nga auditori!

Ç'qe e gjithë kjo, pyeti vetën derisa ishte duke shkuar drejtë kabinetit të tij, ku ishin të vendosura aparaturat marrëse auditive. Por, tani edhe ato sikur kishin rënë në gjumin e natës, nuk dhanë asnjë shenjë. Me të shpejt vërviti vështrimin nga dritarja. Tutje, para garazheve, fare pranë njëri-tjetrit, pa të përgjuarit e planit, në mesin e gërmesë „L“ të kthyer „Γ“ që sa kishin arrirë pranë garazhit dhe vazhdonin drejt hyrjes. Ata ecnin të shkujdesur! Jashtëzakonisht të shkujdesur! Dukeshin të gëzuar, të lirë, pa brenga! I mbajti nën vështrimin e tij derisa u zhdukën prapa murit!

Edhe ne tani duhej të ndodheshim atje, pranë garazheve... përballë tyre duke e ekzekutuar planin... e jo atje ku deshëm ta ekzekutonim..., ku deshi ta ekzekutonte Pirati, në rrugë... në errësirë, mbi objekte të dyshimta! Po, ç'na bëre more i paudhë, ç'na bëre!

Edhe pse ishte i lodhur, i këputur, duhej të ndërmernte diçka! Për një copë herë qëndroi në këmbë në mes të zyrës së tij, duke vrarë mendjen se ç'ishte më e mirë të ndërmernte në këto çaste. Si për inat asgjë prej gjëje nuk i kujtohej.

Edhe kësaj radhe, në vend që të vepronte me dinjitet, pa dashur, si edhe shumë hera të tjera, mbeti nën mëshirën e instinktit. Ndoshta as kësaj radhe nuk do të me gënjej instinkti, dhe me radiolidhjen në dorë, fare pranë gojës shtypi butonin!

– Jam Studenti, jam Studenti, si me dëgjoni! Marrje!

– Jam Partizani, jam Partizani, ju dëgjoj shumë mirë. Marrje!

– Nën komandën e Gjeneralit, urdhërojë gjendje të

jashtëzakonshme! Gatishmëri brenda njëzet e katër orëve
në vendin e caktuar! Marrje!

– Jam Gjenerali, jam Gjenerali! E kam të qartë detyrën!
Marrje!

– Jam Studenti, jam Studenti. Urdhri hip në fuqi menjëherë!
Fund!

E diela agoi e zymtë, jashtëzakonisht e zymtë, po thuaj gati pa dallim nga zymtësia e natës së kaluar. Dallimi ishte se errësira e natës ishte teh, ishte bërë dritë... kishte aguar një ditë e re, me acar të dyfishuar dhe e mallëngjyeshme, gati e përvajshme!

Nga dritarja e kabinetit të tij, herë pas here vërtiste vështrimin jashtë, duke parë nga garazhet e radhitura në formën e germës „L“ të kthyer „Γ“!

Asnjë lëvizje! Asnjë frymë njeriu nuk dukej gjëkund. Rugët e boshatisura, ku rrallë shihej ndonjë veturë që ikte tutje duke lënë tym të avullt prapa!

Prova e fundit për realizimin e planit kishte dështuar me turp. Nuk ishin sulmuar të përgjuarit, por një veturë tjetër, një familje e vonuar... krejt pa faj! Por edhe ajo kishte qenë me fat, bile me shumë fat, sepse në kulmin e realizimit të planit, ishte ndërprerë operacioni!

Radioja vazhdonte t'i jepte lajmet e mëngjesit. Vazhdonte parashtrimi i dhjetë apo më shumë herëve i përshkrimit

të veturës së arratisjes, pamjes çoroditëse të Piratit, dhe drejtimin e zhdukjes! Asgjë më tepër! Por, edhe këto të dhëna ishin të mjaftueshme. Kishte filluar faza e rrezikshme e ekspozimit. Tani kishin rënë nën gjurmimin e policisë. Ishin shpallur në kërkim!

Kurrsesi, nuk arrinte të pikaste, nuk arrinte të parashikonte vazhdimin e realizimit të planit në rrethana të reja. Nga kishte ta kuptonte formën që do të merrte tani e tutje shtrirja e planit të tij? Deri para ca orësh e kishte pasur krejt kollaj! Kishte shikuar i përqendruar vetëm në një pikë, vetëm mbi lëvizjet e objekteve të tij të përgjimit, kurse tani vështrimi i tij duhej të shpërndahej duke shikuar mbi përgjuesit e tyre të mundshëm, mbi ndjekësit! Duhej të përpilonte plane e skica shtesë, për mbrojtje, për ikje, për fshehje... ndërsa në të njëjtën kohë t'i hulumtonte objektet e tij të përgjimit, t'i mbante nën kontroll të vazhdueshëm deri t'i vinte rasti i goditjes! Dhe, pas gjithë këtyre, nuk kishte asnjë fakt të qëndrueshëm, asnjë shenjë të dyshimtë, asnjë provë të dobishme që do ta shtynte drejt një gjykimi të shëndoshë, drejt një vendimi... e ndjente vetën të këputur... krejtësisht të thyer para planit!

Patjetër duhej të ndërmernte diçka. Me çdo kusht! Duhej të përfitonte nga gjithçka, duke u nisur nga bashkimi i tyre në një grup, në një apartament... në një veturë, qysh në rastin e parë kur ata do të tentonin të dilnin nga garazhi. Pavarësisht rrethanave kohore, përcaktimeve planimetricke errësirës apo dritës, natës apo ditës... të përfitonte nga rasti i parë që do t'i jepej edhe – më mirë të thuhet – posaçërisht, nga i vetmi fakt që tani për tani e kishte në dorë, pra nga fakti i grupimit

të tyre në një vend! Të tre së bashku!

Tani duheshin studiuar hollësitë. Së pari, ata ndodheshin të ngjuar në të njëjtin apartament! Nuk ishte dhomë hoteli, as kafene, por objekt banimi familjar, ku në mesin e tyre kishte gra dhe fëmijë!

Sigurisht se ata kishin qëndruar gjatë gjithë natës të zgjuar, sepse dhoma e tyre, apo më mirë të thuhet kabineti i tyre me dritare ballë për ballë me apartamentin anonim, kishte mbajtur gjatë gjithë natës dritat e ndezura. Pra, vendi ku të përgjuarit kishin qëndruar gjatë gjithë natës të zgjuar e dinte, edhe pse kjo imtësi nuk hynte në punë aq shumë në rast të realizimit të planit! Por, nuk e dinte as kohen, as mundësitë, detyrimet apo dëshirat e tyre se kur do të bënë lëvizje? Nuk e dinte se si do të dilnin, të grupuar apo të ndarë, do të dilnin të përgjuarit apo dikush nga pjesëtarët e familjes, apo ndoshta, vetëm për vetëm koka tre e përgjimit me dikë nga fëmijët? Nuk e dinte sa do të qëndronin të ngjuar përbrenda apartamentit të banimit të tyre, një ditë, një ditë e një natë... apo më shumë?

Të gjitha këto imtësi kërkonin grupim dhe sistemim, të gjitha këto pyetje kërkonin përgjigje, kërkonin sqarime të hollësishme, kërkonin qasje... por si? I vetmi udhërrëfyes i pagabueshëm ndodhej brenda garazhit. Ai, dërgonte sinjale të sakta sa herë që brenda garazhit kishte lëvizje, por nuk e ndante se cilët po lëviznin, nuk e përcaktonte se sa veta po lëvizni, nuk paralajmëronte se për ç'arsye po lëviznin..., këto duhej sistemuar vetë! Mund të ndodhte, siç edhe kishte ndodhur, që aparatura dhënëse, kishte dërguar sinjale të sakta se brenda garazhit kishte lëvizje. Ishte dëgjuar buçima

e motorit të veturës, ishin dëgjuar zëra, bile edhe të shkoqur, por nuk i kishte kuptuar, jo për shkakun e aparaturave, por për shkakun e thjeshtë se nuk e kishte kuptuar gjuhen e tyre të mallkuar, dhe moskuptimi i gjuhës së tyre i kishte prishë shumë punë. Pastaj, kur ishte pritë hapja e derës së garazhit, dalja e shkujdesur e të përgjuarve, ku prita ishte sofistikuar dhe pritej ekzekutimi i planit, kishte ndodhur befasia. Ishte fikur motori i veturës dhe dalë nga dalë zërat ishin tërhequr deri sa ishin zhdukur fare. Me një fjalë, alarmi i tij për gatishmëri të shtuar kishte dalë i rremë!

Pse dhe si kishte ndodhur një gjë e tillë? Nga kishte rrjedhur informata? Kush i kishte paralajmëruar? Mos vallë kishte të çara në mesin e radhëve tona? Duhet përdorë një taktikë e re!

Koha ishte e shkurtër për një studim të hollësishëm, për të kërkuar të çarat në mesin e radhëve! Edhe për përdorimin e metodës së teledirigjimit nuk priste koha. Duhej përdorë taktika tinëzare, krejt të reja, pjellë e mendjes së tij, e kurrsesi idetë globale të përpiluesit të planit, të cilat, që nga koha e përpilimit deri në momentet e tanishme kishin kaluar përmes shumë labirinteve dhe e kishin humbur freskinë proporcionale me kushtet e paraqitura rishtas!

Tani për tani, vetëm një taktikë e re, krejt e re, i vërtitej në mendje. Ishte taktikë, ndoshta e përdorur edhe herë të tjera, por nga të tjerë njerëz, nga të tjera kushte e të tjera viktima. I bëhej sikur ishte duke i përgatitur rrobat tebdil, për të dalë në rrugë! Pastaj, që andej, krejt natyrshëm të merrte kthesën dhe të gjendej pranë derës së objekteve të tij të përgjimit. Ta shtypte butonin e ziles, dhe ndërkohë të priste derisa dikush t'ia hapte derën, apo të priste derisa të dëgjonte dhe të sigurohej se dikush ishte duke e hapur derën për të parë se kush ishte, kush i kërkonte. Gjatë kësaj kohe, që dukej të

ishte e mjaftueshme për ta rrasur në kokë krejt plisin e tij maskë, ku vetëm sytë do t'i dukeshin të zmadhuar dhe të frikshëm, të tmerrshëm, i përgatitur enkas për raste të tilla komplekse dhe, porsa të hapej dera, me revole në dorë, të gatshme për zjarr, pa përfillë askënd, të futej në brendi dhe t'i gjente objektet e tij të përgjimit. Pas seleksionimit të parë, pra të ndarë nga gratë dhe fëmijët, (vallë do të kishte kohë të bënte seleksionime të tilla?) në një dhomë të veçuar të hapte zjarr! T'i godiste me radhë, pa e humbur gjakftohtësinë. Së pari të shtinte mbi atë që do të përpiquej të kundërsulmonte, duke e qëlluar nga afër në gjoks sa për ta mbërthyer, për ta paaftësuar për kundërsulm, dhe pastaj ta qëllonte në kokë. Menjëherë, me shpejtësi të rrufeshme, me gjakftohtësi të plotë të vazhdonte me ekzekutimin e objektit të dytë dhe të tretë! Edhe me këtë rast të përdorej stili i njëjtë, pastaj, pasi t'ua ketë shkatërruar fillin e lidhjes telefonike, t'ua rrëmbente çelësat dhe t'ua mbyllte derën nga jashtë dhe të zhdukej..., apo t'i përdorte kompetencat e tij shtesë, nëse të pranishmit do të silleshin të padisiplinuar dhe mund ta rrezikonin mbarëvajtjen e planit, me shpejtësinë e pandryshuar, pra me atë të fillimit, t'i paaftësonte edhe objektet e tjera të jashtëplanit. Ky paaftësim do të mjaftonte të bëhej vetëm me nga një goditje në pjesët e mesme të trupit, si në bel, në bark, në këmbë... dhe në errësirën e natës të zhdukej!

Në errësirën e natës? Prapë, para po me del nata! Me është bërë si kusht i domosdoshëm për realizimin e planit. Kusht instinkti, i pagabueshëm deri me sot! Instinkt që kurrsesi nuk duhet anashkaluar. Pra, nata... errësira e natës, kusht për realizimin me sukses të planit. Kështu le të mbetet! Nata!

Të thuash se të gjitha këto nuk kishin lidhje me natën, por thjeshtë me intuitën e tij, do të tingëllonte e pabesueshme. Por, pikërisht këtu tek intuita e tij e pagabuar ishte forca e tij, forca e pagabuar e realizimit të planit. Edhe pse në dukje të parë, asnjëri nga parametrat e tij nuk i jepte as faktin më të vogël rreth realizimit të planit, ishte pikërisht intuita e tij, kronometri më i saktë, që ia diktonte realizimin e planit me sukses të shtuar. Por, gjithsesi, mendonte pas pak Gjenerali, duhet të jem i arsyeshëm. Pa eliminimin e dobësive që vetë instinkti mi thotë, është e pamundur arritja e suksesit. Këtë realitet duhej ta kishte të varur si vath në vesh, bile që nga fillimi!

Por, cilat ishin dobësitë që duhej eliminuar? Ishin thjesht dobësi plani, ishin thjesht dobësi personale, dobësi bashkëpunëtorësh, apo të çara tjera që i rrjedhin informatat?

Për analizimin e këtyre hipotezave duhej filluar nga e para. Cilat janë dobësitë që mi dikton instinkti, e që nuk duhet përsëritur?

Instinkti, për mua deri tani i pa gabuar, gjithsesi, e pa zhgënjyer mbështetja ime në fuqinë e tij, në inspirimin e tij, në realizimin e tij... çfarë me dikton? Me dikton eliminim! Eliminim, e asgjë me tepër! Por, çfarë duhej eliminuar? Të dhënat më të reja në lidhje me lëvizjet e të përgjuarve, acarimin në mesin e radhëve, në mesin e bashkëpunëtorëve dhe urdhrave të stërzgatur! Këto mi dikton instinkti im i pa gabuar, që t'i eliminojë, t'i heqë nga vijat e skicuara të planit dhe t'i hedh në shportën e plehrave!

Disi i liruar si nga ndonjë makth, Gjenerali zuri vend

pranë tubit të dylbisë. Vështrimi jashtë nuk zgjati shumë! Nuk zgjati shumë sepse, nuk pa asgjë që i ndillte dyshim. Jashtë, çdo gjë frymonte brenda suazave të normalitetit. Lëvizjet e njerëzve sikur kishin filluar të gjallëroheshin, pas tringëllimave të zgjatura të kambanave të kishave. Nuk i kujtohej kurrsesi se kur kishin filluar të binin kambanat, por që vazhdonte rënia e tyre e diktoi vetëm tani. Ishin tinguj normalë që binin në kremtimin e ditës së pushimit, të ditës së diel, ditës së fundit të javës, që tregonte vdekjen e pashmangshme të një jave... të javës së tij të humbur pas një plani të detajuar operativ, që nuk e kishte realizuar dot! Vallë, çdo të sjellë lindja e javës së ardhshme, që kishte arritur fare pranë dhe, nga çasti në çast priteshin trokitjet e saj në derën e tij! Tak, tak, tak! Hape derën, jam unë, java e re! Ç'më solle? Shpërblimin e javës së shkuar!... Tmerr!

Prapë, një zhurmë e ç'rregullt arriti në auditorin e tij. Në të vërtetë ishte një fillim zhurme, që pritej të pasonte me tone të reja, më të afërta dhe të shkoqura. Priti edhe një copë herë, por pas përsëritjes së venitur, pas disa fesh-fesheve, pas një kollitje dhe një përplasje dere, nuk dëgjoi asgjë. Bile, këto të fundit erdhën të venitura. U afrua pranë dritares dhe pa jashtë! Errësira që kishte kohë që kishte rënë, dritat e neonit, (që kishte një javë, që i kishte vërejtur kur ndizeshin, si vezullonin dhe kur fikeshin, që as punëtorët e komunaless që merreshin me mirëmbajtjen e tyre nuk e njihnin më mirë vezullimin e tyre) dhe, lëvizjet e rralla të njerëzve! Asgjë që lidhet direkt, apo të paktën indirekt me planin! Çdo gjë që e rrethonte ishte e jashtme, e largët dhe e ftohët. Larg planit!

Në çast, pas një zymtësie rënduese, sikur filloi të gjallërohej. Kishte kohë që vështrimin nuk e shqiste nga skica, që tani assesi nuk i kujtohej se kurë e kishte pasur për herë të fundit në dorë, apo vërtetë, kur për herë të fundit ishte marrë me të! Filloi t'i lexonte shkoqur emrat e rrugëve,

numrat e shesheve të pozicionit, vendndodhjen e pritës dhe lëvizjet e mundshme të të përgjuarve. Pastaj, mori fletët e tjera të skicave shtesë, që i kishte përpiluar në imtësi për rastet e tërheqjes pas realizimit të planit. Prapë në mendje ju veshën, sikurse edhe gjatë kohës së përpilimit të tyre, pjesët e rrezikshme, ku mund të dështonte jo vetëm plani, por edhe vet bashkë me pjesëtarët e grupit të tij që merreshin me realizimin e planit.

Fletën mbi përpilimin kryesor të planit, Gjenerali e mori me aq rrëmbim nga tryeza, sikur kishte dashur ta mbronte nga dikush, që donte t'ia rrëmbente dhunshëm. Ju bë se e tëra ishte e mbushur përplot marrëzira, dokrra dhe vija boshe, dhe që nga fillimi duhej marrë sërish në dorë për ndreqjen e tyre sa pa i parë eprorët e tij, të cilët do të gjenin mjaft shenja të dyshimta sabotimi! Kjo ishte me rrezik... e dënueshme! Prandaj, duhej ndrequr sa nuk ishte bërë vonë... sa nuk kishte ardhur ndonjë ekip i specializuar për ta kontrolluar punën e tij. Po sikur ta zhdukte fare këtë fletë planimetricke, ta bënte shuk dhe ta hidhte në shportën e plehrave, e pastaj ta përpilonte një plan të ri? Të fillonte nga e para dhe ta përpunonte dalëngadalë, qetë, një plan modern? Jo, jo! Tani, në kulmin e realizimit të planit të mbyllej duke përpiluar plane të reja, plane shtesë, përmirësime? Do t'i premtonte koha vallë? Do ta prisnin të përgjuarit që ishin grupuar aq bindshëm, aq natyrshëm sa që një përsëritje e tillë as që mendohej të ndodhte në kushte dhe rrethana të tilla? Dhe në çast ju bë sikur ishte duke ju thënë të përgjuarve; Ju lutëm, të keni pak mirëkuptim, të prisni edhe ca kohë ashtu të grupuar siç jeni... prisni derisa ta përpiloj planin

e ri operativ, dhe pastaj, kështu siç jeni të grupuar dilni në sheshin e mejdanit, aty ku duhet të realizohet plani!... marrëzi! Duhet shikuar edhe njëherë dhe... Derisa ishte në kulmin e zemërimit, sikur në mendje ju feks një ide! Prit, tha me zë të dridhur. Prit! Ka vend për ndreqje... ka mjaft vend që të ndreqet, të shmanget shkaktari i dështimeve të deritanishme, sabotatori! Në çast u habit me veten e tij, se si ishte e mundur të mos i ketë shkuar mendja më parë, se në mesin e tyre mund të kishte sabotator? Se si i erdhi një lehtësim çasti, si një curril uji i ngrohët, që filloi t'i zbriste nga tëmthat dhe t'i lëshohej tatëpjetë trupit duke ia gudulisur lehtë zemrën, tanimë të lehtësuar! I përqendruar mbi shenjat dhe vijat mbi plan, së pari i eliminoi pjesëtarët e rrethit të dytë, të cilët do të merrnin pjesë indirekte, pastaj i eliminoi ata të rrethit të tretë dhe të fundit! Atëherë filloi nga numërimi i pjesëmarrësve direkt në ekzekutim. Numëroheshin katër, por në realitet ishin vetëm tre! Dhe, nga këta tre, njëri duhej eliminuar menjëherë! Ai duhet të qëndrojë nën hije, në pjesën e dytë apo të tretë të realizimit të planit. I lehtësuar tej mase, për të dytën herë e pyeti vetën; si nuk me ka vajtur mendja më parë? Me lapsin në dorë, filloi nga ndreqja. Aty ku ishte e shkruar: „Shoferi i gatshëm për ngasje“ i ra vijë, dhe me germa të imta poshtë saj e shënoi: „Vetura pa shofer“ dhe në vendin ku ishte e shkruar „Partizani“ e shënoj: „Mikesha.“ E lexoi gjithë planin që nga fillimi! Pastaj ndaloi të frazat ku e kishte bërë ndreqjen e gabimeve. Eliminimi ju duk se ishte bërë në mënyrë profesionale, edhe pse vendet ku kishin ndodhur ndreqjet e gabimeve dalloheshin shumë. Ishte krejt normale

që gjatë punës, gjatë përpilimit të planeve të tilla, të ketë gabime të vogla dhe të pasojnë ndreqjet e tyre! Këtu nuk kishte asgjë të keqe. Një ndreqje gabimi mbi skicë do të ishte shumë më i dobishëm dhe frytdhënës, nëse atë ndreqje gabimi nuk do ta bëje gjatë realizimit të planit, sepse atje do të ndikojnë të tjerë faktor!... (Gjenerali, gjatë sabotimit të planit...), i tmerruar fletën e planit, që për çudi akoma e mbante në dorë, e hodhi mbi tryezë, si të ishte një gjë bezdisëse! Kështu duhet të jetë: (Gjenerali gjatë përpilimit të planit...), apo ndoshta do të ishte më mirë të jetë e shkruar: ...gjatë realizimit... gjatë ekzekutimit të planit...

Në kohën kur po bëhej gati të ndërmernte diçka në këtë drejtim, nga auditori sikur u dëgjua një zhurmë mbytëse, të atyre të pakuptimtave! Shikoi nga dritarja se mos ishin nga ato të njëmendtat, dhe të reagonte furishëm, por s'qenë, sepse në këtë kohë nuk pritej të kishte lëvizje të njëmendta! Pa humbur kohë, veshi pallton, duke e kontrolluar edhe njëherë revolen në xhepin e majtë, dhe u nis drejtë derës. Ishte koha që ndryshimet mbi plan t'i vente në jetë realisht dhe ato menjëherë!

Jashtë ishte shumë ftohtë. Trotuaret e mbushura me borë dhe sqotë të ngrirë, shkëlqenin turbull nën dritën e neonit. Bora kishte pushuar, duke ia lëshuar vendin acarit. Tutje nga rruga, në të rrallë vinte ndonjë zhurmë e mbytur motori, dhe pastaj prapë binte qetësia. Një erë, në dukje të parë e lehtë, por e ftohtë, shumë e ftohtë, si teh i mprehtë ia preu fytyrën, derisa vazhdonte të ecte nëpër trotuar duke kërkuar një vend të përshtatshëm për të kaluar në anën tjetër të rrugës automobilistike. Pasi shikoi majtas e djathtas, pasi u siguria

se nuk kishte gjë prej gjëje në rrugë që do ta pengonte marshimin e tij, me vrap doli në anën tjetër, dhe sakaq u gjend në trotuar, fare pranë rrethojës së telit, që sinjalizonte vendin e ndërtimit. Pas pak, la trotuarin dhe mori nga e djathta duke u gjendur në sheshin e germës „L“ të kthyer „Γ“. Ana e majtë e sheshit ishte e ndriçuar mirë, kurse ana e djathtë ishte, në fillim e mugët, pastaj e errët... dhe sa më thellë që vërviste shikimin andej nga vinçi, nga muret në ndërtim e sipër, përreth barakës, nga dordoleci, errësira dendësohej prore! Për një copë herë vështrimi i mbeti si i gozhduar mbi pamjen çoroditëse të dordolecit, pasi mu në gjoks kishte të hapur një gropë, si dhe fshesa i mungonte! Ah, e paskan çarmatosur... dhe në gjoks i paskan hapur plagë, tha me vete. Të paskan çarmatosur o ditëzi, sikur ju drejtua dordolecit derisa ishte duke kaluar përbri tij!

Ishte koha e sigurisë së shtuar. Për një copë herë qëndroi në të njëjtin vend duke u përpjekur të ndizte cigaren, apo bënte sikur ishte duke e ndezur cigaren, sepse herë pas here vështrimin e tij të regjur për përgjim, e vërtiste sa andej sa këndej. Pasi u siguria se në rrugë të hapur nuk kishte frymë njeriu, se askush nuk i kishte vërejt me dyshim lëvizjet e tij, se në skutat e errëta nga e djathta, ku ishte baraka bashkë me Piratin dhe Partizanin brenda barkut të saj të hekurt nuk kishte frymë njeriu të dyshimtë, mori nga krahu i djathtë duke u futur në zonën e ndërtimit. Vazhdoi të ecte në drejtim të barakës duke ua vënë veshin vetëm kumbimit të hapave të tij, që në qetësinë e natës, sikur vinin shumë më të rëndë se ç'ishin në të vërtetë. Me të kaluar fijen e telit sinjalizues, errësira u dendësua aq shumë sa që disa herë

ia përshkoi tërë trupin një lloj frike nga ndonjë ngatërrim i mundshëm këmbe, në ndonjë copë druri, apo në ndonjë fije teli, që kishte mbetur e hedhur pa kujdes nga punëtorët e ndërtimit. Deshi apo nuk deshi, ishte i detyruar të kalonte dhe këtë pengesë për sigurinë e tij.

Gjenerali vazhdonte të ecte i fshehur skutave, i rrethuar i tëri nga errësira. Të ftohtit vazhdonte prerjet në fytyrën e tij, të pambështjellë me shallin që si për dreq e kishte harruar në brendi të apartamentit anonim. Frika nga ndonjë ngatërrim teli, nga ndonjë marrje në thua apo nga ndonjë përplasje në ndonjë hendek të errët, apo mbi ndonjë grumbull materialesh ndërtimore, që nuk i dallonte dot nga errësira, sikur ju shtua edhe më! Goja ju tha! Sa do të dëshironte të kishte ujë për të pirë! I bëhej se lëvizjet e tij ishin paraparë shumë kohë më parë nga detektivët e kundërzbulimit, dhe rreth e qark apartamentit anonim, e veçmas në sheshin e ndërtimit, kishin ngre kurthe, kishin vënë leqe dhe tani të fshehur tutje në errësirë pritnin gjahun e tyre! Të qëndronte edhe për një copë herë në një vend për të vërtetuar sigurinë e shtuar, apo të vazhdonte tutje, me dinamikë të njëjtë, pa e qarë kokën? Mendimi i parë për të qëndruar ju duk më i arsyeshëm. Vendosi të ndalonte, por në çast pa se tani ishte shumë afër derës! Ndërkohë, nga larg i erdhi një zhurmë e mbytur, si përplasje dere, që në moment nuk e përcaktoi dot se nga ç'drejtim vinte! Në mënyrë mekanike, pa menduar asgjë i ndaloj hapat. Zhurma u përsërit, sa që e bëri të kërcente nga vendi, për t'u fshehur më mirë, nga ana e bazamentit të vinçit. Kjo nuk zgjati shumë, dhe disi i liruar, pasi e pikasi se zhurma kishte ardhur tutje nga ana e kundërt e rrugës,

andej nga ndodhej apartamentit anonim, ku nga një garazhe pa të dilte një veturë! Kjo nuk ka asnjë lidhje me planin mendoi dhe doli nga vendstrehimi. Edhe pse i lehtësuar tej mase, vërejtí se tharja e gojës vazhdonte, por në çast e qetësoi vetën; brenda do të gjente diçka për të pirë!

Pranë derës së barakës, pasi edhe një herë e kthej kokën prapa duke u siguruar se nuk i kishte vërejt askush lëvizjet e tij, zgjati dorën duke trokit lehtë mbi derë, me atë stilin e trokitjeve të koduara; dy herë pandërprerë tak-tak, pasta me një të ndërprerë, tak!... pauzë disa sekondash dhe ripërsëritja; tak-tak, tak! Tundja e lehtë e hapave nga brenda, me ushtrimë mbytëse, u dëgjua edhe jashtë barakës, pastaj u dëgjua cijatja e vajtueshme e derës së llamarintë!

– Futu brenda! – dëgjoi zërin pëshpërimë të Piratit.

– Keni diçka për të pirë? – pyeti Gjenerali me zë pëshpërimë, porsa u gjend brenda.

Pas krahëve të tij Pirati e mbylli derën.

– Vetëm raki! – ia ktheu Pirati me të njëjtin zë.

– Vetëm raki? Mirë, ma jep!

Pasi piu disa gllënjka, me fytyrë të ngërdheshur tej mase, por që nuk shihej dot nga errësira, bëri një pushim të shkurtër! Ngrohjen e fytit, pastaj edhe të gjoksit, e ndjeu përbrenda vetes si gudulisje, edhe pse etjen nuk ia fashiti fare rakia! Me dorë të zgjatur, sa mezi vërehej në errësi, ia ktheu shishen Piratit. Edhe ai u pa kah ngrinte shishen për të pirë.

– Vetëm je? – pyeti kureshtar Gjenerali.

– Po! Partizanin e dërgova të me sjellë diç për të ngrënë! – u përgjigj Pirati, derisa ishte duke e vënë kapakun mbi gryken e shishes.

– Studenti ka urdhëruar që prita të përforcohet brenda njëzet e katër orëve. Të behet roje jashtë!

– Po, po! Edhe unë jashtë ndodhesha! Tani sa hyra brenda, sa për t'u ngrohur pak! Ja po dal...

– Prit! Kësaj radhe solla urdhër të ri, marrë kohë më parë nga Studenti! – tha Gjenerali me zë të ulët sa mezi u dëgjua.

– Çfarë urdhri? – pyeti Pirati kureshtarë.

– Që planin ta realizosh ti, në bashkëpunim me Studentin! Unë do të qëndrojë rezervë në rast dështimi nga ana e juaj!

– Ku është Studenti? Asnjëherë nuk e kam takuar këtë njeri, enigmë, hije e padukshme apo ç'është! – pyeti Pirati kureshtar.

– Këtu rrotull nesh... si gjithmonë i pa dukshëm! – u përgjigj Gjenerali duke e rrotulluar dorën e djathtë në formë rrethi.

– Po ju jeni takuar me të? – pyeti Pirati.

– Po, jam takuar! Ma jep toki-uokin! – ju drejtua me ton urdhërues Piratit.

Pirati kthej kokën prej tij me habi, edhe pse Gjenerali nuk arriti të vërente një gjë të tillë.

– Jam Gjenerali, Jam Gjenerali si me dëgjon, marrje.

Për një copë herë nga toki-uoki nuk u dëgjua asgjë. Pastaj, në mesin e zhurmës, kur pritej një përgjigje që andej, dëgjojë prapë zërin e hutaq të Piratit:

– Ç'kërkon tani ky? – sikur ishte duke e pyetur vetën.

– Jam Partizani, jam Partizani! Dëgjoheni shumë mirë, marrje!

– Jam Gjenerali, jam Gjenerali, urdhëroheni të qëndroni

në vendstrehimin rezervë të planit... urdhëroheni të qëndroni në vendstrehimin rezervë të planit! Marrje!

– Si urdhëro! Marrje!

– E keni të qartë detyrën? Marrje!

– E kam të qartë detyrën! Të vazhdoj të mbetëm në vendstrehimin rezervë të planit! Marrje!

– Urdhri hip në fuqi menjëherë! Fund!

– Pse e bënë këtë? – pyeti i papërmbajtur Pirati.

– Këtë e bëjë për realizimin e saktë të planit! Keni frikë? – e pyeti Gjenerali Piratin, i cili akoma ndodhej nën ethet e lajmit që dëgjoi.

– Jo, jo! Nuk kam frikë, por jam disi i hutuar!... sepse do të ngelem krejt i vetmuar në realizimin e planit! – u përgjigj Pirati me zë të ulët.

– Ju thash se nuk jeni i vetmuar... jeni në bashkëpunim të ngushtë me Studentin!

– Ku ndodhet Studenti? Nuk e kam takuar asnjëherë atë njeri... nuk e kam parë kurrë, si t'ju besoj? – pyeti Pirati me zë pak të ngritur.

– Të thash, ai është i padukshëm dhe i tillë duhet të mbetet! – u përgjigj Gjenerali me ton urdhërues.

– Prit!... m'u bë së dëgjova lëvizje! – e ndërpreu Pirati.

Me sy të zgurdulluar, Gjenerali mbajti vesh.

Si e largët, nga auditori erdhën ca zëra. Edhe pse në fillim ishin shumë të largët, të shpërqendruar, sikur i vunë në lëvizje të dy. Pirati u ngrit në këmbë. Mori auditorin dhe e futi në xhep. Gjenerali e ndoqi pas.

– Dalim jashtë? – tha Pirati dhe pa marrë përgjigje e hapi derën e llamarintë të barakës.

Nga qëndrimi i gjatë në një vend, kishte filluar të ndjente të ftohtit. Së pari kishin filluar t'i mërdhinin gishtat e këmbëve, dhe kjo vinte për shkak të këpucëve të tij luksoze, që kishin konstruksion të dobët izolimi. Disa herë vështimin e hodhi nga Pirati, i cili i fshehur pas blloqeve të vinçit kishte zënë vend disa metra larg dordolecit, duke shikuar tutje nga germa „L“ e kthyer „Γ“ që tani, çuditërisht, për shkak të parametrave të ndryshuar merrte formën e gërmesë „L“ jo të kthyer, por të shtrirë!

Nga prapa tij, në dritën dobët që arrinte nga dritat e neonit të trotuareve, e shikonte vezullimin e çizmeve të tij të gjata. Plisin e kishte futur në kokë gjer të veshët, ndërsa jakën e gjerë të palltos e kishte ngritur duke e mbështjellë krejt qafën. Ky është përgatitur mirë për të qëndruar në këtë acar, kurse unë... do të qëndroi dhe ca, dhe do të tërhiqem në apartamentin anonim. Gjasat për një lëvizje të mundshme të objekteve të përgjimit, nga çasti në çast veniteshin!

Si të mpira i lëvizte sa njërën, sa tjetrën këmbë duke

ndërruar pozitën e qëndrimit, sikur donte ta lokalizonte të ftohtën mos t'i ngjitej më lartë. Sa herë lëvizte, poshtë këpucëve kërcëllinte ankueshëm sqota e ngrirë. Herë pas here, të njëjtës i bashkohej edhe kërcëllima e dhëmbëve të tij! E ftohta ju kishte ngjitur gjer të dhëmbët! Edhe pak dhe do t'i ngjitej në kokë për t'ia ngrirë trurin pjesë-pjesë si sqota e ngrirë poshtë këmbëve të tij. Nuk e ndante dot se e gjithë kjo i vinte nga të ftohtit, apo nga..., instinktivisht rregulloi plisin e tij me xhufkë në maje, duke i mbuluar veshët!

Derisa të ftohtit lirshëm lëvizte në trupin e tij, sa poshtë-lartë, brenda vetës ndjeu një urrejtje të papërmbajtur, në fillim kundër çdo gjeje që e rrethonte, e pastaj kundër objekteve të përgjimit që nuk po shfaqeshin në sheshin e mejdanit! Dhe në fund, ndjeu urrejtje edhe kundër vetvetes që e kishte zvarritur ekzekutimin e planit kaq gjatë!

Shikimin e lodhur e vërviti andej nga garazhi, nga duhej të shfaqeshin objektet e përgjimit. Në dritaren e tyre nuk kishte ndryshuar asgjë. Ishte e njëjta dritare, me tipare të rëndomta, si të asaj dite kur e kishte parë për herë të parë, me një kornizë katërkëndëshe sa mezi shquhej nga distanca, me perde të lëshuara dhe dritë të venitur prapa saj. Asgjë e jashtëzakonshme!

Pirati lëvizi pak nga vendi. Pasi ndërroi pozitën e të qëndruarit, prapë u qetësua.

Kambana e kishës filloi të binte. Tingujt e saj ju dukën të thellë dhe kumbues si asnjëherë më parë. Ndoshta i vinin të tillë, sepse i dëgjonte për herë të parë nga një pritë, nga një istikam... nga varri! I tronditur nga mendimi i fundit, sa për ta larguar mendjen që andej, filloj nga numërimi i të

rënave të kambanës. I dolën dhjetë! Pastaj, për t'u siguruar se vërtetë ishin aq, e shikoi orën! Rrafsh dhjetë!

Bora kishte kohë që kishte pushuar, duke ia lëshuar vendin acarit. Sa më shumë që ecte koha, aq më ftohtë bëhej. Ishte një thyerje e madhe, që kishte ndodhë brenda tij, prandaj edhe pritja në të njëjtin vend, në mes të acarit, pak para mesit të një nate të ftohtë janari, sikur ishte gjëja më e kotë që kishte ndërmarrë ndonjëherë në jetë. Të përgjuarit nuk do të lëvizni sonte, kjo ishte e sigurt, jo që ia kishte thënë dikush, por duke u mbështetur në përvojën e tij.

„Kulmin e pritjes mos e ngatërro me përvojën e shkuar, sepse kjo e dyta mund të gënjej! Brenda pritjes këmbëngulëse, gjithmonë ndodhë mrekullia!“

Pas një zhurme të venitur, që mezi ia kapi veshi tutje nga garazhi, për të dhjetën apo të njëzetën herë ju shfaq vetura e objekteve të përgjimit. Ajo si gjithmonë filloi të lëvizë praptas në drejtim të makinës centrifugë.

– Tigri! – tha befaz Pirati me zë pëshpërime.

Gjenerali e shikoi ngultas, por shumë shkurt. Pastaj, vështrimin e vërviti andaj nga sheshi ku vazhdimisht i bëhej se kishte lëvizje.

– Tigri, me kupton... – foli prapë Pirati, me të njëjtin zë, por kësaj radhe pak të ngritur!

Prapë Gjenerali nuk foli. Mendjen e kishte përqendruar mbi vegimin e dy dritave të vogla, si rrathë të vegjël, që lëviznin ngadalë përbri makinës centrifugë, dhe në drejtim të Piratit.

– Është emri i organizatës ustashe... emri i asaj organizate, që nuk me kujtohej! Tani sa m'u kujtua! Me erdhi fare befás në mendje...

Pirati vazhdoi të fliste, por Gjenerali nuk e dëgjonte më! Në çast ndjeu një ligësi në mbarë qenien e tij. Më të dëgjuar fjalën „tigri“, që Pirati e tha pa asnjë paragjykim, me naivitet të plotë, pa e llogaritur mundin që kishte bërë rreth kësaj fjalëze, lidhshmërinë e sajë me tërësinë e planit dhe rolin e tij, që kishte në endjen e fijos së rrjetit për zënien e tigrave! Dhe rrejti tërhiqej ngadalë duke i sjellë ata drejt kurtheve të pashmangshme, të ngritura enkas për ta!

Vështrimin vazhdonte ta mbante të mbërthyer mbi dy rrathët e vegjël të dy dritave që vazhdimisht po i afroheshin errësirës ku kishte zënë pritë dordoleci!

O Zot! Ky nuk është fanitet! Vetura e tyre lëvizë vërtetë! Sa kishte dalë nga garazhi, nga pjesa e epërme e gërmesë „L“ të kthyer „Γ“ dhe vazhdonte të ecte ngadalë, krejt ngadalë... pa ndërprerë! Ecte ngadalë mu në mes të dritave të neonit! Në mes të dritës... që nga errësira, vetura e tyre ishte bërë objekt i hatashëm nishani! Për çudi, Pirati nuk lëvizi fare nga vendi! Ai ktheu kokën drejt tij dhe me sy të zgurdulluar e shikoi me ngulmë, sikur donte të pyeste diçka, por në çastin e fundit, pa thënë asgjë, ktheu kokën prapë andej nga vetura e të përgjuarve që po afrohej vazhdimisht. Pret urdhrin për sulm, ju feks befás ky mendim... dhe nuk e përcaktoj dot aty për aty se zëri i kujt ishte dëgjuar duke dhënë urdhër:

– Sulm!

Pirati u shkëput nga vendi i tij i pritës! Shkëputja nuk qe

e beftë siç e kishte parashikuar sa e sa herë sulmin. Ishte një shkëputje e natyrshme, shkëputje normale... krejt e qetë! Lëvizjet e tij ishin aq të buta, aq të sinqerta sa në çast në mendje i shkoi se ai nuk do të bënte asgjë prej gjëje nga ato që ishin të vizatuara në skicat e planit! Ashtu siç kishte dalë nga prita, ashtu edhe do të shfaqej para objekteve të përgjimit, dhe në çastet më vendimtare, ai do të largohet tutje, natyrshëm, si një kalimtar i rastit... dhe plani do të dështojë... turpshëm do të dështojë!

„Nuk dua dështime, e aq më pak arsyetime në rast dështimesh! A more vesh?“

I ushtuan në vesh fjalët e fundit të kryeqendrorit!

Dalja e Piratit në shesh të hapur, sikur ia kthjelloi edhe më pamjen e tij të errët. Nën rrezet e dritave të neonit, lëvizjet e tij i dukeshin të ngathëta, ndërsa dritat ju bënë se tani shndrisnin si asnjë herë më parë! Vërejti se dorën e djathtë e mbante të fshehur nën pallto! Vetëm tani ju kujtua se, si në ëndërr kishte dëgjuar diku një tërheqje qarku!

Ndërkohë vetura ndaloi. Pirati ishte fare pranë shoferit, objektit numër tre të përgjimit. U kërrus pak para. Që larg ju bë së dëgjojë të fliste dikush. Një zë burri, i largët, i përzier, i pashkoqur... Asgjë prej gjëje nuk kuptoi. Asnjë fjalë nuk e mori vesh. Nuk u dëgjuan fjalët e pritura: *„Në emër të popullit jeni të dënuar me vdekje!“* Jo, jo! Këto fjalë nuk u dëgjuan... apo ndoshta unë nuk i dëgjova sepse... o Zot, po ç'bënë ai kështu, pyeti vetën i habitur kur pa Piratin të nisej nga ana e kundërt. Ashtu siç e kishte menduar më

parë, ai vërtetë po largohej, po ikte tutje... dhe plani, tani sa po hynte në fazën e dështimit përfundimtar! Kukavice jedno!²⁰

Tamam në kohën kur shpresat kishin filluar t'i tendoseshin, ndodhi befasia! Pirati u kthye aq shpejt, aq vrullshëm... sa që vet lëvizjet e tij e bindën se tani vërtetë do të ndodhte ajo që ishte pritur kohë të gjatë, do të ndodhte mrekullia, do të ndodhte ekzekutimi i planit. Në mënyrë krejt të beftë e hapi pallton me dorën e majtë, dhe kalimthi e zbuloi dorën e djathtë ku ju dallua revolja. Dora lëvizi ngadalë për të marrë nishan, ndoshta vetëm ju duk kështu, dhe pastaj u dëgjua një krismë e përzier me një flakë si regëtimë e zbehët. E pa nga distanca dridhjen e lehtë të dorës, pastaj u dëgjua krisma e dytë, e cila ju bë se ishte më e dobët se e para, apo ndoshta kjo krismë vinte më e dobët sepse krisma e parë tani më e kishte çarë heshtjen e natës. Vetura nuk lëvizi fare nga vendi. Zhurma e lehtë e motorit vazhdonte në stilin e pakmëparshëm, por nuk e ndante dot, në e dëgjonte zhurmën e lehtë të motorit apo këtë vetëm e mendonte? Palltoja e Piratit vazhdonte të mbetej e hapur, dhe bashkë me lëvizjet e tij instinkte, merrte forma dhe trajta të ndryshme valëvitëse. Ndërkohë Pirati, si në të kërcyer lëvizi këmbët mbi sqotën e ngrirë. Nuk i kujtohej se a e kishte dëgjuar zhurmën ankuese të çizmeve të tij gjatë fërkimit me copat e akullit, por dorën e tij e kishte vërejt kur ishte dridhur lehtë nga e shtëna e radhës, e cila sikur edhe të parat ishte e përqendruar kryesisht kundër shoferit, objektit numër tre

20 *Kukavice jedno – serbisht - Qyqar*

të përgjimit.

Tani nuk i përcillte dot lëvizjet e tij, megjithatë, arriti të kapte vetëm lëvizjen e dorës duke marrë nishan të ri. Ndodhi një rrotullim i lehtë nga e djathta dhe u përsëritën të shtënat, vazhdim i pandërprerë i të shtënave që nuk i kishte numëruar dot! Kishin ardhur aq të shpeshta, sa ju bë se mezi kishte arritur të ndante kur krisma e parë ia kishte lëshuar vendin të dytës. Ndërkohë, i ndodhur ende i shpërqendruar, sikur pa Piratin të merrte në të ikur! Po unë ç'bëj këtu, sikur e pyeti vetën dhe, në mendje ju feks detyra e tij, që as përpjekjen më të vogël nuk e kishte bërë drejt realizimit të saj! Para se të dilte në shesh e futi plisin thellë në kokë, duke e tërheqë me forcë pjesën e brendshme të maskës. Vetëm sytë i dalloheshin të mëdhenj dhe të frikshëm! Me të shpejt, nxori revolen nga xhepi i brendshëm i palltos së tij luksoze dhe u turr drejt vendit ku akoma vazhdonte përleshja. Befas, motori i veturës ushtoi dukshëm! Duan të ikin, mendoi derisa ishte duke i dalë veturës nga krahu i djathtë, dhe në të njëjtën kohë duke marrë nishan të përafërt, sepse nga ajo dritë e dobët ishte e pamundur të shikoje pastër shënjestrën e revoles. Me lëvizje të shpejta dore, ia tërhoq qarkun revoles. Pa menduar gjatë filloi të qëllonte, pa i numëruar dot të shtënat, bile as që bëri ndonjë përpjekje të tillë. Për çudi, tani as që e ndjente të ftohtit.

Nga ana e djathtë, u gjend edhe më pranë veturës. U vu të shikonte në brendi. Ishte pjesa e fundit e planit, kontrolli mbi mbarëvajtjen e aksionit. Ju bë se brenda veturës, nuk kishte asnjë lëvizje. Motori i veturës çuditërisht vazhdonte të gjëmonte, secilën herë e më shumë, por nuk lëvizte nga

vendi. Ndërkohë, Pirati nuk qëllonte më.

Nuk ka qëlluar mirë, mendoj kalimthi Gjenerali. Duhet bërë korrigjime. Ndoshta vetëm i ka plagosë në stilin mbërthyerës, gjë që nuk guxon të ndodhë, sepse plani do të shpallet i realizuar pjesërisht! Çdo të behet me pjesën tjetër të planit, kush e përfundon?...

„Mua me mbetet realizimi i gjysmë goditjeve, e kurrsesi realizimi i mos goditjeve tuaja!“

Jo, jo! Çdo gjë duhet përfunduar këtu! Shpejt dhe saktë, që atij mos t'i mbetet asgjë për të goditur, sepse tani të gjitha fshehtësitë e planit kanë dalë në shesh!

Shikimi i parë brenda veturës ishte i beftë. Nuk arriti të vërente asgjë të dyshimtë... të gjallë! Një fytyrë e fjetur, sikur shndriti në rrezet e dobëta të dritave të neonit! Pastaj, një palë sy të zgurdulluar, të hapur tej mase, ndoshta të palëvizshëm, që shikonin diku në një pikë të papërcaktuar... diku larg në horizontin e nxirë, por që nuk e përcaktonte dot në ishin sy të gjallësh apo sy të vdekurish! Në mendje ju ngjiten ngërdheshjet e fytyrës së priftit... po kush ka kohë tani të merret me priftin, dhe në çast u orvat të merrte në thumb fytyrën e tij! Nuk ju deshtë as një sekondë për ta futë në shënjestër gojën. Nuk deshi t'i fuste në thumb as sytë e zgurdulluar, as ballin e lartë, por gojën, buzët e larguara pakëz nga njëra-tjetra, dhe si qëllim kishte që plumbi i tij të shpërthente mes-përmes tyre, të shpërthente tej e mbanë për ta hapur një vrimë të re... një gojë të dytë që zëri sarkastik kundër shtetit t'i dilte nga prapa kresë... ja, këtë donte!

Zhurma e motorit vazhdonte të rritej, dhe në çast ju bë se vetura zuri të lëvizë! Në fillim lëvizja ishte shumë e ngadaltë, sa që, sikur të mos kishte qenë duke shikuar përmes shënjestrës së revoles, as që do ta kishte vërejtur një fenomen të tillë. Pa e zgjatur, duke pasur parasysh se mund të dekoncentrohej, të humbiste ekuilibrin e tërhoqi këmbëzën. Krisma e shoqëruar me flakë e me dridhje të lehtë dore, dhe era e barotit të djegur, sikur e vunë para një dëshire gati të harruar për të shtënë... për të vrarë! Dhe në çast e pa goditjen e plumbit! Nuk ishte vendi i synuar, goja, buzët, por gjoksi, pjesa e epërme e gjoksit! Pastaj qëlloj prapë. Kësaj radhe pa ju dridhur dora fare. Krejt kollaj, sepse ishte në epërsi. Ata ishin ulur brenda kabinës së ngushtë të veturës, të mbërthyer si në qark, kurse vet ishte në këmbë, fare pranë tyre, prandaj nuk e kishte zor! I mbetej vetëm të vazhdonte të qëllonte mbi ta, derisa t'ua shqyente zemrën, mushkëritë, qafen...

– Shoku Student, ikim... po na shikojnë... – sikur kishte dëgjuar një zë si të dalë nga dheu.

Kush do të na shikojë tani, pyeti vetën pa qenë në gjendje të përcaktonte se cili ishte studenti. Rreth e përqark e mbarë bota fle! Të zgjuar jemi vetëm ne të tre, unë Pirati dhe dëshmitari i vetëm, që me sytë e tij të thëngjillit, e ka parë krejt katrahurën, me veshët e tij llapë lakre i ka dëgjuar të shtënat dhe zërat tonë të përçudnuar! Ne, ndoshta edhe mund të flasim ndonjëherë mbi atë se ç'pamë, ç'dëgjuam dhe ç'bëmë sonte, por ai, në jetë të jetëve nuk do të flasë së ç'gjak ka parë me sytë e tij të thëngjillit duke u derdhur sonte, se ç'krisma ka dëgjuar me veshët e tij llapë lakre para

mesit të kësaj nate të ftohët! Nga qenia e tij e ngrirë, nga veshja e tij e bardhë, nga sytë e tij të thëngjillit, nga goja prej karote kurrë nuk do të zbulohet e vërteta e zezë rreth kësaj nate të errët janari!

– Shoku Student, ikim, tani mund të na identifikojnë! – u dëgjua prapë i njëjti zë, por kësaj radhe pak më i ngritur! O Zot, ç’jam duke bërë kështu? Mos me ka zënë gjaku?

– Fole gjë? – ia kthej Gjenerali i hutuar që nuk i kujtohej se si dhe kur ishte afruar fare pranë tij. Ndërkohë, me dorën e djathtë, instinktivisht e hoqi maskën nga fytyra.

– Ju?!... Studenti?!

– Të dy, unë dhe Studenti jemi një! – ia ktheu me shpoti dhe me zë të dredhur vazhdoi: – Ikim!

Thellë në brendi, ndjeu një shkrëndje që i erdhi në mes të kraharorit! Pastaj i erdhi një si zvetënim i mbërthyer, si bllokim gjymtyrësh dhe rrokullisje trupash të gjakosur... dhe si të largët u dëgjuan hapat e të porsavrarëve, si rrahje flatrash që po ngjiteshin drejt shtegut të një drite të bardhë, drejtë një kaltërsie të praruar hyjnore, të mbërthyer si mbi ngjyrat e ylberit, të paparë ndonjëherë në jetën e tij... kurse trupat e tyre të shkërmoqur, të mbuluar me qelb e gjak, të sharë dhe të tallur nga një turmë leckamanësh që i mbanin të rrethuar në qark, kishin ngelur të shtrirë në mes të sqotës së ngrirë, në mes të baltës së zhyer dhe zbrisnin pa ndërpre drejtë errësirës së ferrit!

Vonë, kur pa vetën duke hyrë në veturë, vërejti se brenda tij nuk kishte ndodhur asgjë, asnjë shkrëndje, asnjë thyerje, asnjë zvetënim, asnjë dritë magjepse ylberi, asnjë errësirë ferri! Çdo gjë kishte ndodhur jashtë qenies së tij, aty pranë

germës „L“ të kthyer „Γ“ ku sapo kishte përfunduar drama e përgjakshme e planit të tij operativ „Tigri“!

EPILOG

Autoambulanca me alarm shurdhues hyri nga dera e pasme e urgjencës. Dy sanitarë u panë në korridorin e gjerë duke shtyrë vigun me të plagosurin sipëri. Kirurgu doli në korridor, derisa me të dy duart ishte duke e mbërthyer kopsat e mantelit të tij të gjelbër.

E sollën gjysmë goditjen e parë, mendoi i shqetësuar! Të jetë vetëm një, apo ndoshta...? Të shoh njëherë çfarë me kanë lënë mua për zbatim?

Sanitarët u afruan fare pranë tij. Ua preu rrugën! Pastaj i ndaloi për fare, sa për të parë nga afër gjendjen e të plagosurit. Asistentja e tij, një grua e bëshme i rrinte të koka pacientit. Të shoh deri ku kanë arritur! A do të mundem të ndërhyjë me mjetet e mia kirurgjike apo ndoshta...

– I ka dy plagë! Njëren e ka në gjoks në drejtim të barkut, dhe tjetrën në qafë në drejtim të gjoksit, nga lartë poshtë, pjerrtas, nga e djathta në të majtë! Predhat kanë ngelur brenda! Ka hemorragji të brendshme dhe, më pak të jashtme, megjithatë nuk është në rrezik për jetë! – ia

ndërpreu mendimet njëri nga sanitaret me raportin e tij!

Hëm, bëri me vete kirurgu. Do më thënë nuk qenka në rrezik jete! Duhet ta provoj goditjen e parë... atë kirurgjike!

I plagosuri me vështirësi merrte frymë. Kishte pamje të verdhë, sy gjysmë të mbyllur, por me vetëdije të plotë.

Kirurgu, pas një shikimi të gjatë mbi fytyrën e tij të hequr, u afrua pranë duke ia hapur pakëz qepallat me maje të gishtave. Pacienti, ngriti vështrimin drejtë fytyrës së tij, sikur kishte për t'i thënë diçka, por në çastet e fundit u pendua. Nuk foli.

Asistentja ju afrua pranë. Me gjysmë zëri e njoftoi se duhej pritur nga çasti në çast hetuesin, i cili ishte i ngarkuar të merrej mbi çështjen e zbulimit.

Edhe ky me duhet tani, sa nuk klithi nga habia kirurgu. Ishte hera e parë që në raste të tilla urgjente t'i ngatërrohej nëpër këmbë edhe një hetues!

– Do të ishte më mirë që hetuesia të merrej me këtë çështje pastaj..., pas operacionit! – tha kirurgu në përpjekje për të ndërpre këtë lojë të rrezikshme.

I plagosuri foli diçka më një gjuhë të pakuptueshme. Një grua e re ju gjend të koka. Për disa çaste e dëgjoi, pastaj vështrimin e hodhi nga dy detektivët. Ndërkohë, pranë tyre qëndroi një burrë me kravatë. Ata biseduan diçka ndërmjet tyre me zë të ulët dhe pastaj, të tre së bashku kthyen vështrimin nga i plagosuri. Si pa dashur, vështrimin e ndalën mbi fytyrën e trishtuar të gruas së re.

Ajo vetëm sa bëri një pohim me kokë!

Asnjëra nga lëvizjet nuk i shpëtuan syrit të regjur të kirurgut! Shenjat jepeshin të qarta. Sikur kishte diçka të

fshehët brenda atyre lëvizjeve, brenda asaj mimike... diçka sekrete, të koduar! Vallë mos dyshojnë...

– Edhe i plagosuri po kërkon me këmbëngulje të bëhet një hetim... kërkon të intervistohet... urgjentisht! – foli një burrë që ndodhej pranë tij, i cili ia ndërpreu mendimet kirurgut. Ai që foli, dukej të ishte në rolin e përkthyesit. Kirurgu e shikoi me urrejtje.

– Intervistë? – ndërhyri pa humbur kohë kirurgu, por nuk pati kohë të çuditej më tej, sepse urdhri i hetuesit ishte i prerë:

– Të merret menjëherë në pyetje! Futeni në një dhomë!

Sanitarët duke e shtyrë vigun u drejtuan përgjatë korridorit. Para tyre vraponte asistentja. Ajo, ua hapi derën e dhomës. Fill pas sanitarëve që përkujdeseshin për pacientin, në dhomë u futën edhe dy detektivët bashkë me hetuesin. Kirurgu, me asistenten u futën të fundit, pasi i kishin urdhëruar infermieret për përgatitjen e sallës së operacionit.

– I ke parë se kush ju qëllloi? – ishte pyetja e parë e hetuesit.

– Po! – u përgjigj i plagosuri me tepër me një luhatje të lehtë koke se sa me zë.

– Sa veta ishin?

– Dy veta!

– Ishin të njohur?

– Jo, nuk ishin të njohur... nuk i kam parë asnjëherë! – u përgjigj me zë të mekur i plagosuri.

– Keni ndonjë të dyshuar? – pyeti serish hetuesi.

– Po! – u përgjigj shkurt i plagosuri.

- Mbi kë e vëni dyshimin? – pyeti hetuesi
- Pas gjithë kësaj...qëndrojnë... shërbimet sekrete...! – u përgjigj me ndërprerje i plagosuri.
- Shërbimet sekrete?... Keni ndonjë armik konkret? – ishte pyetja e radhës.
- Po! Kemi shumë armiq!
- Në mesin e të njohurve? – pyeti hetuesi duke shënuar vazhdimisht në bllokun e tij.
- Jo! Në mesin e të njohurve nuk kemi pasur armiq... as nuk kemi!
- Ju thatë se keni shumë armiq? – pyeti prapë hetuesi.
- Po! E përsëris!... Është e vërtetë se kemi shumë armiq! – u përgjigj i vendosur i plagosuri.
- Na thoni, të paktën ndonjë emër konkret, ndonjë emër që mund të na shpie drejtë gjurmëve të hetimit... të paktën drejtë gjurmëve të ngjasimit? – pyeti hetuesi.
- Nuk kam ndonjë emër konkret, individi!
- Detektivët e shikuan njëri-tjetrin. Pastaj vështirimin e ndalën mbi fytyrën e kirurgut, i cili nuk dha asnjë shenjë habie. Vazhdoi qëndrimin e tij indiferent, të paanshëm!
- Nuk po ju kuptoj! – foli pas një heshtje të shkurtër hetuesi.
- Kam emër konkret shërbimi... emër kolektiv!
- Emër kolektiv?
- Po!
- Cili është ai emër kolektiv pra? Ma thuaj të lutëm! – pyeti hetuesi kureshtar.
- UDB-ja, shërbimi sekret jugosllav...
- UDB-ja? Thoni se shërbimi sekret jugosllav ju ka

qëlluar? – pyeti hetuesi, dhe ashtu i çuditur kthej vështrimin nga kirurgu.

Ç'më shikon ashtu si buf, pyeti në heshtje kirurgu duke i ikur me mjeshtri vështrimit të tij zhbirues, pastaj me zë të qetë ndërhyri:

– Zotëri hetues, pacienti është në gjendje të rëndë shëndetësore, prandaj ju këshilloj që pas operacionit, pasi t'ju ketë përmirësuar gjendja shëndetësore, të vazhdoni me pyetjet tuaja... e kurrresi tani!

– Ja, gati mbarova me pyetjet! – u përgjigj hetuesi derisa ishte duke shënuar në bllokun e tij të shënimeve përgjigjet që ia kumtonte i plagosuri. Pasi mbaroi së shkruari, vazhdoi me të njëjtin ton:

– Thatë se UDB-ja ka qëlluar mbi ju, mbi ç'prova e mbështesni këtë deklaratë?

– Mbi provat e kërcënimeve... kemi pasur kërcënime të vazhdueshme nga ana e agjentëve jugosllavë. Shërbimet tuaja janë të njoftuara mbi kërcënimet që na janë bërë nga ana e tyre. Ne disa herë i kemi denoncuar para organeve tuaja, por pa sukses! Ju i merrnit parasysh arsyetimet dhe gënjeshttrat e palës zyrtare jugosllave! – foli i plagosuri me zë të molisur

– Ke ndonjë përshkrim konkret identifikimi mbi personat që qëlluan mbi ju?

– Jo, nuk i dallova dot, ishte errësirë... atë që e pashë nga afër mbante maskë! – foli me gjysmë zëri i plagosuri.

– I dëgjove të flisnin?

– Po!

– Çfarë thanë?

– Ikim... se mund të na identifikojnë..., kështu tha njëri prej tyre!

– E dalluat se cili foli, ai me maskë në fytyrë, apo ai tjetri?

– Nuk e kam ndarë dot! Nuk e di!

– Ishte biseda në gjuhen tuaj... jugosllave? – pyeti në vazhdim hetuesi.

– Jo! Biseda nuk ishte në gjuhën time!

– Në ç’gjuhë ishte?

– Në gjuhën serbe...

– Pse, ç’gjuhë flisni ju?

– Shqip, zotëri! Unë flas shqip... jam shqiptar!

– Pastaj jeni jugosllav? – pyeti hetuesi kureshtar.

– Dhunshëm, zotëri!

– Zoti hetues, po e mundoni për së tepërmi pacientin me këto pyetje. Ka hemorragji të theksuar dhe urgjent ka nevojë për trajtim kirurgjik. – ndërhyri furishëm kirurgu, me zë pak të ngritur, që nuk e fshihte dot zemërimin!

Asistentja ia hodhi një vështrim pyetës kirurgut! Ishte tepër e çuditur me sjelljet e tij. Ishte hera e parë që kirurgu tregonte një zell kaq të madh për pacientin. Në rastet e mëparshme urgjente, ai nuk kishte asistuar fare në fazat parapërgatitore. Ndoshta e tëra vjen sepse e ka bashkatdhetar..., por, pacienti sa pohoj se është shqiptar! Të fundi i fundit këtu nuk shoh asnjë dallim, që të dy janë jugosllavë!

– Ja, gati mbarova me pyetjet e mia! – ju përgjigj qetë hetuesi kirurgut, dhe me zë të butë, i kthyer i tëri nga i plagosuri, vazhdoi pyetjen e radhës:

– Ju lutëm, me thoni edhe një herë se ç’keni dëgjuar të

flisnin ekzekutorët?

– Siç të thash edhe më parë, njëri prej tyre tha: Ikim... se mund të na identifikojnë! Pastaj, me sa me kujtohet po i njëjti zë e pyeti dikë: „Ju jeni Studenti?“

– Pati përgjigje në këtë pyetje? – pyeti hetuesi derisa ishte duke shënuar në bllokun e shënimeve.

– Nëse nuk gabohem një zë tjetër burri ju përgjigj: „Unë dhe Studenti...“, pastaj dëgjova një zë të thekshëm: „Ikim!“ kaq!

– Dhe pyetja ime e fundit: Në cilën gjuhë e ke dëgjuar këtë komunikim? Në gjuhën shqipe, gjermane apo jugosllave?

– Në gjuhën serbe!

– Përgatiteni pacientin për ta dërguar në sallën e operacionit! – ndërhyri me ton urdhërues kirurgu, dhe vazhdoi:

– Unë jam mjek, kam dhënë betimin e Hipokratit! Nuk pranoj kurrsesi që pacientit tim t'i rrezikohet jeta për shkaqe hetuesie!

– Megjithatë, unë mbarova me pyetjet e mia! – u përgjigj hetuesi duke e futë në xhep bllokun e shënimeve.

Dy infermiere dhe asistentja e tij u turrën drejt pacientit. Hetuesi vetëm sa u mënjana pak, sa për t'ua liruar vendin për të vazhduar punën e tyre infermiereve dhe, në këndin e dhomës vazhdoi bisedën me dy detektivët, rreth të dhënave të para hetimore mbi identifikimin kriminalistik.

Kirurgu vazhdonte të qëndronte në këmbë pranë tyre. Ata vazhduan bisedën edhe për disa çaste rreth të dhënave të para hetimore duke hedhë variantet e para të dyshimit! Biseda e tyre zhvillohej e shpërqendruar, e largët dhe e

huaj... duke prekur fakte dhe prova kalimthi, pastaj me të njëjtën sjellje, pa pikë mëshire ndërronin temën duke i lënë të mjegulluara jo vetëm arsyet, por edhe qëllimet e tyre! Asnjëra nga bisedat nuk e preknin sado pak ndonjë fije dyshimi mbi të... mbi punën e tij, për t'i dhënë mundësi për përgatitjen e planit për mosndërhyrje me mjete të buta kirurgjike, por me mjete të forta goditëse!

Hetuesi e shikoi me ngulmë kirurgun. Pastaj vështrimin e hodhi nga dy detektivët, dhe pa fol asnjë fjalë mori drejt daljes. Edhe kirurgu u nis pas tyre, dhe mori drejtimin e sallës së operacionit.

Salla ishte e ndritshme, e ngrohtë dhe e pastër. Qetësia e natës sikur kishte depërtuar nga jashtë dhe ishte futur brenda sallës së operacionit duke ju adoptuar një harmonie të pashoqe dritave të forta të neonit.

Narkozëdhënësja i rrinte të koka pacientit. Kishte një vështrim të përhumbur. Herë pas here, shtrinte dorën e majtë mbi ballin e djersitur të pacientit, duke e ledhatuar me dashamirësi. Asistentja kishte zënë vend pranë supit të djathtë të pacienti dhe priste shfaqjen e kirurgut. Përballë saj ishte kryeinfermierja, e gatshme për shërbim me veglat e operacionit, që i mbante në enën vezulluese të nikelit.

Kirurgu pasi kishte vënë në kokë kapelën e gjelbër, merrej me lidhjen e napës së gjelbër në fytyrë. Për një copë herë e shikoi vetën në pasqyrën përballë. Pa dashje bëri krahasimin në mes të napës së vet dhe maskës së shndërruesit nga gjendja e të qenit „objekt sulmi“ në gjendjen e të qenit „pacient“! Brenda një kohe të shkurtër mbajti qëndrimin e të menduarit se maska e tij kishte qenë më e përsosur se sa

napa që e mbante vet. Ajo maskë kishte arritur t'i fshihte të gjitha gjurmët dhe shenjat dalluese, kurse napa e ime nuk mi fshehë dot ngërdheshjet hipokrite të fytyrës. Të fundi i fundit, nuk vë napë për t'i fshehur veprimet, por shprehjet, mendoj duke buzëqeshur i lehtësuar nën mbulojën e napës. Pasi bëri dezinfektimin e duarve, njëra nga infermierët, që gjatë gjithë kohës i kishte qëndruar pranë, ia vuri në duar dorëzat e plastikës.

– Bisturinë! – urdhëroi kirurgu duke zgjatë dorën.

Bisturia e mprehtë në dorën e kirurgut çau me lehtësi lëkurën e pacientit. Pastaj vazhdoi të futej thellë në mish. Vazhdimisht shtyhej nga dora e fuqishme e tij, duke çarë dhe prerë në të njëjtën kohë... disi vrazhdë! Asistentja ngriti vështrimin nga plaga e gjakosur që vazhdonte të çajej, dhe e vendosi mbi fytyrën – mbi napën maskë – të kirurgut. Se si i erdhi ky mendim për napën e vendosur mbi fytyrën e tij.... dhe ashtu e hutuar u vu të bënte krahasimin në mes të napës së kirurgut dhe maskës së kriminelit! Dallimi ishte vetëm të ngjyra dhe modeli, kurse fshehja e kriminit ishte e njëjtë, identike! Ndërsa, fytyra e mbuluar e kirurgut nuk kishte shprehje. Me sy të zgurdulluar nga një frikë që nuk e përcaktonte dot se nga i vinte, vështrimin e uli mbi plagën e pacientit që vazhdonte të kullonte gjak!

– Pincën! – u dëgjua zëri nën napë i kirurgut

Kryeinfermierja ia lëshoi pincën në dorë. Vazhduan lëvizjet precize të dorës së tij, duke lëshuar thellë në brendi të plagës majat e mprehta të pincës. Pas disa rrotullimeve sa majtas-djathtas, sa poshtë-lartë, e tërhoqi. Në mesin e majave të pincës u pa predha. Asistentes i ndritën sytë.

Narkozëdhënësja ia ledhatoi butësisht ballin pacientit.

Tringëllima e predhës në enën e nikelit që e shurdhër. Kirurgu dukej i zymtë. Plaga e parë nuk kishte qenë e rëndë. Plumbi nuk kishte prekë asnjërin nga damarët kryesorë të zemrës edhe pse kishte kaluar bri tyre. Këtu nuk ndërhy dot! Ndoshta plumbi i dytë?... të shoh, mendoi derisa ishte duke e lëshuar pincën në enën e nikelit. Të shoh ç'thotë plumbi tjetër, mendoi për të dytën herë, kurse me zë të lartë, gati të ngjirur thirri:

– Bisturinë!

Çarja e lëkurës së pacientit ishte më e shpejtë dhe më e vrazhdë se çarja e parë. Bisturia vazhdonte shqyerjen e mishit. Infermierja ndihmëse ia fshinte djersët kirurgut. E shpuara e plumbit nuk ishte e thellë, sepse plumbi, para se të ketë goditur trupin e pacientit kishte pasur goditje paraprake me një gjësend të fortë, që ia kishte humbur dukshëm shpejtësinë, dhe e kishte topitur njëherësh. Ashtu i topitur, me shpejtësi të ngadalësuar, plumbi nuk kishte arritur të depërtonte thellë, edhe pse drejtimin që në fillim e kishte marrë drejtë zemrës.

Në trupin e pacientit, duhej të kishin ndodhur katër shpime, e jo dy siç kanë ndodhur në të vërtetë, mendoj i nevrikosur kirurgu. Tri të parat mbërthyese, dhe e katërta vdekjeprurëse! Por, asnjëra nga këto nuk kishte ndodhur. Kishin ndodhur dy shpime të topitura dhe të lehta, asgjë më shumë! Gjysmë goditje... bile-bile më pak se gjysmë goditje! Ndërhyrje e vështirë!

„Në ushtrimin e profesionit ndaj të sëmurit tek unë nuk

do të ndikojë përkatësia e besimit fetar, e nacionalitetit, e racës, e politikës, apo përkatësia klasore...”

Bisturia u zhytë edhe ca në brendi të gjoksit të pacientit, por kësaj radhe lehtë dhe me kujdes të shtuar. Asistentes i buzëqeshën sytë.

„Në emër të popullit e atdheut tim, betohem se do të jem luftëtar besnik i çështjes kombëtare serbe...”

– Pincën! – u dëgjua zëri i mbytur i kirurgut.

Kryeinfermierja ia zgjati pincën. Me kot priti që kirurgu nga dora të lëshonte bisturinë. Ai vazhdoi të punonte me të dy veglat. Me bisturi çante, kurse me pincë tërhiqte. Nuk e shikonte dot se ç’ ishte duke bërë. Asistentes ju vërejt shikimi!

„As në kushtet e kërcënimit nuk do të lejoj të keqpërdoren njohuritë e mia mjekësore që do të ishin në kundërshtim me ligjet e humanitetit...”

Kirurgu më në fund, në mënyrë jashtëzakonisht të lehtë, njerëzishëm dhe në mënyrë profesionale e tërhoqi pincën! Predha e dytë, që pikonte gjak, shkëlqeu me triumf në mesin e majave të mprehta të pincës. Tringëllima në enën e nikelit ishte e shurdhët... identike me të parën!

„Deri në fund të jetës sime do të jem luftëtar trim, besnik i kombit serb dhe i shokëve të mi të luftës...”

Bistoria u zhyt prapë në të çarën e plagës. Lehtas u panë edhe ca lëvizje të saj drejtë prerjeve të imta! Ishin preje tinëzare, sekrete, të fshehta... por që realizoheshin me një mjeshtri të përkryer, me një trimëri të rrallë, në praninë e shumë syve kureshtarë të mbërthyer pikërisht mbi atë plagë që vazhdonte të kullonte gjak, nga ku vazhdonin edhe prerjet njëherësh, por që pikërisht ata sy nuk guxonin të shikonin asgjë të dyshimtë... nuk guxonin të hetonin asgjë të qëllimtë por, çdo gjë duhej realizuar me mjeshtri... dhe ja, edhe prerjet e fundit përfunduan, që ishin prerjet përfundimtare të gjysmë goditjeve!

Nuk qe i sigurt se çdo gjë e kishte bërë në mënyrë profesionale. Frika nuk vinte nga plaga e hapur e pacientit, por nga disa palë sy që ishin të ngulitur pikërisht aty, drejtë për së drejti mbi plagë! Në çast ngriti vështrimin, sikur donte të bindej se askush nuk kishte vërejt diçka të dyshimtë gjatë punës së tij. Ishte gati të urdhëronte qepjen e plagëve! Pa dashur sytë tij u takuan me vështrimin e asistentes. Ishin po ata sy që me dhjetëra herë gjatë operacioneve i kishin dërguar sinjale të qarta se ç'duhej bërë në vazhdim! Ç'do herë i kishte pranuar ato sinjale dhe kishte ndërhyrë me gjithë forcën dhe dijen tij! Një sinjal të tillë, nga sytë e asistentes sa e kishte marrë edhe tani, por kësaj radhe, në krahasime me hera të tjera nuk ndërhynte dot, sepse para atyre sinjaleve kishte marrë një urdhër të fshehët... një urdhër që sinjalet e syve të saj nuk e ndalonin dot mosrealizimin e tij!

„Këtë betim të Hipokratit, e jap solemnisht e me vullnet, duke u mbështetur në nderin tim personal... mbi skicat e

planit operativ, në vullnetin e urdhërdhënësit tim dhe mbi kërkesat e patriotizmit serb...”

Si i turpëruar uli vështtrimin mbi plagën që kishte hapur gojën sikur donte ta kapërdinte, dhe ashtu mbeti, duke parë një plagë që nuk ishte si plagët e tjera, nuk ishte si plagët e një individi, por ishte një plagë e madhe e hapur mbi trupin e një populli të tërë të larë në gjak!

„Në rast se e shkel betimin, do të pranoj çdo dënim që më jep ligji i luftës...”

–Kaq! Operacionin e shpallit të mbyllur dhe, jashtëzakonisht të suksesshëm! Të qepën plagët! – urdhëroi kirurgu.

Fill pas urdhrit, prapë u ndesh në vështtrimin me ngulmë e kureshtar të asistentes! Një buzëqeshje e ngrirë, por e padukshme, brenda napë-maskës së tij, i lëvizi lirshëm në mbarë fytyrën dhe ndaloi mbi shikimin e tij tinëzar! Pastaj, me një zë të padëgjuar të brendshëm sikur ju drejtua asaj: Ç’më shikon ashtu ë? Sot nuk kamë bërë ndërhyrje kirurgjike për shërim plagësh, por ndërhyrje strategjike për realizim planesh! Kaq, e dashura asistente! Keni qenë vërtetë e mrekullueshme por..., interesat e popullit serb janë të tilla! Ti nuk i kupton dot!

Me vështtrim të përhumbur doli nga salla. Derisa ishte duke i heqë rrobat e gjelbra, dera u hap me vrull. Fare pa e kthye kokën e pikasi se kush ishte, prandaj i foli në emër:

– Urdhëroni zonja kryeinfermiere, ç’kemi!

– Zoti kirurg, gjendja e pacientit po keqësohet

vazhdimisht!

– Ashtu? – ia kthej duke u kthye drejt saj!

Me vështrim të akullt e shikoi orën e varur në mur! Dy e pesëdhjetë e dy! Edhe pak çaste dhe çdo gjë do të qetësohet, mendoj kalimthi!

– Po, zotëri!

– Shkoni ju, se edhe unë po vij menjëherë!

– Si urdhëro zoti doktor!

Kur arriti në stacionin intensiv, çdo gjë ishte në aktin e kryer! Asistentja i kishte sytë e përplotur. Edhe kryeinfermierja qante pa zë, me kokën ulur!

– Nuk e shpëtuam dot! – foli asistentja.

– Duhet lajmëruar familjen!... – u përgjigj kirurgu pa ia vënë veshin ankimeve të asistentes!

– Këtë nuk e bëjë dot... nuk kam zemër t'ua kumtojë edhe një lajmë të tillë familjes së tij! – u përgjigj asistentja.

Kirurgu e hodhi vështrimin zhbirues dhe pyetës njëherësh mbi pamjen e molisur të kryeinfermieres. Ajo nuk foli, vetëm mohoi me kokë!

– Ua kumtoj unë lajmin! – tha prerë kirurgu, dhe doli në korridor.

Asistentja e ndoqi pas. Kirurgu kaloi pranë kaktusit duke marrë nga e djathta ku ishte dhoma e pritjes për vizitorët!

Gruaja e re që kohë më parë i kishte qëndruar të koka pacientit të tij, porsa e pa, me ankth u ngrit në këmbë!

– Me keqardhje ju njoftoj, se burri i jua sa vdiq! – foli kirurgu në gjuhën e tij, me një ton që nuk shprehte aspak keqardhje!

– Si?!... Ti kriminel e ke operuar burrin tim?... Ti kriminel

e paske vrarë burrin tim!... Kriminel i ndyrë...

– Merruni me të! Është tepër e shqetësuar, dhe shqetësimi i saj mund të kthehet në agresivitet kundër nesh!... Kjo mendon se ne ia vramë burrin, na fajëson! – ju drejtua asistentes, e cila nuk kuptonte gjë prej gjëje, përveç fjalës kriminel që gruaja e re, në kulmin e zemërimit disa herë ia përplasi në surrat kirurgut!

– Mendon se ne ia vramë burrin?! E pa mundur! Nuk kemi pasur asnjë arsye të bëjmë një krim të tillë, të shëmtuar! – tha asistentja sikur ishte duke folur me vetën e saj. Pastaj vështrimin e hodhi mbi fytyrën e hareshme të kirurgut, tani pa napë-maskë që nuk e fshihte dot gëzimin! Mos vallë gruaja e re?..., po shqetësimet e tij gjatë operacionit ç’ishin?...

Kirurgu iku drejtë gardërobës. Orari i tij zyrtar po përfundonte!

Derisa ishte duke zhveshur uniformën, klithjet e gruas së re nuk i shqiteshin nga mendja! Nuk e përcaktonte dot në ishte duke i dëgjuar vërtetë, apo i ushtonin veshët. Sido që të jetë, unë detyrën time e përfundova me sukses, dhe fare pa dashur në mendje ju feks pjesa më domethënëse e betimit të Hipokratit: „*tek unë nuk do të ndikojë përkatësia e besimit fetar, e nacionalitetit...*“ këto janë gjepura para qëllimeve hyjnore serbe, mendoi krenar derisa po përgatitej të dilte nga ana e pasme e spitalit ku e priste vetura e taksisë!

Fund

Cyrih, korrik 2006

Muharrem BLAKAJ u lind më 6 janar 1959 në fshatin Vrellë, komuna e Istogut. Shkollën fillore mbaroi në vendlindje, ndërsa të mesmen ekonomike, tri vite në Pejë, e vitin e katërt, maturën, e përfundoi në Istog në pranverën e vitit 1979. Po në atë vit regjistroi Shkollën e Lartë Pedagogjike në Prishtinë, degën gjuhë dhe letërsi shqipe, mirëpo ai, për shkak të veprimtarisë patriotike më, 14 dhjetor 1979 burgoset dhe kështu i ndërpriten studimet.

Në nëntor të vitit 1986, në burg, me tortura, UDB-ja ia vret vëllain Xhemailin, të cilin e kishin burgosur edhe ate për veprimtari politike.

Më 5 shkurt 1987, M. Blakajn përsëri e burgosin, por në mungesë të provave e lirojnë pas tre muajsh. Nga ndjekjet edhe persekutimet e vazhdueshme, në tetor të atij viti detyrohet ta lëshoj Kosovën dhe të kërkoj strehim politik në Zvicër, ku edhe sot jeton bashkë me familjen e tij.

M. Blakaj, shkruan prozë. Sa ishte në Kosovë mblodhi tregimet e tij në një dorëshkrim me titull „Monolog i një komiti“, si dhe dy novela, gjithashtu në dorëshkrim „Balta me gjak“ dhe „Besa“ me qëllim botimi. Mirëpo, gjatë bastisjeve të policisë në shtëpinë e tij, të gjitha dorëshkrimet i merren dhe nuk i kthehen kurrë më.

Në shtypin shqiptar të diasporës në Zvicër, ka publikuar disa tregime, ndërsa në vitin 2004, botoi romanin „Misioni sekret“, në shtëpinë botuese „Rozafa“, Prishtinë. Romani i dytë i këtij autori me titull „Thesaret e humbura“, u botua nga SHKSH „Mëmëdheu“-ST. Gallen, dhe u shtyp në Prishtinë më 2005

«Atentat brenda germës L», është romani i tij i tretë.

